ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Σελ.

Κομμουνισμὸς καὶ ἐκλογὲς .... Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ 515

᾿Αποσπάσματα ἐκ τῶν ἀποφάσεων τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς περὶ ἐκλογῶν καὶ κοινοβουλίου (Ντοκουμέντα) 519

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Μία συντονισμένη ἔρευνα τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας

῾Η οἰκονομικὴ πολιτικὴ καὶ ἡ ἐνδοκομματικὴ διαμάχη εἰς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Π. ΜΑΝΤΣΙΝΕΛΛΙ 525

Κρίσις τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. εἰς τὸν τομέα τῶν ἐργατικῶν χειρῶν. .... Μ. ΧΥΜΟΒΙΤΣ 529

Οἰκονομικὴ πολιτικὴ καὶ ἰδεολογία εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν .... Α. ΦΕΡΝ 532

῾Η σοβιετικὴ μεταλλουργία .... Ρ. ΜΠΟΥΒΑΛΝΤΑ 536

Αἱ μεταφοραὶ εἰς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. .... Χ. ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ 539

῾Η σοβιετικὴ γεωργία .... Ρ. ΤΟΜΣΟΝ 542

ΙΣΤΟΡΙΑ

Σύντομη ῾Ιστορία τοῦ Κ.Κ.Ε. (Δ'. 1931—36) 545

Ο ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Τὸ Πρόγραμμα τῆς Ε.Δ.Α. : Τί εἶναι ἡ «῾Εθνικὴ Δημοκρατικὴ ᾿Αλλαγή». Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ 561

Μερικὰ σημεῖα τῆς προεκλογικῆς στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς τῆς Ε.Δ.Α. 568

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

῾Ωρισμένα συνθήματα τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας στὴν ῾Ελλάδα καὶ ἡ ἀντίκρουσίς των 572

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Ἐπέτειοι Σεπτεμβρίου 576

TABLE OF CONTENTS

IDEOLOGICAL PROBLEMS

		Page
Communism and Elections	G. GEORGALAS	515
Communism and Parliament (Documents)		519

ECONOMY

A study to various aspects of the Soviet economy

Economic policy and the intra-party stuggle	P. MANCINELLI	525
The manpower crisis	M. HYMOVICH	529
Economics and Ideology	A. FERN	532
Metalworking	R. BUWALDA	536
Transportation	H. ALEXANDER	539
Agriculture	R. THOMPSON	542

HISTORY

The history of the C.P. of Greece (IV—1931—36)		545

COMMUNISM IN GREECE

An analysis of EDA's Programme	G. GEORGALAS	561
Communist tactics in the electroral campaign		568

POLITICAL WARFARE

Communist slogans in Greece		572

DIARY

Calendar of September anniversaries		576

SOMMAIRE

Communisme et élections —	G. GEORGALAS	515
Communisme et Parlement — (Documents)		519
La politique économique et la lutte interieure du P.C. de l' URSS—	P. MANCINELLI	525
La crise des mains ouvrières en URSS	M. HYMOVICH	529
Economie et Ideologie en URSS	A. FERN	532
Metallurgie sovietique	R. BUWALDA	536
Transportations en URSS	H. ALEXANDER	539
L'agriculture sovietique	R. THOMPSON	542
L'histoire du P. C. de la Grèce (IV — La période du developpement du communisme et de sa première offensive révolutionnaire en Grèce: 1931-36)		545
Analyse du Programme d'EDA	G. GEORGALAS	561
La tactique communiste aux élections greques		568
Les slogans communistes en Grèce		572
Anniversaires de Septembre		576

Συνειδητοποίηση

Τόμος II Σεπτέμβριος 1961 Τεῦχος 9

Ἰδεολογικὰ θέματα

ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ὑπὸ Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ

Ὁ μαρξισμὸς ἀποτελεῖ ἕνα ἐκπληκτικὸ συγκρότημα ἀπὸ σχήματα — καλούπια. Τὸ πιὸ σημαντικὸ ἴσως ἀπὸ αὐτὰ τὰ καλούπια εἶναι ἡ ταξική του ἀντίληψις. Ὁ μαρξισμὸς βλέπει ὅλους τοὺς ἀνθρώπους χωρισμένους σὲ δυὸ — τρεῖς τάξεις. Οἱ τάξεις αὐτὲς εἶναι αὐστηρὰ συγκροτημένες, καὶ ἀνάμεσά τους ὑπάρχει μιὰ ἀπόλυτη σύγκρουσις συμφερόντων, ποὺ γεννᾶ τὸ θανάσιμο μῖσος καὶ τὸν ἀγώνα τῆς ἀλληλοεξοντώσεως. Κατὰ τὸν μαρξισμό,οἱ ἄνθρωποι βρίσκονται μεταξύ τους σὲ ἕνα ἄγριο καὶ διαρκῆ πόλεμο, τὴν ταξικὴ πάλη, ποὺ δὲν ἔχει ποτέ της οὔτε εἰρήνη οὔτε ἀνακωχή. Ἔξω ἀπὸ τὶς τάξεις δὲν ὑπάρχει τίποτε. Τὸ ἄτομο εἶναι ἔννοια ἀπατηλή. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι αὐθύπαρκτο ὄν, δὲν εἶναι αὐτόνομη προσωπικότητα, ἀλλὰ μέλος ,δημιούργημα καὶ ἐκφραστὴς μιᾶς τάξεως. Τὰ πάντα εἶναι ταξικά. Τέχνη, Πνεῦμα, Ἠθική, Θρησκεία, Πολιτική, Ἐπιστήμη, ὅλα εἶναι δημιουργήματα ταξικὰ καὶ χρησιμεύουν σὰν ὅπλα στὸν αἰώνιο πόλεμο τῶν τάξεων.Οἱ ἰδέες, τὰ συναισθήματα, οἱ θεσμοί, εἶναι παντοῦ καὶ πάντοτε ταξικὰ προϊόντα στὴν ὑπηρεσία τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἀπὸ τὶς ἀντίμαχες τάξεις.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἀπίθανο ἀρχιτεκτόνημα τοῦ μαρξισμοῦ, εἶναι φυσικὸ καὶ τὸ Κράτος μὲ ὅλους τοὺς θεσμούς του καὶ μὲ ὅλες τὶς μορφές του νὰ τοποθετεῖται ἐπάνω σὲ μονόπλευρη ταξικὴ βάσι. Μέσα σὲ μιὰ κοινωνία, ὅπου κατὰ τὸν μαρξισμὸ κυριαρχεῖ ὁ νόμος τῆς ταξικῆς ζούγκλας, τὸ Κράτος δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι τὸ ὄργανο τῆς μιᾶς τάξεως ἐναντίον τῆς ἄλλης. Ἔτσι τὸ βλέπει ὁ μαρξισμός. Συνεπῶς οἱ ὁποιοιδήποτε θεσμοί του εἶναι πάντοτε ὅπλα ταξικά, μέσα διεξαγωγῆς τῆς πάλης τῶν τάξεων. Στὴν πραγματικότητα, κατὰ τοὺς μαρξιστάς, μιὰ μόνον λύσις ὑπάρχει γιὰ ὅλα τὰ κοινωνικὰ προβλήματα, γιὰ ὅλες τὶς κοινωνικὲς ἀντιθέσεις, συγ-

κρούσεις, καὶ κρίσεις. Ἡ λύσις τῆς βίας. «Ἡ βία εἶναι ἡ μαμμὴ τῆς ἱστορίας» διεκήρυξε ὁ Μάρξ. Μὲ τὴν βία κινεῖται ἡ ἱστορία, μὲ αὐτὴν πραγματοποιεῖται ἡ πρόοδος, μὲ αὐτὴν κρίνεται ἡ πάλη τῶν τάξεων. Γι' αὐτὸ ὁ κομμουνισμὸς πιστεύει στὴν βία, τὴν θεοποιεῖ καὶ τὴν ἐφαρμόζει. Τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ὀργάνωσις εἰδικευμένη στὴν χρῆσι τῆς βίας γιὰ τὴν κατάληψι τῆς ἐξουσίας. Τὸ κομμουνιστικὸ καθεστὼς δὲν εἶναι παρὰ ἕνα σύστημα ἐφαρμογῆς τῆς ὠμῆς καὶ καθολικῆς βίας, ποὺ ἡ θεωρητική της ὀνομασία εἶναι «δικτατορία τοῦ προλεταριάτου».

Πιστεύοντας στὴν βία, ὁ κομμουνισμός, εἶναι φυσικὸ νὰ μὴν πιστεύη στὴν Δημοκρατία. Βλέπει καὶ τὸ δημοκρατικὸ κράτος σὰν ταξικὸ ὄργανο βίας, τοὺς θεσμούς του σὰν μέσα ἀσκήσεως τῆς δικτατορίας τῶν ἀστῶν, τὶς ἐκλογὲς καὶ τὸ κοινοβούλιο σὰν «ἀπάτη». Ὁ κομμουνισμὸς τὸ λέει ἀνοιχτά, ὅτι σκοπός του εἶναι ἡ ἔνοπλη ἢ μή, ἀλλὰ πάντως «ἐπαναστατικὴ» ἀνατροπὴ τῆς Δημοκρατίας, ἡ κατάργησίς της καὶ ἡ ἀντικατάστασίς της ἀπὸ τὴν «δικτατορία τοῦ προλεταριάτου», δηλ. ἀπὸ τὴν μονοκομματική, ἀπόλυτη, ἀνεξέλεγκτη καὶ ἀμετακίνητη ἐξουσία τοῦ Κ.Κ. Συνεπῶς οἱ κοινοβουλευτικὲς καὶ οἱ ἄλλες ἐκλογὲς ποὺ χαρακτηρίζουν τὰ δημοκρατικὰ καθεστῶτα, εἶναι γιὰ τοὺς κομμουνιστὰς ὄχι θεσμοὶ ποὺ ἐπιτρέπουν στὸν κυρίαρχο λαὸ νὰ ἐκφράζη τὴν θέλησί του, ἀλλὰ ἁπλὲς εὐκαιρίες ὑπονομεύσεως τοῦ δημοκρατικοῦ συστήματος καὶ προωθήσεως τῶν θέσεων τῆς βίας σὲ βάρος ἐκείνων τῆς Δημοκρατίας.

★

Ὁ κομμουνισμὸς λοιπὸν δὲν πιστεύει στὶς ἐκλογές, γιατὶ δὲν πιστεύει στὴν Δημοκρατία. Ὁ Μὰρξ ἤδη ἐτόνιζε, ὅτι οἱ κομμουνισταὶ θὰ πάρουν τὴν ἐξουσία ὄχι μὲ τὶς ἐκλογές, ἀλλὰ μὲ τὴν ἐπανάστασι, μὲ τὴ βία. Ἀργότερα, αὐτὸ τὸ ζήτημα ἦταν ἀκριβῶς ἕνα ἀπὸ τὰ βασικὰ σημεῖα τῶν διαφωνιῶν ἀνάμεσα στοὺς Μπολσεβίκους τοὺς Μενσεβίκους. Οἱ πρῶτοι ἐπίστευαν ὅτι μόνο μὲ τὴ βία μποροῦν νὰ πάρουν τὴν ἐξουσία, ἐνῶ οἱ δεύτεροι προτιμοῦσαν τὸν δημοκρατικὸ δρόμο τῶν ἐκλογῶν. Ἡ διαφωνία αὐτὴ συνεχίσθηκε καὶ ἀργότερα καὶ ὑπῆρξε μιὰ ἀπὸ τὶς κύριες αἰτίες τῆς διασπάσεως τῶν παλαιῶν σοσιαλιστικῶν κομμάτων σὲ κομμουνιστικὰ καὶ σὲ σοσιαλδημοκρατικά. Ἡ ἀπόλυτη διαφωνία στὸν τρόπο καταλήψεως τῆς ἐξουσίας χωρίζει καὶ σήμερα τὸν κομμουνισμὸ ἀπὸ τὸν σοσιαλισμό. Ἀκόμη καὶ ὁ περιβόητος «ἀποσταλινισμὸς» δὲν μετέβαλε τὴν θέσι τοῦ κομμουνισμοῦ πάνω σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Στὸ 20ὸ συνέδριο ὁ Χρουστσὼφ εἶπε, ὅτι ὑπάρχει μόνον ἡ δυνατότης, καὶ αὐτὴ μόνο «κάτω ἀπὸ ὁρισμένες συνθῆκες», γιὰ τὸ «εἰρηνικὸ πέρασμα στὸν σοσιαλισμό», δὲν ἀπέκλεισε ὅμως καθόλου τὴν χρῆσι τῆς βίας. Ἄλλωστε σὰν παραδείγματα «εἰρηνικῆς μεταβάσεως στὸν σοσιαλισμὸ» ἀνέφερε τὶς «Λαϊκὲς Δημοκρατίες», ὅπου ὡς γνωστόν, ὁ κομμουνισμὸς ἐπιβλήθηκε μόνο χάρι στὴν παρουσία σοβιετικῶν στρατευμάτων κατοχῆς. Λίγο μετὰ τὸ 20ὸ συνέδριο, τὸ Κ.Κ.Ε. θεώρησε ἀναγκαῖο νὰ ὑπενθυμίση στὰ στελέχη του, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παρασύρωνται ἀπὸ εἰρηνιστικὰ συνθήματα καὶ νὰ μὴ «παρεξηγοῦν» τὶς δηλώσεις τοῦ Χρουστσώφ, γιατὶ κάθε ἄλλο παρὰ ἀποκλείεται ἡ κατάληψι τῆς ἐξουσίας μὲ τὴν βία. Ὁ Παρτσαλίδης μάλιστα μὲ δύο ἄρθρα του στὸ θεωρητικὸ ὄργανο τοῦ Κ.Κ.Ε «Νέος Κόσμος», ποὺ ἀναδημοσιεύθηκαν καὶ στὴν «Αὐγή», ξεκαθαρίζει ὅτι ἡ βία παραμένει ὁ βασικὸς δρόμος τοῦ κομμουνισμοῦ πρὸς τὴν ἐξουσία.

★

Ἂν ὅμως αὐτὴ εἶναι ἡ θέσι τοῦ κομμουνισμοῦ ἀπέναντι στὴν Δημοκρατία καὶ ἂν ἀρνεῖται τὶς ἐκλογές, τότε γιατὶ παίρνει μέρος σ' αὐτές; Στὴν περίοδο τῶν διαφωνιῶν Μπολσεβίκων—Μενσεβίκων, ὁ Λένιν ἀναπτύσοντας τὶς ἀπόψεις τῶν πρώτων εἶπε :

«Ἂν περιμένουμε νὰ κερδίσουμε τὴν πλειοψηφία τοῦ λαοῦ, γιὰ νὰ πάρουμε τὴν ἐξουσία, τότε δὲν θὰ πετύχουμε ποτέ. Εἶναι ἀδύνατο μέσα στὶς συνθῆκες τῆς ἀστικῆς δημοκρατίας νὰ πάρουμε τὴν λαϊκὴ πλειοψηφία. Γι' αὐτὸ θὰ κάνουμε τὴν ἐπανάστασή μας χωρὶς νὰ περιμένουμε κάτι τέτοιο. Γιὰ νὰ προχωρήσουμε στὴν ἐπανάσταση χρειάζεται νὰ συγκεντρώσουμε ὄχι τὴν πλειοψηφία τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ τρεῖς ἄλλες προϋποθέσεις. Οἱ προϋποθέσεις αὐτὲς εἶναι :

α) ἰσχυρὲς κομματικὲς ὀργανώσεις μέσα στὴν ἐργατικὴ τάξι.

β) ἰσχυρὲς θέσεις στὰ ζωτικὰ κέντρα τῆς χώρας (πρωτεύουσα, βιομηχανικὰ κέντρα, συγκοινωνιακοὶ κόμβοι.)

γ) ἰσχυρὴ διείσδυσι στὸ στρατό, στὰ σώματα ἀσφαλείας καὶ γενικὰ στὸν κρατικὸ μηχανισμό».

Αὐτὲς εἶναι οἱ τρεῖς περιβόητες λενινιστικὲς προϋποθέσεις τῆς ἐπαναστάσεως, ποὺ καθορίζουν τὴν ταχτικὴ κάθε κομμουνιστικοῦ κόμματος γιὰ τὴν κατάληψι τῆς ἐξουσίας. Εἶναι ἡ τακτικὴ τῆς κατακτήσεως «βάσεων ἐξορμήσεως» πρὸς τὴν ἐξουσία. Ἡ ἀντίληψι τοῦ κομμουνισμοῦ γιὰ τὴν κατάληψι τῆς ἐξουσίας δὲν εἶναι δημοκρατική, ἀλλὰ πολεμική. Γι' αὐτὸ πολεμικὴ εἶναι καὶ ἡ τακτική του. Θέλει νὰ δημιουργήση μέσα στὸ δημοκρατικὸ κράτος ὁρισμένες «βάσεις ἐξορμήσεως» καὶ ἀπὸ ἐκεῖ νὰ ἐξαπολύση στὸν εὔθετο χρόνο τὶς δυνάμεις του στὴν τελικὴ ἔφοδο γιὰ τὴν ἁρπαγὴ τῆς ἐξουσίας. Γιὰ νὰ δημιουργήση ὅμως αὐτὲς τὶς βάσεις πρέπει νὰ μετέχη στὶς ἐκλογές. Μὲ αὐτὲς διεισδύει στὸν κρατικὸ μηχανισμὸ καὶ κατακτᾶ ἐπίκαιρες θέσεις μέσα στὴ Βουλή, στοὺς δήμους, στὶς κοινότητες, στὰ συνδικάτα κλπ.

Τὸ Β′ συνέδριο τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς διετύπωσε τὴν ἑξῆς θέσι :

«...Ὁ Κομμουνισμὸς ἀποκρούει τὸν Κοινοβουλευτισμὸ σὰν τύπο τοῦ μέλλοντος. Πρέπει ὅμως νὰ ξέρουμε πῶς θὰ χρησιμοποιοῦμε τὰ ἀστικὰ κοινοβούλια μὲ σκοπὸ νὰ τὰ καταστρέφουμε».

Αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς συμμετοχῆς τῶν κομμουνιστῶν στὶς ἐκλογές. Ἡ «ἀπὸ τὰ μέσα» καταστροφὴ τοῦ κοινοβουλίου, ἡ προετοιμασία τῶν προϋποθέσεων γιὰ τὴν βίαιη ἀνατροπὴ τῆς Δημοκρατίας καὶ τὴν κατάργησι τῶν ἰδίων τῶν ἐκλογῶν.

✶

Γιὰ τὸν κομμουνισμὸ λοιπόν, ἡ συμμετοχὴ στὶς κοινοβουλευτικὲς ἢ τὶς δημοτικὲς ἐκλογὲς εἶναι ἕνα μέσον γιὰ τὴν διάβρωσι τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ δημοκρατικοῦ κράτους. Ὁ κομμουνισμὸς μετέχει στὶς ἐκλογὲς ὄχι γιατὶ πιστεύει σ' αὐτές, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑποσκάψη «ἀπὸ τὰ μέσα», τὴν Δημοκρατία. Μετέχει δηλαδὴ στὶς ἐκλογὲς ἀκριβῶς γιὰ νὰ προπαρασκευάση τὸ ἔδαφος γιὰ τὴν οὐσιαστικὴ κατάργησι τῶν ἐκλογῶν. Ὁ Δημητρὼφ καὶ ὁ Στάλιν τόνιζαν τὴν μεγάλη σημασία ποὺ ἔχει ἡ κατάκτησι μερικῶν βασικῶν δήμων ἀπὸ τὸ κόμμα. Ἐκεῖ οἱ κομμουνισταὶ δημιουργοῦν ἕνα εἶδος «κράτους ἐν κράτει» καὶ ἐνεργοῦν πρὸς δύο κατευθύνσεις :

α) Νὰ δυσχεραίνουν συνεχῶς τὸ ἔργο τοῦ ἀστικοῦ κράτους παρεμβάλλοντας διαρκῶς διάφορα προσκόμματα.

β) Νὰ μετατρέψουν τοὺς δήμους σὲ βάσεις ἐπαναστατικῆς ἐξορμήσεως, σὲ «φρούρια τῆς ἐπαναστάσεως».

Καὶ τὸ δεύτερο Συνέδριο τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς λέγει, ἀπευθυνόμενο πρὸς τοὺς κομμουνιστὰς ποὺ θὰ κατορθώσουν νὰ διεισδύσουν στὰ κοινοβούλια τῶν δημοκρατικῶν χωρῶν :

«Νὰ θυμᾶσαι πάντα, ὅτι δὲν εἶσαι ἕνας νομοθέτης ποὺ ψάχνει νὰ βρῇ κοινὴ γλῶσσα μὲ τοὺς ἄλλους νομοθέτες, ἀλλὰ ἕνας ἀγκιτάτορας τοῦ κόμματος ποὺ στάλθηκε στὸν ἐχθρὸ γιὰ νὰ τὸν ὑποσκάψει ἀπὸ τὰ μέσα... Πηγαίνουμε στὴν βουλὴ τοῦ ἀστικοῦ Κράτους γιὰ νὰ ὑποσκάψουμε τοὺς θεσμοὺς του καὶ τὴν ἴδια τὴν βουλή του».

Ὁ Λένιν, μιλώντας γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς διεισδύσεως τῶν κομμουνιστῶν σὲ Βουλή, δήμους, συνδικάτα καὶ σὲ ὅλους γενικὰ τοὺς «θεσμοὺς τοῦ ἀστικοῦ κράτους» γράφει :

«Πρέπει νὰ μάθουμε νὰ δουλεύουμε νόμιμα μέσα στὰ πιὸ ἀντιδραστικὰ κοινοβούλια, στὰ πιὸ ἀντιδραστικὰ συνδικάτα, στοὺς συνεταιρισμούς, στὰ ἀσφαλιστικὰ ταμεῖα καὶ στὶς ἄλλες παρόμοιες ὀργανώσεις... Σὲ περίπτωσι ἀνάγκης πρέπει νὰ καταφεύγουμε σὲ κάθε εἶδους πανουργίες καὶ τεχνάσματα, νὰ συγκαλύπτουμε τὴν ἀλήθεια μονάχα γιὰ νὰ εἰσχωρήσουμε σ' αὐτὰ καὶ νὰ διεξάγουμε μέσα σ' αὐτὰ κομματικὴ δουλειά. Εἶναι ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη γιὰ τὸ κομμουνιστικὸ κόμμα, νὰ καταφεύγη σὲ ἑλιγμούς, συμφωνίες, συμβιβασμοὺς μὲ διάφορες ὁμάδες καὶ κόμματα».

Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν εἶναι ὅτι ὁ κομμουνισμός, παρ' ὅλο ποὺ πιστεύει στὴ βία καὶ διακηρύττει ἄλλωστε ὅτι θὰ ἐγκαθιδρύσῃ τὴν «δικτατορία τοῦ προλεταριάτου», χρησιμοποιεῖ κάθε δυνατότητα ποὺ τοῦ παρέχει ἡ Δημοκρατία, ἀκριβῶς γιὰ νὰ προετοιμάσῃ τὴν κατάλυσί της. Ἔτσι μετέχει καὶ στὶς ἐκλογές, κοινοβουλευτικὲς καὶ δημοτικές, ὄχι γιὰ νὰ συμβάλῃ στὴν βελτίωσι τοῦ κράτους, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ ὑποσκάψῃ καὶ νὰ τὸ διαλύσῃ. Πολλοὶ ἀφελεῖς ψηφοφόροι ἢ συμφεροντολόγοι ὑποψήφιοι δὲν τὸ καταλαβαίνουν καὶ πέφτουν θύματα τῆς κομμουνιστικῆς τακτικῆς μὲ τὰ «Λαϊκὰ Μέτωπα» ἢ μὲ ἄλλους τρόπους. Σχολιάζοντας τὴν τακτικὴ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ὁ Λένιν ἔλεγε χαιρέκακα:

«Ἡ ἀστικὴ Δημοκρατία ἑτοιμάζει μόνη της τὴ θηλειὰ τῆς ἀγχόνης της. Ἐμεῖς δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ σπρώξουμε τὸ σκαμνί».

Αὐτὸ ποὺ ἔλεγε ὁ ἀρχηγὸς τῶν κομμουνιστῶν, συνέβη στὴν Ρωσία καὶ σὲ μερικὲς ἄλλες χῶρες, ἀλλὰ θὰ πρέπει ἔτσι νὰ ἔχῃ ἀνοίξει πιὰ τὰ μάτια τῶν ἄλλων λαῶν ποὺ πρέπει νὰ ἐπαγρυπνοῦν γιὰ νὰ χτυποῦν τὸν κίνδυνο σὲ ὅλες τὶς μεταμφιέσεις του καὶ νὰ σώσουν τὴν Δημοκρατία.

★

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

('Εκ τῆς ἐκδόσεως «Κείμενα 'Αποφάσεων τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς», 1919-1943, ἐπιμελείᾳ τοῦ κ. Τζέϊν Ντεγκράς, Τόμος Α', Τυπογραφεῖον Πανεπιστημίου 'Οξφόρδης Λονδῖνον, 1956)

1. 'Η νέα ἐποχὴ καὶ ὁ νέος Κοινοβουλευτισμὸς

...Διὰ τοὺς Κομμουνιστάς, τὸ Κοινοβούλιον ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον ἀγῶνος διὰ τὴν θέσπισιν μεταρρυθμίσεων καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς μοίρας τῶν ἐργαζομένων, ὡς συνέβη εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἐποχήν. Τὸ κέντρον βαρύτητος τῆς πολιτικῆς ζωῆς ὁριστικῶς ἔχει ἤδη μετατεθῆ ὁλοσχερῶς πέραν τῶν κόλπων τοῦ κοινοβουλίου.

'Αποτελεῖ, ὅμως ἄμεσον ἱστορικὸν καθῆκον τῆς τάξεως τῶν ἐργαζομένων νὰ ἀποσπάσουν οὗτοι τὸ Ὄργανον αὐτὸ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν κυβερνουσῶν τάξεων, νὰ τὸ καταστρέψουν, ἐκμηδενίζοντες καὶ ἀντικαθιστῶντες τοῦτο μὲ νέα ὄργανα τῆς ἐξουσίας τοῦ προλεταριάτου. Συγχρόνως, ὅμως, ὁ ἐπαναστατικὸς πυρὴν τῆς τάξεως τῶν ἐργαζομένων ἔχει σημαντικὸν συμφέρον νὰ διατηρῆ ἑνιαίας ὁμάδας ἐντὸς τῶν κοινοβουλίων τῆς ἀστικῆς τάξεως, διὰ νὰ ὑποβοηθῆται τὸ ἔργον τῆς ἐκμηδενίσεώς των. Οὕτω, προβάλλει σαφῶς ἡ θεμελιώδης διαφορὰ μεταξὺ τῆς πολυμόρμου τακτικῆς τῶν Κομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι εἰσέρχονται εἰς τὰ κοινοβούλια μὲ ἐπαναστατικοὺς σκοπούς, καὶ τῆς τακτικῆς τῶν κοινοβουλευτικῶν μελῶν τῆς σοσιαλιστικῆς παρατάξεως...

2. Κομμουνισμός, ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου καὶ ἡ χρησιμοποίηση τῶν ἀστικῶν κοινοβουλίων

2. 'Ο Κοινοβουλευτισμὸς ἀποτελεῖ ἰδιάζουσαν μορφὴν τοῦ ταξικοῦ Κράτους. 'Ως ἐκ τούτου, δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τὴν μορφὴν τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας, ὅπου δὲν ὑπάρχουν οὔτε κοινωνικαὶ τάξεις, οὔτε ταξικὸς ἀγών, οὐδὲ κρατικὴ ἐξουσία.

3. Οὔτε καὶ δύναται νὰ χρησιμεύσῃ τὸ κοινοβούλιον ὡς μέσον διοικήσεως εἰς τὸ κράτος τοῦ προλεταριάτου, κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον ἐξελίξεως ἀπὸ τὴν δικτατορίαν τοῦ ἀστυκισμοῦ εἰς τὴν δικτατορίαν τοῦ προλεταριάτου. 'Οσάκις ὁ ταξικὸς ἀγὼν φθάνῃ εἰς τὸ ἀποκορύφωμά του, κατὰ τὴν διάρκειαν ἐμφυλίου πολέμου, τὸ προλεταριάτον ὀφείλει νὰ προβῆ εἰς τὴν σύστασιν τῆς κρατικῆς του ὀργανώσεως ὡς μαχητικῆς ὀργανώσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν γίνονται δεκτοὶ ἐκπρόσωποι τῶν πρώην ἰθυνουσῶν τάξεων. Εἰς τὸ στάδιον αὐτὸ τὸ μύθευμα περὶ «λαϊκῆς θελήσεως» εἶναι ἀπ' εὐθείας ἐπιζήμιον εἰς τὸ προλεταριάτον. Τὸ τελευταῖον δὲν ἔχει ἀνάγκην κοινοβουλευτικῆς κατανομῆς δυνάμεων, ἡ ὁποία καθίσταται ἐπιζημία δι' αὐτό. 'Η σοβιετικὴ δημοκρατία ἀντιπροσωπεύει τὴν μορφὴν ποὺ λαμβάνει ἡ δικτατορία τοῦ προλεταριάτου.

4. Τὰ ἀστικὰ κοινοβούλια—ἓν ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα μέσα ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ἀστικοῦ κράτους—δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κερδηθοῦν μονίμως, αὐτὰ καθ' ἑαυτά, ὅπως ἀκριβῶς τὸ προλεταριάτον δὲν δύναται νὰ προσεταιρισθῆ τὸ ἀστικὸν κράτος. Καθῆκον τοῦ προλεταριάτου εἶναι νὰ κατακερματίσῃ τὴν ἀστικὴν κρατικὴν μηχανήν, πλῆττον οὕτω καιρίως τοὺς κοινοβουλευτικοὺς θεσμούς, εἴτε οἱ τελευταῖοι πηγάζουν ἀπὸ καθεστὼς κοινοβουλευτικῆς

δημοκρατίας εἴτε ἀπὸ καθεστὼς συνταγματικῆς μοναρχίας...

6. Συνεπῶς ὁ κομμουνισμὸς ἀπορρίπτει τὸν κοινοβουλευτισμὸν ὡς μορφὴν τῆς κοινωνίας τοῦ μέλλοντος, ὡς μορφὴν ταξικῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου. Δὲν παραδέχεται τὴν δυνατότητα μονίμου κατακτήσεως τοῦ κοινοβουλίου. Ὡς ἀντικειμενικόν του σκοπὸν ἔχει τὴν καταστροφὴν τοῦ κοινοβουλευτισμοῦ. Ὅθεν, ὁ κομμουνισμὸς δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν θεσμῶν τοῦ ἀστικοῦ κράτους μὲ σκοπὸν τὴν ἐκμηδένισίν των. Μόνον οὕτω εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ τὸ ὅλον θέμα ἀντιληπτόν.

10. Ὁ μαζικὸς ἀγὼν ἀντιπροσωπεύει ὁλόκληρον σειρὰν ἐξελικτικῶν ἐνεργειῶν, τῶν ὁμοίων ἡ μορφὴ καθίσταται ὁλοὲν καὶ περισσότερον ἔντονος, λογικῶς δὲ ὁδηγεῖ εἰς ἀνταρσίαν κατὰ τοῦ κεφαλαιοκρατικοῦ κράτους. Εἰς τὸν μαζικὸν αὐτὸν ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος ἐξελίσσεται εἰς ἐμφύλιον πόλεμον, τὸ ἡγετικὸν κόμμα τοῦ προλεταριάτου ὀφείλει κατὰ κανόνα νὰ ἐξασφαλίσῃ ὅλας τὰς νομίμους θέσεις, χρησιμοποιοῦν αὐτὰς ὡς βοηθητικὰ κέντρα τῆς ἐπαναστατικῆς του δραστηριότητος, ἐν τῷ πλαισίῳ πάντοτε τοῦ βασικοῦ σχεδίου τῆς ὅλης κινήσεως — τῆς κινήσεως τοῦ μαζικοῦ ἀγῶνος.

11. Ἕνα τοιοῦτον βοηθητικὸν κέντρον εἶναι τὸ «βῆμα» τοῦ ἀστικοῦ κοινοβουλίου. Τὸ ὅτι τὸ κοινοβούλιον εἶναι θεσμὸς τοῦ ἀστικοῦ κράτους δὲν ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα κατὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸν κοινοβουλευτικὸν ἀγῶνα. Τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα δὲν εἰσέρχεται εἰς τὸ κοινοβούλιον ὡς ὀργανικὸν τμῆμα του, ἀλλὰ μὲ σκοπόν, διὰ τῶν ἐντὸς τῶν κοινοβουλευτικῶν κόλπων ἐνεργειῶν του, νὰ παροτρύνῃ τὰς μάζας ὅπως ἐκμηδενίσουν τὴν κρατικὴν μηχανὴν καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ κοινοβούλιον...

12. Αἱ ἐν λόγῳ ἐντὸς τῶν κοινοβουλίων ἐνέργειαι πρέπει νὰ ἐναρμονίζωνται ἀπολύτως πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ καθήκοντα ποὺ συνεπάγεται ὁ ἐκτὸς τοῦ κοινοβουλίου ἀγών. Αἱ ἐνέργειαι συνίστανται ἰδίως εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ κοινοβουλευτικοῦ βήματος πρόκλησιν σάλου προερχομένου ἀπὸ τὴν ἀποκάλυψιν ἀφορώντων τοὺς ἀντιπάλους, τὴν ἰδεολογικὴν κινητοποίησιν τῶν μαζῶν, αἱ ὁποῖαι (ἰδίως εἰς τὰς καθυστερημένας περιοχὰς) ἐξακολουθοῦν νὰ διακατέχωνται ἀπὸ αὐταπάτας ὡς πρὸς τὸ δημοκρατικὸν πολίτευμα καὶ προσβλέπουν μετ' ἐλπίδων εἰς τὸ κοινοβουλευτικὸν βῆμα.

Ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸν ἐκλογικὸν ἀγῶνα καὶ ἡ ἀνατρεπτικὴ προπαγάνδα, ἐκ τῶν ἔνδον τοῦ κοινοβουλίου, ἀποβαίνουν ἰδιαιτέρως σημαντικαὶ ὡς πρὸς τὰ πολιτικὰ μέσα προσεγγίσεως τῶν μερίδων ἐκείνων τῆς ἐργαζομένης τάξεως, αἱ ὁποῖαι ἔχουν μέχρι σήμερον παραμείνει μακρὰν τῆς πολιτικῆς ζωῆς (ὅπως εἶναι ὁ ἀγροτικὸς κόσμος μιᾶς χώρας).

17. Ἀφ' ἑτέρου, ἐκ τῶν θεωρητικῶς ἀποδεκτῶν ἀντιλήψεων περὶ κοινοβουλευτικῆς δραστηριότητος οὐδόλως ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ συμμετοχὴ εἰς αὐτὰς ταύτας τὰς ἐκλογὰς ὡς καὶ εἰς τὰς κοινοβουλευτικὰς συνεδριάσεις, αὐτὰς καθ' ἑαυτάς, εἶναι ἀπολύτως παραδεκτὴ ὑφ' οἱασδήποτε συνθήκας. Αὕτη ἐξαρτᾶται ἀπὸ ὁλόκληρον σειρὰν συγκεκριμένων συνθηκῶν. Εἰς ὡρισμένας ἐξ αὐτῶν, πιθανῶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἐκ τοῦ κοινοβουλίου ἀποχώρησις. Οἱ Μποσελβίκοι ἔπραξαν ἀκριβῶς τοῦτο ὅταν ἀπεχώρησαν τῆς τότε συνόδου προκειμένου νὰ ἐκμηδενίσουν τὸ κοινοβούλιον.. Εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις πιθανῶς νὰ καθίσταται ἀπαραίτητον τὸ «μποϋκοτάρισμα» τῶν ἐκλογῶν καὶ ἡ βιαία ἀνατροπὴ τόσον τῆς ὅλης ἀστικῆς κρατικῆς μηχανῆς ὅσον καὶ τῆς ἀστικῆς κοινοβουλευτικῆς κλίκας», ἤ, νὰ εἶναι ἀναγκαία ἡ συμμετοχὴ

εἰς τὰς ἐκλογάς, παραλλήλως δὲ τὸ «μποϋκοτάρισμα» τῶν ἐργασιῶν τῆς κοινοβουλευτικῆς συνόδου, αὐτῆς καθ' ἑαυτῆς, κ.λ.π.

18... Τὸ «μποϋκοτάρισμα» τῶν ἐκλογῶν ἢ τῶν κοινοβουλίων καθὼς καὶ ἡ ἀποχώρησις ἐκ συνόδων τῶν τελευταίων ἐπιτρέπονται ἰδίως ὅταν αἱ ἑκάστοτε συνθῆκαι παρέχουν τὴν δυνατότητα τῆς εἰς σύντομον χρονικὸν διάστημα προσφυγῆς εἰς τὸν ἔνοπλον ἀγῶνα διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας.

19. Δὲν πρέπει νὰ λησμονῆται ὅτι, συγκριτικῶς, τὸ προκείμενον θέμα ἔχει σχετικὴν μόνον σημασίαν. Δεδομένου ὅτι τὸ κέντρον βαρύτητος κεῖται εἰς τὸν διεξαγόμενον ἐκτὸς Κοινοβουλίου ἀγῶνα διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς κρατικῆς ἐξουσίας, καθίσταται ἐμφανὲς ὅτι τὸ θέμα τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου καὶ τοῦ ἀγῶνος τῶν μαζῶν ὑπὲρ τῆς ἐν λόγῳ δικτατορίας, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἔχει τὴν αὐτὴν βαρύτητα μὲ τὸ θέμα τῆς χρησιμοποιήσεως τοῦ κοινοβουλίου ὡς καταλλήλου μέσου ἐν προκειμένῳ.

3. Ἐπαναστατικοῦ χαρακτῆρος κοινοβουλευτισμὸς

...2. Μετὰ τὴν διενέργειαν ἐκλογῶν, ἡ ὀργάνωσις τῆς κοινοβουλευτικῆς μερίδος πρέπει νὰ ἐλέγχεται καθ' ὁλοκληρίαν ἀπὸ τὴν κεντρικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμμτος, ἀσχέτως ἐὰν τὸ κόμμα, ἐν τῷ συνόλῳ του, θεωρεῖται κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἐποχὴν νόμιμον ἢ εὑρίσκεται ἐκτὸς νόμου. Ὁ ἀρχηγὸς καὶ τὸ προεδρεῖον τῆς κομμουνιστικῆς κοινοβουλευτικῆς παρατάξεως πρέπει νὰ τυγχάνουν τῆς ἐγκρίσεως τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ τελευταία πρέπει νὰ ἔχῃ μόνιμον ἀντιπρόσωπον εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν παράταξιν, ὁ ὁποῖος νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα προβολῆς ἀρνησικυρίας («βέτο»). Ἐπὶ σημαντικωτάτων πολιτικῶν θεμάτων, ἡ παράταξις αὐτὴ ὀφείλει νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐκ τῶν προτέρων καθοδήγησίν της ἐκ μέρους τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ κόμματος. Ὁσάκις ἡ ἐντὸς τοῦ κοινοβουλίου κομμουνιστικὴ παράταξις εἶναι ἑτοίμη νὰ προβῇ εἰς σημαντικὴν ἐνέργειαν, ἡ κεντρικὴ ἐπιτροπὴ ἔχει δικαίωμα ἀλλὰ καὶ καθῆκον νὰ διορίζῃ καὶ νὰ ἐλέγχῃ τὸν ἐν προκειμένῳ ἐκπρόσωπον τῆς κομμουνιστικῆς παρατάξεως, ζητοῦσα ὅπως ὑποβάλλεται εἰς αὐτὴν σύνοψις τοῦ λόγου του ἢ ὁλόκληρον τὸ κείμενον, πρὸς ἔγκρισιν, κ.λ.π. Κάθε ὑποψήφιον μέλος τῆς κοινοβουλευτικῆς, κομμουνιστικῆς παρατάξεως πρέπει νὰ παράσχῃ ἐπισήμως καὶ ἐνυπογράφως τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι εἶναι διατεθειμένον νὰ παραιτηθῇ τοῦ ἀξιώματός του ὡς μέλους κοινοβουλίου εὐθὺς ὡς ζητηθῇ τοῦτο ἀπὸ τὴν κεντρικὴν ἐπιτροπὴν τοῦ κόμματος, οὕτως ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὸν ὅπως, καθ' οἱανδήποτε δεδομένην στιγμήν, ἡ τοιαύτη παραίτησις πραγματοποιηθῇ ἐν πνεύματι ἀπολύτου ὁμοφωνίας τῆς ἐν λόγῳ παρατάξεως...

4. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς κεντρικῆς ἐπιτροπῆς, ὁ κομμουνιστὴς μέλος κοινοβουλίου εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ συνδυάζῃ τὴν νόμιμον μὲ τὴν παράνομον δραστηριότητά του. Εἰς τὰς χώρας ὅπου οἱ κομμουνισταὶ βουλευταὶ ἀπολαμβάνουν ἀσυλίας, βάσει τῆς ἀστικῆς νομοθεσίας, τὸ προνόμιον αὐτὸ πρέπει νὰ χρησιμοποιῆται πρὸς ὑποστήριξιν τῆς παρανόμου δράσεως τοῦ κόμματος εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς προπαγάνδας.

5. Τὸ σύνολον τῆς ἐντὸς τοῦ κοινοβουλίου δράσεως τῶν κομμουνιστῶν βουλευτῶν πρέπει νὰ ἐναρμονίζεται αὐστηρῶς πρὸς τὴν ἐξωκοινοβουλευτικὴν δραστηριότητα τοῦ κόμματος. Οὕτω, κατὰ τακτικὰ χρονικὰ διαστήματα πρέπει νὰ ὑποβάλωνται ἐπιδεικτικοῦ χαρακτῆρος νομοθετικαὶ προτάσεις, βάσει ὁδηγιῶν τοῦ κόμματος καὶ τῆς κεντρικῆς του ἐπιτροπῆς, ὄχι μὲ σκοπὸν νὰ γίνουν ἀ-

ποδεκταὶ ἀπὸ τὴν ἀστικὴν πλειοψηφίαν, ἀλλὰ πρὸς διενέργειαν προπαγάνδας, πρόκλησιν ἀναταραχῆς καὶ ἐξυπηρέτησιν ὀργανωτικῶν σκοπῶν...

8. Κάθε κομμουνιστὴς μέλος κοινοβουλίου ὀφείλει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του ὅτι δὲν ἀποτελεῖ νομοθέτην ἐπιδιώκοντα σύμπτωσιν ἀπόψεων μὲ ἄλλους νομοθέτας, ἀλλὰ ἀγκιτάτορα τοῦ κόμματος ἀποστελλόμενον εἰς τὸ ἐχθρικὸν στρατόπεδον πρὸς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεων τοῦ κόμματος. Ὁ κομμουνιστὴς βουλευτὴς εἶναι ὑπεύθυνος ὄχι ἔναντι τῶν ἐν γένει στρωμάτων τῶν ἐκλογέων ἀλλ' ἔναντι τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματός του (νομίμου ἢ ἐκτὸς νόμου).

9. Οἱ λόγοι τῶν εἰς τὰ κοινοβούλια κομμουνιστῶν βουλευτῶν πρέπει νὰ κατανοῶνται εὐκόλως ἀπὸ κάθε ἐργαζόμενον πολίτην, κάθε χωρικόν, κάθε πλύντριαν, κάθε βοσκόν, διὰ νὰ δύναται τὸ κόμμα νὰ τοὺς τυπώνῃ ὑπὸ μορφὴν προκηρύξεων ἢ φυλλαδίων προκειμένου νὰ κυκλοφοροῦν εἰς κάθε γωνίαν τῆς χώρας...

11. Οἱ κομμουνισταὶ βουλευταὶ ὀφείλουν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ κοινοβουλευτικὸν βῆμα πρὸς στηλίτευσιν ὄχι μόνον τῆς ἀστικῆς τάξεως καὶ τῶν ἀποδεδειγμένων ὀπαδῶν της, ἀλλὰ καὶ τῶν σοσιαλιστῶν— πατριωτῶν καὶ «ρεφορμιστῶν» (μεταρρυθμιστῶν), πρὸς στιγματισμὸν τῆς αναποφασιστικότητος τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τοῦ κέντρου καὶ ἄλλων ἀντιπάλων τοῦ κομμουνσμοῦ καὶ διεξαγωγὴν προπαγάνδας ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς.

Ὅροι ἐντάξεως πολιτικῶν κομμάτων εἰς τὴν κομμουνιστικὴν διεθνῆ, ἐγκριθέντες ὑπὸ τοῦ Β΄ Συνεδρίου τῆθ «Κόμιντερν»

(ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ)

...11. Τὰ κόμματα τὰ ὁποῖα ἐπιθυμοῦν νὰ ἐνταχθοῦν εἰς τὴν Κομμουνιστικὴν Διεθνῆ εἶναι ὑποχρεωμένα ὅπως ἐπανεξετάζουν τὴν δρᾶσιν τῶν κοινοβουλευτικῶν των μελῶν, ἀπομακρύνοντα κάθε ἀναξιόπιστον στοιχεῖον, προκειμένου νὰ καταστῇ ἡ ἐντὸς τῶν κοινοβουλίων παράταξίς των ὄχι μόνον τυπικῶς ἀλλὰ καὶ οὐσιαστικῶς πιστὸν ὄργανον τοῦ προεδρείου τοῦ Κόμματος τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ ἀπὸ κάθε κομμουνιστικὸν κοινοβουλευτικὸν μέλος ὅπως καθυποτάξῃ τὴν ὅλην δρᾶσιν του εἰς τὰ συμφέροντα τὰ ἐξυπηρετοῦντα τὴν γνησίως ἐπαναστατικὴν προπαγάνδαν καὶ τὴν ζύμωσιν.

Οἰκονομία

Τὸ 1960, ἡ Σχολὴ προκεχωρημένων Διεθνῶν Σπουδῶν (SAIS) τοῦ Πανεπιστημίου Τζὼνς Χόπκινς τῶν Η.Π.Α.,ὠργάνωσεν μίαν εὐρεῖαν καὶ συντονισμένην ἔρευναν μὲ θέμα: «Ἡ Σοβιετικὴ Οἰκονομία». Ἡ ἔρευνα αὐτὴ ὡδήγησεν εἰς ὡρισμένα ἐξαιρετικῆς σημασίας συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα διετυπώθησαν εἰς εἰδικὰς μελέτας ἐπὶ τῶν διαφόρων πλευρῶν τῆς σοβιετικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων τομέων τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας. Αἱ σημαντικώτεραι ἀπὸ αὐτὰς τὰς μελέτας ἐδημοσιεύθησαν εἰς εἰδικὴν ἔκδοσιν τῆς ἐν λόγῳ Σχολῆς. Ἡ «Σοβιετολογία» ἐπεδίωξεν καὶ ἐπέτυχεν κατόπιν εἰδικῶν συνεννοήσεων μετὰ τῆς SAIS τὴν ἄδειαν ὅπως ἀναδημοσιεύση κατ' ἀποκλειστικότητα διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅλας τὰς ὡς ἄνω μελέτας τὰς ὁποίας ἔχει τὴν ἱκανοποίησιν νὰ παρουσιάση συγκεντρωμένας εἰς τὸ παρὸν τεῦχος της.

Ἡ «Σοβιετολογία» εἶναι βεβαία ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον βοηθεῖ σημαντικῶς τοὺς ἐν Ἑλλάδι μελετητὰς νὰ διεισδύσουν εἰς τὰ περίπλοκα θέματα τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας καὶ τῶν προβλημάτων της, ὡς καὶ εἰς τὰ ἀκόμη περιπλοκώτερα θέματα τῆς σοβιετικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν σχέσεών της μετὰ τῆς κομματικῆς πολιτικῆς καὶ ἰδεολογίας.

Αἱ μελέται τῆς Σχολῆς Προκεχωρημένων Σπουδῶν (SAIS) τοῦ Πανεπιστημίου Τζὼνς Χόπκινς τῶν Η.Π.Α. τὰς ὁποίας δημοσιεύομεν εἶναι αἱ ἑξῆς:

1. «Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ καὶ ἡ ἐνδοκομματικὴ διαμάχη εἰς τὴν

Ε.Σ.Σ.Δ.». Συγγραφεὺς της εἶναι ὁ κ. Πάολο Μανστινέλλι, Ἰταλὸς ὑπήκοος γεννηθεὶς εἰς Ρώμην τὸ 1934 καὶ πτυχιοῦχος τῆς Νομικῆς Σχολῆς τῆς ἰταλικῆς πρωτευούσης. Τὸ 1960 ἀπεφοίτησεν ἀπὸ τὴν Σχολὴν Προκεχωρημένων Διεθνῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου Τζὼνς Χόπκινς τῆς Οὐάσιγκτων, εἰδικευθεὶς εἰς θέματα διεθνοῦς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἱστορίας. Προορίζεται νὰ ἐργασθῆ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν τῆς Ἰταλίας.

2. «Ἡ κρίσις τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. εἰς τὸν τομέα τῶν ἐργατικῶν χειρῶν». Συγγραφεύς της εἶναι ἡ κ. Μύρα Χύμοβιτς. Ἐγεννήθη τὸ 1938 εἰς τὸ Στάμφορντ τῆς Κοννεκτικούτης (Η.Π.Α.), ἐφοίτησεν ἐπὶ ἓν ἔτος εἰς τὸ Ἰνστιτοῦτον Ἀνωτέρων Σπουδῶν τῆς Γενεύης καὶ τώρα φοιτᾶ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Τζὼνς Χόπκινς, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἐργάζεται εἰς εἰδικὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως διὰ τὰς σχέσεις μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

3. «Οἰκονομικὴ πολιτικὴ καὶ ἰδεολογία εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν». Συγγραφεύς της ὁ κ. Ἄρθουρ Φέρν. Ἐγεννήθη εἰς Χάρτφορντ τῆς Κοννεκτικούτης τὸ 1933, ἀποφοίτησεν ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον Οἰκονομικῶν Σπουδῶν «Οὐάσιγκτων καὶ Λῆ» καὶ τὸ 1960 ἀπὸ τὴν SAIS τοῦ Πανεπιστημίου Τζὼνς Χόπκινς. Ἀπὸ τὸ 1955 ἕως τὸ 1958 εἰργάσθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οἰκονομικῶν πληροφοριῶν τοῦ στρατοῦ καὶ τώρα ἐργάζεται εἰς τὸ τμῆμα διεθνῶν σχέσεων τοῦ ἀμερικανικοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν.

4. «Ἡ σοβιετικὴ μεταλλουργία». Ὁ συγγραφεύς της κ. Ρόμπερτ Μπουβάλντα, ἐγεννήθη τὸ 1933 εἰς τὴν Πασαντένα τῆς Καλιφορνίας, ἀπεφοίτησεν ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Καλιφορνίας, εἰργάσθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οἰκονομικῶν πληροφοριῶν τοῦ στρατοῦ καὶ προσφάτως ἀπεφοίτησεν ἀπὸ τὴν SAIS τοῦ Πανεπιστημίου Τζὼνς Χόπκινς.

5. «Αἱ μεταφοραὶ εἰς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ.». Τοῦ κ. Χάντερ Ἀλεξάντερ. Οὗτος ἐγεννήθη εἰς Ν. Ὑόρκην τὸ 1934, ἀπεφοίτησεν ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον Χάρβαντ, εἰργάσθη ὡς συντάκτης εἰς τὴν ἐφημερίδα «Baltimore Evening Sun» καὶ τώρα φοιτᾶ εἰς τὴν Σχολὴν SAIS τοῦ Πανεπιστημίου Τζὼνς Χόπκινς εἰδικευόμενος εἰς τὰ ρωσικὰ οἰκονομικὰ ζητήματα.

6. «Ἡ Σοβιετικὴ Γεωργία». Ὁ συγγραφεὺς αὐτῆς τῆς μελέτης, κ. Ρίτσαρντ Τόμσον, ἐγεννήθη εἰς τὸ Σικᾶγο καὶ εἶναι ἱστορικὸς πτυχιοῦχος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γιάλε. Ἐταξίδευσεν εἰς εἴκοσι εὐρωπαϊκὰς καὶ μεσογειακὰς χώρας καὶ φοι ᾶ εἰς τὴν SAIS.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ 1. Αἱ εἰς τὰς παρούσας μελέτας ἐκφραζόμεναι ἀντιλήψεις καὶ γνῶμαι εἶναι προσωπικαὶ τῶν συγγραφέων καὶ δὲν ἐκφράζουν ὑποχρεωτικῶς τὰς γνώμας τῆς Σχολῆς Προκεχωρημένων Διεθνῶν Σπουδῶν (ΣΑΙΣ) οὔτε καὶ τῆς «Σοβιετολογίας».

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ 2. Ἡ ἀναδημοσίευσις αὐτῶν εἰδικῶς τῶν μελετῶν δὲν ἐπιτρέπεται οὔτε καὶ ἐὰν ἀναφέρεται ἡ πηγή.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ Η ΕΝΔΟΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΜΑΧΗ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε.Σ.Σ.Δ.

Ὑπὸ **ΠΑΟΛΟ ΜΑΝΤΣΙΝΕΛΛΙ**

Ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ ἀποτελεῖ τὸ κεντρικὸν θέμα μέσα στοὺς κόλπους τοῦ Σοβιετικοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος. Ταυτοχρόνως ὅμως, ἡ ἰδεολογικὴ καὶ ἡ πολιτικὴ ζύμωσις διέπει τὰς ἐντὸς τοῦ κόμματος ἀνακατατάξεις.

Ἡ πολιτικὴ διαμάχη, στὴ Ρωσία, προκαλεῖται ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ λόγους «ὑπεροχῆς εἰς ἰσχὺν» καὶ δικτατορίας καὶ ἀφ' ἑτέρου, ἀπὸ ἰδεολογικὰ κίνητρα. Τὰ δύο αὐτὰ σταθερὰ στοιχεῖα εἶναι ἐξαιρετικῶς σημαντικά. Πολλαὶ μεταβολαὶ πολιτικῆς εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ρωσίαν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποδοθοῦν εἰς πρακτικοὺς λόγους, λαμβάνεται ὅμως ἀμέσως εἰδικὴ πρόνοια τῆς παρουσιάσεως τῶν μεταβολῶν αὐτῶν ὡς συμφώνων μὲ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαρξισμοῦ καὶ τοῦ Λενινισμοῦ. Συμφώνως πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν Σοβιετικῶν ἡγετῶν, ὁ Μαρξισμὸς ἀποτελεῖ, πάντοτε, τὴν βασικὴν πηγὴν οἱασδήποτε συγκεκριμένης πολιτικῆς ἐνεργείας.

Ἡ πολιτικὴ διαμάχη περιορίζεται ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Κόμματος. Τὸ κόμμα, ὡς μόνον ἁρμόδιον νὰ δώσῃ μίαν ἐπίσημον ἑρμηνείαν τοῦ Μαρξισμοῦ, εἶναι ἡ ἀνωτάτη καὶ μόνη νόμιμος πηγὴ ἐξουσίας. Τὸ κόμμα δὲν ἀποτελεῖ πολιτικὴν ὀργάνωσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἕνα συμπαγὲς πολιτικὸν σῶμα — τὸ κυβερνῶν σῶμα τῶν πολιτικῶν «ἐπιλέκτων».

Ὁμιλῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 19ου Συνεδρίου ὁ Μαλένκωφ εἶχε δηλώσει: «Πρέπει νὰ συνεχίσωμεν τὴν πολιτικὴν τῆς περιωρισμένης εἰσδοχῆς νέων μελῶν εἰς τὸ κόμμα καὶ τῆς καθοδηγήσεως τῶν μελῶν ὡς πρὸς τοὺς σκοποὺς τοὺς ὁποίους αὐτὸ ἐπιδιώκει· ἡ ἰσχὺς τοῦ κόμματος δὲν ἔγκειται εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν του, ἀλλὰ εἰς τὰ προσόντα των. Τὸ κόμμα ὡς ἑρμηνευτὴς ἑνὸς δόγματος καὶ ὡς ὑπερτάτη πηγὴ τῆς πολιτικῆς νομιμότητος, ἀποτελεῖ τὸν μοναδικὸν πολιτικὸν στίβον. Τὸ κόμμα λοιπὸν ἀποτελεῖ τὴν μοναδικὴν πολιτικὴν καὶ ἰδεολογικὴν ἐξουσίαν.

Ὁ μηχανισμὸς τοῦ κόμματος χαρακτηρίζεται ἀπὸ δύο ὁμάδας: Εἰς τὴν πρώτην ἐπικρατεῖ τὸ διοικητικὸν καὶ εἰς τὴν δευτέραν τὸ κομματικόν. Ἡ πρώτη θεωρεῖ ὅτι ἡ οἰκονομικὴ πολιτικὴ εἶναι θέμα τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἀντιμετωπισθῇ ἀνεξαρτήτως παντὸς ἄλλου παράγοντος. Ἡ δευτέρα ὑπογραμμίζει τὴν πολιτικὴν πλευρὰν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ τελικῶς τὴν ἐξαρτᾷ ἀπὸ τὰς ἐπιδιώξεις τῆς ἐξουσίας. Ἡ διοικητικὴ ὁμὰς ὑποστηρίζει τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἡ ὁποία θὰ ἀποδίδῃ ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὰ καταναλωτικὰ ἀγαθά, θὰ εὐνοῇ τὴν εἰς λογικὸν βαθμὸν βιομηχανοποίησιν καὶ τὴν βαθμιαίαν «κολλεκτιβοποίησιν» τῆς γεωργίας. Ἡ καθαρῶς κομματικὴ ὁμάς, ἀντιθέτως, ὑποστηρίζει τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς πολιτικῆς ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέραν «κολλεκτιβοποίησιν» τῆς γεωργίας, καὶ ἀποδίδει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὰ κεφαλαιουχικὰ ἀγαθά, ἤτοι τὴν δημιουργίαν τοῦ βιομηχανικοῦ ὑποβάθρου τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν χώραν νὰ ἐξασφαλίσῃ οἰκονομικὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ τὴν ὑπεροχὴν εἰς στρατιωτικὴν ἰσχύν.

Ἡ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λένιν (Ἰανουάριος 1924) περίοδος, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς περίοδος τῆς ἀνόδου τοῦ Σταλινισμοῦ. Εἰς τὴν προσπάθειάν του νὰ ἐφαρμόσῃ τὸν ἰδεώδη τύπον τῆς προσωπικῆς δικτατορίας, ὁ Στάλιν ἀνέπτυξε μίαν ἀποκλειστικῶς προσωπικὴν του ἀντίληψιν τοῦ Μπολσεβικικοῦ κράτους καὶ τῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας. Ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἐξουσίαν διεξήχθη τότε σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἐπὶ θεμάτων οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐφαρμογῆς μιᾶς νέας οἰκονομικῆς Πολιτικῆς (ἡ ἐγκατάλειψις, δηλ. τῆς θεωρίας τοῦ πολεμικοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ἡ ἐπιστροφὴ εἰς τὴν οἰκονομίαν τοῦ χρήματος) ἠγέρθη ἐκ νέου μετὰ τὴν ἐξέγερσιν τῶν ἀγροτῶν τῆς Γεωργίας κατὰ τὸ θέρος τοῦ 1924. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ὑπῆρξε ἡ πρώτη ἀφορμὴ τῆς ἀντιπαραθέσεως τῆς πολιτικῆς τῶν δύο ὁμάδων, αἱ ὁποῖαι, μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἶχον διαφορετικὰς πολιτικὰς ἀντιλήψεις εἰς ὅ,τι ἀφεώρα τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τοῦ Κόμματος. Ἦτο δὲ μία διαμάχη μεταξὺ ἀρχῶν περισσότερον παρὰ μεταξὺ προσώπων.

Ἡ καλουμένη «δεξιὰ πτέρυξ», τὴν ὁποίαν ἀπετελοῦσαν οἱ Μπουχάριν, Ρύκωφ καὶ Τόμσκυ ἐθεώρησαν τὴν Νέαν Οἰκονομικὴν Πολιτικὴν ὡς βασικὴν φάσιν τῆς ἐξελίξεως τοῦ σοσιαλισμοῦ εἰς τὴν Ρωσίαν, ἡ ὁποία μόνον βαθμιαίως ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ πρὸς τὴν ἐκβιομηχάνισιν. Ἡ καλουμένη, ἐξ ἄλλου, «ἀριστερὰ πτέρυξ» μὲ ἀρχηγοὺς τοὺς Ζηνόβιεφ καὶ Κάμενεφ, ἀντέδρασε ἐντόνως εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς Ν.Ε.Π. τὴν ὁποίαν ἐχαρακτήρισεν ὡς «ὑποχώρησιν» καὶ ὑπεστήριξε τὴν ἄμεσον ἀνάγκην μιᾶς ταχυτέρας ἐκβιομηχανίσεως τῆς χώρας καὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας της, ἐπὶ καθαρῶς σοσιαλιστικῶν βάσεων. Ὁ Στάλιν ἔμεινε μακρὰν αὐτῆς τῆς διαμάχης ἂν καὶ φαίνεται ὅτι ὑπεστήριξεν ἐλαφρῶς τὰς ἀπόψεις τοῦ Μπουχάριν, ἀσχολούμενος νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν δύναμιν ποὺ τοῦ ἦτο ἀπαραίτητος

ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Κόμματος καὶ νὰ μονιμοποιήσῃ τὸν πλήρη ἔλεγχόν του ἐπὶ τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ. Ὁλόκληρον τὴν προσοχήν του εἶχεν ἀποσπάσει τὸ πρόβλημα τῆς ὁλοκληρώσεως καὶ σταθεροποιήσεως τῆς δικτατορίας του. Πρὸ τῆς ἐπιτεύξεως τῶν δύο αὐτῶν σκοπῶν δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ μέγα ἅλμα πρὸς τὰ ἐμπρός. Ἡ ἐφαρμογὴ μιᾶς πολιτικῆς ὑπὲρ τῶν ἀγροτῶν κατὰ τὴν περίοδον 1925—1927, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἔργον τῆς ὁμάδος τοῦ Μπουχάριν μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Στάλιν. Ἐν τῷ μεταξὺ, ἡ ὀργάνωσις τοῦ Ζηνόβιεφ εἰς το Λένινγκραντ ἠδράνησε τελείως συνεπείᾳ τῆς καταπληκτικῆς δραστηριότητος τῆς Γενικῆς Γραμματείας τοῦ ΚΚΣΕ ἡ ὁποία ὑπῆρξεν δημιούργημα τοῦ Στάλιν, καὶ ἡ ὁποία ἐξήσκει ὁλοκληρωτικὸν ἔλεγχον ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ κόμματος. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1927 ὁ Ζηνόβιεφ ἀπεμακρύνθη τοῦ Κόμματος καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ 15ου Συνεδρίου τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1927 ἀπεμακρύνθη ἡ ἀριστερὰ ἀντιπολίτευσις ἐν τῷ συνόλῳ της. Τότε ὁ Στάλιν, προχωρῶν πρὸς τὴν ὁλοκληρωτικὴν δικτατορίαν, διέκοψε τὴν συνεργασίαν του μὲ τὸν Μπουχάριν, τὴν «διοικητικὴν» ὁμάδα. Τότε, ἐξ ἄλλου, ὁ Στάλιν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιφέρῃ ριζικὴν μεταβολὴν εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικήν. Τότε ἤρχιζεν ἡ περίοδος τῆς «δευτέρας ἐπαναστάσεως», ἀποτέλεσμα τῆς ὁποίας ἦτο ἡ ἀναγκαστικὴ ἐκβιομηχάνισις καὶ ἡ κολλεκτιβοποίησις τῆς γεωργίας. Ζωηραὶ ἐνδοκομματικαὶ συζητήσεις προηγήθησαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Πρώτου Πενταετοῦς Προγράμματος τοῦ 1928. Οἱ Μπουχάριν, Ρύκωφ καὶ Τόμσκυ ὑπεστήριξαν τότε τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς προγράμματος ἐκβιομηχανίσεως βασιζομένου ἐπὶ μιᾶς ἐξαιρετικῶς ὑψηλῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἡ ὁποία θὰ παρεῖχε εἰς τὸν λαὸν ἀφθονώτερα ἀγαθὰ καὶ θὰ ἐξησφάλιζεν σημαντικὰ πλεονάσματα δυνάμενα νὰ ἀνταλλαγοῦν μὲ μηχανήματα ξένης προελεύσεως. Ὅμως, ὁ Στάλιν ἐπέμεινεν εἰς τὴν ἰδέαν ὅτι ψυχὴ τοῦ προγράμματος ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ εἰς τὸν μεγαλύτερον δυνατὸν βαθμὸν ἀνάπτυξις τῆς βαρείας βιομηχανίας, ἤτοι ἡ ἀνωτάτη δυνατὴ παραγωγὴ κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν. Ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου οἱ δεξιοὶ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον. Ὁ Μπουχάριν τὸ 1929, ὁ Τόμσκυ καὶ ὁ Ρύκωφ τὸ 1930. Ὁ αὔξων ἔλεγχός του ἐπὶ τοῦ Κόμματος καὶ ἡ ἐξασθένησις τῆς ἐσωτερικῆς ἀντιδράσεως, ἐπέτρεψαν εἰς τὸν Στάλιν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς του περὶ πλήρους ἐκβιομηχανίσεως καὶ κολλεκτιβοποιήσεως.

Ὁ λιμὸς ὁ ὁποῖος ἐξέσπασε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δεκαετίας 1930—1940 καὶ ἡ ἀποτυχία τῶν σκοπῶν οἱ ὁποῖοι ἐπεδιώκοντο διὰ τοῦ πρώτου Πενταετοῦς Προγράμματος, ἐδημιούργησαν δυσαρέσκειαν εἰς μέγαν βαθμὸν καὶ ἐνίσχυσαν τὴν ἐνδοκομματικὴν διαμάχην. Κατόπιν τούτου, ὁ Στάλιν ὑπεχώρησεν ἐλαφρῶς διαθέσας, κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Δευτέρου Πενταετοῦς Προγράμματος, μεγαλύτερα κονδύλια διὰ τὴν παραγωγὴν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν. Ἔγιναν, ἐπίσης, ὡρισμέναι παραχωρήσεις πρὸς τοὺς ἀγρότας. Δὲν ἐγκατελείφθη, ὅμως, ὁ ἀπώτερος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς κολλεκτιβοποιήσεως τῆς γεωργίας πρὸς δημιουργίαν ἑνὸς ἀγροτικοῦ προλεταριάτου. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1933 ὁ Στάλιν ἐζήτησε ἀπὸ τὸ Κόμμα νὰ ἀγρυπνῇ γιατὶ τὰ «κολχόζ» ἦτο δυνατὸν νὰ καταστοῦν κίνδυνος διὰ τὴν κυβέρνησιν.

Οἱ ἡγέται τῆς ἀντιπολιτευομένης μερίδος, κατηγορηθέντες ἐπὶ «ἐσχάτῃ προδοσίᾳ», κατεδικάσθησαν εἰς ἐξορίαν ἢ φυλάκισιν. Αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ προοίμιον τοῦ μεγάλου κύματος ἐκκαθαρίσεων τῶν ἐτῶν 1935— 38, ἡ ἐξήγησις τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ εἰς διαφορὰς ἀντιλήψεων ἐπὶ θεμάτων οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Ὁ Στάλιν ἦτο, βεβαίως, ὑποχρεωμένος νὰ ἐξαλείψῃ πᾶν ἴχνος ἀντιδράσεως καὶ νὰ ἐξουδετερώσῃ ὅλους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι εἶχον ἐπιζήσει τῆς περιόδου τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως καὶ οἱ ὁποῖοι ἀντεπροσώπευον μίαν ἀντίληψιν περὶ σοβιετικῆς κοινωνίας κατὰ πολὺ διάφορον τῆς καθιερωθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἑρμηνείας τοῦ Στάλιν περὶ κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας.

Μετὰ τὴν πλήρη σταθεροποίησίν του, τὸ σταλινικὸν καθεστὼς ἐχαρακτηρίσθη ἀπὸ μίαν σταθερὰν μείωσιν τῆς σημασίας τοῦ ρόλου τοῦ Κόμματος εἰς ὅ,τι ἀφεώρα τὴν διαμόρφωσιν τῆς πολιτικῆς γραμμῆς εἰς τοὺς διαφόρους τομεῖς. Ὁ Στάλιν ἦτο ὁ ἀνώτατος καὶ ἀπόλυτος δικτάτωρ· ἡ κυριαρχία του ἐβασίζετο ἀφ' ἑνὸς ἐπὶ ἑνὸς κεντρικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ Κόμματος ἐντὸς τοῦ ὁποίου πράγματι, τὸ Πολιτικὸν Γραφεῖον καὶ ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκοντο ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς Γενικῆς Γραμματείας, καί, ἀφ' ἑτέρου, ἐπὶ μιᾶς ἰσχυρᾶς κυβερνήσεως, ὁ μηχανισμὸς τῆς ὁποίας, μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν, εὑρίσκετο ὁλοὲν περισσότερον, ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῆς διοικητικῆς, οὕτως εἰπεῖν, τάξεως, τῆς γραφειοκρατίας τῶν διαχειριστῶν.

Κατὰ τὴν περίοδον ποὺ ἠκολούθησε τὸ τέλος τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου ὁ γραμματεὺς τῆς ὀργανώσεως τοῦ Κόμματος εἰς τὸ Λένινγκραντ, Ζντάνωφ, ἀνέλαβε τὴν ἐπαναστατικὴν προσπάθειαν ὅπως ἐπιτύχῃ μίαν ἰδεολογικὴν ἀναβίωσιν καὶ τὴν παλινόρθωσιν τοῦ Κόμματος ὡς κυριάρχου πολιτικῆς δυνάμεως. Εἰς τὸν Ζντάνωφ ἀντετάχθησαν οἱ γραφειοκράται τοῦ Κόμματος μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Μαλένκωφ. Ἦτο ἕνας ἀγὼν διὰ τὴν ἐξουσίαν, ἀγὼν ὁ ὁποῖος διεξήχθη κυρίως ἐπὶ θεμάτων ἰδεολογικῶν καὶ ἐξωτερικῆς πολιτικῆς. Ὡς ἦτο φυσικόν, ὁ ἀγὼν αὐτὸς εἶχεν σοβαρὰς οἰκονομικὰς συνεπείας καθότι, τῇ ὑποκινήσει τοῦ Ζντάνωφ ἀνέλαβαν δρᾶσιν ὅλα τὰ ἀντι— Μαλενκωφικὰ στοιχεῖα εἰς ἄλλους τομεῖς, ὡς π.χ. εἰς τὸν τομέα τῆς κολλεκτιβοποιήσεως τῶν ἀγροκτημάτων (Ἀντρέϊεφ) καὶ τῆς γενικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς (Βοσνεζένσκυ). Οἱ Βοσνεζένσκυ καὶ Ζντάνωφ ἐπεδίωκον νὰ τοποθετήσουν τοὺς ἁρμοδίους ἐπὶ τῶν κρατικῶν προγραμμάτων,

ὑπὸ τὸν ἔλεγχον βεβαίως τοῦ Κόμματος· εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς κοινωνίας. Ἡ ἐνέργεια αὐτή, βεβαίως, ἐστρέφετο σαφῶς ἐναντίον τῆς πρωτοκαθεδρίας τῶν ὑπουργείων, (τὰ ὁποῖα εἶχον ἐπανιδρυθῆ κατὰ τὴν πολεμικὴν περίοδον) τὰ ὁποῖα ἀντεπροσώπευεν ὁ Μαλένκωφ.

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1949, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἀντέδρασεν εἰς τὰς ἀπόψεις τοῦ Βοσνεζένσκυ μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀπομακρυνθῆ οὗτος τοῦ Κόμματος καὶ νὰ ἐκτελεσθῆ. Ὁ Ζντάνωφ εἶχεν ἤδη ἀποθάνει ὑπὸ μυστηριώδεις συνθήκας τὸ 1948. Ὁ ρόλος τὸν ὁποῖον ἔπαιξε ὁ Χρουστσὼφ εἰς τὴν ὑπόθεσι Βοσνεζένσκυ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὑπεστήριξε τὸν Μαλένκωφ, τὸν ὡδήγησαν εἰς τὴν Μόσχαν ὡς γραμματέα τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κόμματος καὶ τῆς κομματικῆς ἐπιτροπῆς τῆς Μόσχας. Ὁ Χρουστσὼφ εἶχεν, οὕτω, τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐφαρμόση ἕνα πρόγραμμα ριζικῶν μεταρρυθμίσεων εἰς τὸν τομέα τῶν κολλεκτιβοποιημένων ἀγροκτημάτων.

Ὁ Ἀντρέϊφ, διορισθεὶς τὸ 1946 ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Συμβουλίου Κολλεκτιβοποιήσεως ἀγροκτημάτων, εἶχεν ἐφαρμόσει περισσότερον φιλελευθέραν πολιτικήν. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ὅπως ἄλλωστε καὶ ὁ πραγματικὸς χαρακτὴρ τοῦ «κολχόζ», ἤρχοντο εἰς τελείαν ἀντίθεσιν μὲ τὴν θεωρίαν τὴν ὁποίαν ἠσπάζετο πάντοτε ὁ Στάλιν, περὶ ἐξουδετερώσεως τῶν διαφορῶν μεταξὺ ὁλοκληρωτικῆς κρατικῆς σοσιαλιστικῆς παραγωγῆς καὶ τῶν ἡμιιδιωτικῶν παραγόντων, ὅπως ἦσαν τὰ «κολχόζ». Προφανῶς εἰς τὸν Χρουτσὼφ ἐδόθη ἡ πλήρης δυνατότης νὰ ἀντιδράση εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ Ἀντρέϊεφ.

Τὸ σχέδιον τοῦ Χρουστσὼφ ἦτο ἡ συγχώνευσις τριῶν ἢ τεσσάρων «κολχὸζ» εἰς ἕνα τεράστιον κολλεκτιβιστικὸν ἀγρόκτημα, καὶ ἡ δημιουργία «ἀγροτοπόλεων» ὅπου ὅλοι οἱ χωρικοὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ζοῦν ὑπὸ κοινὴν ὁμαδικὴν στέγην. Ἡ ἐφαρμογὴ ἑνὸς τοιούτου προγράμματος θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν μετατροπὴν τῆς ἀγροτικῆς κοινωνίας εἰς ἀγροτικὸν προλεταριάτον, θὰ ἀπετέλει δὲ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὀνείρου τοῦ Λένιν ὅσον καὶ τοῦ Στάλιν. Ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου ἠμφεσβητήθη τὸ ὀρθὸν τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τοῦ Χρουστσώφ, ὁ δὲ Μαλένκωφ ἀντετάχθη ἐντόνως εἰς αὐτήν. Ἐπὶ πλέον, ἡ ἐν λόγῳ πολιτικὴ ἐπέδρασεν τόσον δυσμενῶς ἐπὶ τοῦ ρυθμοῦ ἐπισιτισμοῦ τῆς χώρας, ὥστε ὁ Στάλιν ὑπεχρεώθη νὰ ἐπέμβη καὶ νὰ τὴν καταργήση.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Λένινγκραντ (ἐκκαθάρισις τοῦ Βοσνεζένσκυ καὶ τῶν ἄλλων Ζντανωφικῶν) ὑπῆρξεν τὸ προοίμιον νέων ἀνακατατάξεων ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Κόμματος βάσει τῶν γενικῶν γραμμῶν πολιτικῆς τῶν δύο ὁμάδων. Ἡ ἀγροτικὴ πολιτικὴ ὑπῆρξεν καὶ ἡ λυδία λίθος, ἀλλὰ ἡ ὑπόθεσις Λένινγκραντ ὑπῆρξεν σημαντικὴ δι' ἄλλους λόγους. Τὸ Κόμμα, παρὰ τὰς προσπαθείας τοῦ Ζντάνωφ, εἶχε παύσει πλέον νὰ εἶναι σῶμα «ἐπιλέκτων» καὶ εἶχεν ἀρχίσει νὰ μετατρέπεται, ὁλοὲν περισσότερον, εἰς τὸ εἰδικὸν ὄργανον ἑνὸς ἰδιαιτέρου τύπου ὑπαλλήλων. Ἡ νέα αὐτὴ τάξις τῶν κομματικῶν ὑπαλλήλων, τῶν «ἀππαρατσίκι» ὅπως λέγονται στὴν ΕΣΣΔ, εἶχε χαρακτηρισθῆ ἀπὸ τὸν Μαλένκωφ ὡς ἱκανή, πρακτική, δραστηρία, ἐμφανῶς περιφρονοῦσα τὴν ἰδεολογίαν ὡς κίνητρον τῶν ἐνεργειῶν τοῦ καθεστῶτος. Ἡ προώθησις τῶν τεχνοκρατῶν κατεπολεμήθη ἐντόνως ἀπὸ μέρους ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπεδίωκον τὴν παλινόρθωσιν τῆς ἀπολύτου δικτατορίας τοῦ Κόμματος ἐφ' ὅλων τῶν Σοβιετικῶν ὀργανισμῶν — κυρίως τῶν οἰκονομικῶν. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦΖντάνωφ, ὁ Χρουστσὼφ ἀνέλαβε τὴν ἡγεσίαν τῆς μερίδος ἐκείνης τῶν «ἀπαρατσίκι» ποὺ ὑπεστήριζον τὴν πλήρη δικτατορίαν τοῦ Κόμματος.

Τὸ 19ον Συνέδριον τοῦ Κόμματος, τὸ πρῶτον μετὰ τὸ 1939, συνῆλθεν εἰς Μόσχαν, ἀπὸ τῆς 5ης μέχρι τῆς 10ης Ὀκτωβρίου 1952, καὶ ἀπεκρυστάλλωσε τὰς νέας ἀνακατατάξεις. Τὸ Κόμμα ὠργανώθη ἐπὶ νέων βάσεων· ὁ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τύπος τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου κατηργήθη καὶ καθιερώθη τὸ Προεδρεῖον (Πρεζίντιουμ) τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὁ Χρουστσὼφ εἰς τὸν λόγον του ἔδωσε πλήρη εἰκόνα τῆς νέας ὀργανώσεως καὶ τῆς ἐποπτείας τῶν στελεχῶν. Ἡ τοιαύτη μεταβολὴ δὲ ὑπῆρξεν ὁ κύριος λόγος τῆς προωθήσεως τοῦ Χρουστσὼφ εἰς τὴν κυρίαρχον θέσιν ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ὁ Μαλένκωφ, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο εἰς τὸ προσκήνιον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Συνεδρίου καὶ ἀμέσως μετὰ τὸν Στάλιν ἀπὸ ἀπόψεως ἰσχύος, ἀντετάχθη ἐντονώτατα εἰς τὴν ἀγροτικὴν πολιτικὴν τοῦ Χρουστσώφ, εἰς δὲ τὸν πολιτικὸν ἀπολογισμόν του, ἐπέκρινε σφοδρότατα τὴν ἀνάμιξιν τῆς κομματικῆς ὁμάδος τοῦ Χρουστσὼφ τῆς Μόσχας εἰς τὰς οἰκονομικὰς ὑποθέσεις, Τὸ συνέδριον ἐνέκρινεν ὡσαύτως τὸ πέμπτον, κατὰ σειράν, Πενταετὲς Πρόγραμμα διὰ τὰ ἔτη 1951—1955, τὸ ὁποῖον, ἂν καὶ προέβλεπεν εἰσέτι τὴν διατήρησιν τῆς βαρείας βιομηχανίας εἰς τὴν πρώτην θέσιν, καθώριζεν, ὅμως, ἐκπληκτικῶς ὑψηλὰ ἐπίπεδα εἰς τὸν τομέα τῆς παραγωγῆς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν. Τὴν ἐποχὴν τοῦ θανάτου τοῦ Στάλιν, τὸν Μάρτιον τοῦ 1953, τὸ ἔδαφος ἦτο καὶ πάλιν ἕτοιμον διὰ τὴν νέαν ἐνδοκομματικὴν διαμάχην.

Ἡ συλλογικὴ ἡγεσία ποὺ ἐχαρακτήρισε τὴν μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Στάλιν περίοδον εἶχεν ἀποτελεσθῆ ἀπὸ τὸν Μαλένκωφ διὰ τοὺς τεχνοκράτας, τὸν Μπουλγκάνιν διὰ τὸν Στρατόν, τὸν Μπέρια διὰ τὴν μυστικὴν ἀστυνομίαν καὶ τὸν Χρουστσὼφ διὰ τὸ Κόμμα. Σχεδὸν ἀμέσως συνεκροτήθη συνασπισμὸς ἐναντίον τοῦ Μπέρια μὲ μόνον ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν ἐξουδετέρωσιν τοῦ ἐπικινδύνου ἀρχηγοῦ τῆς «M.V.D.» Τοῦτο ἦτο καθαρῶς ὑπόθεσις ἀγῶνος διὰ τὴν ἐξουσίαν καὶ ὁ Μπέρια εἶχε προσπαθήσει νὰ καταστῆ ὁ ἡγέτης εἰς τὴν ἐφαρμογὴν μιᾶς περισσότερον μετριοπαθοῦς πολιτικῆς τόσον εἰς ὅ,τι ἀφεώρα τὰς ἐξωτερικάς, ὅσον καὶ

τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις. Ἡ προσπάθειά του, ὅμως, ἀπέτυχε καὶ δὲν ἠμπόδισε τὴν πτῶσιν καὶ τὴν ἐκτέλεσίν του, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1953, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ κάθε ἐνέργεια τοῦ κόμματος, μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ στρατοῦ, ἐστρέφετο ἐναντίον του. Μὲ τὴν ἐκκαθάρισιν τοῦ Μπέρια ἀρχίζει μία νέα φάσις τῆς διαμάχης, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἐξουσίαν ἦτο στενῶς συνδεδεμένος μὲ τὰ οἰκονομικὰ καὶ ἰδεολογικὰ ζητήματα.

Ὁ Χρουστσὼφ ἦτο ὁ ἐκπρόσωπος τῆς ἰδεολογικῆς καὶ οἰκονομικῆς ὀρθοδοξίας τοῦ Κόμματος. Ὁ Μαλένκωφ, ὁ διοικητικὸς ἐγκέφαλος, ἐξεπροσώπει τοὺς «διαχειριστὰς» τεχνοκράτας καὶ εἰδικούς, οἱ ὁποῖοι ἐζήτουν ἐπιμόνως νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀνεξαρτησίαν των ὡς καὶ τὴν υἱοθέτησιν μιᾶς νέας οἰκονομικῆς γραμμῆς.

Ὁ Μαλένκωφ ἦτο πρωθυπουργὸς καὶ ὁ Χρουστσὼφ εἶχε πάρει τὴν θέσιν τοῦ Μαλένκωφ εἰς τὴν Γενικὴν Γραμματείαν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Τὸ δὲ 1953 ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα τοῦ Πρώτου Γραμματέως τοῦ Κόμματος· ἡ θέσις αὐτή, ἡ ὁποία συνεπάγεται διὰ τὸν κατέχοντα ἐξαιρετικὴν ἰσχύν, ὑπῆρξε, πάντοτε, ὑψίστης σπουδαιότητος εἰς τὸ κομμουνιστικὸν καθεστώς.

Τὸ κοινὸν μέτωπον ἐναντίον τοῦ Μπέρια εἶχεν ἐπιφέρει ἕνα εἶδος ἀνακωχῆς, κατὰ κάποιον τρόπον, εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς τοῦ Χρουστσώφ, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Μαλένκωφ ἀντετίθετο ἀπὸ τοῦ 1952. Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1953, ἐπετράπη εἰς τὸν Χρουστσὼφ νὰ ἐκφωνήσῃ λόγον ἐνώπιον τῶν μελῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ νὰ δώσῃ τὴν πλήρη εἰκόνα τῶν ἀποτελεσμάτων εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας. Προέτεινε δὲ συγχρόνως τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας τῆς χώρας. Ἐνωρίτερον, τὸν Αὔγουστον τοῦ 1953, ὁ Μαλένκωφ εἶχεν ἐκθέσει ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Σοβιὲτ τὸ νέον οἰκονομικὸν πρόγραμμά του, προτείνων τὴν λῆψιν μέτρων πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς παραγωγῆς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ τὴν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Ἡ νέα αὐτὴ οἰκονομικὴ γραμμὴ συνήντησε δυσκολίας καὶ ἐδημιούργησε σύγχυσιν, διότι κατέστησε ἀναγκαῖον τὸν ἀνακαταμερισμὸν εἰς τὴν χορήγησιν διαφόρων πρώτων ὑλῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπροκάλεσε σχετικὴν ἀναστάτωσιν εἰς τὰς προβλέψεις τοῦ Πενταετοῦς Προγράμματος 1951—1955. Ἐπὶ πλέον, ἡ νέα αὐτὴ γραμμὴ συνήντησε τὴν αὔξουσαν ἀντίθεσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἀμύνης, τοῦ ὁποίου οἱ ἁρμόδιοι ἐφοβοῦντο ὅτι ὁ ἀνακαταμερισμὸς εἰς τὴν χορήγησιν πρώτων ὑλῶν θὰ ἐγίνετο εἰς βάρος τοῦ Ὑπουργείου των καί, συνεπῶς, τοῦ προγράμματος τῶν ἐξοπλισμῶν. Ἡ θέσις τοῦ Χρουστσὼφ εἶχε καταστῆ καὶ αὐτὴ δύσκολος. Τὸν Φεβρουάριον καὶ Μάρτιον τοῦ 1954, ἐξεφώνησε ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς λόγον σχετικὸν μὲ τὴν ἀξιοποίησιν νέων ἐκτάσεων γῆς: Ὁ Μαλένκωφ καὶ ὁ Μολότωφ ἐπέκρινον τὴν πολιτικήν του καὶ ἡ δύναμις τοῦ Χρουστσὼφ ἐνεφανίσθη ὡς μειουμένη. Κατὰ συνέπειαν, ὅταν τὸν Ἰούνιον τοῦ ἰδίου ἔτους ὁ Μπενεντίκτωφ, παλαιὸς ἀντίπαλος τοῦ Χρουστσώφ, ὑπέβαλε τὴν ἔκθεσίν του ἐπὶ τῆς καταστάσεως εἰς τὸν γεωργικὸν τομέα, ἡ θέσις τοῦ Μαλένκωφ ἐφαίνετο ἐνισχυομένη.

Αἱ ὡς ἄνω συνθῆκαι μετεβλήθησαν πρὸς τὸ τέλος τοῦ 1954 ὅταν ὁ Χρουστσὼφ ἐξαπέλυσεν ἐντατικὴν ἐκστρατείαν, ἡ ὁποία σκοπὸν εἶχεν νὰ δώσῃ νέαν ἔμφασιν εἰς τὴν βαρεῖαν βιομηχανίαν. Τὰ ἔντυπα τοῦ στρατοῦ ἐχαιρέτισαν μὲ ἐνθουσιασμὸν τὴν νέαν αὐτὴν γραμμὴν τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Τὸ ζήτημα αὐτὸ ἠγέρθη πρὸς συζήτησιν καὶ ἐλύθη κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἐκπονήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τοῦ ἔτους 1955, καθὼς καὶ τοῦ ἑπομένου Πενταετοῦς Προγράμματος. Ὁ Χρουστσὼφ ἐπέτυχε νὰ δημιουργήσῃ κοινὸν μέτωπον μὲ τὸν Στρατόν. Τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1955 ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ἀπόφασιν εὐνοοοῦσαν τὴν ἄποψιν τοῦ Χρουστσὼφ περὶ ἐνισχύσεως τῆς βαρείας βιομηχανίας ἔναντι οἱασδήποτε ἄλλης δραστηριότητος. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ ἰδίου ἔτους ὁ Μαλένκωφ ἀπεμακρύνθη τῆς πρωθυπουργίας ἀντικατασταθεὶς ἀπὸ τὸν Μπουλγκάνιν καὶ τὸν Χρουστσώφ. Ὁ συμβιβασμὸς τοῦ Φεβρουαρίου 1955 ἐπεβεβαίωσε τὴν θέσιν τοῦ Χρουστσὼφ ὡς ἡγέτου, περιώρισεν, ὅμως, αἰσθητῶς τὰς δυνατότητάς του νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν ἐσωτερικὴν πολιτικήν του, καὶ κυρίως τὸ τμῆμα ποὺ ἀφεώρα τοὺς ἀγρότας. Ἐν ἀντιθέσει ὁ Χρουστσὼφ κατέστησε πολὺ μεγαλυτέραν τὴν ἐπιρροήν του ἐπὶ τοῦ Κόμματος τὸ ὁποῖον καὶ ἐθεώρει ὡς «τὴν πλέον σημαντικὴν κατευθυντήριον δύναμιν τοῦ Σοβιετικοῦ λαοῦ, ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον, εἰς τὸν κυβερνητικόν, κοινωνικόν, οἰκονομικὸν καὶ πνευματικὸν τομέα τῆς ἐθνικῆς δραστηριότητος».

Τὸν Φερβουάριον τοῦ 1956, τὸ 20ὸν Συνέδριον, παρὰ τὴν προσεκτικὴν προετοιμασίαν, διέψευσε τὰς ἐλπίδας τοῦ Χρουστσὼφ διὰ μίαν ὁλοκληρωτικὴν νίκην. Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Συνεδρίου τοῦ Κόμματος ἐν σχέσει μὲ τὰ κολχὸζ καθίστων σαφῆ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ καθεστῶτος ὅπως συνεχίσουν ἀκολουθούμεναι αἱ κύριαι γραμμαὶ τῆς παλαιᾶς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Ἐπίσης, δυσκολίας ἐπρόκειτο νὰ συναντήσῃ καὶ τὸ νέον Πενταετὲς Πρόγραμμα κατὰ τὴν συζήτησίν του ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τὸν Δεκέμβριον, δεδομένου ὅτι διὰ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς ἐζητεῖτο περισσότερον ἀκριβὴς ἔλεγχος. Ἐπὶ πλέον, καὶ σημαντικώτερον, ἦτο τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Κρατικὴ Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ εἶχεν ἀναδιοργανωθῆ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Περβούχιν, ὀπαδοῦ τοῦ Μαλένκωφ. Τοῦτο ἐσήμαινεν ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον πέριξ τοῦ ὁποίου οἱ ἁρμόδιοι περὶ τὴν ὀργάνωσιν καὶ διαχείρισιν τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων θὰ εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀνασυσταθοῦν εἰς μίαν ἀνεξάρτητον δύναμιν.

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν ἡ θέσις τοῦ Χρουστσὼφ εἶχε καὶ πάλιν καταστῆ κρίσιμος. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη οἱ ἁρμόδιοι περὶ τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν διαχείρισιν τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων ἐζήτουν

μεγαλύτερον βαθμὸν ἀποκεντρώσεως τῆς οἰκονομίας, εἰς τρόπον ὥστε τὸ σύνολον τῆς δραστηριότητος εἰς τὸν τομέα αὐτὸν νὰ διευκολυνθῇ σημαντικῶς. Ἤδη ὁ Χρουστσὼφ ἐπενόησε ἴδιον σχέδιον διὰ τὴν ὑπονόμευσιν τῆς ὡς ἄνω ὁμάδος. Τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ 1957, ἡ «ΠΡΑΒΔΑ» ἐδημοσίευσε προτάσεις τοῦ Χρουστσὼφ σχετικὰς μὲ τὴν πλήρη ἀναδιοργάνωσιν τοῦ διοικητικοῦ κλάδου τῆς βιομηχανίας. Τὸν Μάϊον, τὸ Ἀνώτατον Σοβιὲτ ἐνέκρινε τὰς προτάσεις αὐτάς. Ὅλα, σχεδόν, τὰ κεντρικὰ οἰκονομικὰ ὑπουργεῖα καὶ συμβούλια εἰς Μόσχαν κατηργήθησαν, εἰς ἕκαστον δὲ οἰκονομικὸν διαμέρισμα τῆς χώρας ἱδρύθησαν τοπικὰ οἰκονομικὰ συμβούλια. Αὐτὸ ἐσήμαινε τὴν μεταπήδησιν τῆς ἰσχύος ἀπὸ τοὺς ἀνωτάτους κρατικοὺς γραφειοκράτας, εἰς τοὺς κατωτέρους κρατικοὺς ὑπαλλήλους τῶν ὁποίων ὁ ἔλεγχος ὑπὸ τοῦ κομματικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ Χρουστσώφ, θὰ ἦτο πλέον πρᾶγμα εὔκολον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ πηγὴ ἰσχύος τοῦ Μαλένκωφ ἔπαυσεν ὑφισταμένη, ὁ δὲ ἔλεγχος τῆς οἰκονομίας ὑπὸ τοῦ Κόμματος κατέστη πλήρης.

Ἐναντίον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Χρουστσὼφ ἐξεδηλώθη ἔντονος ἀντίδρασις ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὁ Χρουστσὼφ μὲ τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Στρατοῦ ἐπέτυχε νὰ καταβάλη τοὺς ἀντιπάλους του. Τὴν 29ην Ἰουλίου 1957 ἡ γνωστὴ ὡς «ἀντικομματικὴ ὁμὰς» ἀπεμακρύνθη. Οἱ Μαλένκωφ, Μολότωφ, Καγκάνοβιτς καὶ Σεπίλωφ ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ τὸ Προεδρεῖον (Πρεζίντιουμ). Ὁ Χρουστσὼφ ἐπέτυχε τὸ 1957 ὅ,τι ὁ Ζηνόβιεφ εἶχε προσπαθήσει νὰ ἐπιτύχη τὸ 1923, δηλ. τὴν ἐγκαθίδρυσιν μιᾶς ἀμέσου καὶ ἀνοικτῆς δικτατορίας τοῦ Κόμματος ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ καθεστῶτος.

Ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἐξουσίαν εἶχε πλέον τελειώσει. Ἡ ἀπομάκρυνσις τοῦ Ζούκωφ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1957, καὶ ἡ ἀπόλυσις τοῦ Μπουλγκάνιν τὸν Μάρτιον τοῦ 1958, ὑπῆρξαν ἁπταὶ ἀποδείξεις τῆς ὑπεροχῆς τοῦ Χρουστσώφ. Κύριος τοῦ Κόμματος καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Χρουστσὼφ εἶχε πλέον τὴν πλήρη δυνατότητα νὰ ἐφαρμόση τὴν ἰδικήν του οἰκονομικὴν πολιτικὴν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Ἑπταετοῦς Προγράμματος, τὸ ὁποῖον ἐξεπονήθη μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ ἕκτου, κατὰ σειρὰν Πενταετοῦς Προγράμματος. Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1959, τὸ 21ον Συνέδριον ἐψήφισε ὑπὲρ τοῦ σχεδίου τοῦ Χρουστσὼφ τὸ ὁποῖον υἱοθετοῦσε πολλὰ τῶν μέτρων τῶν ὁποίων τὴν λῆψιν εἶχε προγενεστέρως προτείνει ὁ Μαλένκωφ.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τοῦ Χρουστσὼφ ἀντιμετωπίζει ἤδη ἕνα ἐξαιρετικῶς ὀξὺ πρόβλημα: τὴν ἔλλειψιν ἐργατικῶν χειρῶν. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ δύναται νὰ θέση εἰς κίνδυνον τὴν ἐπιτυχίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑπταετοῦς Προγράμματος. Ἐπιδιώκεται ἡ ἐξεύρεσις λύσεων εἰς τρόπον ὥστε νὰ βελτιωθῇ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον καὶ νὰ ἐπινοηθοῦν νέαι μέθοδοι «μαζικῆς παραγωγῆς».

Οἱαδήποτε ἀντίδρασις ἡ ὁποία ἤθελεν ἐκδηλωθῇ εἰς τὸ μέλλον λόγω τῶν προβλημάτων αὐτῶν, θὰ ἀντανακλᾷ καὶ πάλιν τὴν διαμάχην μεταξὺ τοῦ ἰδεολογικοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ μηχανισμοῦ τοῦ καθεστῶτος.

★

Η ΚΡΙΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Σ.Σ.Δ. ΕΙΣ ΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΧΕΙΡΩΝ

Ὑπὸ **ΜΥΡΑ ΧΥΜΟΒΙΤΣ**

Ἡ παροῦσα ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν πιθανὸν νὰ ἀποβῇ εὐλογία Θεοῦ, δεδομένου ὅτι ὑποχρεώνει τοὺς ἁρμοδίους νὰ προσαρμόσουν τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας ἐπὶ τῶν ἐπικρατουσῶν ἤδη συνθηκῶν. Οἱ ἐν λόγῳ ἁρμόδιοι ἀντιλαμβάνονται, ἤδη, ὅτι ὁ βασικὸς οἰκονομικὸς ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ηὐξημένης παραγωγῆς δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ παρὰ μόνον ἐὰν ὁλόκληρος ὁ διαθέσιμος ἀριθμὸς ἐργατικῶν χειρῶν, ὁλόκληρον τὸ κεφάλαιον καὶ ὅλαι αἱ πλουτοπαραγωγικαὶ πηγαὶ τῆς χώρας χρησιμοποιηθοῦν ὅσον εἶναι δυνατὸν ἀποτελεσματικώτερον.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου αἱ ἀπώλειαι τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ὑ-

περέβησαν τὰ 20.000.000, παραλλήλως δὲ ὁ ἀριθμὸς τῶν γεννήσεων ὑπέστη μείωσιν κατὰ τὸ ἥμισυ. Κατὰ τὰ προσεχῆ ὀλίγα ἔτη, συνεπῶς, ὑπολογίζεται ὅτι μόνον 100.000 ἐργάται θὰ ἐνισχύουν κατ' ἔτος τὸ εἰς ἐργατικὰς χεῖρας δυναμικὸν τῆς χώρας.

Εἰς τὸ παρελθόν, ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς ἐργατικῶν χειρῶν ἐπέτρεψε εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν νὰ διατηρῇ μίαν μὴ ἀποδοτικὴν ἀλλὰ πάντως ἀνεπτυγμένην οἰκονομίαν. Παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπεδόθη μεγάλη σημασία εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν τελευταίων καὶ πλέον συγχρόνων μεθόδων βιομηχανικῆς τεχνικῆς, ἐγένετο ἐξαιρετικὴ σπατάλη ἐργατῶν οἱ ὁποῖοι ἠσχολοῦντο μὲ βοηθητικὰς ἐργασίας, ὡς ἡ κατανομὴ καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν πρώτων ὑλῶν.

Ἡ ὑπεραφθονία αὐτὴ τῶν ἐργατικῶν χειρῶν ὑπῆρξε ἡ κυρία αἰτία τῆς μειωμένης ἀποδόσεως εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς οἰκονομίας. Εἰς τὸν τομέα τῆς γεωργίας, ὁ ὁποῖος διεκρίνετο μεταξὺ ὅλων διὰ τὴν ἀφαντάστως χαμηλὴν ἀπόδοσίν του, εἶχον γίνει σημαντικαὶ ἐπενδύσεις κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν αἱ ὁποῖαι, ὅμως, σπανίως ἐχρησιμοποιοῦντο μὲ τρόπον ἀποδοτικόν. Αἱ ἀγροτικαὶ περιοχαὶ ἦσαν πυκνοκατῳκημέναι ἀπὸ μεγάλον ἀριθμὸν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ὤθοῦσε τοὺς ἁρμοδίους νὰ εἰσαγάγουν μεθόδους μηχανικῆς καλλιεργείας, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ κόστος τῆς ἐργασίας εὑρίσκετο εἰς ἐξαιρετικῶς χαμηλὰ ἐπίπεδα. Ἐπίσης, τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν εἶχε ἀποδοθῆ ἡ δέουσα σημασία εἰς τὴν πρακτικὴν ἀξίαν τῶν μηχανικῶν ἐργαλείων, ὑπῆρξε μία ἀκόμη αἰτία σπατάλης ἐργατικῶν χειρῶν εἰς τοὺς βοηθητικοὺς τομεῖς τῆς παραγωγῆς.

Τὰ κεφάλαια εἶχαν ἀπορροφηθῆ ἀπὸ τὴν βαρεῖαν βιομηχανίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν ὅπλων καὶ πολεμοφοδίων, ἐνῷ ἡ μαζικὴ παραγωγὴ καταναλωτικῶν ἀγαθῶν εἶχε παραμεληθῆ. Χαρακτηριστικὰ τῶν βιομηχανιῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἦσαν ἡ χαμηλὴ ποιότης τῶν προϊόντων καὶ ἡ ὑπερβολικὴ ἀναλογία τοῦ παράγοντος χειρωνακτικὴ ἐργασία.

Ἀκατάλληλοι μέθοδοι παρακολουθήσεως τῶν οἰκονομικῶν ἀποτελεσμάτων ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ δεδομένα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς, ἐπέτεινον τὴν μείωσιν τῆς ἀποδόσεως τοῦ κεφαλαίου. Ἡ ὑποτίμησις τῶν προϊόντων δὲν ἀντεμετωπίσθη κατὰ τρόπον ἀποτελεσματικόν, ἠγνοήθησαν δὲ παντελῶς τὰ ὑψηλὰ ἐπιτόκια καὶ τὰ διάφορα περιττὰ ἔξοδα ὡς παράγοντες κόστους. Κατὰ συνέπειαν, τὸ οἰκονομικὸν κόστος τῶν ἐπενδύσεων ἐνεφανίζετο κατώτερον τοῦ πραγματικοῦ, αἱ πραγματικαὶ δὲ ἐπενδύσεις ἀπεδείχθησαν τελικῶς δαπανηρότεραι ἀπὸ ὅ,τι ἔδειχναν οἱ ἀριθμοί.

Αἱ προσφάτως ἐφαρμοζόμεναι μέθοδοι βιομηχανικῆς παραγωγῆς καταδεικνύουν ὅτι κατενοήθη ἡ ἀνάγκη ὅπως καταστῆ ἡ παραγωγὴ πλέον ἀποδοτική. Ἐπίσης, γίνονται ἔντονοι προσπάθειαι χρησιμοποιήσεως τῆς ἐργασίας, τοῦ κεφαλαίου καὶ τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν, μὲ τρόπον περισσότερον ἀποτελεσματικόν.

Εἶναι πιθανὸν ὅτι οἱ Σοβιετικοὶ θὰ κατορθώσουν νὰ ἐξασφαλίσουν τὰ 12.000.000 ἐργατῶν ποὺ προβλέπει τὸ 7ετὲς μέχρι τοῦ 1965. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς εἶναι ἀπαραίτητος, συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπολογισμούς, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ Ἑπταετοῦς Προγράμματος. Δεδομένου ὅτι μόνον 6.000.000 ἐργατῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθοῦν ἐκ τῆς καθαρῶς ἐργατικῆς τάξεως συμπληρωματικὸς ἀριθμὸς ἐργατικῶν χειρῶν ἐξασφαλίζεται ἐξ ἄλλων πηγῶν. Ἡ ἀριθμητικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ ἐμειώθη κατὰ 1.500.000 ἄνδρας, οἱ ὁποῖοι ηὔξησαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐργατῶν βιομηχανίας. Ἐπίσης μεταβολαὶ αἱ ὁποῖαι γίνονται εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν τομέα προβλέπεται ὅτι θὰ αὐξήσουν τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν κατὰ περίπου 2.000.000 νέων ἐργατῶν. Τὰ ἔτη τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐμειώθησαν κατὰ δύο, ἀπαιτεῖται δὲ διετὴς περίοδος ἐργασίας πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς ἀνωτάτας σχολάς. Ἐπὶ πλέον, ὑπάρχει μεγάλος ἀριθμὸς διαθεσίμων γυναικῶν τῶν ὁποίων ὁ ρόλος εἰς τὴν οἰκονομίαν ἀποβαίνει ὁλοὲν σημαντικώτερος. Εἰδικῶς ὀργανωθέντα νηπιαγωγεῖα καὶ δημοτικοὶ σταθμοὶ φροντίζουν τὰ παιδιὰ τῶν μητέρων ποὺ εἶναι ὑποχρεωμέναι, λόγω τῆς ἀπασχολήσεως των, νὰ εὑρίσκωνται μακρὰν τῶν οἰκιῶν των.

Δοθέντος ὅτι ἡ αὔξησις τῶν ἐργατικῶν χειρῶν δὲν θὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν τοῦ Προγράμματος, ζητεῖται καὶ ἡ αὔξησις τῆς κατὰ ἐργάτην ἀποδόσεως. Συνεπῶς, αἱ εἰς τὰς μεθόδους παραγωγῆς μέλλουσαι νὰ ἐπέλθουν μεταβολαὶ πρέπει νὰ ἔχουν ὡς πρωταρχικὸν γνώμονα τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος τοῦ ἐργάτου.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι τὸ κίνητρον τοῦ συμφέροντος παίζει πρωτεύοντα ρόλον εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἀποδοτικότητος τοῦ ἐργάτου. Ἔχει ἤδη γίνει ἀντιληπτὸν ὅτι τὰ καλύτερα ἀποτελέσματα ἐπιτυγχάνονται ἀπὸ ἐργάτας οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν θέλησιν νὰ ἐργασθοῦν. Λογικὴ δὲ συνέπεια τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ὑπῆρξεν ἡ κατάργησις τῶν στρατοπέδων ἀναγκαστικῆς ἐργασίας καθὼς καὶ τὸ ὅτι οἱ ἐργάται δύνανται, τώρα, νὰ κινοῦνται μὲ μεγαλυτέραν ἐλευθερίαν. Ἡ μεταβολὴ αὐτὴ εἶναι ἀπτὴ ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ προγραμματισταὶ ἔχουν πλέον ἀντιληφθῆ ὅτι ὁ ἐξαναγκασμὸς δὲν ἀποδίδει.

Ἤδη, οἱ μισθοὶ παίζουν ἕνα πολὺ σημαντικώτερον ρόλον, χαρακτηριστικὸν δὲ εἶναι ὅτι αἱ εἰς χρῆμα αὐξήσεις εὐνοοῦν σχεδὸν ἀποκλειστικῶς τὰς ὁμάδας ἐργαζομένων μικροῦ εἰσοδήματος. Προβλέπεται ὅτι μέχρι τοῦ 1965 τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν πρόκειται νὰ αὐξηθοῦν ἀπὸ κάτω τῶν 400 ρουβλίων εἰς 600 περίπου ρούβλια κατὰ μῆνα Προβλέπεται, ἐπίσης, ἡ αὔξησις τῶν ἡμερομισθίων κατὰ τὸ 1/3. Ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς καὶ ἡ ποιοτικὴ βελτίωσις τῶν καταναλωτικῶν προϊόντων θὰ εἶναι ἡ λογικὴ

συνέπεια τῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν, δεδομένου ὅτι αἱ εἰς χρῆμα ἀμοιβαί, διὰ νὰ ἔχουν κάποιαν ἀξίαν, πρέπει νὰ ἔχουν, κατὰ πρῶτον λόγον, ἀγοραστικὴν δύναμιν.

Εἰδικαὶ προσπάθειαι καταβάλλονται διὰ τὴν ἐξεύρεσιν καὶ ἐφαρμογὴν 1) ἑνὸς πλέον ἀποτελεσματικοῦ συστήματος ἀπονομῆς χρηματικῶν δώρων, 2)ἑνὸς ἑνιαίου τρόπου ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ἰδίας ποιότητος ὁπουδήποτε καὶ ἂν αὐτὴ ἡ παραγωγικὴ ἀπασχόλησιςπραγματοποιεῖται καὶ 3) ἑνὸς τρόπου διὰ τοῦ ὁποίου θὰ εἶναι δυνατὸν τὸ εἰσόδημα νὰ ἀντικατοπτρίζῃ μὲ πιστότερον τρόπον τήν προσπάθειαν τοῦ ἐργαζομένου. Μεγαλύτερος ἀριθμὸς ἡμερῶν ἀργίας, μικρότερος ἀριθμὸς ὡρῶν ἐργασίας καὶ βελτιώσεις εἰς τὸν τομέα τῆς ἐργατικῆς στέγης, εἶναι ἐπίσης παράγοντες δυνάμενοι νὰ ἐπιφέρουν αὔξησιν τῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐργάτου καὶ λαμβάνονται σοβαρῶς ὑπ' ὄψιν ἀπὸ τοὺς ὑπευθύνους διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν σκοπῶν τῶν προγραμμάτων οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

'Επὶ πλέον, ἔχουν γίνει μερικαὶ μεταρρυθμίσεις εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδεύσεως· ἤδη ἀποδίδεται μεγαλυτέρα σημασία εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν μᾶλλον παρὰ εἰς τὴν θεωρητικήν. Τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρόγραμμα ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν δημιουργίαν τεχνικῶν.

Εἰς τὴν παροῦσαν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Σοβιετικῆς 'Ενώσεως εἶναι εὔκολον νὰ διακρίνῃ κανεὶς τὰς προσπαθείας ἐξευρέσεως τρόπων διὰ τὴν πλέον ἀποδοτικὴν χρησιμοποίησιν τοῦ κεφαλαίου· τὰ σημεῖα ἀπὸ τὰ ὁποῖα αἱ ἐν λόγῳ προσπάθειαι ἐκκινοῦν, εἶναι διάφορα. 'Η Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἤδη εἰσάγει, κυρίως ἐξ 'Ιαπωνίας κ ὶ Δυτικῆς Γερμανίας, τὰ τελειότερα μηχανήματα παραγωγῆς, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως περιορίσῃ εἰς τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν τὸ ἐργατικὸν κόστος τῶν προϊόντων. Τοιαύτη εἶναι ἡ ζήτησις μηχανημάτων ἐκ μέρους τῆς Σοβιετικῆς 'Ενώσεω, ὥστε πολλαὶ δυτικαὶ βιομηχανίαι ἤρχισαν νὰ ἱδρύουν ἐργοστάσια παραγωγῆς τοιούτων μηχανημάτων ἐντὸς αὐτῆς τῆς Ρωσίας. 'Ο σκοπὸς ποὺ ἐπιδιώκεται διὰ τῶν μέτρων αὐτῶν εἶναιἡ ἀπόκτησις τῆς τεχνικῆς καὶ ὀργανωτικῆς πείρας τῆς ὁποίας οἱ Σοβιετικοὶ στεροῦνται. 'Η ἀνάγκη τοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἐργατῶν μὲ μηχανικὰ ἐργαλεῖα, καθὼς καὶ ἡ ἀνάγκη μηχανοποιήσεως, ὁπουδήποτε αὐτὴ εἶναι δυνατή, ὑποχρεώνει τοὺς Σοβιετικοὺς νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἀπαιτουμένην τεχνικὴν πεῖραν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον.

Ἕνας ἄλλος τρόπος αὐξήσεως τῆς ἀποδόσεως τῶν εἰς κεφάλαια ἐπενδύσεων, εἶναι καὶ ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῶν μεθόδων παρακολουθήσεως τῶν οἰκονομικῶν ἀποτελεσμάτων. Ἤδη λαμβάνονται σοβαρῶς ὑπ'ὄψιν οἱ παράγοντες τῆς ὑποτιμήσεως καὶ τοῦ βαθμοῦ χρησιμότητος τῶν προϊόντων. Δεδομένου ὅτι ἡ οἰκονομία τῆς χώρας ὀφείλει ἤδη καὶ διὰ τὰ προσεχῆ ὀλίγα ἔτη, νὰ κινῆται ἐντὸς προκαθωρισμένων περιθωρίων, τυχὸν λάθη ἐκτιμήσεως κατὰ τὸν προγραμματισμὸν δὲν εἶναι πλέον δυνατὸν νὰ ἀντισταθμισθοῦν μὲ τὴν προοπτικὴν μιᾶς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ πρόγραμμα δέον ὅπως ἀνταποκρίνεται, κατὰ κάποιον τρόπον, πρὸς τὴν πραγματικότητα, ἐνῷ συγχρόνως νὰ προσλαμβάνῃ στὰ χαρτιὰ καὶ ἐντυπωσιακὸν χαρακτῆρα.

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν μηχανισμὸν τῆς ὀργανώσεως αἱ ἐπενεχθεῖσαι μεταβολαὶ ὑπογραμμίζουν τὴν ἐπιδίωξιν διὰ ποιοτικὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς.Διὰ τὴν ἐπίτευξιν αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ ἔχουν θεσπισθῆ νέοι βασικοὶ κανόνες παραγωγῆς. 'Ανεθεωρήθη τὸ σύστημα καταβολῆς χρηματικῶν ἀμοιβῶν καὶ μετεβλήθησαν οἱ δεῖκται ποσοτικῆς παραγωγῆς καὶ μειώσεως κόστους, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ἡ εὐνοϊκὴ μεταχείρισις μόνον τῶν πλέον καθυστερημένων βιομηχανιῶν. Παρὰ ταῦτα, λόγῳ τῆς σημασίας ἡ ὁποία ἀποδίδεται εἰς τὴν ἀρχήν: «ἐκπλήρωσις καὶ ὑπερεκπλήρωσις» τῶν ἐπιδιωκομένων σκοπῶν, εἰς τὸν τομέα αὐτὸν δημιουργοῦνται προβλήματα, δεδομένου ὅτι συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἀρχὴν ἕκαστος ἐργάτης ἐνθαρρύνεται νὰ αὐξήσῃ τὴν ἰδικήν του παραγωγὴν εἰς τὸ ἀνώτατον δυνατὸν ὅριον.Αὐτὸ βεβαίως ἔρχεται εἰς ἀντίθεσιν μὲ τοὺς κανόνας τῆς μαζικῆς παραγωγῆς οἱ ὁποῖοι προϋποθέτουν ὅτι ὅλοι οἱ ἐργάται θὰ ἔχουν ἴσην ἀπόδοσιν.

'Εν τῷ μεταξύ, ἡ διάστασις ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ δύο διαφορετικῶν μέτρων τὰ ὁποῖα λαμβάνονται εἰς τὸν αὐτὸν τομέα, δημιουργεῖ ἕτερον πρόβλημα. 'Αφ' ἑνός, προσφέρονται χρηματικαὶ ἀμοιβαὶ πρὸς τοὺς ἐργάτας ἐκείνους οἱ ὁποῖοι, λόγῳ τῆς ἀμέσου ἐπαφῆς των μὲ τὰς συνθήκας παραγωγῆς, θὰ εἶχον νὰ προτείνουν γνώμας ὡς πρὸς τὴν βελτίωσιν αὐτῶν τῶν συνθηκῶν. 'Αφ' ἑτέρου, ὅμως, τὸ κράτος ἐντείνει ὁλοὲν περισσότερον τὸν ἔλεγχόν του ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον τοὺς ἀφαιρεῖ τὸ ἐνδιαφέρον νὰ προτείνουν μίαν νέαν ἰδέαν.

Μεταβολαὶ εἰς τὰς μεθόδους ἐνεργείας ἔγιναν καὶ εἰς ἕνα τρίτον τομέα, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως αὐξηθῇ ἡ ἀπόδοσίς του. 'Ο τομεὺς αὐτὸς εἶναι ὁ τῆς γεωργίας, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ Σοβιετικοί, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν, ἀπέδιδον ἐξαιρετικὴν σημασίαν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν νέων καλλιεργησίμων ἐκτάσεων εἰς τὰς ἀνατολικὰς περιοχὰς τῆς χώρας. Τελευταίως, ὅμως, ὁ Χρουστσὼφ παρεδέχθη ὅτι ἡ ἐκστρατεία αὐτὴ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν νέων καλλιεργησίμων ἐκτάσεων εἰς παρθένους περιοχὰς δὲν ἀπέδωσε τὰ προσδοκώμενα οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα.'Ηἔλειψις ἐργατικῶν χειρῶν εἰς τὰς περιοχὰς αὐτὰς καὶ ἡ πτωχὴ ἀπόδοσις τῆς γῆς, ὑπῆρξαν αἱ αἰτίαι τῆς ἀποτυχίας τῆς προσπαθείας.

Ἤδη, διὰ νὰ καταστοῦν πλέον ἀποδοτικαὶ αἱ ἀρόσιμοι ἐκτάσεις γῆς, ἐφαρμόζονται μέθοδοι ἐντατικῆς καλλιεργείας. Ὅσον περισσότερον αὐξάνει ἡ μετακίνησις τῶν ἐργατῶν ἀπὸ τὰς γεωργικὰς περιοχὰς πρὸς τὰ βιομηχανικὰ κέντρα, τόσον συντομώτερον θὰ φροντίσουν

νὰ μηχανοποιήσουν τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς οἱ ὀλίγοι ἐναπομένοντες εἰς τὰ γεωργικὰ κέντρα ἀγρόται. Μόνον τότε θὰ καταστῇ ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς προσοδοφόρος.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἑπταετοῦς Προγράμματος ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἐφαρμόζει μίαν διάφορον καὶ πλέον ἀποδοτικὴν οἰκονομικὴν πολιτικήν. Ἔχει υἱοθετηθῆ νέος τρόπος μεταχειρίσεως τῶν ἐργατῶν εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας καὶ τὰ ἀγαθά. Οἱ προγραμματισμοὶ δύνανται, ἤδη, νὰ ὠφεληθοῦν σημαντικῶς ἀπὸ τὰς ἐξαιρετικὰς προόδους τῆς Δύσεως εἰς τὸν τεχνολογικὸν τομέα. Τοῦτο, βεβαίως, κατέστη δυνατὸν ἀφ᾽ὅτου εἰς ἐφαρμογὴν ἐτέθη τὸ σύστημα ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Εἰς τὸν γεωργικὸν τομέα διὰ τῶν νέων μεταρρυθμίσεων ἀποδίδεται ἰδιαιτέρα σημασία εἰς τὴν ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῆς ἀροσίμου γῆς, ἡ δὲ προσπάθεια ἐξασφαλίσεως καλλιεργησίμων ἐκτάσεων εἰς παρθένους περιοχὰς περιέρχεται εἰς δευτέραν μοῖραν.

Ἐπὶ πόσον χρόνον, ἄραγε, θὰ διαρκέσῃ ἡ τάσις αὐτή; Μέχρι ποίου βαθμοῦ αἱ νέαι αὐταὶ τάσεις θὰ ἀποτελέσουν τὰς βασικὰς γραμμὰς ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ στηρίζεται ἡ οἰκονομία τῆς χώρας; Ἀναμένεται κάποια μείωσις τῆς ἐλλείψεως ἐργατικῶν χειρῶν μέχρι τοῦ 1965, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, φυσικά, θὰ μειώσῃ, παραλλήλως τὴν πίεσιν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας νὰ φθάνῃ ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰ ἀνώτατα δυνατὰ ὕψη ἀποδόσεως δυσκόλως ἐφικτά. Πρὸ αὐτῆς τῆς καταστάσεως εὑρισκόμενοι οἱ Σοβιετικοὶ θὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ ἐκλέξουν μεταξὺ τῆς ἐπιστροφῆς των εἰς τὰς σχετικῶς μὴ ἀποδοτικὰς παλαιὰς μεθόδους των καὶ τῆς συνεχίσεως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νέων περισσότερον προοδευτικῶν μεθόδων. Ἐὰν ἐκλέξουν τὴν δευτέραν λύσιν, τότε ἡ Δύσις ὀφείλει νὰ παρακολουθῇ μὲ ὁλοὲν μεγαλυτέραν προσοχὴν καὶ ἐνδιαφέρον τὴν αὔξουσαν ἀνάπτυξιν τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως.

★

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΝ ΕΝΩΣΙΝ

Ὑπὸ **ΑΡΘΟΥΡ Λ. ΦΕΡΝ**

Εἰς τὴν προσπάθειάν του νὰ ἰσχυροποιήσῃ τὴν θέσιν του, τὸ σπουδαιότερον πρόβλημα τὸ ὁποῖον εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὁ Χρουστσὼφ ἦτο νὰ διατηρήσῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας εἰς τὸ ὑψηλότερον ἐπίπεδον. Κατὰ τὴν προσπάθειαν αὐτὴν κατέστη φανερὸν ὅτι ἡ ἐπιθυμητὴ αὔξησις τῆς παραγωγῆς ἐξηρτᾶτο κυρίως ἀπὸ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος καὶ ὄχι ἁπλῶς ἀπὸ τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατικῶν χειρῶν. Ἡ ἐτησία αὔξησις εἰς τὸν τομέα τῶν ἐργατικῶν χειρῶν ἐμειώθη λόγῳ τῶν συνεπειῶν τοῦ πολέμου εἰς 300.000, ἤτοι περίπου εἰς τὸ ἓν ὄγδοον τοῦ ἀρχικῶς προβλεπομένου ἀριθμοῦ. Συνεπῶς, ἡ παραγωγικότης κατέστη ὁ κυριώτερος παράγων τῆς Σοβιετικῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ ἕκτου, κατὰ σειρὰν πενταετοῦς προγράμματος (1956 – 60) ἐσημείωσε τὸ τέλος τῆς σταλινικῆς πολιτικῆς ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Τὸ Ἑπταετὲς Πρόγραμμα, ἐξ ἄλλου, ὑπῆρξεν ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἀναθεωρήσεως, ἀπὸ τὸν Χρουστσὼφ, ἀπὸ πολλοῦ χρόνου καθιερωμένων ἀρχῶν οἰκονομικῆς πολιτικῆς· ἡ ἀναθεώρησις αὐτὴ εἶχε ὡς κύριον σκοπόν της τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς αὐξούσης κρίσεως ἐργατικῶν χειρῶν.

Ἡ ἐγκατάλειψις τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου τοῦ Κράσνογιάρσκ ὑπῆρξε χαρακτηριστικὴ τῆς μεταβολῆς ἡ ὁποία ἐπῆλθε εἰς τὴν μέχρι τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἐφαρμοζομένην πολιτικὴν τῶν ἐπενδύσεων. Πράγματι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Ἑπταετοῦς προγράμματος ἐγκατελείφθη ἡ ἐκτέλεσις πολλῶν ἐνεργειακῶν ἔργων ἀπαιτούντων μεγάλον ἀριθμὸν ἐργατικῶν χειρῶν· ἀντ᾽ αὐτῶν ἀνελήφθη ἡ κατασκευὴ θερμοηλεκτρικῶν ἔργων, ἡ οἰκοδόμησις τῶν ὁποίων ἀπῄτει μὲν μεγαλύτερα κεφάλαια ἀλλὰ μικρότερον ἀριθμὸν ἐργατικῶν χειρῶν.

Προσπάθειαι διὰ τὴν ἐξοικονόμησιν ἐργατικῶν χειρῶν κατεβλήθησαν ἐπανειλημμένως καὶ εἰς διαφόρους τομεῖς. Περιωρίσθη ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς γενικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ

ἐμειώθη κατὰ τὸ ἕν τρίτον ἡ ἀριθμητικὴ δύναμις τοῦ στρατοῦ. Παρὰ ταῦτα, ἡ αὔξησις τῶν ἐργατικῶν χειρῶν ὑπῆρξεν ἀνεπαρκής. Μοναδικὴ λύσις ἀπέμεινεν ἡ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐργάτου, ἀπὸ τὴν πλέον ἀποδοτικὴν χρῆσιν τῆς ἀποταμιευθείσης πείρας πρὸς ἐργασίαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐφαρμογὴν τελειοτέρων τεχνικῶν μεθόδων παραγωγῆς.

Αὐτὸς ἦτο ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἀπεδόθη μεγάλη σπουδαιότης εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μετὰ τῶν χωρῶν τῆς Δύσεως. Ἡ εἰσαγωγὴ τῆς προοδευμένης τεχνολογίας τῆς Δύσεως ἀποτελεῖ μίαν οἰκονομικὴν ἀνάγκην διὰ τὴν Σοβιετικὴν οἰκονομίαν.

Η πεῖρα ἀπὸ τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς τῆς νέας πολιτικῆς ὑπεγράμμισε τὴν σημασίαν τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν παραγόντων. Τὸ Ἑπταετὲς πρόγραμμα ἀπέβλεψεν ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν ποιοτικὴν βελτίωσιν τοῦ ρώσου ἐργάτου διὰ τῆς καθιερώσεως κινήτρων πρὸς καλλιτέραν καὶ περισσοτέραν ἐργασίαν, διὰ τῆς βελτιώσεως τῶν ἀθλίων συνθηκῶν τῆς στεγάσεώς του, διὰ τῆς παραγωγῆς κάπως καλλιτέρας ποιότητος καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, τῆς σχετικῆς αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν του καὶ τῆς μειώσεως εἰς ὡρισμένους κλάδους τῶν ὡρῶν ἐργασίας. Ἐκ παραλλήλου τὸ 7ετὲς ἐφήρμοσε καὶ μίαν πολιτικὴν πλέον ἀποδοτικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἐπενδύσεων.

Ἤδη τὸ ἐρώτημα εἶναι: Πῶς ἡ πρακτικὴ αὐτὴ πολιτικὴ τοῦ Χρουστσώφ — ἡ τόσον διάφορος ἀπὸ τὴν παλαιὰν καθιερωμένην πολιτικὴν καὶ θεωρίαν — θὰ δυνηθῇ νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὴν πατροπαράδοτον οἰκονομικὴν ἰδεολογίαν τοῦ Μαρξισμοῦ καὶ Λενινισμοῦ, καὶ νὰ διατηρήσῃ, συγχρόνως, τὴν «ἐπιστημονικὴν» ὀντότητα τοῦ κομμουνισμοῦ ἐνώπιον τοῦ κόσμου; Καθίσταται σαφὲς ὅτι θὰ ἀπαιτηθῇ κάποιος εἰδικὸς τρόπος ἐνεργείας διὰ τὴν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν τῶν νέων ριζοσπαστικῶν ἀρχῶν τῆς πολιτικῆς τοῦ Χρουστσώφ.

Η κυριωτέρα μεταβολὴ εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν ἐστράφη πέριξ τῶν διαφόρων πλευρῶν τῆς ἐμπορευματικῆς οἰκονομίας—ἀξία ἀνταλλαγῆς, ρόλος τῶν τιμῶν, πιστώσεις, ἔγγειος πρόσοδος, ἡμερομίσθια, ὑποτίμησις καὶ βαθμὸς χρησιμότητος τῶν παραγομένων ἀγαθῶν καί, τέλος, ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ μὲ τὰς μὴ σοβιετικὰς ἀλλὰ βιομηχανικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας. Ἡ νέα οἰκονομικὴ πολιτικὴ τοῦ Λένιν — ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας εἶχε καταστῆ ἀναγκαία τὸ 1922 λόγω τῆς πείνας — εἶχε χαρακτηρισθῆ ὡς «ἕν βῆμα ὀπίσω, δύο βήματα ἐμπρός». Κατὰ τὸν ἴδιον ἀκριβῶς τρόπον, ἡ νέα οἰκονομικὴ πολιτικὴ τοῦ Χρουστσώφ θὰ πρέπη νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν δικαίωσίν της ἐνώπιον τῆς σημερινῆς πραγματικότητος. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις φαίνεται πειραματιζομένη μὲ μερικὰ ἱστορικὰ δόγματα τῶν οἰκονομολόγων τοῦ 19ου αἰῶνος — ἀξία ἀνταλλαγῆς καὶ κεφάλαιον — ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον θὰ ἐφαρμοσθοῦν ἕνα ἢ περισσότερα ἀπὸ τὰ δόγματα αὐτὰ καθίσταται σοβαρώτατον πολιτικὸν πρόβλημα.

Ἡ Σταλινικὴ γραμμὴ εἰς τὴν θεωρητικὴν οἰκονομίαν, ἀναπτύσσεται λεπτομερῶς εἰς τὴν μελέτην τοῦ Στάλιν «Οἰκονομικὰ Προβλήματα τοῦ Σοσιαλισμοῦ εἰς τὴν ΕΣΣΔ», ἡ ὁποῖα ἐκυκλοφόρησε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1952. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ μελέτην του ὁ Στάλιν ἀναφέρει ὡς τελικὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκονομίας τὴν κατάργησιν τῆς κυκλοφορίας τῶν ἀγαθῶν (ἐμπορευμάτων) καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τοῦ χρήματος.

Ἂν καὶ ὁ Στάλιν παρεδέχετο ὅτι ἡ κυκλοφορία τῶν ἀγαθῶν, ἤτοι ἡ ἀνταλλαγὴ τῶν προϊόντων ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας ὑφίστατο ἀκόμη εἰς τὴν ΕΣΣΔ λόγω τῆς ὑπάρξεως δύο διαφορετικῶν τομέων παραγωγῆς, (κρατικοποιημένη βιομηχανία, κολχόζνικη γεωργία) ἐτόνιζε, ὅμως, ὅτι «ἡ κυκλοφορία τῶν ἀγαθῶν» καὶ ἡ «οἰκονομία τοῦ χρήματος» θὰ παύσουν νὰ ὑφίστανται..... ὅταν ἀντὶ τῶν δύο βασικῶν τομέων παραγωγῆς — καὶ τοῦ κρατικοῦ καὶ τοῦ κολλεκτιβιστικοῦ τομέως — θὰ ὑπάρχῃ εἷς καὶ μόνον τομεὺς δηλ. ὁ κρατικός, ὁ ὁποῖος θα περιλαμβάνῃ τὰ πάντα. Τότε τὰ κρατικὰ οἰκονομικὰ συμβούλια ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Κόμματος, θὰ «διεχειρίζοντο» ὅλα τὰ προϊόντα καὶ θὰ ἀντιμετώπιζαν τὰς ἀνάγκας καὶ τῶν ἀτόμων καὶ τῶν βιομηχανιῶν κατὰ κατηγορίας καὶ μὲ σχετικὰς διανομὰς ἐφοδίων ἀντὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ χρήματος.

Ὁμοίως θεμελιώδης εἰς τὴν οἰκονομικὴν θεωρίαν τοῦ Στάλιν εἶναι ἡ θέσις του διὰ τὴν πλήρη ἀποτυχίαν τῆς μιᾶς ἑνιαίας παγκοσμίου ἀγορᾶς καὶ διὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου εἰς καπιταλιστικὸν καὶ εἰς σοσιαλιστικὸν ἐμπορικὸν μπλόκ. Συμφώνως πρὸς τὴν θεωρίαν του, τὰ δύο αὐτὰ ἐμπορικὰ συστήματα ἀλληλοαπεκλείοντο καὶ τὸ σοσιαλιστικὸν σύστημα θὰ ἀνεπτύσσετο ὁλοὲν περισσότερον ἐνῶ τὰ καπιταλιστικὰ κράτη πρὸ τῆς κρίσεως θὰ κατέφευγον, ἀναποφεύκτως, ἰς τὸν πόλεμον, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον καὶ θὰ προεκάλει τὴν τελικὴν καταστροφήν των.

Ἐπιπροσθέτως κατὰ τὸν Στάλιν, ὁ νόμος τῆς ἀξίας — ἀξίαν συναλλαγῆς μὲ τὴν Δυτικὴν ἑρμηνείαν τῆς ἐννοίας — δὲν ἦτο δυνατὸν καὶ δὲν ἐπρόκειτο νὰ διέπῃ ρυθμιστικῶς τὴν παραγωγήν. Ἡ ἀξία αὐτὴ ἦτο συνυφασμένη μὲ τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀγαθῶν (ἐμπόριον), ἐπρόκειτο δὲ νὰ παύσῃ ὑφισταμένη μόλις κατηργεῖτο ἡ κυκλοφορία (ἐμπόριον καὶ χρῆμα).

Ἐν ὀλίγοις, ὁ Στάλιν προέβλεπεν εἰς μίαν κομμουνιστικὴν οἰκονομίαν μὲ συνεχῶς αὔξουσαν ἀνάπτυξιν, τείνουσαν πρὸς τὴν δημιουργίαν ἑνὸς «ἀπολύτως κρατικοῦ τομέως παραγωγῆς» ἄνευ τῆς ὑπάρξεως ἐμπορευμάτων, ἐμπορίου καὶ χρήματος, ὅπως καὶ ἄνευ ὑπάρξεως ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν μεταξὺ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ μὴ Κομμουνιστικῶν χωρῶν.

Αλλ' ὁ Χρουστσώφ , πιεζόμενος ἀπὸ τὴν πραγματικότητα, ἔκρινε τὴν θεωρίαν τοῦ Στάλιν ὡς μὴ ὀρθήν. Ἐνῶ ὁ Στάλιν, ἐπεδίωξε τὴν κατάρ-

γησιν τῆς ἀξίας εἰς τὰς οἰκονομικὰς σχέσεις, ὁ Χρουστσὼφ διηύρηνε τὴν ἰσχὺν της. Ἐνῶ ὁ Στάλιν ἠθέλησε νὰ διευθύνῃ τὸν ἐργάτην καὶ τὸν ἀγρότην, ὁ Χρουστσὼφ προσπαθεῖ νὰ τὸν κινήσῃ διὰ τοῦ συμφέροντος, δημιουργῶν ὡρισμένα «ἀστικὰ» κίνητρα. Ἐνῶ ὁ Στάλιν ἀπεδοκίμαζε τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων μεταξὺ ΕΣΣΔ καὶ καπιταλιστικῶν χωρῶν, ὁ Χρουστσὼφ θέλει νὰ τὰς καθιερώσῃ καὶ νὰ τὰς ἀναπτύξῃ περαιτέρω. Τέλος, ἐνῶ ὁ Στάλιν εἶχε μίαν τελείως πρωτόγονον ἀντίληψιν ὡς πρὸς τὸν ρόλον τοῦ κεφαλαίου εἰς τὴν ἐκβιομηχανοποίησιν τῆς χώρας, ὁ Χρουστσὼφ ἤδη ἀναπτύσσει μίαν περισσότερον πολύπλοκον θεωρίαν περὶ κεφαλαίου.

Ἂς ἐξετάσωμεν τὸ θέμα τῆς ἀξίας. Ὁ Χρουστσωφικὸς οἰκονομολόγος Στρουμίλιν παρουσιάζει νέας ἀντιλήψεις αἱ ὁποῖαι θὰ ἠδύναντο νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς διάψευσις τῆς θεωρίας τοῦ Μάρξ περὶ ἐργασίας καὶ τῆς θεωρίας τοῦ Στάλιν περὶ «καταργήσεως τῆς ἀξίας». Ὁ Στρουμίλιν θεωρεῖ τὴν ἀξίαν τῶν διαφόρων ἀγαθῶν ὡς ἔχουσαν ἐξαιρετικὴν σημασίαν διὰ τὸν ὀρθολογιστικὸν καθορισμὸν τῶν τιμῶν καὶ διὰ τὴν συσσώρευσιν τοῦ κεφαλαίου.

Ἕνα δεύτερον σημεῖον εἶναι ἡ ἀρχὴ τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ Στάλιν περὶ καταργήσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν ἀγαθῶν, ὁ Χρουστσωφικὸς Πάρτιγκουλ δὲν βλέπει μειονεκτήματα εἰς τὴν κυκλοφορίαν αὐτήν, ἀλλὰ μόνον εἰς τὴν ἀναρχίαν τῶν ἀνταλλαγῶν.

Τόσον ὁ Στρουμίλιν ὅσον καὶ ὁ Πάρτιγκουλ οἱ ὁποῖοι ἐμελέτησαν τὸ θέμα τῶν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, προσπαθοῦν νὰ δώσουν λύσιν εἰς τὸ βασικὸν πρόβλημα: τὴν κατανομήν. Εἰς μίαν ἐπιστολήν του πρὸς τὴν Ἐφημερίδα «ΙΣΒΕΣΤΙΑ» τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1959, ὁ Σορόκιν ἐχαρακτήρισε τὸ σύγχρονον σοβιετικὸν σύστημα κατανομῆς τῶν ἀγαθῶν, ἐν τῷ συνόλῳ του, ὡς περιττὸν καὶ παρεμποδιστικόν. Τοῦτο διότι οὔτε οἱ παραγωγοὶ οὔτε οἱ ἐπὶ τοῦ ἐμπορίου ἁρμόδιοι λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν των τὴν λαϊκὴν ζήτησιν, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν συσσώρευσιν ἀποθεμάτων ἀχρήστων ἀγαθῶν τὰ ὁποῖα παραμένουν ἀζήτητα ἀπὸ τὸν λαόν, καὶ τὴν ἔλλειψιν ἄλλων ἀμέσου ἀνάγκης. Ὁ Σορόκιν ἐπροχώρησεν ἀκόμη περισσότερον. Ἀνέφερεν ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν Κβοροστγιάνκα π.χ. ἐσχηματίζοντο κολοσσιαῖα ἀποθέματα ἑνὸς εἰδικοῦ τύπου καλτσῶν ἀρκετὰ διὰ τὴν κατανάλωσιν ἓξ ἢ ἑπτὰ ἐτῶν, ἐνῶ εἰς τὴν ἰδίαν περιοχὴν δὲν ὑπάρχουν κοθόλου κοιναὶ εὔχρηστοι κάλτσαι καὶ κατάλληλα ροῦχα διὰ τοὺς ἐργάτας. Ὁ Στρουμίλιν καὶ ὁ Πάρτιγκουλ, μελετοῦν ἤδη τὴν προσαρμογὴν τῆς θεωρίας πρὸς τὰς πραγματικὰς ἀπαιτήσεις μιᾶς πλέον ἀποτελεσματικῆς καὶ ὀρθολογιστικῆς μεθόδου κατανομῆς τῶν ἀγαθῶν.

Τρίτον σημεῖον εἶναι αἱ ἀντιλήψεις τοῦ ἐπίσης Χρουστσωφικοῦ Μαλύσεφ, εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ἀξίαν τῆς γῆς. Μὲ τὴν διαπίστωσιν ὅτι ὑπάρχουν διαφοραὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῆς γῆς, ὁ Μαλύσεφ τονίζει ὅτι τὸ κύριον πρόβλημα συνίσταται εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῆς γῆς ἀναλόγως πρὸς τὴν παραγωγικότητά της εἰς ἑκάστην τῶν περιπτώσεων. Ἂν καὶ τὸ πρόβλημα αὐτὸ δὲν ἔχει εἰσέτι λυθῆ, ἡ ἀνάγκη ὑπάρξεως ἑνὸς νέου συστήματος διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῆς γῆς εἶναι ἐπιτακτική. Ἡ μίσθωσις τῆς γῆς ἔχει καταστῆ ἕνα σοβιετικὸ πρόβλημα

Ὁ Λίφιτς εἶναι πιθανὸν νὰ ἔχῃ εὕρει τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος. Ἀναφέρει ὅτι «ἡ ἀνάπτυξις τῆς σοσιαλιστικῆς οἰκονομίας ἀκολουθεῖται ἀπὸ μίαν διεύρυνσιν εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ χρήματος καὶ ἀγαθῶν» καὶ συνεχίζει, ἀποδεικνύων ὅτι ἡ κυκλοφορία τοῦ χρήματος μεταξὺ τῶν ἀγροτῶν ηὐξήθη σχεδὸν εἰς τὸ τριπλάσιον ἀπὸ τοῦ 1952 μέχρι τοῦ 1956, ἤτοι ἀπὸ 42,8 εἰς 131,8 δισεκατομμύρια ρουβλίων. Ἀντὶ λοιπὸν τῆς θεωρίας τοῦ Στάλιν περὶ κτήσεως τῶν ἀγαθῶν διὰ τῆς πληρωμῆς εἰς εἶδος, σήμερον ἐφαρμόζεται εὐρύτατα ἡ πληρωμὴ τῶν εἰδῶν εἰς χρῆμα.

Ὁ Μπουζὰν ἐξ ἄλλου ἠσχολήθη μὲ τὸ θέμα τῆς ὑποτιμήσεως καὶ τῆς φυσικῆς της συνεπείας, δηλ. τῆς μειώσεως τῆς ἀξίας τῶν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν καθὼς καὶ τῆς ἀμέσου σχέσεως τῆς μειώσεως αὐτῆς ἐπὶ τῆς παραγωγῆς. Δὲν εἶναι δυνατὸς πλέον, ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν ὁ ἀκριβὴς προγραμματισμὸς τῆς παραγωγῆς κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν καὶ ἡ πρόβλεψις τῆς συμβολῆς των εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς. Μὲ τὴν βοήθειαν τῆς εἰς τὸν τεχνολογικὸν τομέα ἐπιτευχθείσης προόδου, πρέπει νὰ ἐξευρεθοῦν νέαι μέθοδοι, νέα συστήματα, διὰ τῶν ὁποίων νὰ καθορίζεται ὁ βαθμὸς χρησιμότητος ἑνὸς ἑκάστου ἀγαθοῦ. Μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος. Ὁ Μπαχούριν ἐξ ἄλλου γράφει ὅτι αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, πρέπει νὰ φροντίσουν ὅπως καταστήσουν τὴν παραγωγὴν περισσότερον ἐπικερδῆ. Μὲ τὴν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τὴν αὔξησιν τοῦ κεφαλαίου, μία ἑκάστη τῶν ἐπιχειρήσεων δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητός της. Ἡ αὔξησις τοῦ κεφαλαίου μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἰδίαν της χρῆσιν φαίνεται εἰς τὸν Μπαχούριν μία λογικὴ ἐνέργεια, διότι «ἡ στάθμη τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος τῶν ἐπιχειρήσεων αἱ ὁποῖαι παράγουν ὁμοειδῆ προϊόντα θὰ ποικίλλῃ ἀναποφεύκτως, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι θὰ πικίλλουν παραλλήλως ἡ ἀξία ὡς καὶ τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων αὐτῶν εἰς μίαν ἑκάστην τῶν ἐπιχειρήσεων». Ἐν ὀλίγοις, ὁ Μπαχούριν ὅπως καὶ Μπουζὰν ἀναπτύσσουν νέας ἐντελῶς καπιταλιστικὰς θεωρίας καὶ ἀρχὰς διὰ μίαν πλέον ἀποδοτικὴν χρησιμοποίησιν τοῦ κεφαλαίου πρὸς ἐπίτευξιν μεγαλυτέρων κερδῶν. Τέλος ἂς ἴδωμεν τὰς ἀπόψεις τοῦ Λεοντίεφ ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου. Ἐνῶ ὁ Στάλιν ἔβλεπε πραγματοποιουμένην τὴν οἰκονομικὴν ἐξάπλωσιν ὑπὸ ἕνα κεχωρισμένον σοσιαλιστικὸν σύστημα ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ὁ Λεοντίεφ σαφῶς τονίζει ὅτι ἡ ΕΣΣΔ, ἔχει νὰ κερδίσῃ πολλὰ ἀπὸ τεχνολογικῆς πλευρᾶς, εἰς τὴν πορείαν της πρὸς τὸν κομμουνισμόν, συναλλασσομένη μὲ τὰς βιομηχα-

νικῶς ἀνεπτυγμένας χώρας τῆς Δύσεως. Ἀπὸ ἀπόψεως πρακτικῆς ἐφαρμογῆς τῆς θεωρίας αὐτῆς, ὁ Μικογιὰν ἐπεδίωξε τὴν σύναψιν συμφωνιῶν μετὰ τῶν Δυτικῶν χωρῶν, μὲ σκοπὸν τὴν αὔξησιν τῆς σοβιετικῆς παραγωγῆς εἰς ἕνα ζωτικὸν τομέα—τὸν τομέα τῆς παραγωγῆς μὴ εὐκόλως ἀναλωσίμων ἀγαθῶν. Περισσότερον θεωρητικῶς παρὰ πρακτικῶς, ὁ Λεοντίεφ ὑποστηρίζει τὴν διατήρησιν συναλλαγῶν μεταξὺ ΕΣΣΔ καὶ Δυτικῶν χωρῶν εἰς τοὺς τομεῖς ἐκείνους τῆς βιομηχανίας εἰς τοὺς ὁποίους αἱ Δυτικαὶ χῶραι εἶναι περισσότερον προηγμέναι. Αἱ σοσιαλιστικαὶ χῶραι, γράφει, θεωροῦν τὴν συνεργασίαν των μετὰ τῶν Δυτικῶν χωρῶν εἰς τὸν τομέα τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν, ὡς κάτι τὸ φυσικὸν καὶ θεμιτόν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ συναλλαγαὶ αὐταὶ εἶχον εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα διὰ τὰς σοσιαλιστικὰς χώρας· οὐδεὶς λόγος ὑπάρχει διὰ νὰ παύσῃ ὑφιστάμενον ἕνα παρόμοιον καθεστὼς συναλλαγῶν.

Εἶναι λοιπὸν περισσότερον ἀπὸ σαφὲς ὅτι ὁ Χρουστσὼφ ἔχει ἀναλάβει μίαν δογματικὴν ἀναθεώρησιν πρώτου βαθμοῦ. Θὰ ἦτο ἴσως, ὑπερβολικὸν νὰ ἐλέγετο ὅτι ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις προχωρεῖ, ὄχι μόνον εἰς τὴν θεωρίαν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν, πρὸς μίαν πλήρη παλινόρθωσιν τῆς ἐμπορευματικῆς οἰκονομίας τοῦ χρήματος βασιζομένην εἰς τοὺς νόμους τῆς ἀξίας, τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως καὶ εἰς τὴν ἐπιδίωξιν τοῦ κέρδους. Πάντως εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ παροῦσα ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν ἔχει καταστήσει τὴν παραγωγικότητα τὸ πλέον ἐπεῖγον πρόβλημα ἐάν, ὅπως σκοπεύει νὰ ἐπιτύχῃ ὁ Χρουστσώφ, ἡ σοβιετικὴ οἰκονομία θελήσῃ νὰ διατηρήσῃ τὸν τωρινὸν ρυθμὸν τῆς ἀναπτύξεώς της. Ἡ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος ὅμως συνεπάγεται πολλὰ πράγματα καὶ κυρίως τὴν ἀποκατάστασιν τῆς ἀρχῆς τοῦ ὑλικοῦ συμφέροντος.

Αἱ αὐξανόμεναι θεωρητικαὶ συζητήσεις πάντως προηγοῦνται τῆς νέας οἰκονομικῆς πολιτικῆς τοῦ Χρουστσὼφ καὶ ἐνθυμίζουν τὰς κλασσικὰς οἰκονομικὰς θεωρίας τοῦ 19ου αἰῶνος.

Ἡ ἔκτασις τῶν ἰδεολογικῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα ἔχει ἤδη νὰ ἀντιμετωπίσῃ ὁ Χρουστσὼφ καθίσταται, ἤδη, σαφής. Μὲ τὸν προσδιορισμὸν νέων ἀρχῶν εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ κεφαλαίου, οἱ θεωρητικοὶ τοῦ Χρουστσὼφ εὑρισκόμενοι ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κόμματος, ἔρχονται ἤδη εἰς βασικὴν ἀντίφασιν πρὸς τὴν θεωρίαν περὶ ὑπεραξίας τοῦ Μὰρξ καὶ πρὸς τὰς κατὰ Στάλιν τροποποιήσεις τῆς θεωρίας αὐτῆς. Ἡ θεωρία τοῦ Ρικάρντο περὶ φυσικῆς ἀμοιβῆς καὶ ἀξίας, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὁ Μὰρξ ἐπενόησε τὴν ἰδικήν του περὶ ὑπεραξίας, ἐβασίσθη ἐπὶ ρυθμοῦ καταναλώσεως εἰς τὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον τῆς ἁπλῆς ἐπιβιώσεως.

Τὸ βασικὸν πρόβλημα τῶν συγχρόνων σοβιετικῶν θεωρητικῶν εἶναι ἡ ἐξεύρεσις ἑνὸς τρόπου προσαρμογῆς τῶν νέων ἀρχῶν μιᾶς κοινωνίας ἡ ὁποία θέλει νὰ εὑρίσκεται εἰς ἐπίπεδον ὑψηλότερον τῆς ἁπλῆς ἐπιβιώσεως, μὲ ἕνα σύστημα ὅπως τὸ μαρξοκομμουνιστικόν, ποὺ εἶναι προϊὸν μιᾶς κοινωνίας εὑρισκομένης εἰς τὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον τῆς ἁπλῆς ἐπιβιώσεως. Μὲ ἄλλας λέξεις, πῶς θὰ καταστῇ δυνατὸν εἰς τὴν σοβιετικὴν οἰκονομίαν νὰ προβῇ εἰς τὴν διάθεσιν περισσοτέρων κεφαλαίων μὲ σκοπὸν τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ κομμουνιστικὴ θεωρία πρεσβεύει ὅτι ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ διάθεσις περισσοτέρων κεφαλαίων εἶναι ἡ αἰτία ἡ ὁποία θὰ ὁδηγήσῃ τοὺς κεφαλαιοκράτας εἰς τὴν ἀναπόφευκτον καταστροφήν, καὶ ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα αἱ «κεφαλαιοκρατικαὶ» χῶραι εὑρίσκονται εἰς ἐπίπεδον εὐημερίας ἄνευ προηγουμένου; Ὅπως καὶ ἡ Δύσις, ἡ ΕΣΣΔ ὀφείλει καὶ αὐτὴ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸ κεφάλαιον ἀποδοτικώτερον προκειμένου, βεβαίως, νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, μὲ σκοπὸν τὴν διατήρησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Αὐτὴ ἡ ἀνάγκη ὁδηγεῖ εἰς τὴν υἱοθέτησιν τῆς νέας οἰκονομικῆς θεωρίας. Ὡς εἴδομεν, ἡ ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν ἔχει καταστήσει τὸν παράγοντα ἐργασία τὸ κεντρικὸν πρόβλημα τοῦ τρέχοντος Ἑπταετοῦς προγράμματος· πράγματι, τὰ τρία – τέταρτα τῆς ηὐξημένης παραγωγῆς ἡ ὁποία ἀπαιτεῖται διὰ νὰ ἐκτελεσθῇ ἐπιτυχῶς τὸ ἐν λόγῳ πρόγραμμα δέον ὅπως ἐξασφαλισθοῦν ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος. Ἡ νέα οἰκονομικὴ πολιτικὴ ἀποδεικνύει ὅτι καὶ εἰς τὴν ΕΣΣΔ ἀρχίζουν νὰ ἀντιλαμβάνονται ὅτι μεγαλυτέρα προσοχὴ πρέπει νὰ δίδεται εἰς τὸ ἄτομον. Πρέπει νὰ κινηθῇ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Σοβιετικοῦ ἐργάτη διὰ νὰ πεισθῇ αὐτὸς ὅτι πρέπει νὰ αὐξήσῃ καὶ νὰ βελτιώσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐργασίας του.

Ἐπὶ ἐποχῆς Στάλιν, ἡ Σοβιετικὴ ψυχολογία ἀπέβλεπε εἰς τὸ νὰ ἀναλύσῃ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν μὲ μέτρα μηχανικά. Ὁ Στάλιν ἐπίστευεν ὅτι ὁ σοβιετικὸς ἐργάτης ἠδύνατο νὰ προετοιμασθῇ ψυχολογικῶς διὰ τῆς ἐνημερώσεώς του ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν σκοπῶν τοῦ Κόμματος καὶ ὅτι ἡ ἐπιθυμητὴ ἀντίδρασις ἀπὸ μέρους τοῦ ἐργάτου – ἤτοι περισσότεραι ὧραι ἐργασίας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν μεγαλυτέρας νόρμας – θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλισθῇ διὰ τῆς καταλλήλου προπαγάνδας καὶ τοῦ καταναγκασμοῦ.

Ὁ Χρουστσώφ, ἐξ ἄλλου κατ' ἀνάγκην ἔχει μερικῶς ἐγκαταλείψει τὴν «μηχανικὴν» ψυχολογικὴν αὐτὴν θεωρίαν τοῦ Παυλὼφ καὶ φαίνεται νὰ ἐπανεξετάζῃ τὴν θεωρίαν τοῦ Φρόϋντ. Κατὰ τὸ παρελθόν, ἐπὶ Στάλιν, οἱ Σοβιετικοὶ εἶχον ἀποκηρύξει τὴν θεωρίαν τῆς ψυχαναλύσεως τοῦ Φρόϋντ ὡς μέσον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν κεφαλαιοκρατῶν διὰ τὴν ἄμβλυνσιν τῶν προστριβῶν τοῦ ἀτόμου μετὰ τῆς κοινωνίας καὶ διὰ τὴν εὐκολωτέραν ἐγκαθίδρυσιν ἑνὸς καταπιεστικοῦ πολιτικοῦ καθεστῶτος. Ἡ νέα γραμμὴ τῆς σοβιετικῆς ψυχολογίας ὡς αὐτὴ καθιερώνεται ἀπὸ τὸν Μπασσίν, ἐξελίσσεται πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Φρόϋντ καὶ ἀποβλέπει εἰς τὸ νὰ θέσῃ τὰς βάσεις ἑνὸς συστήματος διὰ τοῦ ὁποίου θὰ κατορθωθῇ ἡ μείωσις τῆς δυσαρεσκείας τοῦ Σοβιετικοῦ ἐργάτου καί, συνεπῶς, ἡ αὔξησις τῆς ἐπιθυμίας του νὰ καλυτε-

ρεύση τὴν ἀπόδοσιν τῆς ἐργασίας του, δηλ. νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος.

Ὅλα αὐτὰ ἔχουν δημιουργήσει ἕνα ἐξαιρετικῶς σοβαρὸν ἐμπόδιον, τὸ ὁποῖον θὰ ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν οἱ θεωρητικοὶ οἰκονομολόγοι: ἡ νέα οἰκονομολογικὴ θεωρία, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος θὰ πρέπει, ἤδη, νὰ λάβῃ ὑπ'ὄψιν της τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ συγχρόνως νὰ διατηρήσῃ ἐξωτερικῶς τὸ «ἐπιστημονικὸν ὕψος» τῆς ἰδεολογίας τοῦ Μάρξ καὶ τοῦ Λένιν.

Ἡ αὔξουσα θεωρητικὴ συζήτησις τῶν διαφόρων σημείων ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς θεωρίας τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας τοῦ Στρουμίλιν μέχρι τῆς ἐπανεξετάσεως τῆς θεωρίας τοῦ Φρόϋντ ἀπὸ τὸν Μπασσὶν, εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς κλίμακος εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Χρουστσὼφ ἀνέλαβε νὰ μεταρρυθμίσῃ τὰς μέχρι τοῦδε οἰκονομικὰς καὶ ἰδεολογικὰς ἀρχὰς εἰς τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν, ἐνώπιον τῶν νέων οἰκονομικῶν συνθηκῶν.

Διὰ τὸν Χρουστσὼφ, ὅπως καὶ διὰ τὸν προκάτοχόν του Στάλιν, ἡ συνεχὴς οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις δὲν ἕναι ἕνας σκοπὸς ἀλλὰ ἕνα μέσον διὰ τὴν ἀπόκτησιν περισσοτέρας πολιτικῆς ἰσχύος.

Διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν ἐνδιάμεσον ἀντικειμενικὸν σκοπόν του τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ὁ Χρουστσὼφ παρεξέκλινε τοῦ ἐκ παραδόσεως Σοβιετικοῦ δόγματος καὶ ἐνεκολπώθη μερικῶς τὰς κλασσικὰς οἰκονομικὰς καὶ ψυχολογικὰς θεωρίας τῶν «κεφαλαιοκρατῶν» διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος.

★

Η ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΑ

Ὑπὸ **ΡΟΜΠΕΡΤ ΤΖ. ΜΠΟΥΒΑΛΝΤΑ**

Τὸ πιὸ χαρακτηριστικὸ προϊὸν μιᾶς σύγχρονης βιομηχανοποιημένης κοινωνίας εἶναι τὸ αὐτοκίνητο. Ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοκινήτων ποὺ παράγονται στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι μέσα σὲ μιὰ καλὴ χρονιά, ἀντιστοιχεῖ περίπου μὲ τὸν ἀριθμὸ τῶν αὐτοκινήτων ποὺ παράγονται μέσα σὲ μιὰ ἑβδομάδα στὴν Ἀμερική, καὶ μέσα σ' ἕνα μῆνα στὴν Ἀγγλία, στὴν Δυτικὴ Γερμανία ἢ στὴν Γαλλία.

Αὐτὸ τὸ παράδειγμα φανερώνει πὼς πρέπει νὰ ὑπάρχουν θεμελιώδεις διαφορὲς μεταξὺ τῆς βιομηχανικῆς οἰκονομίας τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ τῆς οἰκονομίας τῶν Δυτικῶν χωρῶν. Ἀπὸ μιὰ ἄποψι, ὑπάρχει μιὰ βασικὴ διαφορά: ἡ Δύσις παράγει γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ μιὰ μαζικὴ ἀγορὰ ἐνῷ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις παράγει γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ μιὰ ζήτησι περιωρισμένη καὶ καθωρισμένη ἐκ τῶν προτέρων: ἔχει νὰ ἱκανοποιήσῃ ἀποκλειστικὰ τὶς ἀνάγκες σὲ αὐτοκίνητα τῶν Σοβιετικῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἁρμάτων μάχης ποὺ χρειάζεται ἕνας στρατός, ἀκόμη καὶ στὸ μέγεθος τοῦ σοβιετικοῦ Στρατοῦ, δὲν ὑπολογίζεται σὲ ἑκατομμύρια, ἀλλὰ σὲ χιλιάδες. Παράλληλα, ὁ ἀριθμὸς τῶν αὐτοκινήτων ποὺ χρειάζονται σὲ μιὰ προηγμένη Δυτικὴ χώρα, μέσα σ'ἕνα χρόνο, ὑπερβαίνει τὸ ἕνα ἑκατομμύριο. Ὑπάρχει, λοιπὸν, μιὰ διαφορὰ στὶς ἀνάγκες ποὺ ἔχει νὰ ἐξηπηρετήσῃ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη παραγωγή, καθὼς καὶ μιὰ διαφορὰ στὴν κλίμακα καὶ στὴν μέθοδο τῆς παραγωγῆς.

Ἡ βασικὴ διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Σοβιετικοῦ καὶ τοῦ Ἀμερικανικοῦ βιομηχανικοῦ δυναμικοῦ εἶναι ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ βιομηχανία πρέπει νὰ ἐφαρμόσῃ μεθόδους μαζικῆς παραγωγῆς γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν μαζικὴ κατανάλωσι, ἐνῷ ἡ Σοβιετικὴ βιομηχανία δὲν ἔχει οὔτε τόσο μεγάλη ζήτησι ἀλλὰ οὔτε καὶ τὶς τεχνικὲς εὐκολίες γιὰ μιὰ μεγάλη παραγωγή.

Τὸ μέσον μὲ τὸ ὁποῖον καθίσταται δυνατὴ ἡ μαζικὴ παραγωγὴ στὴν Ἀμερικὴ εἶναι ὁ μηχανικὸς αὐτόματος τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἐπιτυγχάνεται ἡ παραγωγὴ τυποποιημένων τεμαχίων αὐτοκινήτων καὶ ἀνταλλακτικῶν, σὲ ἐξαιρετικὰ μεγάλη κλίμακα. Ὁ αὐτοματισμὸς τῆς ἐργασίας ἔχει φθάσει σὲ τέτοιο σημεῖο, ποὺ σὲ πολλὲς περιπτώσεις ἕνα ὡρισμένο συγκρότημα μηχανημάτων μπορεῖ νὰ ἐκτελῇ πεντακόσιες ἢ ἑξακόσιες ἐργασίες χωρὶς τὴν μεσολάβησιν τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτοῦ τοῦ εἴδους μηχανικὰ συγκροτήματα μποροῦν νὰ παράγουν μέχρι ἑκατὸ τέτοια τεμάχια σὲ μιὰ ὥρα, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τὰ τεμάχια αὐτὰ εἶναι ἁπλᾶ ἢ περίπλοκα. Φυσικά, τέτοια συγκροτήματα μηχανημάτων δὲν εἶναι ἀναγκαῖα σὲ περιπτώσεις ποὺ ὁ ἀριθμὸς τοῦ προϊόντος ποὺ πρόκειται νὰ παραχθῇ δὲν εἶναι πολὺ μεγάλος.

Ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου αὐτῆς βιομη-

χανικῆς παραγωγῆς μὲ τὰ μηχανικὰ συγκροτήματα, ἔχει καὶ ἄλλα πλεονεκτήματα πλὴν τῆς μεγάλης παραγωγῆς. Μειώνει σὲ μεγάλο βαθμὸ τὸν ὄγκο τῶν βοηθητικῶν μηχανημάτων, περιορίζει τὶς ἀνάγκες σὲ χῶρο, καλλιτερεύει τὴν ἀπόδοσι τῆς ἐργασίας, μειώνει τὸ κόστος.

Ἡ ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι ἔχει ὑπογραμμίσει τὴν ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος καὶ τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν ἐργοστασίων. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς μεθόδου παραγωγῆς μὲ τὴν βοήθειαν τῶν μηχανικῶν συγκροτημάτων φαίνεται πολὺ ἑλκυστική, γιατὶ ἔχει τὴν τάσι νὰ ρίξη τὸ βάρος τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς ὄχι στὸν ἄνθρωπο ἀλλὰ στὴν μηχανική.

Τὴν μέθοδο αὐτὴ τῆς παραγωγῆς τὴν ἐφήρμοσαν οἱ Σοβιετικοὶ στὴ βιομηχανία γεωργικῶν τρακτὲρ καὶ τῶν αὐτοκινήτων. Τὸ πρῶτο συγκρότημα αὐτομάτων μηχανημάτων ἐγκαταστάθηκε στὴν Ε.Σ.Σ.Δ τὸ 1940 στὸ ἐργοστάσιο Γεωργικῶν Ἑλκυστήρων τοῦ Στάλιγκραντ. Δύο ἀκόμη μηχανικὰ συγκροτήματα ἄρχισαν νὰ λειτουργοῦν στὸ ἴδιο ἐργοστάσιο ὕστερα ἀπὸ λίγο.

Συγχρόνως μηχανικὰ συγκροτήματα χρησιμοποιήθηκαν στὰ ἐργοστάσια παραγωγῆς αὐτοκινήτων «Γκόρκυ» καὶ «ΖΙΛ» γιὰ τὸ τρίψιμο τῶν πιστονιῶν

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου δὲν αὐξήθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν μηχανικῶν συγκροτημάτων ποὺ λειτουργοῦσαν στὰ Σοβιετικὰ ἐργοστάσια. Τὸ 1946, τὰ ἐργοστάσια αὐτοκινήτων «ΖΙΛ» ἐγκατέστησαν τέσσερα τέτοια συγκροτήματα. Πρόοδος στὸν τομέα αὐτὸν παρατηρήθηκε κατὰ τὰ ἔτη 1948 μέχρι 1953. Ὀκτὼ περίπου ἐργοστάσια ἐφήρμοσαν τὴν μέθοδο αὐτὴ τῆς μαζικῆς παραγωγῆς. Βαλβίδες, πιστόνια, ἐλατήρια πιστονιῶν, ἄρχισαν πιὰ νὰ παράγωνται μαζικά. Τὰ ἐργοστάσια Γεωργικῶν Ἑλκυστήρων τοῦ Στάλινγκραντ καὶ τοῦ Μίνσκ, τὸ ἐργοστάσιο «Σέρπ», «Μολότ» στὸ Σαρατὼφ καθὼς καὶ τὸ ἐργοστάσιο Ἑλκυστήρων τοῦ Χαρκὸβ ἐξοπλίσθηκαν μὲ μηχανήματα μαζικῆς παραγωγῆς.

Μιὰ ἀπὸ τὶς δυσκολίες ποὺ ἔχουν ν' ἀντιμετωπίσουν οἱ Σοβιετικοὶ μηχανολόγοι εἶναι πὼς ἡ μερικὴ μηχανοποίησις δὲν λύνει τὸ πρόβλημα τῆς παραγωγῆς. Μᾶλλον τείνει νὰ τὸ κάνη ἀκόμη πιὸ πολύπλοκο. Προφανὲς εἶναι πὼς ἡ ἔλλειψις ἰδίου βαθμοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς βιομηχανίας καταλήγει σ' ἕνα φαῦλο κύκλο. Τὸ γεγονὸς ὅτι ὡρισμένοι τομεῖς ἑνὸς ἐργοστασίου ἔχουν ἐκσυγχρονισθῆ, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἔχουν μείνει πίσω ἐμποδίζει τὴν ἀποδοτικὴ λειτουργεία τῶν ἐκσυγχρονισμένων τομέων. Τὰ χάσματα αὐτὰ στὴν παραγωγὴ ἀναγκάζουν τοὺς ὑπεύθυνους νὰ ἐντείνουν τὸν ρυθμὸ τῆς παραγωγῆς, πρᾶγμα ποὺ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴ τῶν παλαιῶν μηχανημάτων. Μιὰ ἄλλη δυσκολία εἶναι ὅτι τὰ μηχανήματα ποὺ προορίζονται γιὰ βοηθητικὲς ἐργασίες (μετακίνησις μεγάλων τεμαχίων, φόρτωσις ἢ ἐκφόρτωσις ὑλικῶν, κ.λ.π) δὲν εἶναι ἀποδοτικὰ καὶ πολλὲς φορὲς καθίσταται ἀναγκαῖον νὰ λειτουργῆ τὸ μηχάνημα καὶ συγχρόνως νὰ ἀσχολοῦνται καὶ οἱ ἐργάται ποὺ τὸ μηχάνημα αὐτὸ εἶχε προορισμὸ ν' ἀντικαταστήση. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο δὲν ἐπιτυγχάνεται ὁ βασικὸς σκοπὸς τῆς ἐξοικονομήσεως ἐργατικῶν χειρῶν μὲ τὴν χρησιμοποίησι μηχανικῶν μέσων.

Ἕνας μεγάλος ἀριθμὸς ἐργατῶν ἀπασχολεῖται σὲ ἀσχολίες ὅπως π.χ. ἡ φόρτωσις, ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος στὸ ἄλλο, ὁ ἔλεγχος τῆς ποιότητος, ἡ ἀποθήκευσις τῶν ὑλικῶν. Σὲ πολλὲς περιπτώσεις παραγωγῆς προϊόντων βαρείας βιομηχανίας στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι, τὰ 50ο)ο — 70ο)ο τῆς ἀπαιτουμένης ἐργασίας γίνονται ἀπὸ τοὺς ἐργάτας. Στὶς ΗΠΑ τὸ ποσοστὸ αὐτὸ ἔχει φθάσει σχεδὸν στὸ μηδέν. Αὐτὸ τὸ σημεῖο εἶναι τὸ κυριώτερο ἐπιχείρημα ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ Σοβιετικοὶ ἁρμόδιοι ἐπὶ τοῦ βιομηχανικοῦ προγραμματισμοῦ, γιὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν δυσαρέσκειά του.

Ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα προβλήματα γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς αὐτομάτου παραγωγῆς, εἶναι ἡ ἔλλειψις ἑνὸς ἑνιαίου προγράμματος ποὺ νὰ διέπη τὴν παραγωγὴ τῶν συγκροτημάτων αὐτομάτων μηχανημάτων μαζικῆς παραγωγῆς. Τὸ Α' Κρατικὸ ἐργοστάσιο τριβέων εἶναι κλασσικὸ παράδειγμα αὐτῆς τῆς καταστάσεως. Τεμάχια τῶν προϊόντων κατέφθανον ἀπὸ 18 διαφορετικὰ διαμερίσματα, κανένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν εἶχε κατασκευάσει στὸ παρελθὸν παρόμοιον εἶδος.

Ἕνα ἄλλο ἀδύνατο σημεῖο εἶναι ἡ ἔλλειψις εἰδικῶν στὸν τομέα τοῦ αὐτοματισμοῦ τῆς ἐργασίας. Αὐτὸ γίνεται περισσότερον αἰσθητὸ στὸν τομέα τῆς βιομηχανικῆς μηχανολογίας καὶ ὀργανώσεως. Ὁ ἀριθμὸς τῶν μηχανικῶν καὶ μηχανολόγων ποὺ ἀποφοιτοῦν ἀπὸ τὰ Σοβιετικὰ Πανεπιστήμια εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλύτερος ἐκείνου τῶν Ἀμερικανικῶν Πανεπιστημίων. Ὅμως εἶναι ἀποδεδειγμένο πὼς οἱ περισσότεροι Σοβιετικοὶ μηχανικοὶ γνωρίζουν πολὺ περισσότερα πράγματα γιὰ τὶς ἀτμομηχανὲς παρὰ γιὰ τὶς μηχανὲς Ντῆζελ. Ὁ σύγχρονος μηχανικὸς πρέπει νὰ προσανατολίζεται σὲ σκοποὺς πολὺ πιὸ προχωρημένους. Ἡ προσαρμογὴ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως στὶς ἀνάγκες τῆς σύγχρονης ἐποχῆς δημιουργεῖ γιὰ τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι ἕνα μεγάλο πρόβλημα.

Ἡ ἐφαρμογὴ μεθόδων αὐτομάτου ἐργασίας ἐξ ἄλλου, γίνεται χωρὶς συντονισμὸ καὶ προηγούμενη μελέτη. Σὲ πολλὲς περιπτώσεις μέθοδοι αὐτομάτου ἐργασίας ἐφηρμόσθησαν σὲ βιομηχανικοὺς τομεῖς ποὺ, λόγω τῆς φύσεώς των, δὲν προσεφέροντο γιὰ μιὰ τέτοια μεταρρύθμισι. Σὲ ἄλλους βιομηχανικοὺς τομεῖς ὁ ἐκσυγχρονισμὸς ἔχει γίνει ἄνευ συστήματος τὰ δὲ χρησιμοποιούμενα μηχανήματα δὲν εἶναι κατάλληλα τεχνολογικῶς.

Ἕνα σημαντικὸ γνώρισμα τῆς Ἀμερικανικῆς βιομηχανίας μηχανικῶν ἐργαλείων εἶναι ὁ γνωστὸς «σύνδεσμος μὲ τὸν πελάτη». Εἶναι ἐκεῖνο ποὺ φέρνει σὲ ἐπαφὴ τὸν προμηθευτὴ μὲ τὸν πελάτη. Στὴν Ἀμερική, ὁ πελάτης ὑπαγορεύει στὸ ἐργοστάσιο τοὺς ὅρους ποὺ πρέπει νὰ πληροῖ ἕνα μηχάνημα κατασκευῆς μηχανικῶν ἐργαλείων

ἢ ἕνα συγκρότημα μηχανημάτων αὐτομάτου παραγωγῆς. Καὶ τὸ παραλαμβάνει τότε μόνον, ὅταν τὸ μηχάνημα αὐτὸ κάνει τὴν δουλειά του ἱκανοποιητικά. Ὁ προμηθευτὴς καὶ κατασκευαστὴς τοῦ μηχανήματος ἐνδιαφέρεται ἄμεσα νὰ κατασκευάση κάτι ποὺ νὰ ἱκανοποιῆ τὸν πελάτη. Ἐπίσης, εἶναι ὑπεύθυνος καὶ παρίσταται κατὰ τὴν κατασκευὴ τοῦ μηχανήματος, τὴν ἐγκατάστασί του στὸ ἐργοστάσιο τοῦ πελάτου καί, τέλος τὴν κανονικὴ λειτουργία του.

Στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι, ἐν ἀντιθέσει, ἡ συναρμολόγησις καὶ ἐγκατάστασις μιᾶς σειρᾶς μηχανημάτων αὐτομάτου παραγωγῆς συνήθως γίνεται ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιο—πελάτη. Τὶς περισσότερες φορὲς τὰ ἐργοστάσια — πελάτες δὲν ἔχουν τὴν παραμικρὴ ἰδέα τοῦ πῶς πρέπει νὰ ἐγκατασταθοῦν καὶ νὰ λειτουργήσουν τὰ μηχανήματα ποὺ παραλαμβάνουν. Εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὶς εἰσαγωγὲς μηχανημάτων ἀπὸ τὶς Δυτικὲς χῶρες, κανεὶς ἐκπρόσωπος τοῦ ἐργοστασίου — πελάτη δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἐξακριβώσῃ ἂν τὸ μηχάνημα ἱκανοποιῆ τὶς ἀνάγκες του ἢ ὄχι. Πολλὰ μηχανήματα ποὺ παρεδόθησαν στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι τὸ 1952 καὶ 1953 εἶχαν μείνει ἀχρησιμοποίητα στὶς ἀποθῆκες, μέχρι τοῦ 1954. Ἐπίσης, τὰ ἐργοστάσια — πελάτες δὲν παίρνουν κανένα μέρος στὸν καθορισμὸ τῆς ποιότητος ἢ τῆς τιμῆς τοῦ μηχανήματος ποὺ προορίζεται γι' αὐτά. Εἶναι φανερό, συνεπῶς, πὼς λόγῳ ἐλλείψεως ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐργοστασίων — προμηθευτῶν τὸ κίνητρο γιὰ τὴν βελτίωσι καὶ τὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῶν παραγομένων μηχανημάτων ἔχει περιορισθῆ εἰς τὸ ἐλάχιστον.

Τὸ 1958 ἡ ἀμερικανικὴ βιομηχανία μετάλλου διέθετε 16.000 συγκροτήματα αὐτομάτων μηχανημάτων, ἐνῶ ἡ σοβιετικὴ μόνον 200. Τὸν ἴδιο χρόνο ἡ σοβιετικὴ βιομηχανία μηχανικῶν ἐργαλείων παρήγαγε τὰ 70ο)ο τῶν μηχανικῶν ἐργαλείων ποὺ ἡ ἀμερικανικὴ ἀντίστοιχη βιομηχανία εἶχε παραγάγει τὸν προηγούμενο χρόνο· ὅμως μόνο τὸ 40ο)ο τῆς παραγωγῆς αὐτῆς θὰ μποροῦσε νὰ κριθῆ ὡς ἱκανοποιητικὸ σύμφωνα μὲ τὰ ἀμερικανικὰ μέτρα.

Ὅμως αὐτὲς οἱ συγκρίσεις μποροῦν νὰ δώσουν ἐσφαλμένη ἐντύπωσι ὡς πρὸς τὸν ὄγκο καὶ τὴν ποιότητα μερικῶν τομέων τῆς σοβιετικῆς βιομηχανίας· π.χ., στὸν τομέα παραγωγῆς ἐργαλείων καὶ μηχανημάτων ἀκριβείας καὶ ὀπτικῶν συσκευῶν, ἡ ἀπόδοσις εἶναι ἐξαιρετική. Σὲ τελευταία ἀνάλυσι, ὁ ὄγκος τῆς σοβιετικῆς παραγωγῆς σὲ ὡρισμένους τομεῖς εἶναι ἐντυπωσιακός.

Ἕνας ἄλλος παράγων ποὺ πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν εἶναι ἡ ἀντοχὴ τῶν μηχανικῶν ἐργαλείων. Τώρα, τὰ μηχανικὰ ἐργαλεῖα ποὺ χρησιμοποιεῖ τὸ Α' Κρατικὸ Ἐργοστάσιο τριβέων ἔχουν ζωὴν 20 ἕως 25 ἐτῶν. Ἕνα πολὺ μικρὸ ποσοστὸ αὐτῶν τῶν ἐργαλείων ἢ τῶν ἐξαρτημάτων τους ἔχουν ἀντικατασταθῆ μέχρι σήμερα.

Παρ' ὅλο ποὺ τὰ μηχανήματα αὐτὰ λειτουργοῦν συνεχῶς σὲ δυὸ βάρδειες κάθε μέρα, ἕξη μέρες τὴν ἑβδομάδα, μόνον 1 ἕως 1,10ο)ο αὐτῶν τῶν μηχανημάτων ἀντικαθίσταται κάθε χρόνο. Ἂν λάβωμε ὑπ' ὄψιν τὸν τωρινὸ ρυθμὸ ἀντικαταστάσεως τῶν μηχανημάτων στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι θὰ πρέπει νὰ συμπεράνωμε πὼς τὰ μηχανήματα κατασκευάζονται μὲ προοπτικὴ ζωῆς 100 ἐτῶν!! Καὶ αὐτὸ φυσικὰ ἔχει μοιραῖες συνέπειες στὴν ποσότητα καὶ ἰδίως στὴν ποιότητα τῆς παραγωγῆς.

Ἡ χρῆσις τῶν μηχανικῶν ἐργαλείων στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι ἐμφανίζει ὡρισμένες ἀνωμαλίες. Ἡ κυριωτέρα ἀπ' αὐτὲς εἶναι πὼς περισσότερα ἀπὸ τὰ μισὰ μηχανικὰ ἐργαλεῖα ποὺ εἶναι σήμερα ἐν χρήσει, λειτουργοῦν σὲ διάφορα ἐργαστήρια ἐπισκευῶν καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων. Αὐτὸ συμβαίνει γιατὶ τὰ ἐργοστάσια παραδίδουν τὰ μηχανήματα χωρὶς ἀνταλλακτικὰ καὶ ἐκεῖνοι ποὺ τὰ χρησιμοποιοῦν εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ κατασκευάζουν ἀνταλλακτικὰ στὰ ἐργαστήριά τους. Τὰ 50ο)ο περίπου τῶν σχεδιαστῶν βιομηχανικῶν μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων ἀπασχολοῦνται σήμερα στὸ νὰ σχεδιάζουν διαφόρων τύπων ἀνταλλακτικά!!

Τὸ μέλλον τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἱκανότητα τῶν Σοβιετικῶν νὰ ὑπερπηδήσουν τὶς δυσκολίες ποὺ εἶχαν νὰ ἀντιμετωπίσουν στὸ παρελθόν. Σκοπὸς τοῦ προγράμματός τους εἶναι νὰ ξεπεράσουν τὴν ἀμερικανικὴ παραγωγὴ μέχρι τοῦ 1970, «τόσο στὴν παραγωγὴ κατὰ κεφαλὴν ὅσο καὶ στὴν παραγωγὴ μὲ τὴν ἀπόλυτη ἔννοιά της». Γιὰ νὰ κατορθωθῆ αὐτό, ὁ Χρουστσὼφ ἀποδίδει τώρα ἐξαιρετικὴ σημασία στὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῶν βιομηχανικῶν μεθόδων. Σύμφωνα μὲ τὸ ἑπταετὲς Πρόγραμμα, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις θὰ παραγάγῃ 1.400 συγκροτήματα αὐτομάτων μηχανημάτων, πρᾶγμα ποὺ θὰ ἀπαιτήσῃ 14.000 μηχανικὰ ἐργαλεῖα εἰδικὰ γιὰ τὴν κοπὴ μετάλλων μέσα στὴν περίοδο 1959 — 1965.

Οἱ Σοβιετικοὶ σκοπεύουν νὰ ὑπερπηδήσουν πολλὲς δυσκολίες στὸν προγραμματισμό τους καὶ γενικὰ στὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῶν διαφόρων τομέων τῆς βιομηχανίας τους, βασιζόμενοι στὰ ἀποτελέσματα τῶν τεχνικῶν Ἰνστιτούτων.

Ὅμως ἡ ἔλλειψις τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ σὲ γενικὴ κλίμακα θὰ παραμείνῃ. Ἡ μεταβολὴ τοῦ παλαιοῦ συστήματος τῆς παραγωγῆς σὲ σύστημα μαζικῆς παραγωγῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συντελεσθῆ μέσα σὲ πέντε χρόνια. Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις μόλις τώρα ἀρχίζει νὰ ἐφαρμόζῃ μεθόδους «αὐτοματισμοῦ τῆς ἐργασίας». Ἡ μηχανοποίησις εἰς τὸν τομέα τῶν βοηθητικῶν ἐργασιῶν εἶναι δυνατὸν νὰ συντελεσθῆ σὲ διάστημα σχετικὰ μικρό, ὅμως ἡ ἀνάπτυξις καὶ ὁ ἐκσυγχρονισμὸς εἰς τὸν τομέα παραγωγῆς τῶν διαφόρων ἐξαρτημάτων τῶν μηχανῶν θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ ἀποτελῆ ἕνα κρίσιμο πρόβλημα.

Ἡ παραγωγὴ τέτοιων συγκροτημάτων μηχανημάτων αὐτομάτου παραγωγῆς βασίζεται κατὰ μέγα μέρος, πάνω στὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἠλεκτρονικῶν συσκευῶν. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ βιομηχανία αὐτοῦ τοῦ τύπου τῶν μηχανημάτων στὴ Σοβιετικὴ Ἕνωσι θὰ συναντήσῃ ἐξαιρετικὲς δυσκολίες. Ἕνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα ζητήματα εἶναι ἂν ἡ ποιοτικὴ βελτίωσις καὶ οἱ διάφοροι νεωτερισμοὶ ποὺ ἀπαιτοῦνται στὴν σοβιετικὴ βιο-

μηχανία, θὰ καταστῆ δυνατὸν νὰ συντελεσθοῦν. Ὁ μεγάλος ὄγκος παραγωγῆς θὰ ἔχη μικρὴ μόνον σημασία ἂν δὲν ἐκπληροῖ τὶς ἀνάγκες τῆς σύγχρονης αὐτόματης βιομηχανίας.

Ἐπίσης πρέπει νὰ προβλέπεται ἡ συνέχισις τῆς χρησιμοποιήσεως μεγάλου ἀριθμοῦ ἐργατικῶν χειρῶν γιὰ ὅσο διάστημα ὑφίστανται τὰ γνωστὰ προβλήματα: ἀκατάλληλα μέσα παραγωγῆς, ἔλλειψις ἑνιαίου προγραμματισμοῦ, ἡ γενικὴ ἀδιαφορία τοῦ ἐργοστασίου — προμηθευτοῦ ἀπέναντι τοῦ ἐργοστασίου — πελάτου. Ἡ «Πράβδα» ἔγραφε στὶς 29 Μαρτίου 1960 πὼς ἡ χρησιμοποίησις ἐργατικῶν χειρῶν σὲ μεγάλη κλίμακα ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῆ ἕνα σοβαρώτατο πρόβλημα. Ἡ ἴδια ἐφημερίδα ἀνέφερε τὴν εἰδικὴ περίπτωσι τῆς Λεκάνης τοῦ Ντονέτς, ὅπου 500 μηχανήματα ἔπαψαν νὰ λειτουργοῦν γιατὶ οἱ χειρισταὶ τους χρειάστηκε νὰ ἐργασθοῦν σὲ χειρωνακτικὰ ἔργα. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς «τεχνικῆς προόδου» στὰ ἔργα τοῦ Ντονέτς εἶναι πὼς ἡ ἀπόδοσις ἐργασίας κατὰ ἐργάτη εἶναι τώρα μικρότερη ἀπὸ ὅ,τι ἦταν πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια. Οἱ σοβιετικοὶ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ μὴ πιστεύουν πὼς εἶναι ἱκανοὶ νὰ προκόψουν μόνοι των. Παρ' ὅλο ποὺ οἱ Σοβιετικοὶ σχεδιασταὶ βιομηχανίας κάνουν πρωτότυπη ἐργασία, ἐν τούτοις εὐνοοῦν μὲ κάθε τρόπο τὴν ἀνάπτυξι τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῆς χώρας τους μὲ τὶς χῶρες τῆς Δύσεως. Καὶ σὰν τὸν κυριώτερο προμηθευτή του σὲ μηχανικὰ ἐργαλεῖα, ὁ Σοβιετικὸς συνασπισμὸς θεωρεῖ τὴν Δυτικὴ Γερμανία.

Ἐπίσης, γιὰ μερικὰ μηχανικὰ ἐργαλεῖα βασίζεται ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις καὶ στὴν Ἀμερικανικὴ βιομηχανία. Οἱ Δυτικὲς χῶρες συναλλάσονται μὲ τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι καὶ τὸ κέρδος τῶν Συμμάχων ἀπ' αὐτὲς τὶς συναλλαγὲς εἶναι προφανές. Ἡ κίνησις ἐξαγωγῶν σὲ μηχανικὰ ἐργαλεῖα ἀπὸ τὶς Δυτικὲς χῶρες πρὸς τὸν Ἀνατολικὸ Συνασπισμό, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Κομμουνιστικῆς Κίνας, ποικίλλει ἀπὸ 100 ὡς 200.000.000 δολλάρια τὸ χρόνο.

Εἶναι πιθανὸν μιὰ μέρα ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις νὰ καταστῆ μιὰ σημαντικὴ ἐξαγωγικὴ χώρα στὸν τομέα τῶν μηχανικῶν ἐργαλείων. Σύμφωνα μὲ τὶς προβλέψεις τοῦ Προγράμματος, ἡ παραγωγὴ θὰ ἔχη ἕνα περίσσευμα ἀπὸ 600.000 τεμάχια. Εἶναι δυνατὸν αὐτὸ τὸ περίσσευμα ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις νὰ θελήση νὰ τὸ ἐξαγάγη σὲ ὀλιγώτερο βιομηχανικὰ ἀνεπτυγμένες χῶρες.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι παρὰ τὶς ἐξαιρετικὲς σοβιετικὲς ἐπιτυχίες στὸν τομέα τῆς παραγωγῆς ὡρισμένων στρατιωτικῶν εἰδῶν, οἱ Σοβιετικοὶ βρίσκονται ἀκόμα στὰ πρῶτα μόλις στάδια τῆς οἰκονομίας τῆς μαζικῆς παραγωγῆς. Ὅταν οἱ ἀνάγκες τῆς καταναλώσεώς των αὐξηθοῦν, τότε μόνον θὰ ἀντιληφθοῦν οἱ Σοβιετικοὶ μέχρι ποίου σημείου βρίσκονται μακρυὰ ἀπὸ τὴν μαζικὴ παραγωγή. Ἡ παραγωγὴ στὰ παλαιὰ ἐπίπεδα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἱκανοποιήση τὶς ἀπαιτήσεις μιᾶς σύγχρονης κοινωνίας μαζικῆς καταναλώσεως.

★

ΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ Ε.Σ.Σ.Δ.

Ὑπὸ ΧΑΝΤΕΡ ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ

Σὲ μιὰ ἐποχὴ ποὺ σοβιετικοὶ πύραυλοι περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὴ Γῆ ὠθούμενοι ἀπὸ ἀπιθάνου δυνάμεως μυστηριώδη καύσιμα, οἱ σοβιετικοὶ σιδηρόδρομοι ἐξακολουθοῦν νὰ κινοῦνται μὲ παλαιοῦ τύπου ἀτμομηχανές, ποὺ ἔχουν καταργηθῆ σὰν ἄχρηστες στὶς περισσότερες χῶρες τοῦ κόσμου. Καὶ αὐτὴ ἡ ἀνικανότης ἢ ἡ ἀπροθυμία τῶν Σοβιετικῶν νὰ βελτιώσουν τὴν κατάστασι τῶν σιδηροδρόμων τους, μπορεῖ νὰ ἔχη πολὺ μεγαλύτερη οὐσιαστικὴ σημασία ἀπὸ ὅση ἔχουν οἱ θρίαμβοί τους στὸ Διάστημα.

Ἡ σοβιετικὴ οἰκονομία ἔχει νὰ ἀντιμετωπίση τὸ πρόβλημα τῶν μεγάλων ἀποστάσεων, ὄχι τῶν ἀποστάσεων τοῦ μεγάλου διαστήματος ἀλλὰ τῆς ἀποστάσεως ποὺ ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ μεταλλείου καὶ τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἀπὸ τὸ κολλεκτιβοποιημένο ἀγρόκτημα στὴν πόλι. Στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι αὐτὲς οἱ ἀποστάσεις καλύπτονται κυρίως μὲ τοὺς σιδηροδρόμους, ποὺ μεταφέρουν τοὺς ἐννέα ἀπὸ τοὺς κάθε δέκα τόννους προϊόντων ποὺ παράγονται στὴν χώρα. Ὑπάρχουν ἀκόμη σχετικὰ λίγοι δρόμοι καὶ ἀγωγοί, ἀλλὰ δὲν ὑπάρχουν καθόλου ὑδάτιναι ὁδοὶ ὅπως αὐτὲς τῶν Μεγάλων Λιμνῶν ἢ τοῦ ποταμοῦ Μισισσιπῆ στὶς ΗΠΑ.

Πράγματι, ὁ μόνος ποταμὸς ποὺ οἱ Σοβιετικοὶ χρησιμοποιοῦν γιὰ τὶς μεταφορὲς τους εἶναι ὁ

Βόλγας. Ἡ φύσις ἔχει τοποθετήσει τοὺς ρωσικοὺς ποταμοὺς καὶ τὰ βουνά, ἐκεῖ ποὺ δὲν ἔπρεπε. Καὶ οἱ μὲν καὶ τὰ δὲ ἐκτείνονται μὲ διεύθυνσι ἀπὸ βορρᾶ πρὸς νότον, ἐνῶ τὸ ἐμπόριον διεξάγεται μὲ διεύθυνσι ἀπὸ ἀνατολικὰ πρὸς δυτικά.

Ἡ φύσις δημιούργησε μιὰ ἀκόμη μεγάλη δυσκολία γιὰ τοὺς σιδηροδρόμους, σκορπίζοντας τὶς πλουτοπαραγωγικὲς πηγὲς τῆς χώρας σὲ μεγάλες ἀποστάσεις τὴν μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ὁ σίδηρος καὶ τὰ κάρβουνα δὲν βρίσκονται συχνὰ ὁ ἕνας πλάϊ στὸν ἄλλο. Ὅσο γιὰ τὰ νέα κοιτάσματα ποὺ ἀνακαλύπτονται, αὐτὰ βρίσκονται σὲ τρομακτικὲς ἀποστάσεις ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα βιομηχανικὰ κέντρα. Μόνο στὴν περιοχὴ τοῦ Ντόνμπας βρίσκονται τὰ μεταλλεῖα τοῦ σιδήρου κοντὰ στὰ ἀνθρακωρυχεῖα, ἀλλὰ τὰ κοιτάσματα καὶ τῶν δύο ἔχουν σχεδὸν ἐξαντληθῆ σ' αὐτὴν τὴν περιοχή. Ἡ ὕπαρξις τόσο μεγάλων ἀποστάσεων σημαίνει ὅτι οἱ μεταφορές, εἰδικὰ οἱ σιδηρόδρομοι, παίζουν ἕνα πολὺ σημαντικώτερο ρόλο στὴν οἰκονομικὴ ζωὴ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως ἀπὸ ὅ,τι στὶς Δυτικὲς χῶρες. Οἱ Σοβιετικοὶ χρειάζονται περισσότερες μονάδες μεταφορᾶς γιὰ νὰ παραγάγουν ἕνα τόννο χάλυβος, χαλκοῦ ἢ ἀλουμινίου, ἀπὸ ὅσες χρειάζονται οἱ Δυτικὲς χῶρες. Καὶ αὐτὴ ἡ διαφορὰ στὶς μεταφορικὲς μονάδες μεταξὺ τῶν δύο συνασπισμῶν φαίνεται νὰ μεγαλώνῃ.

Οἱ Ρῶσοι καλύπτουν τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν ἀναγκῶν τους σὲ θέρμανσι καὶ κίνησι μὲ τὸ κάρβουνο. Ξοδεύουν διπλάσιες ποσότητες κάρβουνου ἀπὸ ὅσο ξοδεύεται στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Ἡ μεταφορὰ τῶν ποσοτήτων τοῦ κάρβουνου ποὺ καταναλίσκεται σ' ὅλη τὴ χώρα ἀποτελεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα προβλήματα τῶν σιδηροδρόμων. Περίπου τὰ 60% τῶν ποσοτήτων αὐτῶν καταναλίσκονται στὴν περιοχὴ δυτικὰ ἀπὸ τὰ Οὐράλια, ἔτσι ὥστε γιὰ κάθε τέσσερις τόννους φορτίου νὰ χρειάζεται ἕνας τόννος κάρβουνου ἢ κὼκ γιὰ τὴν μεταφορά. Ἕνα μεγάλο μέρος τοῦ μεταφερομένου κάρβουνου χρειάζεται γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἰδίων τῶν σιδηροδρόμων. Τὰ 1958 τὰ 77% τῶν ἐν λειτουργίᾳ ἀτμομηχανῶν χρησιμοποιοῦσαν κάρβουνο. Καὶ ἐπειδὴ τὰ κοιτάσματα τοῦ κάρβουνου ποὺ βρίσκονται κοντὰ καθημερινῶς ἐξαντλοῦνται, οἱ Ρῶσοι ἀναγκάζονται νὰ πηγαίνουν ὁλοένα μακρύτερα γιὰ νὰ βροῦν νέα.

Οἱ σιδηρόδρομοι στὴν Ρωσία κινοῦνται βάσει ἑνὸς ὡρισμένου «σχεδίου». Τὸ λεγόμενο «ΓΚΟΣΠΛΑΝ» ὑπολογίζει ἐκ τῶν προτέρων πόσοι ἄνθρωποι θὰ ταξιδεύσουν μιὰ ὡρισμένη ἡμέρα ἀπὸ τὴν Μόσχα στὸ Σμολένσκ. Συνήθως ἡ πρόβλεψις εἶναι κατώτερη τοῦ πραγματικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀνθρώπων ποὺ θέλουν νὰ μετακινηθοῦν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσιτηρίων ποὺ ὁ κόσμος προσφέρεται νὰ ἀγοράσῃ δὲν παίζει κανένα ἀπολύτως ρόλο στὴν κίνησι τῶν σιδηροδρόμων. Ὁ διευθυντὴς τῶν μεταφορῶν δὲν ἐνδιαφέρεται καθόλου ἂν θὰ μεταφέρῃ πολλοὺς ἢ λίγους ἐπιβάτες· τὸ μόνο ποὺ τὸν ἐνδιαφέρει εἶναι νὰ τηρήσῃ πιστὰ τὰ δρομολόγια ποὺ τοῦ ἔχει ὁρίσει τὸ πρόγραμμα. Ἂν 15.000 ἄνθρωποι περιμένουν στὸν σταθμὸ γιὰ νὰ ταξιδεύσουν εἰς τὸ Σμολένσκ καὶ θέλουν ν' ἀγοράσουν τὰ εἰσιτήριά τους, τὸ πιο πιθανὸν εἶναι πὼς ὁ διευθυντὴς δὲν θὰ προσθέσῃ οὔτε ἕνα πάρα πάνω βαγόνι στὸ συρμό.

Ἐκεῖνοι ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὴν σύνταξι τῶν προγραμμάτων στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι θὰ ἤθελαν πολὺ νὰ καταργήσουν κάθε συναλλαγὴ μὲ τοὺς ἰδιῶτες. Σὲ μιὰ τέτοια περίπτωσι τόσο τὰ ἀγαθὰ ὅσο καὶ ἡ παροχὴ ὑπηρεσιῶν θὰ ἐκινοῦντο βάσει κρατικῶν ἐντολῶν καὶ μόνον καὶ ὄχι βάσει τοῦ νόμου προσφορᾶς καὶ ζητήσεως.

Ὅμως ὁ δρόμος ποὺ θὰ ἀκολουθήσῃ ἀναγκαστικὰ ἕνας μέλλων προγραμματισμὸς εἶναι σπαρμένος μὲ ἐμπόδια, γιατὶ εἶναι δύσκολο νὰ προβλέψῃ κανεὶς τὴν κίνησι ἑνὸς μεγάλου ἀριθμοῦ ἀνθρώπων μὲ βάσι τὸν διαλεκτικὸ ὑλισμό, παρ' ὅλο ποὺ πολλοὶ προσπάθησαν ὡς τώρα νὰ τὸ ἐπιτύχουν. Ὅταν ὁ προγραμματισμὸς προβλέψῃ παροχὴν ὑπηρεσιῶν ποὺ τελικὰ μείνουν ἀχρησιμοποίητες, διατρέχει τὸν κίνδυνο νὰ κατηγορηθῇ ἀπὸ τὴν «Ἰσβέστια» ὡς σπαταλῶν τὶς ἀνθρώπινες ὑπηρεσίες.

Ἕνα ἄρθρο τῆς «Ἰσβέστια» περιγράφει τὴν ταχεῖα Νο 4 ποὺ κάνει τὸ δρομολόγιο ἀπὸ τὴν Μόσχα στὸ Βλαδιβοστόκ. Φαίνεται πὼς τὸ τραῖνο αὐτὸ διανύει αὐτὴν τὴν διαδρομὴ μὲ μεγάλη ταχύτητα καὶ ἐξυπηρετεῖται κανονικῶς ἀπὸ 35 ἀξίους σιδηροδρομικοὺς ὑπαλλήλους. Τὸ μόνο πρόβλημα ποὺ αὐτὴ ἡ γραμμὴ ἔχει νὰ ἀντιμετωπίσῃ εἶναι πὼς δὲν ὑπάρχουν ἐπιβάτες! Σ' ἕνα ἄλλο ἄρθρο της, ἡ ἴδια ἐφημερίδα, περιγράφει τὴν ἔλλειψι εὐκολιῶν μεταφορῶν σιτηρῶν μὲ σιδηροδρόμους ἀπὸ τὶς παρθένες περιοχὲς ποὺ καλλιεργήθηκαν τελευταίως.

Ἡ «Πράβδα», ἐξ ἄλλου, περιγράφει πῶς κόπηκε μὲ μεγάλη φροντίδα ἕνα δέντρο σ' ἕνα μεγάλο δάσος στὴ Σιβηρία, τὸ πῶς μεταφέρθηκε σ' ἕνα ἐργοστάσιο ξυλείας στὴν Οὐκρανία γιὰ νὰ κοπῇ σὲ σανίδες καὶ πῶς, τέλος, μεταφέρθηκε ὑπὸ μορφὴ ξυλείας πίσω στὴν Σιβηρία γιὰ νὰ χρησιμεύσῃ στὴν κατασκευὴ ἑνὸς σπιτιοῦ, δηλ. διήνυσε μιὰν ἀπόστασι 9.000 χιλιομέτρων! Ὁ ἀρθρογράφος χαρακτηρίζει μιὰ τέτοια δουλειὰ σὰν «τρέλλα» καὶ καθιστᾷ ὑπευθύνους δύο δυστυχεῖς ὑπαλλήλους τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν καὶ Κατασκευῶν.

Σοβιετικοὶ ἐπιθεωρηταὶ ἔχουν πιστοποιήσει πολλὲς περιπτώσεις κατὰ τὶς ὁποῖες ἔγιναν ἀντικανονικὲς μεταφορὲς κάρβουνου σὲ μεγάλες ἀποστάσεις. Μετεφέρθη π.χ. κάρβουνο ἀπὸ τὴν περιοχὴ τοῦ Ντόνμπας πρὸς τὴν κατεύθυνσι τῆς Μόσχας καὶ κάρβουνο ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Μόσχας πρὸς τὴν ἀντίθετη κατεύθυνσι.

Τὸ Σοβιετικὸ τροχαῖο ὑλικὸ εἶναι ἁπλὸ σὲ σχέδιο καὶ εὔκολο στὸ χειρισμό· ὅμως τὸ πρόβλημα τοῦ ὁποίου τὴν λύσι δὲν ἔχουν βρῆ ἀκόμη εἶναι τὸ τῆς συντηρήσεως τοῦ σιδηροδρομικοῦ ὑλικοῦ. Ἐκεῖνο ποὺ οἱ Σοβιετικοὶ στεροῦνται σὲ μεγάλο βαθμὸ εἶναι οἱ εἰδικευμένοι ἐργάται, καὶ ἡ

ἔλλειψις αὐτὴ γίνεται ἀκόμη πιὸ μεγάλη ὅσο μεγαλύτερες γίνονται οἱ σοβιετικὲς εἰσαγωγὲς τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἀπὸ τὶς Δυτικὲς χῶρες. Οἱ Σοβιετικοὶ ἐργάται συχνὰ ξεχνοῦν νὰ λιπαίνουν τὶς μηχανές, ἐνῶ ἐπίσης συχνὰ τὶς ὑπερφορτώνουν· ἀποτέλεσμα αὐτῶν τῶν δύο ἀντιθέτων ἐνεργειῶν εἶναι πὼς συχνὰ τὰ τραῖνα καθυστεροῦν λόγω ὑπερθερμάνσεως τῶν μηχανῶν ἢ καταστροφῆς τῶν ἀξόνων.

Μιὰ ἐξήγησις γιὰ τὴν πλημμελῆ συντήρησι τῶν μηχανῶν εἶναι τὸ δόγμα τοῦ σταχανοβισμοῦ, ποὺ προβλέπει μεγάλες ἀμοιβὲς σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ ξεπερνοῦν τὰ καθωρισμένα ἐπίπεδα ἀποδόσεως τῆς ἐργασίας· ἔτσι, τὸ δόγμα αὐτὸ ἐνθαρρύνει τὴν αὔξησι τῆς παραγωγῆς εἰς βάρος τῆς συντηρήσεως καὶ τῆς ἀσφαλείας. Ἡ ἐξόρυξις μιᾶς ἀπίθανης ποσότητος κάρβουνου ἢ ἡ ἐξαιρετικὴ ταχύτης μὲ τὴν ὁποία θὰ μεταφερθοῦν σιδηροδρομικῶς ὡρισμένα ὑλικὰ ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος στὸ ἄλλο, εἶχε ἐνθαρρυνθῆ ἀπὸ τὸν Στάλιν. Τὰ βιομηχανικὰ ἀτυχήματα δὲν φαίνεται νὰ ἀπασχολοῦν σοβαρῶς τοὺς σοβιετικούς, καὶ ἐπειδὴ τὰ ἀτυχήματα δὲν δημοσιεύονται στὸν τύπο, δὲν μπορεῖ, φυσικά, νὰ ὑπάρξη καὶ καμμία ἀντίδρασις ἢ ἀγανάκτησις τῆς κοινῆς γνώμης. Ἐνῶ ὁ σταχανοβισμὸς ἔχει καλὰ ἀποτελέσματα στὶς περιπτώσεις ἀτομικῆς ἐργασίας, ἔχει ἀποτύχει ἐκεῖ ὅπου ἡ ἐργασία πρέπει νὰ ἐκτελεῖται ὁμαδικά. Ἐπίσης ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς παρεμποδίζει σοβαρῶς τὴν συντήρησι τῶν μηχανῶν.

Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ὑστερεῖ κατὰ πολὺ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὸν τομέα τῶν σιδηροδρόμων. Τὸ 1955, ἡ μέση ἀπόδοσις κατὰ ἐργάτη σιδηροδρόμων, σὲ χιλιομετρικοὺς τόννους φορτίου ἦταν στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι 157.000, ἐνῶ ἔφθασε ἀντιστοίχως εἰς τὶς Η.Π.Α. τοὺς 567.000.

Οἱ Σοβιετικοὶ ἔχουν κατορθώσει νὰ μεταφέρουν τεράστιες ποσότητες φορτίων μὲ τὸ σχετικὰ πρωτόγονο τροχαῖο ὑλικό τους, χρησιμοποιώντας ἄφθονα ἐργατικὰ χέρια ἐκεῖ ποὺ ἐμεῖς χρησιμοποιοῦμε μηχανές. Βάσισαν τὸ πρόγραμμά τους ἐπάνω στὴν ἐφαρμογὴ «ἀνατολίτικων» μεθόδων ἐργασίας καί, κατὰ τὸ παρελθόν, οἱ Ρῶσοι αὔξησαν τὸν ἀριθμὸ τῶν ἐργατῶν ποὺ ἀπασχολοῦνται στοὺς σιδηροδρόμους.

Σήμερα, ὑπάρχει ἀνάγκη αὐξήσεως τῶν δυνατοτήτων μεταφορᾶς στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι, ὅμως γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορία τους οἱ Ρῶσοι ἀντιμετωπίζουν ἔλλειψι ἐργατικῶν χειρῶν. Ἐν τούτοις, εἶναι ἀμφίβολο ἂν μόνο μὲ τὴν αὔξησι τῶν ἐργατικῶν χειρῶν θὰ ἐπιτύχουν οἱ Ρῶσοι αὔξησι τῶν σιδηροδρομικῶν μεταφορῶν γιατὶ οἱ τεχνικὲς δυνατότητές τους φαίνεται νὰ μὴν ἀποδίδουν πλέον.

Χρειάζονται μεγάλες ἐπενδύσεις κεφαλαίων γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν κανονικὴ λειτουργία τῶν σιδηροδρόμων· ὅμως οἱ Σοβιετικοὶ πάντα ἀπέφευγαν αὐτὴ τὴν λύσι. Ἡ πολιτικὴ τοῦ Λένιν ὑπαγορεύει τὴν συγκέντρωσι ὅλων τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν στὴν βαρειὰ βιομηχανία. Τὴ μόνη φορὰ ποὺ οἱ Σοβιετικοὶ αὔξησαν τὶς ἐπενδύσεις κεφαλαίων στοὺς σιδηροδρόμους ἦταν κατὰ τὰ ἔτη 1933 καὶ 1934, ὅταν οἱ σιδηροδρομικές τους μεταφορὲς εἶχαν μείνει τόσο πίσω, ποὺ κινδύνευε νὰ παραλύση ἡ βαρειὰ βιομηχανία. Μία νέα κρίσις στοὺς σιδηροδρόμους, ὅμοια μὲ αὐτὴν τοῦ 1933, μπορεῖ νὰ ἐπαναληφθῆ καὶ σήμερα, δεδομένου ὅτι οἱ Ρῶσοι δὲν ἔχουν φροντίσει νὰ προσαρμόσουν τὶς μεταφορικές τους ἀνάγκες πρὸς τὶς ἀπαιτήσεις τοῦ νέου προγράμματός των.

Ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις βασίζεται στὶς σιδηροδρομικὲς μεταφορὲς σὲ μεγάλο βαθμὸ καὶ ζητᾶ τὴν μεταφορὰ ὁλοένα μεγαλυτέρων ποσοτήτων φορτίων σὲ ὁλοένα μεγαλύτερες ἀποστάσεις· ἀκόμη ζητᾶ τὴν μεαφορὰ μιᾶς μεγάλης ποικιλίας καταναλωτικῶν ἀγαθῶν σὲ μικρότερες ἀποστάσεις. Τὸ παλιὸ σιδηροδρομικὸ ὑλικὸ πρέπει νὰ συντηρηθῆ ἀπὸ ἐργάτες ποὺ δὲν ξέρουν τὴν δουλειά. Ἀφ' ἑτέρου, βρίσκονται στὴν ἀνάγκη νὰ εἰσαγάγουν νέο, πιὸ πολύπλοκο ὑλικό, χωρὶς νὰ διαθέτουν γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ τὶς ἀπαραίτητες πιστώσεις.

Ἐν τούτοις, δὲν φαίνεται νὰ ὑπάρχουν νέες ἰδέες ποὺ θὰ βοηθοῦσαν στὴν λύσι αὐτῶν τῶν προβλημάτων, καὶ τὰ ἐπίσημα συνθήματα, ὅπως π.χ. «νὰ φθάσουμε καὶ νὰ ξεπεράσουμε τοὺς σκοποὺς τοῦ Ἑπταετοῦς Προγράμματος», δὲν φαίνεται νὰ βοηθοῦν σ' αὐτό. Ἐπίσης δὲν φαίνεται νὰ βοηθοῦν καὶ οἱ διάφορες ἐκστρατεῖες ἐναντίον τῆς «γραφειοκρατίας». Σ' ἕνα λόγο του τὸ 1954, ὁ Καγκάνοβιτς εἶχε πεῖ: «Δίκαια πολεμοῦμε ἐναντίον τῆς γραφειοκρατίας, ἐναντίον αὐτῆς τῆς πλημμύρας τοῦ χαρτιοῦ· ὅμως ἕνα μέρος αὐτῆς τῆς χαρτοθάλασσας ὀφείλεται στὸ ὅτι ὁ καθένας θέλει νὰ μάθη τὶ ἐντολὴ θὰ δώση τὸ κέντρο. Δὲν περιμένει νὰ τὸ μάθη, ἀλλὰ γράφει πρῶτος, γεμίζει ἕνα σωρὸ χαρτιά, καὶ ὕστερα παίρνει ἀπὸ τὸ κέντρο τὴν ἀπάντησι, δηλ. ἕναν ἄλλον σωρὸ χαρτιά».

Ἡ σοβιετικὴ βαρειὰ βιομηχανία ἔχει σήμερα ἐξελιχθῆ σὲ γίγαντα, ὅμως τὸ σύστημα τῶν σιδηροδρομικῶν μεταφορῶν βρίσκεται ἀκόμη σὲ στάδιο ὑπαναπτύξεως. Ὁ Νικολάϊ Βοσνεζένσκυ, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐξέχοντες Ρώσους προγραμματιστὰς τῆς πολεμικῆς περιόδου, ἔφθασε στὸ συμπέρασμα πὼς ἕνα ὑπανάπτυκτο σύστημα σιδηροδρομικῶν μεταφορῶν δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταποκριθῆ στὶς ἀνάγκες μιᾶς γιγαντιαίας βαρειᾶς βιομηχανίας. Εἶχε δηλώσει τὰ ἑξῆς: «Ἡ ὕπαρξις δυσαναλογιῶν στὴν ἀνάπτυξι τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας θὰ ὁδηγήση ἀναπόφευκτα στὴν μείωσι τοῦ ρυθμοῦ τῆς παραγωγῆς. Π.χ. ἡ ἔλλειψις τῆς κανονικῆς ἀναλογίας μεταξὺ τοῦ ἐπιπέδου τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν δυνατοτήτων τοῦ δικτύου μεταφορῶν, θὰ ὁδηγήση μοιραῖα τὴν οἰκονομία τοῦ τόπου σὲ μιὰ κατάστασι στασιμότητος».

Μὲ τὸ ἀνάλογο ζόρισμα θὰ μποροῦσε ἴσως τὸ ὑπανάπτυκτο σιδηροδρομικὸ σύστημα νὰ ἀνταποκριθῆ προσωρινὰ στὶς ἀνάγκες τοῦ γίγαντα· ὅμως τὶ θὰ συμβῆ ἂν ὁ γίγας αὐτὸς γίνη ἀκόμη μεγαλύτερος; Καὶ τὸ Σοβιετικὸ δίλημμα, τώρα, εἶναι: νὰ ἀναπτύξη τὸ σιδηροδρομικὸ σύστημα ἢ νὰ μειώση τὴν βαρειὰ βιομηχανία;

Η ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Ὑπὸ ΡΙΤΣΑΡΝΤ Χ. ΤΟΜΣΟΝ

Ὁ πρωταρχικὸς σκοπὸς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως νὰ κατακτήσῃ ὁλόκληρο τὸν κόσμο ἐξαρτᾶται, σὲ μεγάλο βαθμό, ἀπὸ τὴν εἰκόνα ποὺ ἡ χώρα αὐτὴ θὰ παρουσιάσῃ στὶς οὐδέτερες χῶρες. Σ' ἕναν κόσμο ποὺ βρίσκεται στὸ χαμηλὸ ἐπίπεδο τοῦ μόλις καὶ μετὰ βίας ἀνεκτοῦ ἐπισιτισμοῦ λόγω τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ εἰκόνα αὐτὴ πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ τὴν προοπτικὴν μιᾶς ἀνθούσης καὶ πλούσιας γεωργικῆς παραγωγῆς.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὁλόκληρη γενεὰ κομουνιστικῆς ἐξουσίας οἱ Ρῶσσοι δὲν κατώρθωσαν ἀκόμη νὰ λύσουν τὸ γεωργικό τους πρόβλημα. Κατὰ τὴν διάρκεια αὐτῆς τῆς περιόδου οἱ σοβιετικοὶ ἀνέπτυξαν ὅλους τοὺς παράγοντες τῆς παραγωγῆς. Οἱ ἐκτάσεις τῆς καλλιεργησίμου γῆς ἔχουν αὐξηθῆ κατὰ 50ο)ο, ἡ χρησιμοποίησις μηχανικῶν μέσων καλλιεργείας ἔχει αὐξηθῆ 70 φορές, ἡ μεταφορὰ μὲ μηχανικὰ μέσα 16φορὲς καὶ γενικὰ ἡ χρησιμοποίησις μηχανῶν ἔχει αὐξηθῆ στὸ ἑκατονταπλάσιο. Καὶ ὅμως παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ αὔξησις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἔχει αὐξηθῆ μόλις κατὰ 2ο)ο τὸν χρόνο!!

Τὸ μέσο εἰσόδημα τοῦ Ρώσσου ἀγρότου ἦταν πολὺ ὑψηλότερο τὸ 1937 ἢ τὸ 1928 ἀπὸ ὅ τι ἦταν τὸ 1952. Ἂν ἡ σοβιετικὴ γεωργικὴ παραγωγὴ ἔχει αὐξηθῆ, εἶναι ἀκατανόητο τὸ πῶς οἱ Ρῶσσοι ἐργάται πληρώνονται τώρα λιγώτερο καὶ διατρέφονται χειρότερα ἀπ' ὅ,τι συνέβαινε πρὶν ἀπὸ τὴν κολλεκτιβοποίησι.

Πρὶν ἀπὸ 30 χρόνια οἱ Ρῶσσοι ἔδιναν τὴν ἐξήγησι πῶς οἱ «κουλάκοι» (1) ἔπαιρναν ἀπὸ τὰ κτήματα περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἔπρεπε — αὐτὸ παρὰ τὸ γεγονὸς πῶς ὁ μέσος «κουλάκος» εἶχε λιγώτερα ἀπὸ τρία ἄλογα καὶ τρεῖς ἀγελάδες τὸ 1928. Ἐπίσης μιὰ ἄλλη δικαιολογία τῶν ἐλλείψεων ἦταν ἡ ὕπαρξις τῶν μεγάλωνκτημάτων (τσιφλικιῶν) παρ' ὅλο ποὺ καὶ στὰ 1916 ἀκόμη μόνο τὸ 1)10 τῆς ρωσικῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἦταν προϊὸν τῶν μεγάλων κτημάτων, χωρὶς νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν πῶς καὶ ἀπ' τὰ μεγάλα κτήματα, μόνο ἕνα μέρος ἐκαλλιεργεῖτο ἀπὸ ἐργάτες ποὺ δούλευαν γιὰ ἕνα ἡμερομίσθιο. Σήμερα οἱ «κουλάκοι» καὶ τὰ μεγάλα κτήματα δὲν ὑπάρχουν πιά, ὅμως οἱ ἀγρόται εἶναι πτωχότεροι ἀπὸ τότε!......

Στὴν ἐναγώνια προσπάθειά της νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῆς χαμηλῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἐφαρμόζει ἕνα κρατικὸ συγκεντρωτικὸ πρόγραμμα. Σκελετὸς αὐτοῦ τοῦ προγράμματος εἶναι τὸ Πενταετὲς καὶ τὸ Ἑπταετὲς Πρόγραμμα, ποὺ ἀκολουθοῦν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο μὲ καταπληκτικὴ κανονικότητα καὶ ἀποτυχία. Τὰ πλεονεκτήματα ποὺ ἀντιπροσωπεύει ἕνας καθωρισμένος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς ἐξουδετεροῦνται ἀπὸ τὰ μειονεκτήματα τοῦ προγράμματος ποὺ δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀντιδράσεις ἐκείνων ποὺ περιμένουν νὰ ζήσουν ἀπ' αὐτό.

Ἡ ἀναγκαστικὴ κολλεκτιβοποίησις ὡδήγησε στὸ λιμὸ τοῦ 1930 ὅταν οἱ ἀγρόται προτίμησαν νὰ φᾶνε τὴ σοδειά τους καὶ τὰ ζῶα τους παρὰ νὰ τὰ χάσουν δίνοντάς τα στὸ κράτος. Τὸ σύστημα τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν ζώων στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι βρίσκεται ἀκόμη σὲ ἀθλία κατάστασι. Ὅσο γιὰ τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὶς ποσότητες σιτηρῶν ποὺ προέβλεπαν τὰ 4ο, 5ο καὶ 6ο Οἰκονομικὰ Προγράμματα, αὐτὲς οὔτε κἂν πλησιάστηκαν.

Ἕνα ἄλλο μεγάλο πρόβλημα εἶναι ἡ ἀντικατάστασις τῶν «κουλάκων», ποὺ εἶχαν ἐκκαθαρισθῆ μαζικὰ τὸ 1930, καθὼς καὶ τῶν ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ποὺ χάθηκαν στὸν Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Ἡ ἔλλειψις ἐργατικῶν χειρῶν στὴν Σοβιετικὴ βιομηχανία εἶναι μεγάλη, ὅμως ἡ ἐλάττωσις τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀπασχολοῦνται στὴν γεωργία δὲν θὰ εἶναι δυνατὴ μέχρις ὅτου αὐξηθῆ ἡ κατὰ ἐργάτη ἀγροτικὴ παραγωγή. Σήμερα, 1,500.000 ἀνθρώπων ἀπασχολοῦνται στὸ νὰ καθορίζουν ἀριθμοὺς παραγωγῆς καὶ νὰ συγκεντρώνουν τὰ διάφορα προϊόντα. Αὐτὸ σημαίνει πὼς τὰ 3ο)ο τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγροτῶν ἀσχολεῖται στὸ νὰ ἐλέγχῃ τοὺς ἄλλους. Αὐτὴ ἡ γραφειοκρατία θὰ μποροῦσε νὰ ἐξουδετερωθῆ ἂν ὁ Ρῶσσος ἀγρότης ἦταν κύριος τῆς σοδειᾶς ποὺ παράγει καὶ εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ διαθέσῃ τὸ προϊὸν τοῦ κόπου του. Θέλοντας καὶ μὴ οἱ Ρῶσσοι κατάλαβαν τὴν σημασία ποὺ ἔχουν τὰ ψυχολογικὰ καὶ τὰ ὑλικὰ κίνητρα στὴν παραγωγικότητα τοῦ ἐργαζομένου. Τώρα ἄρχισαν νὰ ἀφήνουν στὸν ἀγρότη ἕνα μικρὸ μέρος τῆς σοδειᾶς του, καὶ τοῦ παρέχουν ὡρισμένη χρηματικὴ ἀμοιβὴ καὶ τιμητικὲς διακρίσεις, στὶς περιπτώσεις ποὺ ἡ παραγωγή του ὑπερβῆ τὶς προβλέψεις. Ἐπίσης, προσπαθοῦν νὰ δημιουργήσουν μιὰ πολεμικὴ ψυχολογία μὲ τὸ νὰ ἐπαναλαμβάνουν πὼς «ὁ ἐχθρὸς ἀπειλεῖ καὶ ὅλοι πρέπει νὰ φθάσωμε καὶ νὰ ξεπεράσωμε τοὺς ἀντικειμενικούς μας σκοπούς, γιατὶ μόνον ἔτσι θὰ μπορέσωμε νὰ ἀντιμετωπίσωμε τὴν ἀπειλή». Αὐτὸ εἶναι βέβαια, ἕνα πολύτιμο κίνητρο, ἀλλὰ ὅταν ἐφαρμόζεται μὲ μέτρο. Ὅμως ἐπὶ δυὸ γενεὲς τώρα ὁ κόσμος κουράζεται νὰ καταβάλλῃ συνεχῶς ὑπεράνθρωπες προσπάθειες χωρὶς νὰ ἔχῃ ἁπτὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν του τῶν προσπαθειῶν, ὑπὸ μορφὴν αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων, ὑπάρξεως περισσοτέρων καὶ καλυτέρων ἀγαθῶν ἢ μιᾶς χαλαρώσεως τῆς κρίσεως. Ὁ Χρουστσὼφ κατάλαβε τὴν ἀνάγκη τῆς αὐξήσεως τῶν κατα-

(1) =*Οἱ εὔποροι ἀγρόται, οἱ «πλουσιοχωρικοί».*

ναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ φαίνεται νὰ χρησιμοποιῆ κάπως περισσότερο τὸ «μέλι» ἀπὸ ὅσο τὸ «ξύδι» γιὰ νὰ πιάση περισσότερες μυῖγες.

Στὴν Ρωσσία σήμερα, ὑπάρχουν δύο εἰδῶν κτήματα : Τὰ κρατικά, γνωστὰ ὡς «σοβχόζ», καὶ οἱ κολλεκτίβες, γνωστὲς ὡς «κολχόζ». Τὰ κρατικὰ κτήματα ποὺ πληρώνουν κανονικὰ ἡμερομίσθια, αὐξάνουν συνεχῶς σὲ ἀριθμὸ καὶ σὲ ἔκτασι. Τὰ «κολχόζ» τὰ ὁποῖα πληρώνουν ὄχι σὲ χρῆμα ἀλλὰ σὲ εἶδος, αὐξάνουν σὲ ἔκτασι λόγω τῆς συγχωνεύσεως, ἀλλὰ ὁ ἀριθμὸς τους μειώνεται, γιατὶ θεωροῦνται μιὰ κάπως κατώτερη μορφὴ «σοσιαλιστικῆς» ὀργανώσεως. Μὲ τὴν διαπίστωσι πὼς δὲν ἐξυπηρετοῦσαν καμμιὰ ἀνάγκη, καταργήθηκαν προφάτως οἱ σταθμοὶ γεωργικῶν μηχανημάτων, ποὺ δόθηκαν ἀπευθείας στὰ σοβχὸζ καὶ στὰ κολχόζ.

Στὸ ἄρθρο αὐτὸ εἶναι σκόπιμο ν' ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸ θέμα τῆς προπαγάνδας ποὺ διεξάγεται στὴν Σοβιετικὴ Ενωσι σχετικὰ μὲ τὴν χρησιμοποίησι μηχανικῶν μέσων καλλιεργείας. Ἡ Ἄννα Λ. Στρόγκ, γράφοντας γιὰ τὸ ἐθνικὸ Συμβούλιο τῆς Αμερικανοσοβιετικῆς Φιλίας, διατείνεται ὅτι : «Τὸ 1937 δὲν ὑπῆρχε πιὰ ἔλλειψις μηχανῶν στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι. Μισὸ ἑκατομμύριο τρακτὲρ ἐξησφάλιζαν μηχανικὴ καλλιέργεια σὲ ὅλες τὶς κολλεκτίβες. Παρ' ὅλο ποὺ αὐτὸς ὁ ἀριθμὸς τρακτὲρ δὲν ἀντιπροσωπεύει παρὰ τὸ ἕνα τρίτον μόνον ἐκείνων ποὺ βρίσκονται σὲ λειτουργία στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ἐν τούτοις πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν πὼς ἕνα ρωσικὸ τρακτὲρ ἐργάζεται μέσα σ' ἕνα χρόνο, κατὰ μέσον ὅρο, 2.500 ὧρες, ἐνῶ ἕνα Ἀμερικάνικο, μέσα στὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα, ἐργάζεται κατὰ μέσον ὅρον, μόνον 400 ὡς 600 ὧρες. (Ἴσα — ἴσα, δηλ. ἕνας ἀμερικανικὸς ἑλκυστήρας ἐργάζεται λίγο περισσότερο ἀπὸ ἕνα ἄλογο, λένε οἱ Ρῶσοι».

Αὐτὴ ἡ δήλωσις πάντως, δὲν περιέχει τίποτα ποὺ νὰ κάνη τοὺς Ρώσσους νὰ εἶναι ὑπερήφανοι. Ἔχοντας λιγώτερες μηχανές, οἱ Ρῶσσοι εἶναι ὑποχρωμένοι νὰ τὶς δουλεύουν μὲ πολὺ πιὸ ἔντονο ρυθμό. Στὴν πραγματικότητα, οἱ Ρῶσοι δουλεύουν τὰ τρακτὲρ 1.500 ὧρες τὸ χρόνο, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν τρακτὲρ ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὴν Ρωσία εἶναι ὄχι τὸ 1)3 ἀλλὰ μόλις τὸ 1)5 αὐτῶν ποὺ χρησιμοποιοῦνται στὴν Ἀμερική.

Τὰ 50ο)ο τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν τρακτὲρ ποὺ εἶναι σήμερα ἐν χρήσει στὴν Ρωσία εἶναι τοῦ τύπου τῆς ἑρπύστριας, κι' αὐτὸ γιὰ νὰ μποροῦν εὔκολα τὰ ἐργοστάσια νὰ παράγουν ἅρματα μάχης ἀντὶ γιὰ τρακτέρ, σὲ πολεμικὴ περίοδο. Ὅμως γιὰ τὴν πιὸ ἀποτελεσματικὴ μηχανικὴ καλλιεργεια μόνο τὸ 10ο)ο τῶν τρακτὲρ θὰ πρεπει νὰ εἶναι τοῦ τύπου τῆς ἑρπύστριας, τὰ δὲ ὑπόλοιπα νὰ εἶναι τροχοφόρα. Οἱ κατασκευασταὶ τρακτὲρ στὴν Ρωσία δὲν κατασκευάζουν καὶ τὰ ἀνταλλακτικὰ αὐτῶν τῶν μηχανῶν, ποὺ πρέπει νὰ ἐξασφαλισθοῦν ἀπὸ ἄλλες πηγές. Τὸ 1)5 περίπου τῶν ἐν χρήσει ἑλκυστήρων εἶναι ἤδη ἡλικίας 15 χρονῶν· αὐτό, βέβαια, σημαίνει τὴν σὲ συχνὰ διαστήματα ἀντικατάστασι τῶν ἐξαρτημάτων καθὼς καὶ τὴν συνεχῆ ἐπιδιόρθωσι τῶν μηχανῶν. Ὁ τύπος τοῦ μηχανικοῦ ἀρότρου μὲ ἑρπύστρια ἀπαιτεῖ τὴν ἀντικατάστασι τῆς ἑρπύστριας μετὰ ἀπὸ κάθε 100 ὧρες συνεχοῦς λειτουργίας. Μόνον αὐτὴ ἡ ἀνάγκη μπορεῖ νὰ δώση μιὰ ἀμυδρὰ εἰκόνα τῆς δυσκολίας ποὺ συναντοῦν οἱ Ρῶσοι στὸν τομέα τῆς συντηρήσεως τῶν γεωργικῶν μηχανῶν της.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μηχανικὰ ἄροτρα, καὶ τὰ ἄλλα μηχανήματα ποὺ χρησιμοποιοῦν σήμερα οἱ Ρῶσοι στὴν καλλιέργεια τῆς γῆς, εἶναι κι' αὐτὰ μικρῆς ἀποδώσεως. Ὁ τύπος τῆς θεριζοαλωνιστικῆς μηχανῆς ποὺ χρησιμοποιοῦν, εἶναι πολὺ μεγάλος γιὰ νὰ εἶναι πρακτικός· οἱ μηχανὲς αὐτὲς συντηροῦνται πλημμελῶς καὶ εἶναι πολὺ λίγες γιὰ νὰ ἐπαρκέσουν στὶς ἀνάγκες. Οἱ Ρῶσοι φαίνεται νὰ ὑπολογίζουν στὴν ἱπποδύναμι τῶν μηχανῶν τους παρὰ στὴν πραγματικὴ ἐργασία ποὺ αὐτὲς ἀποδίδουν καὶ ποὺ θὰ τοὺς βοηθοῦσε νὰ φθάσουν τὶς προβλέψεις τους στὴν γεωργικὴ παραγωγή.

Ἕνα ἄλλο γεωργικὸ πρόβλημα γιὰ τοὺς Ρώσους εἶναι ἡ καταπολέμησις τῶν ζιζανίων. Ἡ σοβιετικὴ βιομηχανία παράγει ἕνα μόνο φάρμακο γιὰ τὴν ἐξολόθρευσι τῶν ζιζανίων τὸ 2,4 — D, ποὺ πραγματικὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ ἀποτελεσματικό· ὅμως τὸ φάρμακο αὐτὸ παράγεται σὲ ἐλάχιστες ποσότητες. Μιὰ ὁμάδα Αμερικανῶν γεωπόνων ποὺ σύμφωνα μ' ἕνα πρόγραμμα ἀνταλλαγῶν ἐπεσκέφθησαν τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι τὸ 1958, παρατήρησε πὼς ἡ ἀναλογία τῶν ζιζανίων ἐν σχέσει μὲ τὸν σιτόσπορο ἦταν 21ο)ο! Οἱ Ρῶσοι ἔχουν ἐπιτύχει βελτιωμένες ποικιλίες σίτου, ἀλλὰ τὶς σπέρνουν στὴ γῆ, ποὺ εἶναι μολυσμένη ἀπὸ ζιζάνια κι' ἔτσι τὰ ἀποτελέσματα τόσο ὅσον ἀφορᾶ τὴν ποσότητα ὅσον καὶ τὴν ποιότητα εἶναι πενιχρά.

Ἡ χρῆσις τῶν λιπασμάτων μπορεῖ, βέβαια νὰ βελτιώση τὴν ἀπόδοσι τοῦ σίτου κατὰ στρέμμα, ὅμως τὸ λίπασμα εἶναι ἀκριβὸ καὶ δὲν συμφέρει σὲ ὅλα τὰ εἴδη τῆς καλλιεργείας. Σύμφωνα μὲ σοβιετικὰ στατιστικὰ στοιχεῖα, ἡ ρωσικὴ παραγωγὴ σὲ λιπάσματα ἔχει τριπλασιασθῆ ἀπὸ τὸ 1940. Ομως καὶ αὐτὸς ὁ τριπλασιασμὸς τῆς παραγωγῆς δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἱκανοποιήση τὶς ἀνάγκες. Ὁ τύπος τῶν φωσφορικῶν λιπασμάτων ποὺ χρησιμοποιοῦνται, σήμερα, στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι εἶναι ὁ ἁπλὸς τύπος καὶ ὄχι τὰ ὑπερφωσφορικὰ λιπάσματα.

Τρομερὴ εἶναι ἡ κατάστασις τῆς σοβιετικῆς κτηνοτροφίας. Μέσα στὰ 25 χρόνια ποὺ προηγήθηκαν τοῦ 1953 ὁ ἀριθμὸς τῶν ζώων κτηνοτροφίας μειώθηκε κατὰ τὸ 1)3, τὰ πρόβατα καὶ οἱ αἶγες μειώθηκαν κατὰ 6ο)ο, ὁ ἀριθμὸς τῶν χοίρων παρουσίασε μιὰν ἀσήμαντη αὔξησι 4ο)ο καὶ ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ζώων κτηνοτροφίας τὸ 1953 ἦταν ὁ ἴδιος μ' αὐτὸν τοῦ 1916. Ταυτοχρόνως μέσα στὸ ἴδιο χρονικὸ διάστημα, παρατηρήθηκε αὔξησι τοῦ πληθυσμοῦ κατὰ 14%

Γιὰ ὅσο διάστημα ἐπικρατήσουν οἱ αὐτὲς συνθῆκες εἶναι βέβαιο πὼς οἱ Σοβιετικοὶ δὲν θὰ μπορέσουν νὰ φθάσουν τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς στὸν τομέα τῆς γεωργίας. Καὶ αὐτὸς ὁ σκοπὸς εἶναι ἡ αὔξησις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ποὺ περιέρχεται στὸ κράτος, μαζὶ μὲ μιὰν

αὔξησι στὴν ἀπόδοσι τῆς ἐργασίας τοῦ ἀγρότη· τὸ τελευταῖο αὐτὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἐπέτρεπε τὴν διάθεσι ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἀγροτῶν γιὰ τὴν κάλυψι τῆς ἐλλείψεως ἐργατικῶν χειρῶν ποὺ παρατηρεῖται στὸν τομέα τῆς βιομηχανίας.

Ὁ Χρουστσὼφ ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκη τῆς ἀναπτύξεως τοῦ γεωργικοῦ τομέως σὲ ρυθμὸ σύντονο. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ὅμως συνεπάγεται τὴν ἐγκατάλειψι τῆς περιβοήτου ἐκστρατείας πρὸς καλλιέργεια τῶν παρθένων ἐκτάσεων. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν τοῦ Χρουστσὼφ ὁ Λαζὰρ Βολὶν ἔγραφε: «Ζήτημα γενικῆς συμφωνίας εἶναι ὅτι ἡ αὔξησις τῆς γωργικῆς παραγωγῆς στὴν Ρωσία μπορεῖ νὰ ἐπιτευχθῆ κυρίως μὲ τὴν αὔξησιν τῆς ἀποδόσεως κατὰ στρέμμα καί, κατὰ ἕνα πολὺ μικρότερο ποσοστό, μὲ τὴν αὔξησι τῆς καλλιεργουμένης ἐκτάσεως λόγῳ τοῦ περιωρισμένου ἀριθμοῦ ἐκτάσεων, καταλλήλων πρὸς καλλιέργειαν». Παρ' ὅλα τὰ ἔξοδα γιὰ τὴν ἀξιοποίησι παρθένων ἐκτάσεων τὸ πείραμα αὐτὸ ἀπέδωσε μόνο μιὰ καλὴ ἐσοδεία, τὸ 1958.

Ἕνα μέρος τῆς ἀποτυχίας αὐτοῦ τοῦ προγράμματος ὀφείλεται στοὺς κλιματολογικοὺς περιορισμούς. Περισσότερη ἀπὸ τὴ μισὴ ἔκταση ποὺ καλύπτει ἡ Ρωσία σήμερα, ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐκτάσεις ποὺ εἶναι παγωμένες ὁλόκληρο τὸ χρόνο. Τὸ ὑπόλοιπο τῆς ἐκτάσεως εἶναι καλλιεργήσιμο κατὰ μιὰ σχετικὰ μικρὴ περίοδο μέσα στὸ χρόνο. Παρ'ὅλο ποὺ ἡ ἔκτασις ποὺ καλύπτει ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἀνέρχεται σὲ 8.000.000 τετραγωνικὰ μίλια, ἡ καλλιεργήσιμη ἔκτασὶς της εἶναι περίπου ὅση καὶ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ποὺ κατοικεῖται ἀπὸ πολὺ λιγώτερο πληθυσμὸ καὶ τῶν ὁποίων ἡ γῆ εἶναι ποιοτικῶς πολὺ καλλίτερη. Τὸ σύστημα διακυβερνήσεως, ἡ τεχνικὴ πρόοδος καὶ ἡ οἰκονομία τῆς χώρας πιθανὸν νὰ περιορίσουν τὶς δυσκολίες τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι, ὅμως οἱ γεωγραφικοὶ καὶ κλιματολογικοὶ περιορισμοὶ θὰ παραμείνουν ὅπως τοὺς καθώρισε ἡ φύσις.

Οἱ Σοβιετικοὶ ἐργάζονται σκληρά, ἀποξηραίνουν ἀπέραντες ἐκτάσεις ἀπὸ ἕλη, ἀναπτύσσουν ἀρδευτικὸ δίκτυο, προσπαθοῦν νὰ περιορίσουν μὲ διάφορα μέσα τὴν ὑγρασία, δαπανοῦν τεράστια ποσὰ σὲ ἔρευνες, σὲ μεταφορές, σὲ ἐργατικὰ καὶ κεφάλαιουχικὰ ἀγαθά, σὲ ποικιλίες σπόρων καὶ σὲ διάφορα ἄλλα πράγματα μὲ σκοπὸ νὰ ἐπιτύχουν τὶς προβλέψεις τῶν προγραμμάτων στὸν γεωργικὸ τομέα. Ὅμως τὰ ἀποτελέσματα ποὺ εἶχαν, ἦσαν κάθε ἄλλο παρὰ ἐντυπωσιακά. Κατὰ τὰ 80ο)ο τοῦ χρόνου ποὺ καταναλίσκουν ἐργάζονται μὲ ζημία, πρᾶγμα ποὺ ἔχει ἐξαιρετικὰ δυσμενῆ ἀντίκτυπο ἐπάνω σὲ ὅλη τὴν οἰκονομία τοῦ τόπου.

Πρέπει ἐπίσης, νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονὸς πὼς δὲν μπορεῖ νὰ βασισθῆ κανεὶς καθόλου ἐπάνω στὶς Σοβιετικὲς στατιστικές. Οἱ Σοβιετικοὶ ἐκτιμοῦν τὴν σοδειά τους βάσει τῶν ἀριθμῶν ποὺ καθορίζει τὸ πρόγραμμα καὶ ὄχι βάσει τῆςπραγματικῆς ποσότητος ποὺ ὑπάρχει σὲ κάθε χωράφι. Ἡ μέθοδος αὐτὴ ἴσως νὰ δίνη μιὰ ἐντύπωσι καλὴ ἐπάνω στὰ χαρτιά, ὅμως δὲν δίνει τροφὴ στοὺς Ρώσους πολίτες, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ τραφοῦν μὲ τὸ θεωρητικὸ πλεόνασμα ποὺ δίνουν τὰ χαρτιά.

Συνοψίζοντος μὲ τρόπο ἀληθινὰ ἐντυπωσιακὸ τὴν κατάστασι στὸν γεωργικὸ τομέα στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι, ὁ Τζὼρτζ Κρέσσυ γράφει: «Τὰ 200 ἑκατομμύρια ἀνθρώπων ποὺ ζοῦν στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι δὲν θὰ μπορέσουν νὰ τραφοῦν τόσο καλὰ ὅσο τρέφονται οἱ κάτοικοι τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. Οἱ βασικοὶ πιριορισμοὶ τῆς μικρῆς καλλιεργητικῆς περιόδου, τῶν ἀγόνων ἐκτάσεων, τῆς χαμηλῆς ποιότητος τοῦ καλλιεργησίμου ἐδάφους, θὰ κρατοῦν πάντα τὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι σ' ἕνα ἐπίπεδο πολὺ χαμηλότερο ἀπ' αὐτὸ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν εἰς ὅ,τι ἀφορᾶ τὴν ποσοτικὴ καὶ τὴν ποιοτικὴ γεωργικὴ παagωγὴ τῆς χώρας. Πουθενὰ στὴν Σοβιετικὴ Ἕνωσι δὲν ὑπάρχουν ἐκτάσεις ὅπως στὶς πολιτεῖες τοῦ Ἰλλινόϊς ἢ τῆς Αἰόβας. Τὰ καλυτέρας ποιότητος ρωσικὰ ἐδάφη θὰ μποροῦσαν ἴσως νὰ παραβληθοῦν μ' αὐτὰ τῆς Πολιτείας τῆς Ντακότας ἢ τῶν λειβαδιῶν τοῦ Καναδᾶ.

Φαίνεται πὼς οἱ Ρῶσοι θὰ συναντήσουν ἀκόμα πολλὲς δυσκολίες ἕως ὅτου λύσουν τὸ πρόβλημα τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς τους. Οἱ Ρῶσοι ἔχουν νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν ἔλλειψι ἐπαρκῶν καλλιεργησίμων ἐκτάσεων, τὴν ἔλλειψι καλῆς ποιότητος ἐδάφους, παλιὸ μηχανικὸ ἐξοπλισμὸ καὶ αὐτὸν σὲ ἀνεπαρκῆ ποσότητα καὶ πολὺ ἀμφιβόλου ἀποδόσεως, μεγάλη ἔλλειψι χειροκινήτων ἐργαλείων, πολὺ χαμηλὴ ἀπόδοσι κατὰ κεφαλήν, τὰ ζιζάνια καί, τέλος, μιὰ πολὺ μικρὴ καλλιεργητικὴ περίοδο. Ἀντιμετωπίζουν ἀκόμα τὴν ἀνάγκη νὰ χρησιμοποιοῦν κάθε λογῆς κίνητρα γιὰ τὴν αὔξησι τῆς παραγωγῆς τῶν ἀγροτῶν ποὺ ἔχουν χάσει τὴν γῆ τους, ἐνῶ συγχρόνως εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ διατηροῦν ἕνα πλεόνασμα τὸ ὁποῖον θὰ χρειασθῆ γιὰ τὸν σχηματισμὸ ἑνὸς παραγωγικοῦ κεφαλαίου, καί, τὸ χειρότερο ἴσως ἀπὸ ὅλα, τὴν δημιουργία στὶς χῶρες τοῦ ἐξωτερικοῦ, τῆς ὑποψίας πὼς σὲ ὅ,τι τουλάχιστον ἀφορᾶ τὸν γεωργικὸ τομέα τὸ Ρωσικὸ πρόγραμμα δὲν θὰ κατορθώση νὰ φθάσῃ τοὺς ἀντικειμενικοὺς σκοποὺς του.

Ἔχουν προσπαθήσει νὰ ἐξουδετερώσουν αὐτὴ τὴν ὑποψία μὲ διάφορα προπαγανδιστικὰ μέσα: τὴν σύνταξι πενταετῶν προγραμμάτων ποὺ προβλέπουν ἀπίθανες αὐξήσεις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ ποὺ ἰσχυρίζονται πὼς θὰ φθάσουν σὲ ἀριθμοὺς παραγωγῆς ἄνευ προηγουμένου. Τὸ γεγονός, ὅμως, παραμένει, πὼς οἱ ἀγρόται τῆς Ρωσίας ἔχουν λιγώτερη τροφὴ καὶ λιγώτερα καταναλωτικὰ ἀγαθὰ ἀπὸ ὅ,τι εἶχαν πρὶν ἀπὸ 40 χρόνια, ὅταν ὁ Κομμουνισμὸς ἐπεκράτησε στὴν χώρα τους. Γιὰ τὶς ὑπανάπτυκτες, ἀναποφάσιστες, φτωχὲς χῶρες τοῦ κόσμου ἡ ἐξασφάλισις τροφῆς, εἶναι παράγων ἐξαιρετικῆς σημασίας καὶ ὅσο περισσότερο ἡ εἰκόνα τῆς ρωσικῆς γεωργικῆς παραγωγῆς γίνεται γνωστή, τόσο τὸ γόητρο τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως θὰ πέφτει ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς αὐτῶν τῶν χωρῶν.

Ἱστορία

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε.

Δ.′ Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Α′ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗΣ ΕΞΟΡΜΗΣΕΩΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε. (1931-36)

Ἡ ἐπέμβασις τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς

Τὴν περίοδον τῶν διαδοχικῶν ἐσωτερικῶν κρίσεων ἡ ὁποία κλείνει μὲ τὴν τελευταίαν φάσιν τοῦ φραξιονισμοῦ, ποὺ ὡδήγησε τὸ Κόμμα εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, διεδέχθη ἡ περίοδος τῆς σταθερᾶς ἀνόδου τοῦ Κ.Κ.Ε. Ἡ περίοδος αὕτη ἤρχισε διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς ἡγεσίας τῆς Κ.Δ εἰς τὸ Κ.Κ.Ε, ἐκδηλωθείσης διὰ τῆς καθαιρέσεως τῆς ἡγεσίας τοῦ Κ.Κ.Ε καὶ τοῦ διορισμοῦ νέας τοιαύτης, ἀποτελουμένης ἐκ πιστῶν καὶ ἀφατριάστων ὀργάνων της, μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Ν. Ζαχαριάδην. Σημειωτέον ὅτι ἡ Ε.Ε. τῆς Κ.Δ εἶχε διαπιστώσει προηγουμένως τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε περιέλθη τὸ Κ.Κ.Ε, δι᾽ ἀντιπροσωπείας της τὴν ὁποίαν ἀπέστειλεν ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἀντιπροσωπεία αὕτη ὑπέβαλεν ἔκθεσιν πρὸς τὴν Ε.Ε. τῆς Κ.Δ., ἡ ὁποία καὶ ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν Ριζοσπάστην τῆς 20)6)1930.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ἐπαναστατικὴ ἄνοδος στὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ Κ.Κ.Ε» διεπιστοῦτο ἡ ἀθλία κατάστασις τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος καὶ τοῦ Κόμματος, ὡς ἐνεφανίζετο κατὰ τὴν 3ην ὁλομέλειαν τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε (Ἰανουάριος 1930) καὶ ἰδιαιτέρως ὑπεγραμμίζοντο τὰ ἑξῆς σημεῖα :

«—Ὅτι τὸ Κόμμα εἶχε μόνον 1.500 μέλη.

—Ἡ ἐπιρροὴ τοῦ Κόμματος στὶς ἐπιχειρήσεις ὀργανώσεως ἔπεσε.

—Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ κομμουνιστικοῦ τύπου ποὺ τὸν Ἰούλιο τοῦ περασμένου χρόνου (1929) ἦταν 3.000, τώρα ἔπεσε στὶς 1.666.

—Μέσα στοὺς χωρικοὺς δὲν γίνηκε τίποτα, στὸ Στρατὸ καὶ τὸ Στόλο ἡ δουλειὰ καλυτέρεψε μόνο τώρα στοὺς τελευταίους μῆνες.

—Ὅτι ὡς ἀπάντηση στὴν ἀπαγόρευση τῶν ἑνωτικῶν συνδικάτων δὲν ὀργανώθηκε καμμιὰ ἀντεπίθεση. Δὲν εἶχε γίνει τίποτα γιὰ νὰ προετοιμάσουν μερικὲς ἀπεργίες καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν καθοδήγησή τους.

—Ὅτι παντοῦ σκοντάφτει κανεὶς στὴν ὑποτίμηση τῆς ὀργανωτικῆς δουλειᾶς, στὴν ὀππορτουνιστικὴ πραχτική, πολὺ συχνὰ στὴν ὀππορτουνιστικὴ θέση, πολὺ συχνὰ στὶς ἀριστερὲς φράξιες, στὸ σεχταρισμό.

—Ὅτι δὲν βρέθηκε καμμιὰ ἔνδειξη ὅτι τὸ Κόμμα καὶ τὰ Συνδικάτα βρίσκονται σὲ κατάσταση ἐπιστράτευσης, ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ κατάσταση καὶ ἡ ἐκτίμηση τῶν ἴδιων τῶν Ἑλλήνων Συντρόφων.

—Στὸ Κόμμα, ἰδιαίτερα στὴ διοίκηση τοῦ Κόμματος, δὲν ὑπῆρχε αὐτοκριτική.

—Ἡ συνδικαλιστικὴ ἐφημερίδα δὲν ἔβγαινε ταχτικά.

—Ἡ ἀγροτικὴ ἐφημερίδα γενικὰ δὲν ἔβγαινε πιά.

—Συστηματικὸ πλᾶνο τῆς προετοιμασίας τῆς γενικῆς ἀπεργίας δὲν ὑπῆρχε.

—Στὴν Ἀθήνα τὸ Κόμμα εἶχε 170 μέλη καὶ στὸν Πειραιᾶ (σ' ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα ἐργατικὰ Κέντρα) μόνον 70 μέλη.

—Παθητικότητα στὸ ἐθνικὸ ζήτημα. Τὸ Κόμμα δὲν ἔκανε προσεχτικὴ δουλειὰ στὶς ἐθνικὲς καταπιεζόμενες ἐθνότητες, ἔμενε ἱκανοποιημένο μόνο μὲ τὴ θέση τοῦ συνθήματος τῆς «ἀνεξάρτητης καὶ ἑνιαίας Μακεδονίας καὶ Θράκης».

Ἔκκλησις τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς

Τὴν ἐνέργειάν της αὐτὴν (τῆς καθαιρέσεως τῆς παλαιᾶς καὶ τοῦ διορισμοῦ νέας ἡγεσίας εἰς τὸ Κ.Κ.Ε ἡ Κ.Δ συνώδευσε μὲ ἔκκλησίν της «πρὸς τὰ μέλη τοῦ Κ.Κ.Ε» ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν «Ριζοσπάστην» τῆς 1—3 Νοεμβρίου 1931. Ἡ ἔκκλησις ἦτο μακροσκελὴς καὶ καθώριζε λεπτομερῶς τὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖα ἀνελάμβανε τὸ Κ.Κ.Ε. ὑπὸ τὴν νέαν ἡγεσίαν.

Σημειωτέον ὅτι τὴν ἔκκλησιν αὐτὴν ἔγραψεν ὁ ἴδιος ὁ Ζαχαριάδης, ὁ ὁποῖος εὑρίσκετο τότε εἰς Μόσχαν διὰ σπουδάς, καὶ ἐνέκρινεν ἡ Γραμματεία τῆς Κ.Δ., ἥτις τὴν ὑπέγραψε καὶ τὴν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα ὡς ἔκκλησιν ἰδικήν της πλέον.

Διὰ τῆς «ἐκκλήσεως» αὐτῆς:

α) Καθῃρεῖτο ἡ παλαιὰ καὶ διωρίζετο ἡ νέα ὑπὸ τὸν Ν. Ζαχαριάδην ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε.

β) Ἐτίθετο τέρμα εἰς τὴν ἐσωκομματικὴν φραξιονιστικὴν διαμάχην.

γ) Καθωρίζετο διὰ τὸ Κ.Κ.Ε. ὡς κεντρικὸν καθῆκον ἡ μελέτη τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητος καὶ ἡ προσαρμογὴ τῆς δραστηριότητός του εἰς αὐτήν, ἰδίως διὰ τῆς συστηματικῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν προβλημάτων, ζητημάτων καὶ αἰτημάτων τῶν ἐργαζομένων. Ἡ προπαγάνδα τοῦ Κ.Κ.Ε ἔπρεπε νὰ βασίζεται ὄχι πλέον εἰς τὴν μηχανικὴν μεταφορὰν τῆς μαρξιστικῆς ὁρολογίας εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ εἰς τὴν καθημερινὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ της.

'Ο Ν. Ζαχαριάδης γράφει σχετικῶς:

«'Η ἔκκληση τῆς 'Εχτελεστικῆς 'Επιτροπῆς τῆς Κ.Δ. καθώριζε γιὰ τὸ κόμμα τοῦτο τὸ κεντρικὸ καθῆκο: Τὸ κόμμα νὰ καταπιαστεῖ νὰ μελετήσει, νὰ γνωρίσει τὰ ζητήματα, τὶς ἀνάγκες, τὶς ἄμεσες διεκδικήσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ ὅλου τοῦ ἐργαζόμενου λαοῦ. Νὰ ὀργανώσει τὴν πάλη τῶν μαζῶν γιὰ τὶς διεκδικήσεις τους αὐτές, ἐφαρμόζοντας κάθε φορὰ τὶς μορφὲς ἐκεῖνες τῆς πάλης ποὺ ἀνταποκρίνονταν στὶς συγκεκριμένες συνθῆκες καὶ νὰ τείνει ἀδιάκοπα στὸ ξάπλωμα, στὴν συνένωση καὶ τὸ ἀνέβασμά τους μέχρι τὴ μαζικὴ πολιτικὴ ἀπεργία. Ἔτσι τὸ Κόμμα θὰ συνδεθεῖ μὲ τὶς μάζες, θὰ τὶς ὀργανώσει, θὰ καταχτήσει τὴν ἐμπιστοσύνη τους, θὰ ριζώσει μέσα τους καὶ ἐξυψώνοντάς τες ἀδιάκοπα διὰ μέσου τῆς πάλης τους γιὰ τὶς ἄμεσες οἰκονομικὲς διεκδικήσεις θὰ τὶς βγάλει ὁλοένα καὶ πιὸ μαζικὰ στὴ λεωφόρο τῶν ἀνοιχτῶν πολιτικῶν ἀγώνων, πρὸς τὶς βασικὲς διεκδικήσεις, πρὸς τὴν ἐξουσία. Τὴν ὀργάνωση αὐτὴ τῆς λαϊκῆς πάλης γιὰ τὶς ἄμεσες διεκδικήσεις καὶ τὶς πιὸ ἐλάχιστες καὶ χρησιμοποιώντας καὶ τὶς πιὸ ἁπλὲς μορφὲς ἀγώνα, καθώρισε ἡ ἔκκληση τῆς Κ.Δ. σὰν τὸν βασικὸ κρίκο στὴ σειρὰ τῶν καθηκόντων τοῦ Κόμματος, ποὺ ἡ κατοχὴ του θὰ τοῦ ἐπιτρέψει νὰ κρατᾶ ὁλόκληρη τὴν ἁλυσσίδα. Μέσα ἀπ' αὐτὴν τὴν πάλη γιὰ τὸ ψωμί, τὰ καθυστερημένα στρώματα τῶν ἐργαζομένων θὰ φτάσουν μὲ τὴν ἴδια τους τὴν πείρα ὡς τὴν συνείδηση τῆς ἀνάγκης τοῦ ἀγώνα γιὰ τὴν ἐξουσία, καὶ τὸ Κόμμα θὰ βαδίσει σταθερὰ πρὸς τὴν κατάχτηση τῆς πλειοψηφίας τοῦ προλεταριάτου καὶ τὴ συγκέντρωση γύρω του τῆς ἀγροτιᾶς καὶ τοῦ ἄλλου ἐργαζομένου λαοῦ» (Ν. Ζαχαριάδη: «Θέσεις γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Κ.Κ.Ε.»)

'Η τακτικὴ αὐτὴ ὅπως θὰ διαπιστώσωμεν ἀμέσως, ἀπέδωσεν θαυμάσια ἀποτελέσματα διὰ τὸ Κ.Κ.Ε, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐβοήθησαν καὶ αἱ συνθῆκαι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὅπως ἡ οἰκονομικὴ κρίσις τοῦ 1929, ἡ ἀγρία διαμάχη τοῦ ἀστικοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς 'Ελλάδος κλπ.

Τὰ αἴτια τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Κ.Κ.Ε.

Μὲ τὴν ἐπέμβασιν τῆς Κ.Δ καὶ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τὸν Ν. Ζαχαριάδην τὸ Κ.Κ.Ε εἰσέρχεται εἰς μίαν περίοδον ταχείας ὀργανωτικῆς καὶ ἰδεολογικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διευρύνσεως τῆς πολιτικῆς του ἐπιρροῆς. Τὰ αἴτια αὐτοῦ τοῦ φαινομένου εἶναι ποικίλα.

Α.' 'Εσωκομματικὰ αἴτια:

1 — Τὸ Κ.Κ.Ε ἀπηλλάγη τῆς ἀγρίας ἐσωτερικῆς διαμάχης ἡ ὁποία συνεκλόνιζε τὰς τάξεις του, ἀπερρόφα τὰς δυνάμεις του καὶ ἐμείωνε τὴν ἱκανότητά του πρὸς δρᾶσιν καὶ τὸ γόητρόν του.

2 — 'Απέκτησεν σταθερὰν, ἑνιαίαν καὶ ὁμονοοῦσαν ἡγεσίαν, ἡ ὁποία ἀπεδείχθη ἐπίσης δραστηρία καὶ ἱκανή. Μὲ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἡγεσίας τοῦ Κ.Κ.Ε ἀπὸ τὸν Ν. Ζαχαριάδην ἔληξεν ἡ περίοδος τῶν ρομαντικῶν ἰδεαλιστῶν, τῶν θεωρητικολόγων καὶ τῶν ἰδεολόγων καὶ ἤρχισεν ἡ περίοδος τῶν συγχρόνων κομμουνιστῶν, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν «ἰδεολογίαν», ἀλλὰ κατέχουν θαυμασίως τὴν τεχνικὴν τῆς ὀργανώσεως, τῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ συνωμοτισμοῦ, τὴν τεχνικὴν τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας. Τὸ Κ.Κ.Ε ἀπηλλάγη ἀπὸ τοὺς ἀχρήστους κομμουνιστὰς τῆς «παλαιᾶς σχολῆς» καὶ ἀπέκτησεν μίαν «μοντέρναν» ἡγεσίαν, ἀνταποκρινομένην εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πρακτικῆς δράσεως ὑπὸ τὰς συνθήκας τῆς συγχρόνου ἐποχῆς.

3 — Τὸ Κ.Κ.Ε τέλος, ἀπέκτησεν σαφῆ καὶ ὀρθὴν στρατηγικὴν καὶ τακτικὴν προσηρμοσμένην εἰς τὴν 'Ελληνικὴν πραγματικότητα. 'Εγκατέλειψε τὴν βυζαντινο-

λογίαν περὶ μαρξισμοῦ καὶ προσηνατολίσθη πρὸς τὴν μελέτην τῆς ἑλληνικῆς καταστάσεως καὶ τὴν ἔντεχνον ἐκμετάλλευσιν τῶν προσφερομένων πρὸς τοῦτο στοιχείων της.

Β.' Ἐσωελληνικὰ αἴτια:

1 — Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἡ Ἑλλὰς ἐπλήγη ἀπὸ τὸν ἀντίκτυπον τῆς παγκοσμίου οἰκονομικῆς κρίσεως τοῦ 1929. Ἡ χειροτέρευσις τῶν βιοτικῶν συνθηκῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ αἴσθημα τῆς ἀνασφαλείας καὶ ἡ αὔξησις τῆς δυστυχίας ἀπετέλεσαν καὶ τότε ὅπως καὶ πάντοτε, ἔδαφος κατάλληλον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς κομμουνιστικῆς ἀνατροπῆς.

2 — Κατὰ τὴν περίοδον αὐτήν, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τετραετίας τοῦ Ἐ. Βενιζέλου (1928 — 32) ἤρχισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μία ἐποχὴ χάους, κυβερνητικῆς ἀσταθείας καὶ ἀγρίων πολιτικῶν συγκρούσεων, αἱ ὁποῖαι συχνότατα ἐξελίσσοντο εἰς αἱματηρὰ κινήματα. Αἱ κυβερνήσεις διεδέχοντο ἀλλήλας, ἀνατρεπόμεναι σχεδὸν ἀμέσως καὶ τὸ ἕνα κίνημα ἠκολουθεῖτο ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1932 τὰ δύο μεγάλα ἀντίπαλα κόμματα, Λαϊκὸν καὶ Φιλελεύθερον, ἀνεδείχθησαν ἰσόπαλα μὲ 33,5ο)ο τῶν ψήφων ἕκαστον. Ἐπηκολούθησεν κυβερνητικὴ ἀστάθεια καὶ νέαι ἐκλογαὶ τὸ 1933 μὲ πλειοψηφικόν, αἱ ὁποῖαι ἔδωσαν τὴν νίκην εἰς τοὺς Λαϊκούς. Ἀμέσως ἐσημειώθη τὸ κίνημα Πλαστήρα τὸ ὁποῖον ἐξεδηλώθη τὴν 6ην Μαρτίου 1933 (ἑπομένην τῶν ἐκλογῶν) μὲ σκοπὸν νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἀνάληψιν τῆς ἐξουσίας ἀπὸ τοὺς Λαϊκούς. Τὸ κίνημα ἀπέτυχεν, ἀλλὰ ὄξυνε τὴν κατάστασιν τοῦ χάους. Τὴν 6ην Ἰουνίου 1934 σημειώνεται ἡ ἀπόπειρα δολοφονίας κατὰ τοῦ Ε. Βενιζέλου. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ οἰκονομικὴ κρίσις ὀξύνεται, τὸ συνάλλαγμα ἐξανεμίζεται, ξεσποῦν ἀπεργίες, ἱδρύονται στρατιωτικαὶ ὀργανώσεις. Τὴν 1ην Μαρτίου 1935 ἐκδηλοῦται τὸ βενιζελικὸν κίνημα τὸ ὁποῖον καταστέλλεται ἀπὸ τὸν Κονδύλην. Τὴν 3ην Νοεμβρίου 1935 διεξάγεται τὸ δημοψήφισμα διὰ τοῦ ὁποίου ἀποφασίζεται ἡ παλινόρθωσις τῆς Βασιλείας καὶ ἡ ἐπάνοδος εἰς τὸν Θρόνον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Β' Τὸ 1936 νέαι ἐκλογαί, νέα ἀκυβερνησία, νέαι ἀπεργίαι. Τὸ σύμφωνον Κ.Κ.Ε. — Φιλελευθέρων προκαλεῖ βιαίας ἀντιδράσεις καὶ ἐνισχύει τὸ χάος. Οἱ κομμουνισταὶ ἐκμεταλλεύονται βεβαίως ὅλην αὐτὴν τὴν κατάστασιν διὰ νὰ διευρύνουν τὴν ἐπιρροήν των, νὰ διεισδύουν εἰς τὰς μάζας καὶ νὰ διαβρώνουν τὸν ἀστικὸν πολιτικὸν κόσμον. Ἡ ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς ἀπόφασίν της ἐτόνιζεν ὅτι καθῆκον της εἶναι :

«Νὰ ἐκμεταλλεύεται τὶς ἐσωτερικὲς αὐτὲς ἀντιθέσεις (σ.Σ. τοῦ ἀστικοῦ κόσμου) πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος καὶ νὰ τὶς ὑπολογίζῃ στὸν καθορισμὸ τῆς πολιτικῆς δράσεως το Κ.Κ.Ε.».

Ἡ τακτικὴ αὐτὴ ἀπέδωσεν, καὶ τὸν Μάϊον τοῦ 1936 τὸ Κ.Κ.Ε. ἤρχισεν τὴν μαχητικὴν ἐξόρμησίν του πρὸς βιαίαν κατάληψιν τῆς ἐξουσίας. Εἰς τὴν κατάστασιν αὐτὴν ἔθεσεν τέρμα ἡ δικτατορία τὴν ὁποίαν ἐκήρυξεν ὁ Ι. Μεταξᾶς τὴν 4ην Αὐγούστου 1936.

Γ.' Ἐξωελληνικὰ αἴτια:

1 — Τὸ Κ.Κ.Ε. ὑπεβοηθήθη καὶ ἀπὸ τὴν «ἀντιφασιστικὴν» τακτικὴν τὴν ὁποίαν υἱοθέτησεν κατὰ τὴν ἐν λόγῳ περίοδον ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ἀνησυχήσασα ἀπὸ τὴν ἄνοδον τοῦ φασισμοῦ (Μουσολίνι, Χίτλερ, Ἰαπωνία, Ἱσπανία) φοβουμένη μίαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους του. Ὁ φόβος τῆς Μόσχας μήπως ὑποστῇ μόνη της ἕνα ἀντισοβιετικὸν πόλεμον τοῦ Ἄξονος, τὴν ὑπεχρέωσεν νὰ μεταμορφώσῃ τὴν ἕως τότε ἀδιάλακτον ἀντιαστικὴν καὶ ἀντιδημοκρατικὴν ἐπαναστατικὴν τακτικήν της, εἰς τακτι-

κὴν ἀντιφασισμοῦ, φιλειρηνισμοῦ καὶ συνεργασίας μετὰ τῶν ἀστικῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων. Οὕτω ἡ Κ.Δ. ἐπεξειργάσθη τὴν περιβόητον τακτικὴν τοῦ «Λαϊκοῦ Μετώπου» ἡ ὁποία ἐπέτρεψεν εἰς τὰ διάφορα Κ.Κ. καὶ εἰς τὸ Κ.Κ.Ε. νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τὴν ἀπομόνωσίν των, νὰ στρατολογήσουν νέους ὀπαδούς, νὰ διαβρώσουν τὸν μὴ κομμουνιστικὸν πολιτικὸν κόσμον καὶ κυρίως νὰ χρησιμοποιήσουν διὰ τοὺς σκοποὺς των καὶ μὴ κομμουνιστικὰς λαϊκὰς πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς δυνάμεις ὡς καὶ διάφορα μὴ κομμουνιστικὰ ἰδεολογικὰ ρεύματα.

Εἰσηγούμενος εἰς τὸ 7ον συνέδριον τῆς Κ.Δ. (1935) τὴν τακτικὴν τοῦ «λαϊκοῦ μετώπου» ὁ Γ. Δημητρὼφ εἶπεν τὰ ἑξῆς ἀποκαλυπτικά!

«Θυμᾶστε σύντροφοι τὴν παλιὰ ἱστορία τῆς καταλήψεως τῆς Τροίας; Ἡ Τροία ἦταν ὀχυρωμένη μὲ ἀπόρθητα φρούρια γιὰ νὰ ἀμύνεται κατὰ τῶν ἐχθρικῶν στρατευμάτων ποὺ ἐπετίθεντο ἐναντίον της. Καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα στρατεύματα παρὰ τὶς θυσίες των δὲν κατώρθωσαν νὰ τὴν ἐκπορθήσουν, παρὰ ὅταν μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Δουρείου Ἵππου ἐπέτυχαν νὰ εἰσχωρήσουν μέσα στοὺς κόλπους τοῦ ἐχθροῦ. Ἐμεῖς οἱ ἐπαναστάτες ἐργάτες δὲν πρέπει νὰ διστάσουμε νὰ ἐφαρμόσουμε τὴν ἴδια τακτικὴ ἀπέναντι στὸν ἐχθρό μας. Ὅποιος δὲν κατανοεῖ τὴν ἀναγκαιότητα ἐφαρμογῆς μιᾶς τέτοιας τακτικῆς, ὅποιος θεωρεῖ τὴν μέθοδο αὐτὴ «ταπεινωτικὴ» μπορεῖ νὰ εἶναι καλὸς σύντροφος, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἕνας λογοκόπος καὶ ὄχι ἕνας ἐπαναστάτης».

Τὸ Κ.Κ.Ε. ἐφήρμοσεν αὐτὴν τὴν τακτικὴν ἀπὸ τὸ 1933 μὲ θαυμάσια ἀποτελέσματα. Ἄλλωστε χάριν τῆς ἐπιτυχοῦς ἐφαρμογῆς τῆς ἑνιαιομετωπικῆς τακτικῆς τὰ Κ.Κ. (καὶ τὸ Κ.Κ.Ε.) ἐπραγματοποίησαν καὶ μίαν ἐπιφανειακὴν στροφὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Ἔθνους, τῆς Πατρίδος κλπ, ἐμφανιζόμενα ὡς «ἐθνικὰ — πατριωτικὰ κόμματα».

2 — Ἡ Κ.Δ. ἱκανοποιημένη πλέον ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην, ηὔξησεν τὴν πρὸς αὐτὸ οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν ἐνίσχυσίν της.

Ἡ ὀργανωτικὴ καὶ ἰδεολογικὴ ἀνάπτυξις τοῦ Κ.Κ.Ε.

Κατὰ τὴν περίοδον 1931 — 33 ἡ νέα ὑπὸ τὸν Ζαχαριάδην ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε. συνεκέντρωσεν τὰς προσπαθείας της εἰς τὴν ὀργανωτικὴν καὶ ἰδεολογικήν του ἀνάπτυξιν. Ἡ κατάπαυσις τῆς φραξιονιστικῆς διαμάχης καὶ ἡ μεγάλη ἐνίσχυσις τῆς Κ.Δ. τῆς ἐπέτρεψεν νὰ ἀναπτύξη ἔντονον ὀργανωτικὴν καὶ ἰδεολογικὴν δραστηριότητα καὶ νὰ πραγματοποιήση εἰς αὐτὸν τὸν τομέα ἀξιόλογα ἀποτελέσματα. Οὕτω βαθμιαίως διεμόρφωσεν σημαντικὸν ἀριθμὸν ἀφωσιωμένων, δραστηρίων καὶ μαχητικῶν στελεχῶν κατηρτισμένων εἰς τὴν τέχνην τῆς ὀργανώσεως, τῆς διεισδύσεως, τῆς προπαγάνδας καὶ τοῦ συνωμοτισμοῦ. Κατ' αὐτὴν τὴν περίοδον διαπλάθεται ἡ λεγομένη «ζαχαριαδικὴ φρουρά» τοῦ «κόμματος». Τὸ Κ.Κ.Ε. ἀποκτᾶ εἰδικευμένα στελέχη διὰ τὸν συνδικαλιστικόν, ἀγροτικὸν καὶ πολιτικὸν τομέα καθὼς καὶ διὰ τὸν τομέα τοῦ συνωμοτικοῦ καὶ παρανόμου μηχανισμοῦ του, ὁ ὁποῖος διὰ πρώτην φορὰν ἀρχίζει νὰ οἰκοδομεῖται πραγματικῶς.

Συγκεκριμένως ἀπὸ τὸ 1932, μὲ ὁδηγὸν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Π.Γ. «πάνω στὰ ὀργανωτικὰ καθήκοντα» (Μάρτιος 1932) τὸ Κ.Κ.Ε. ἤρχισεν νὰ οἰκοδομῇ τὴν ὀργάνωσίν του μὲ βάσιν τοὺς κομματικοὺς πυρῆνας τῶν μεγάλων ἐργοστασίων, τῶν μεταφορῶν καὶ τῶν λαϊκῶν συνοικιῶν. Ἰδιαιτέρα σημασία ἐδόθη εἰς τὴν δημιουργίαν κομματικῶν ὀργανώσεων ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων ὥστε νὰ δύναται τὸ Κ.Κ.Ε. νὰ κινητοποιῇ τὰς ἐργατικὰς μάζας. Εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Π.Γ. ἀναφέρεται :

«Πρῶτο καὶ βασικὸ καθῆκον εἶναι ἡ ἀναδιοργάνωση τοῦ Κόμματος πάνω στὴ βάση τῶν ἐργοστασιακῶν πυρήνων... Τὸ ζήτημα αὐτὸ εἶναι πρωταρχικό...ὁ δεύτερος ὅρος τῆς Κ.Δ. εἶναι ὅπως τὸ κέντρο τοῦ βάρους τῆς δουλειᾶς τοῦ Κόμματος εἶναι μέσα στὶς ἐπιχειρήσεις καὶ ὅπως ὀργανωθοῦν πυρῆνες ἐργοστασίων καὶ ἐπιχειρήσεων. Στροφὴ λοιπὸν πρὸς τὰ ἐργοστάσια καὶ τὶς ἐπιχειρήσεις, δουλειὰ γιὰ διείσδυση μέσα σ' αὐτά... Στὸ ἐπίπεδο αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη πραγματικὴ ἐπανάσταση».

Ἐπίσης κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν τὸ Κ.Κ.Ε. ἀρχίζει τὴν διάβρωσιν τῶν συνδικάτων τῶν διαφόρων ὀργανώσεων, τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ καὶ ἀκόμη καὶ αὐτῶν τῶν ἀντικομμουνιστικῶν ὀργανώσεων. Τὸ Κ.Κ.Ε. ὑπεχρέωσε τότε ὡρισμένα στελέχη του νὰ γίνουν μέλη ἀντικομμουνιστικῶν ὀργανώσεων τῆς ἄκρας Δεξιᾶς διὰ νὰ τὰς διαβρώσουν. Τοῦτο, ἀπετέλει ἐφαρμογὴν ἀποφάσεως τῆς Κ. Δ. εἰς τὴν ὁποίαν ἐτονίζετο :

«Οἱ κομμουνιστὲς ὀφείλουν νὰ μποῦν μέσα σ' ὅλες τὶς μαζικὲς φασιστικὲς ὀργανώσεις χρησιμοποιώντας τὴν παραμικρότερη νόμιμη ἢ μισονόμιμη δυνατότητα δουλειᾶς μέσα σ' αὐτές».

Τὸ Κ.Κ.Ε. εἰργάσθη ἐπιμόνως διὰ νὰ δημιουργήσῃ ἰδικάς του μυστικὰς ὁμάδας («φράξιες») μέσα εἰς τὰ ἀστικὰ πολιτικὰ κόμματα, τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα, τοὺς ἀγροτικοὺς συνεταιρισμούς, τὰς κοινωνικὰς ὀργανώσεις, τοὺς σπουδαστικοὺς συλλόγους, τὸν κρατικὸ μηχανισμό, τὰς ἐνόπλους δυνάμεις καὶ τὰ σώματα ἀσφαλείας. Τὸ Π.Γ. τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν ἀπόφασίν του (Μάρτιος 1932) ἀνέφερεν :

«Τὸ ζήτημα τῶν φραξιῶν πρέπει νὰ τεθῆ σοβαρὰ μέσα στὸ Κόμμα. Ἡ ὀργάνωση, λειτουργία, καθοδήγηση τῶν φραξιῶν ἀποτελεῖ μία ἀπ' τὶς βασικώτερες προϋποθέσεις γιὰ τὴν καλὴ δουλειὰ τῶν μαζικῶν ὀργανώσεων, κατὰ πρῶτο δὲ λόγο καὶ κυρίως τῶν συνδικάτων».

Ἡ ὀργανωτικὴ πολιτικὴ τοῦ Κ.Κ.Ε. προέβλεπε δύο μορφὰς ὀργανώσεως, τὴν παράνομον καὶ τὴν νόμιμον, τὰς ὁποίας καὶ ἐπραγματοποίησε τὸ Κόμμα.

Καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὁ Ζαχαριάδης δίδει ὁδηγίας τὰς ὁποίας ἀνευρίσκομεν εἰς τὴν ἰδίαν ἀπόφασιν τοῦ Π.Γ.

«Μέσα στὶς σημερινὲς συνθῆκες τῆς ἔντασης τῆς ἐπίθεσης κράτους καὶ Κεφαλαίου καὶ τῆς ὄξυνσης τῆς τρομοκρατίας, ὀ ξ ύ τ α τ α κ α ὶ ἀ π ο φ α σ ι σ τ ι κ ὰ μ π α ί ν ε ι γ ι ὰ τ ὸ κ ό μ μ α μ α ς τ ὸ ζ ή τ η μ α τ ῆ ς δ η μ ι ο υ ρ γ ί α ς γ ε ρ ο ῦ κ α ὶ ε ὐ κ ά μ π τ ο υ π α ρ α ν ό μ ο υ μ η χ α ν ι σ μ ο ῦ, τὸ ζήτημα τῆς προετοιμασίας τοῦ Κόμματος γιὰ τὴ βαθύτερη παρανομία καὶ τοῦ περάσματος στὶς παράνομες μέθοδες δουλειᾶς... Σωστὸς συνδυασμὸς τῆς νόμιμης καὶ παράνομης δουλειᾶς, πάλη γιὰ τὴ διατήρηση τῆς νομιμότητας, χρησιμοποίηση ὅλων τῶν νομίμων δυνατοτήτων κ.λ.π. αὐτὴ εἶναι ἡ σωστὴ γραμμή».

Τέλος διὰ τὴν μόρφωσιν στελεχῶν ὠργανώθη ἡ τακτικὴ κατ' ἔτος ἀποστολὴ κατόπιν ἐπιλογῆς τῶν καλλιτέρων στελεχῶν τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς τὴν εἰδικὴν σχολὴν στελεχῶν τῆς Μόσχας, τὴν περιβόητον ΚΟΥΤΒ. Τὸ ἔργον τῆς ἐπιλογῆς καὶ ἀποστολῆς τῶν στελεχῶν ἀνέλαβεν ὁ Γ. Ἰωαννίδης, ὁ περιβόητος συνεργάτης τοῦ Ζαχαριάδη, ὁ ὁποῖος καθηρέθη ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ Κ.Κ.Ε. τὸ 1952.

Ἡ συστηματικὴ αὐτὴ ἐργασία τοῦ κόμματος δὲν ἀργεῖ νὰ φέρη τοὺς καρποὺς της. Ὁ Ζαχαριάδης γράφει σχετικῶς :

«Τ' ἀποτελέσματα ἦρθαν σημαντικά. Ἀναπτύσσονται γρήγορα κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ Κόμματος οἰκονομικοὶ ἀγῶνες τῶν μαζῶν πρῶτα ἀπ' ὅλα τῶν ἐργατῶν, ποὺ ὁλοένα πλαταίνουν καὶ βαθαίνουν, αὐξάνουν οἱ ὀργανώσεις τῶν ἐργαζομένων καὶ ὁ ρεφορμισμὸς περισφίγγεται καὶ περιορίζεται σταθερά. Ὁ τροτσκισμὸς ἀφοπλίζεται ἰδεολογικά, καταρρέει ὀργανωτικὰ καὶ ἀσφυκτιᾶ μέσα σ' ἕνα διαλυτικὸ ἐσωτερικὸ ἀλληλοφάγωμα. Τὸ Κόμμα ἀναπτύσσεται ὀργανωτικὰ καὶ μεγαλώνει τὴν πολιτική του ἐπιρροή». (Ν. Ζαχαριάδης: «Θέσεις» γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Κ.Κ.Ε.).

Εἰς τὰς ἐκλογὰς τοῦ 1932 τὸ Κ.Κ.Ε. μαζὶ μὲ τοὺς λεγομένους «Ἀγροτικοὺς» ἔλαβον τὰ 11,14ο)ο τῶν ψήφων ἔναντι 3,09 τὰς ὁποίας εἶχε λάβει τὸ Κ.Κ.Ε. τὸ 1928. Τὸ Κ.Κ.Ε ἐκέρδισε 10 ἕδρας καὶ οἱ «ἀγροτικοὶ» 11. Τοῦτο ἦτο ἡ πρώτη σαφὴς ἔνδειξις διὰ τὴν ἄνοδον τοῦ κομμουνιστικοῦ κινήματος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὅσον διὰ τὸ κράτος, τοῦτο ἠγνόει τὰ πάντα καὶ οὐδόλως ἐνδιεφέρετο διὰ τὸν κομμουνισμόν, ὁ ὁποῖος ἔδρα ἐντελῶς ἐλεύθερος εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς.

Ἡ ἐπεξεργασία τῆς στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς τοῦ Κ.Κ.Ε.

Ἡ ἀνάπτυξις αὐτὴ τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τὸ ξεπέρασμα τῆς ἐσωτερικῆς κρίσεώς του τοῦ παρέχει τὴν δυνατότητα, διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς του, νὰ ἐπεξεργασθῇ ἐπὶ τέλους τὴν στρατηγικὴν καὶ τακτικήν του. Ἡ ἐπεξεργασία αὐτὴ πραγματοποιεῖται τὸ 1934 — 35 ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐποπτείαν καὶ καθοδήγησιν τῆς Κ.Δ. ἡ ὁποία καὶ μετέχει ἐνεργῶς εἰς τὸ σχετικὸν ἔργον διὰ τῶν εἰδικευμένων εἰς τὰ βαλκανικὰ προβλήματα στελεχῶν της, ἰδίως δὲ διὰ τῶν βουλγάρων κομμουνιστῶν. Ὁ Ν. Ζαχαριάδης γράφει ἐπ' αὐτοῦ:

(Τότε) «ξεφυτρώνει ὀργανικὰ μιὰ ἐπιταχτικὴ ἀνάγκη: νὰ καθορίσει τὸ κόμμα τοὺς τελικούς του σκοπούς, νὰ φωτίσει δηλαδὴ τὰ βασικὰ νεοελληνικὰ προβλήματα μὲ τὸ φῶς τοῦ μαρξισμοῦ—λενινισμοῦ γιὰ νὰ καθορίσει σωστὰ τὸν ἐπαναστατικὸ δρόμο στὸ νεοελληνικὸ ξετύλιγμα...Μὲ τὴν ἄμεση καὶ δραστήρια ἐνίσχυση τῆς Κ.Δ. τὸ Κ.Κ.Ε. ἔλυσε τὸ πρόβλημα αὐτὸ» (Ν.Ζ. «Θέσεις» γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ Κ.Κ.Ε.).

Ἡ ἐπεξεργασία τῆς στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐπραγματοποιήθη ἀπὸ τὴν 6ην ὁλομέλειαν τοῦ Κ.Κ.Ε. (Ἰανουάριος 1934), ἀπὸ τὸ 5ον καὶ ἀπὸ τὸ 6ον συνέδριον τοῦ κόμματος (Μάρτιος 1934 καὶ Δεκέμβριος 1935).

Μέχρι τότε τὸ Κ.Κ.Ε. διεκήρυττε ὡς στρατηγικὸν του σκοπὸν τὴν ἄμεσον ὀργάνωσιν καὶ ἐξαπόλυσιν τῆς «προλεταριακῆς ἐπαναστάσεως» πρὸς ἀνατροπὴν τῆς «ἀστικῆς δημοκρατίας» καὶ ἐπιβολὴν τῆς λεγομένης «δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου». Ἡ 6η ὁλομέλεια ὅμως, καθορίζει τὰ ἑξῆς:

«Ἡ Ἑλλάδα εἶναι χώρα ἀγροτική—βιομηχανικὴ μὲ μέση κεφαλαιοκρατικὴ ἀνάπτυξη καὶ μὲ μισοφεουδαρχικὰ ὑπολείμματα στὴν ἀγροτικὴ οἰκονομία. Ἡ τέτοια οἰκονομικὴ διάρθρωση τῆς χώρας φέρνει τὴ βασικὴ ἰδιομορφία, τὴν σημαντικὴ οἰκονομικὴ καὶ πολιτική της ἐξάρτηση ἀπ' τὸ ξένο κεφάλαιο. Ἡ ἀστικὴ δημοκρατία δὲν ἔθιξε τὸ ξένο κεφάλαιο... ἡ ἀγροτικὴ μεταρρύθμιση δὲν ἔκανε τὸν ἀγρότη λεύτερο παραγωγὸ μὲ λεύτερη κατοχὴ τῆς γῆς καὶ τῶν προϊόντων του. ἡ ἐθνικὴ καταπίεση συνεχίζεται κυρίως τῶν σλαβομακεδόνων... Ἡ Ἑλλάδα πρέπει πρῶτ' ἀπ' ὅλα νὰ λύσει αὐτὰ τὰ ἀστικοδημοκρατικὰ καθήκοντα».

Συνεπῶς ἡ ἐπανάστασις δὲν θὰ εἶναι ἀμέσως κομμουνιστική, ἀλλὰ θὰ περάση ἀπὸ ἕνα πρῶτο, «ἀστικοδημοκρατικὸ» στάδιο. Ἡ τακτικὴ αὐτὴ ἐπιτρέπει εἰς τὸ Κ.Κ.Ε. νὰ προσελκύσῃ καὶ νὰ προσεγγίσῃ καὶ ἄλλα κοινωνικὰ στρώματα τὰ ὁποῖα εἶναι ἀντίθετα πρὸς μίαν κομμουνιστικὴν ἐπανάστασιν, ἀλλὰ νομίζουν ὅτι ἔχουν νὰ

κερδίσουν ἀπὸ μίαν δῆθεν «ἀστικοδημοκρατικὴ ἐπανάσταση» ὅπως τὴν ἐξαγγέλλει τὸ Κ.Κ.Ε. Φυσικὰ σκοπὸς τῶν κομμουνιστῶν δὲν εἶναι ἡ «ἀστικοδημοκρατική» ἀλλὰ ἡ κομμουνιστικὴ ἐπανάστασις. Διὰ τοῦτο ἡ πρώτη, «ἡ ἀστικοδημοκρατικὴ ἐπανάσταση» («ἐθνικὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ» ὅπως τὴν ἀποκαλεῖ σήμερον ἡ Ε.Δ.Α.) θὰ μετατραπῇ ἀμέσως εἰς κομμουνιστικήν. Ἡ 6η ὁλομέλεια τὸ ὁρίζει σαφῶς :

«Τὸ προλεταριάτο (σ. Σ. δηλ. τὸ Κ.Κ.Ε.) πρωτοστατώντας στὴ λύση τῶν ἀστικοδημοκρατικῶν καθηκόντων καὶ καθοδηγώντας τὴν ἀγροτιὰ καὶ τὸν ἄλλο ἐργαζόμενο λαὸ στὴν πάλη γιὰ τὴν πραγματοποίησή της, ποὺ τοὺς ἐνδιαφέρει ζωτικότατα, καταχτᾶ τὴν ἐμπιστοσύνη τους καὶ τὶς ἐξυψώνει ὡς τὴν πάλη γιὰ τὴ σοσιαλιστικὴ ὁλοκλήρωση, δηλ. ὡς τὴν ἀπαλοτρίωση καὶ τῆς κεφαλαιοκρατίας καὶ τὴ σοσιαλιστικὴ ὀργάνωση τῆς παραγωγῆς. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπερχομένη ἐπανάσταση στὴν Ἑλλάδα θ' ἀρχίσῃ σὰν ἀστικοδημοκρατικὴ μὲ περισσότερο ἢ λιγότερο γοργὸ πέρασμα στὴ σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση».

Ὁ Ν. Ζαχαριάδης ἐξηγεῖ ὡς ἑξῆς αὐτὴν τὴν στρατηγικὴ καὶ τακτικὴ τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν χώραν μας, τῆς ὁποίας ἡ μελέτη ἔχει μεγάλην σημασίαν, διότι ἰσχύει καὶ σήμερον ἐφαρμοζομένη πιστῶς ἀπὸ τὴν Ε.Δ.Α.

«Τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάδα, ὅπως καὶ ὅλες οἱ ἄλλες χῶρες, βάδιζαν καὶ θὰ ἔφθαναν στὸ Σοσιαλισμὸ μὲ τὴν ἀνατροπὴ τῆς ἐξουσίας τῶν κυριάρχων τάξεων καὶ τὴν ἐγκαθίδρυση τῆς δικτατορίας τοῦ προλεταριάτου, γι' αὐτὸ δὲν χωροῦσε καμμιὰ συζήτηση. Τὸ πρόβλημα ποὺ ἔμπαινε μπροστὰ στὸ Κ.Κ.Ε. ἀπ' τὴν πρώτη ἡμέρα τῆς ἱδρύσεώς του, ἦταν τὸ πῶς, ἀπὸ ποιὸ δρόμο, θὰ φθάσῃ στὸ τέρμα αὐτό. Πρὶν τὴν 6η ὁλομέλεια καὶ ἰδιαίτερα πρὶν τὸ 1931, πρὶν τὴν ἔκκληση τῆς Κ.Δ. τὸ Κ.Κ.Ε. παραπαίει σὲ στενὰ καὶ δρομάκια.

Ἡ 6η ὁλομέλεια τῆς ΚΕ. τοῦ Κ.Κ.Ε. (1934) καθώρισε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὶς ἰδιομορφίες τῆς ἐπαναστατικῆς μεταβολῆς στὴν Ἑλλάδα καθὼς καὶ τὸ δοσμένο συσχετισμὸ στὶς ἐπαναστατικὲς δυνάμεις καὶ ἔτσι ὅρισε τὴ γραμμὴ πορείας τῆς Ἑλλάδας πρὸς τὸν Σοσιαλισμό.

Ὁ δρόμος αὐτὸς περνοῦσε ἀπ' τὸν ἀστικοδημοκρατικὸ μετασχηματιστὸ ποὺ θὰ τὸν πραγματοποιοῦσε ἡ ἐργατοαγροτικὴ ἐπανάσταση.

...Τὸ βασικὸ πρόβλημα ἐδῶ ἦταν νὰ κερδηθῇ (ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐργατιὰ ποὺ ἦταν ὁ ἡγεμόνας τῆς ἐπανάστασης), ἡ ἀγροτιά, ἡ ἐργαζόμενη μάζα της. Δίχως τὴν ἐξασφάλιση τῆς συμμαχίας μὲ τὴν ἀγροτιά, ἡ ἐργατιὰ στὴ χώρα μας δὲν μποροῦσε νὰ νικήσῃ—Μόνο ἔτσι ἀποσπᾶμε τὴν ἀγροτιὰ ἀπὸ ἐφεδρεία τῆς ἀστικῆς τάξης καὶ τὴν κάνουμε ἐφεδρεία τῆς ἐπανάστασης.

Ἀπ' τὸν καθορισμὸ τοῦ χαρακτῆρα καὶ τῶν κινητηρίων δυνάμεων τῆς ἐπανάστασης ἀπορρέει, βγαίνει καὶ ἡ στρατηγικὴ καὶ τακτικὴ ποὺ πρέπει νὰ ἀκολουθηθῇ ἀπ' τὸ Κ.Κ.Ε. γιὰ νὰ κερδίσῃ πραγματικὰ καὶ τὶς κινητήριες αὐτὲς δυνάμεις μὲ τὸ μέρος τῆς ἐπανάστασης.

Ποιὰ Στρατηγικὴ καθώρισε ἡ 6η ὁλομέλεια γιὰ τὸ Κ.Κ.Ε. ;

Ὁ ἀγώνας τοῦ Κόμματος γιὰ τὴν κατάκτηση τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐργατικῆς τάξης εἶναι προϋπόθεση τῆς κατεύθυνσης τῆς δυσαρεσκείας καὶ ἀγανάχτησης τῶν λαϊκῶν μαζῶν πάνω στὸ δρόμο τῆς ἐπανάστασης».

Καὶ ὅσο καὶ ἂν φαίνεται «ἀντιφατικὸ» καὶ «παράξενο» γιὰ τοὺς δογματιστὲς καὶ σεχταριστές, ἡ 6η ὁλομέλεια, καθορίζοντας τὸν ἀστικοδημοκρατικὸ χαρακτῆρα τῆς ἐπικειμένης ἐπανάστασης στὴν Ἑλλάδα καὶ ἀποκρούοντας τὴ δογματικὴ ἀνεδαφικὴ θέση γιὰ τὴν ἄμεση προλεταριακὴ—σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση, ἐξόπλωσε τὸ Κόμμα μὲ τὴν στρατηγικὴ ἐκείνη ποὺ δὲν ἐπιβράδυνε οὔτε φρενάρισε, μὰ ἀντίθετα ἐπιτάχυνε τὴν κίνησή μας καὶ μᾶς ἔφερε πιὸ κοντὰ ἀπ' τὸ μόνο σωστό, δυνατὸ καὶ σύντομο δρόμο τὴ σοσιαλιστικὴ ἐπανάσταση».

(«Προβλήματα τῆς καθοδήγησης τοῦ Κ.Κ.Ε.» Ν. Ζαχαριάδη, σελὶς 68).

Συμφώνως πρὸς αὐτὴν τὴν τακτικήν, τὸ Κ.Κ.Ε. ρίπτει συνθήματα κατὰ τοῦ ξένου κεφαλαίου καὶ τῶν δανείων, κατὰ τῶν τσιφλικιῶν καὶ ὑπὲρ τῆς διανομῆς τῆς γῆς, διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τῶν ἀγροτικῶν χρεῶν, διὰ τὴν μείωσιν τῶν φόρων, ὑπὲρ τῆς «ἰσοτιμίας τῶν μειονοτήτων» κλπ.

Ἐν συνεχείᾳ τὸ 5ον Συνέδριον τὸ Κ.Κ.Ε. (Μάρτιος 1934) καθώρισε ὅτι ἡ γενικὴ πολιτική του θὰ ἔπρεπε πλέον νὰ ἐμφανισθῇ ὡς ἀντιφασιστική, ἀντιπολεμική, δημοκρατική, σύμφωνος ἄλλωστε πρὸς τὴν πολιτικὴν τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ἡ Μόσχα μετὰ τὸ 1933.

Καὶ τὴν πολιτικὴν αὐτὴν γραμμὴν ἀκριβῶς ἀκολουθεῖ τὸ Κ.Κ.Ε. Σύνθημά του εἶναι «Πάλη ἐνάντια στό φασισμὸ καὶ τὸν πόλεμον».

Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1934 ἡ 2α ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. καταρτίζει ἕνα πλῆρες πρόγραμμα κοινωνικῶν διεκδικήσεων. Εἰς τὸ 6ον Συνέδριον (Δεκέμβριος 1935) ὁ Ζαχαριάδης καθώρισεν ἀκόμη εὐρυτέραν τὴν πολιτικὴν του καὶ ἐμφανίζει ταύτην ὡς φιλειρηνικήν, ἐθνικήν. Καθῆκον τοῦ Κόμματος θέτει τὴν «Πάλη γιὰ τὴν εἰρήνη — ἐθνικὴ ἀνεξαρτησία καὶ ἀκεραιότητα». Τὸ δεύτερον αὐτὸ σύνθημα ἦτο πολὺ εὐρύτερον τοῦ πρώτου καὶ ἑπόμενον ἦτο νὰ παρασύρῃ στρώματα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὰ ὁποῖα δὲν ὑποπτεύοντο τὰ βαθύτερα αἴτια τῆς αἰφνιδίας αὐτῆς μεταμορφώσεως τοῦ Κ.Κ.Ε., τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐπαναστάτη μετεβάλλετο ἤδη εἰς εἰρηνιστὴν δημοκράτην καὶ ὀπαδὸν τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀκεραιότητος τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ἴδιο τοῦτο συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀλλάσσει καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ 3ου ἐκτάκτου Συνεδρίου (Δ)βριος 1924) πολιτικήν του ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ ζητήματος. Καὶ ἐνῶ τότε διεκήρυξε τὸ σύνθημα τῆς «Ἑνιαίας καὶ ἀνεξάρτητης Μακεδονίας καὶ Θράκης» τώρα ζητεῖ ἁπλῶς «πλέρια ἰσοτιμία στὶς ἐθνικὲς μειονότητες». Ἡ ἀπόφασις αὐτη ἐλήφθη εἰς τὴν 3ην ὁλομέλειαν τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. (Ἀπρίλιος 1935) καὶ ἐπεκυρώθη κατὰ τὸ 6ον Συνέδριον, τὸ δὲ σχετικὸν κείμενον ἀναφέρει τὰ ἑξῆς :

«Μετὰ τὸ κίνημα τοῦ Μάρτη (σ.Σ. ἐννοεῖ τὸ Βενιζελικὸν κίνημα τοῦ Μαρτίου 1935) τὸ Κόμμα μας στὴ θέση τοῦ συνθήματος «ἑνιαία καὶ ἀνεξάρτητη Μακεδονία καὶ Θράκη» ἔβαλε τὸ σύνθημα «πλέρια ἰσοτιμία στὶς μειονότητες». Ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ τοῦ συνθήματος σχετικὰ μὲ τὶς ἐθνικὲς μειονότητες τῆς χώρας μας δὲ σημαίνει ἄρνηση τῆς μαρξιστικῆς—λενινιστικῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοδιάθεσης τῶν ἐθνικῶν μειονοτήτων. Τὴν ἀντικατάσταση τοῦ παλιοῦ συνθήματος «ἑνιαία καὶ ἀνεξάρτητη Μακεδονία καὶ Θράκη» ἐπιβάλλει αὐτὴ ἡ ἴδια ἀλλαγὴ τῆς ἐθνολογικῆς σύνθεσης στὸ ἑλληνικὸ κομμάτι τῆς Μακεδονίας σὲ στενὴ σύνδεση μὲ τὴν ἀλλαγὴ τῶν συνθηκῶν μέσα στὶς ὁποῖες ἀναπτύσσεται σήμερα τὸ ἐπαναστατικὸ κίνημα γενικὰ στὰ Βαλκάνια καὶ εἰδικότερα στὴ χώρα μας, μὲ βασικὸ καθῆκον τὴν ἀντιφασιστικὴ καὶ ἀντιπολεμικὴ πάλη».

Οὕτω διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς τὸ Κ.Κ.Ε. προσπαθεῖ νὰ ἀποκρούσῃ τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐθνοπροδότου. Παρὰ ταῦτα ὅμως ἀργότερον (1949) ἐπανέρχεται εἰς τὴν αὐτοδιάθεσιν(!) τῆς Μακεδονίας

Ἡ ἵδρυσις τοῦ Ἀγροτικοῦ κόμματος Ἑλλάδος (Α.Κ.Ε.)

Τὸ 6ον συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐνέκρινε ἐπίσης καὶ πρότασιν τοῦ Ν. Ζαχαριάδη περὶ διαλύσεως τῶν ὀργανώσεων τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς τὴν ὕπαιθρον καὶ τὴν δημιουργίαν ἑνὸς δῆθεν Ἀγροτικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος (Α.Κ.Ε.) διὰ τῆς ἐντάξεως εἰς αὐτὸ ὅλων τῶν κομμουνιστῶν τῆς ὑπαίθρου. Προορισμὸς τοῦ Α.Κ.Ε. ἦτο νὰ χρησιμεύση ὡς γέφυρα τοῦ κομμουνισμοῦ πρὸς τοὺς ἀγρότας καὶ ἡ ἵδρυσίς του ἀπετέλεσεν τὴν πλέον τολμηρὰν ἐνέργειαν ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω περιγραφείσης τακτικῆς περὶ ἐνάρξεως τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως μὲ «ἀστοδημοκρατικὰ» συνθήματα ὥστε νὰ κινητοποιηθοῦν πρὸς ὄφελός του οἱ ἀγρόται καὶ ἄλλα ἀντίπαλα τῶν κομμουνιστῶν στρώματα κοινωνικά.

Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ διάλυσις τῶν ὀργανώσεων τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς τὴν ὕπαιθρον καὶ ἡ ἵδρυσις τοῦ Α.Κ.Ε. ὑπῆρξεν νεωτερισμὸς τοῦ Ζαχαριάδη ἐπὶ διεθνοῦς ἐπιπέδου. Ἡ ἐνέργειά του αὐτὴ ἐπέσυρεν τὰς ἐπικρίσεις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Κ.Κ. τῶν βαλκανικῶν χωρῶν, ἀλλὰ τελικῶς ἡ Γραμματεία τῆς Κ.Δ. τὴν ἐνέκρινεν ἀπολύτως καὶ τὴν προέβαλεν ὡς ὑπόδειγμα «ζωντανῆς καθοδηγήσεως» εἰς τὰ ἄλλα Κ.Κ.

Ἡ ἵδρυσις τοῦ Α.Κ.Ε. ἀπέβλεπεν βεβαίως κυρίως εἰς τὴν ἐξαπάτησιν τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου, εἶχεν ὅμως καὶ ἕναν ἄλλον λόγον, τὸν ἑξῆς :

Κατὰ τὴν περίοδον 1931 – 35 τὸ Κ.Κ.Ε. εἶχε σημειώσει ἀξιόλογον ὀργανωτικὴν ἀνάπτυξιν ὄχι μόνον εἰς τὰς πόλεις ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὕπαιθρον. Ἡ συνεχὴς ὅμως προσχώρησις εἰς αὐτὸ μελῶν καὶ στελεχῶν ἀγροτικῆς προελεύσεως ἠπείλει νὰ μεταβάλῃ τὸν «ἐργατικὸν χαρακτῆρα» τοῦ Κ.Κ.Ε. Τὸν κίνδυνον αὐτὸν ὁ Ζαχαριάδης ἀπέφυγεν διὰ τῆς ἱδρύσεως εἰδικοῦ ἀγροτικοῦ παραρτήματος – τοῦ Α.Κ.Ε.

Ἐν συνεχείᾳ ἐφρόντισε νὰ ἐμφανίσῃ τὸ Α.Κ.Ε. ὡς Κόμμα ἐντελῶς διαφορετικὸν τοῦ Κ.Κ.Ε. Καὶ διὰ τὸν λόγον ἀκριβῶς αὐτὸν συνῆψε συμφωνίαν τοῦ Κ.Κ.Ε. μετὰ τοῦ Α.Κ.Ε., ὑπογραφέντος μάλιστα σχετικοῦ συμφωνητικοῦ τὴν 22 Ἰουλίου 1936 μεταξὺ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ Α.Κ.Ε. Ι. Σοφιανοπούλου καὶ τοῦ Γραμματέως τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. Β. Νεφελούδη.

Ἀλλὰ εἰς τὸν ἑλιγμόν του αὐτὸν δὲν κατώρθωσε νὰ παρασύρῃ νέας λαϊκὰς μάζας, διότι αἱ πολιτικαὶ ἐπιδιώξεις τοῦ Α.Κ.Ε. οὐδόλως ἀφίσταντο τοῦ Κ.Κ.Ε. πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐγένετο ταχέως ἀντιληπτόν.

Αἱ ἐπιτυχίαι τοῦ Κ.Κ.Ε.

Χάρις εἰς τὴν ὀργανωτικὴν καὶ ἰδεολογικήν του ἀνάπτυξιν, τὴν εὐέλικτον τακτικήν του καὶ ἰδίως χάρις εἰς τὸν βαθύτατον ὕπνον τοῦ ἀγνοοῦντος τὰ πάντα περὶ κομμουνισμοῦ δημοκρατικοῦ Κράτους καὶ ἀλληλοσπαρασσομένου ἀστικοῦ πολιτικοῦ κόσμου, τὸ Κ.Κ.Ε. ἐσημείωσεν ἀξιόλογα ἐπιτεύγματα.

Τὸ 1928 εἶχεν 2.500 μέλη, τὸ 1931 μόνον 1.500 καὶ τὸ 1935 εἶχεν φθάσει τὰς 5.000. Ἐπὶ πλέον, ποιοτικῶς (μὲ τὰ κομματικὰ κριτήρια βεβαίως) τὰ μέλη αὐτὰ ἦσαν ἀπείρως ἀνώτερα ἀπὸ ἐκεῖνα τοῦ παρελθόντος. Ἐξ ἄλλου ἡ Κομμουνιστικὴ Νεολαία τὸ 1935 εἶχεν 3.000 μέλη ἐνῷ τὰ μέλη τῶν ἐλεγχομένων ἀπὸ τὸ Κ.Κ.Ε.«ἑνωτικῶν συνδικάτων» ἔφθασαν τὰς 30.000. Ἐξ ἄλλου τὸ Κ.Κ.Ε. ἵδρυσεν 50 συνδικᾶτα ἐργατῶν γῆς καὶ περὶ τὰς 100 διαφόρους «ἐπιτροπὲς ἀγῶνα» καὶ ἄλλας συνοδοιποριακὰς ὀργανώσεις. Ὁ «Ριζοσπάστης» ὁ ὁποῖος τὸ 1931 δὲν ἔφθανε τὰ 2.000 φύλλα,τὸ 1935 ἐκυκλοφόρει εἰς 10.000 φύλλα ἐνῷ ταυτοχρόνως ἐπανεκδίδετο ἡ «Κομμουνιστικὴ Ἐπιθεώρηση» καὶ ἐπραγματοποιοῦντο ἀρκεταὶ μαρξιστικαὶ καὶ προπαγανδιστικαὶ ἐκδόσεις.

Ὁ τροτσκισμὸς (ἀρχειομαρξισμὸς) εἶχεν ἐκμηδενισθῆ.

Εἰς τὰς βουλευτικὰς ἐκλογὰς τοῦ 1935 τὸ Κ.Κ.Ε. ἔλαβεν 98.699 ψήφους ἔναντι 24.000 τοῦ 1928.

Συμφώνως πρὸς στοιχεῖα τὰ ὁποῖα ἀνέφερεν ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ Κ.Κ.Ε., Τζώρτζης εἰς τὸ 7ον Συνέδριον τῆς Κ.Δ. (1935), τοῦτο τὸ 1930 καθωδήγησεν 40 ἀπεργίας μὲ 9.000 ἀπεργούς, τὸ 1931, 41 ἀπεργίας μὲ 16.000 ἀπεργούς, τὸ 1932 166 ἀπεργίας μὲ 58.000 ἀπεργούς, τὸ 1933, 452 ἀπεργίας μὲ 93.000 ἀπεργούς καὶ τὸ 1934, 482 ἀπεργίας μὲ 183.000 ἀπεργούς. Βεβαίως ἡ ἄνοδος αὐτὴ τοῦ ἀπεργιακοῦ κινήματος ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὴν οἰκονομικὴν κρίσιν καὶ εἰς τὴν ἀποδιοργάνωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους λόγῳ τῆς ἀκυβερνησίας.

Τὸ «Παλλαϊκὸ Μέτωπο»

Αἱ ἐπιτυχίαι αὐταὶ τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ ἡ διεύρυνσις τῆς πολιτικῆς ἐπιρροῆς του διηυκόλυναν σημαντικῶς τὰς προσπαθείας του διὰ τὴν δημιουργίαν «Παλλαϊκοῦ Μετώπου». Περισσότερον ὅμως παντὸς ἄλλου τὸ διηυκόλυναν αἱ διαμάχαι τοῦ ἀστικοῦ πολιτικοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος εἶχεν χωρισθῆ εἰς παρατάξεις μὲ ἴσας περίπου δυνάμεις, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κινδυνεύη νὰ καταστήσῃ τὸ Κ.Κ.Ε. ρυθμιστὴν τῆς καταστάσεως!

Ὅπως εἴδαμεν, ἡ 6η ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1934 ἐχάραξεν τὴν τακτικὴν τῆς «ἀστικοδημοκρατικῆς ἐπαναστάσεως» καὶ ἔρριξε συνθήματα «ἀστικοδημοκρατικὰ» ὡς ἡ διανομὴ τῆς γῆς, ἡ μείωσις τῶν φόρων κλπ.

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1934, τὸ 5ον συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε. κηρύσσει τὸν ἀντιφασισμὸν καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ «κοινοῦ ἀγῶνος».

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1934 σημειώνεται ἡ πρώτη ἐπιτυχία τοῦ Κ.Κ.Ε. εἰς τὸ θέμα τῆς ἑνιαιομετωπικῆς δράσεως. Πράγματι, τότε ὑπογράφεται «σύμφωνον κοινῆς δράσεως» μεταξὺ Κ.Κ.Ε., ἀγροτικῶν, Σοσιαλιστικοῦ Κόμματος, Ἐργατικοῦ Σοσιαλδημοκρατικοῦ Κόμματος καὶ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

Τὸν Νοέμβριον το 1934 ἡ 2α ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε τοῦ Κ.Κ.Ε. παρουσιάζει ἕνα μετριοπαθὲς πρόγραμμα κοινωνικῶν διεκδικήσεων ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ τὸ προσυπογράψουν αἱ μὴ κομμουνιστικαὶ δυνάμεις.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1935, τὸ 6ον συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε. ἐπεξεργάζεται τὰς «θέσεις γιὰ τὸ Παλλαϊκὸ Μέτωπο».

Τὸν Ἰανουάριο τοῦ 1936 ἡ προεκλογικὴ ἐκστρατεία τοῦ «Παλλαϊκοῦ Μετώπου» σημειώνει σημαντικὴν ἐπιτυχίαν. Εἰς τὰς συγκεντρώσεις ὅπου ὁμιλοῦν οἱ ὑποψήφιοι τοῦ Μετώπου ρίπτεται τὸ σύνθημα τῆς «λαοκρατίας» καὶ γίνεται λόγος περὶ «λαοκρατικῆς δημοκρατίας».

Τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1936, εἰς τὰς ἐκλογάς, τὸ Κ.Κ.Ε. ἀνέδειξεν 15 βουλευτάς. (Σκλάβαινας, Νεφελούδης, Γληνός, Μανωλέας, Τυρῖμος, Θέος, Πορφυρογένης, Βερβέρης, Κοὲν, Παρτσαλίδης) καὶ καθίσταται ρυθμιστὴς τῶν πολιτικῶν ἐξελίξεων! Τὴν 19ην Φεβρουαρίου 1936 ὁ ἀστικὸς πολιτικὸς κόσμος διαπράττει ἕνα ἔγκλημα. Ἐκείνην τὴν ἡμέραν τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων συνάπτει σύμφωνον συνεργασίας μὲ τὸ Κ.Κ.Ε! Εἶναι τὸ περιβόητον σύμφωνον Θ. Σοφούλη — Στ. Σκλάβαινα (γραμματέως τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ ἀρχηγοῦ της κοινοβουλευτικῆς ὁμάδος του). Κατὰ τὸ σύμφωνον, τὸ Κ.Κ.Ε. ἀνελάμβανε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ὑποστηρίξῃ Κυβέρνησιν Φιλελευθέρων ἡ ὁποία μὲ τὴν σειρά της ἀνελάμβανεν νὰ χορηγήσῃ ἀμνηστείαν εἰς ὅλους τοὺς κρατουμένους κομμουνιστάς, νὰ καταργήσῃ τὴν Ὑπηρεσίαν ἀμύνης τοῦ κράτους, νὰ διαλύσῃ τὰς «φασιστικὰς» ὀργανώσεις, νὰ καταργήσῃ τὸ ἰδιώνυμον, νὰ καθιερώσῃ τὴν ἀναλογικὴν κλπ. Ἡ ἐπιτυχία τῶν κομμουνιστῶν ἦτο πλήρης. Ἡ «ἀστικοδημοκρατικὴ» ἐπανάστασις ἤρχιζεν, διὰ νὰ μετατραπῆ ἀμέσως εἰς κομμουνισμόν. Ἡ Ἑλλὰς εἶχε ἀνοίξει μόνη της τὰς πύλας της εἰς τὸν κομμουνισμόν.

Ἡ ὀργανωτικὴ προετοιμασία τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως

Τὸ μέγεθος τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς δὲν πρέπει ποτὲ νὰ κρίνεται ἀπὸ τὸν

ἀριθμὸ τῶν μελῶν καὶ τῶν ψήφων ἑνὸς Κ.Κ. Ὁ Λένιν καταπολεμῶν τὴν σοσιαλδημοκρατικὴν ἄποψιν περὶ ὁμαλῆς καταλήψεως τῆς ἐξουσίας διὰ τῆς κατακτήσεως τῆς πλειοψηφίας τοῦ λαοῦ, διετύπωσεν τοὺς περιβοήτους «τρεῖς ὅρους τῆς νίκης τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως». Οἱ τρεῖς αὐτοὶ ὅροι εἶναι οἱ ἑξῆς:

α) Ἡ ὕπαρξις ἰσχυρῶν κομματικῶν ὀργανώσεων εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν καὶ ἰδίως εἰς τὰ μεγάλα ἐργοστάσια, τὰς μεταφορὰς καὶ τὰς βασικῆς σημασίας ἐπιχειρήσεις.

β) Ἡ ὕπαρξις ἰσχυρῶν κομματικῶν ὀργανώσεων εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰ ζωτικῆς σημασίας κέντρα τῆς χώρας.

γ) Ἡ ἀξιόλογος διάβρωσις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τῶν σωμάτων ἀσφαλείας εἰδικῶς καὶ τοῦ κρατικοῦ μηχανισμοῦ γενικώτερον. Ἐὰν ἕνα Κ.Κ. ἔχει ἐξασφαλίσει αὐτὰς τὰς τρεῖς προϋποθέσεις, ἐτόνισεν ὁ Λένιν, τότε, δύναται ἀφόβως νὰ βαδίση πρὸς τὴν ἐξαπόλυσιν τῆς ἐπαναστάσεως ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν καὶ τῶν ψηφοφόρων του, ἐνῶ ἐὰν δὲν ἔχει αὐτὰς τὰς τρεῖς προϋποθέσεις τότε καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀποσπάση τὴν ἀπόλυτον πλειοψηφίαν καὶ πάλιν ἡ ἐπανάστασις θὰ ἀποτύχη, Συνεπῶς κάθε Κ.Κ. πρέπει ὅταν προπαρασκευάζη τὴν ἐπανάστασιν νὰ φροντίζη ὄχι τόσον διὰ τὴν ποσοτικὴν του ἐνίσχυσιν εἰς μέλη καὶ ψηφοφόρους αὐτὴν καθ' ἑαυτήν, ὅσον διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν τριῶν προαναφερθέντων «ὅρων τῆς νίκης». Τὴν τακτικὴν αὐτὴν ἐφήρμοσαν οἱ Μπολσεβῖκοι εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ ἐπέτυχαν. Τὴν τακτικὴν αὐτὴν ἐφαρμόζουν σήμερον ὅλα τὰ Κ.Κ. τοῦ κόσμου συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ε.Δ.Α. Τὴν τακτικὴν αὐτὴν ἠκολούθει ἀπὸ τὸ 1932 καὶ τὸ Κ.Κ.Ε.

Κατὰ τὴν περίοδον 1932—35 τὸ Κ.Κ.Ε. ὅπως διεπιστώσαμεν, ἐμεγάλωσεν ποσοτικῶς, ηὔξησεν τὸν ἀρθμὸν τῶν μελῶν του, καὶ τῶν ψήφων του, ἐβελτίωσεν τὴν ποιότητα τῶν στελεχῶν του, διηύρυνε τὴν ἐπιρροήν του εἰς διάφορα κοινωνικὰ στρώματα. Παρὰ ταῦτα ὅμως ἡ ἀνάπτυξίς του αὐτὴ δὲν ἦτο τοιαύτη ὥστε νὰ προκαλῆ τὴν ἀνησυχίαν τοῦ ἀστικοῦ κόσμου. Ἕνα κόμμα, δὲν εἶναι ἐπικίνδυνον συμφώνως πρὸς τὰ ἀστικὰ καὶ δημοκρατικὰ κριτήρια ὅταν ἔχει 5.000 μέλη, 100.000 ψήφους, 10 ἕδρας εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ δημοσιογραφικόν του ὄργανον κυκλοφορεῖ εἰς 10.000 ἀντίτυπα. Καὶ ὅμως, τὸ Κ.Κ.Ε. παρὰ τὴν ἀσήμαντον ποσοτικῶς ἰσχὺν του ἐνεφανίσθη αἰφνιδίως τὸ 1930 ὡς ἄμεσος διεκδικητὴς τῆς ἐξουσίας, κατέλαβεν, τὸ προσκήνιον τῆς πολιτικῆς ζωῆς καὶ ὤθησεν τὴν χώραν εἰς τὰς παραμονὰς τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως! Πῶς συνέβη τοῦτο; Ἁπλούστατα, συνέβη διότι τὸ Κ.Κ.Ε. εἶχεν ἐργασθῆ συστηματικῶς διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν «τριῶν ὅρων τῆς νίκης τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως» καὶ χάρις εἰς τὴν ἄγνοιαν τῶν ἀντιπάλων του εἶχεν ἐπιτύχει ἀξιόλογα ἀποτελέσματα. Συγκεκριμμένως:

α) Εἶχεν συγκροτήσει σημαντικὰς ὀργανώσεις εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν. Ἤλεγχεν τὰ «ἑνωτικὰ συνδικάτα» μὲ 30.000 μέλη, εἶχεν ἱδρύσει πλῆθος συνδικάτων καὶ «ἐπιτροπῶν ἀγῶνος» καὶ εἶχεν δημιουργήσει «φράξιες» εἰς διάφορα σωματεῖα.

β) Εἶχεν συγκεντρώσει κάπως τὴν ἐπιρροήν του εἰς ὡρισμένα κέντρα τῆς Χώρας. Τὸ 1926 τὸ Κ.Κ.Ε. εἶχεν λάβει 75.000 ψήφους. Τὸ 1936 ἔλαβεν 76.000. Καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις ἀνέδειξεν δέκα βουλευτάς. Ἀλλὰ ἡ κατανομή των παρουσιάζει μεγάλας διαφοράς. Τὸ 1926 τὸ Κ.Κ.Ε. ἔλαβεν ἀνὰ μίαν ἕδραν εἰς τοὺς νομοὺς Ἀλεξανδρουπόλεως, Κομοτινῆς, Καβάλας καὶ Δράμας, τρεῖς ἕδρας εἰς Θεσσαλονίκην, μίαν εἰς Φλώριναν καὶ δύο εἰς Λάρισαν.

Τὸ 1936 ἔλαβεν μίαν ἕδραν εἰς τὴν Καβάλαν, δύο εἰς Θεσσαλονίκην, δύο εἰς Λάρισαν, τέσσαρας εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ καὶ μίαν εἰς Μυτιλήνην. Εἶναι σαφὴς ἡ μετάθεσις τῆς ἰσχύος τοῦ Κ.Κ.Ε. πρὸς τὰ μεγάλα κέντρα καὶ ἡ συγκέντρωσίς της εἰς ζωτικὰ σημεῖα τῆς χώρας.

γ) Εἶχεν ἀρχίσει μίαν ὄχι ἀσήμαντον ἐργασίαν διαβρώσεως τῶν ἐνόπλων δυνάμεων ὅπου ἕδρα ἡ Κομματικὴ Ὀργάνωσις Στρατοῦ Σωμάτων Ἀσφαλείας (ΚΟΣΣΑ).

Ὅπως βλέπομεν, τὸ Κ.Κ.Ε. εἶχεν ἐπιτελέσει σημαντικὴν πρόοδον πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν τριῶν βασικῶν προϋποθέσεων διά τὴν ἐπιτυχῆ ἐξαπόλυσιν τῆς ἐπαναστάσεως. Ὅταν ἡ πρόοδος αὐτὴ καὶ ἡ εὐνοϊκὴ ἀντικειμενικὴ κατάστασις ἤρχισαν νὰ ἀποδίδουν ἐμφανεῖς καρποὺς ἀπὸ τὸ 1935 καὶ ἰδίως μετὰ τὴν σύναψιν τοῦ συμφώνου Σοφούλη—Σκλάβαινα, τὸ Κ.Κ.Ε. χαράσσει πλέον μίαν σαφῶς ἐπαναστατικὴν προοπτικὴν καὶ ἀρχίζει ἐντατικῶς τὴν ὀργανωτικοτεχνικὴν προπαρασκευὴν τῆς ἐπαναστάσεως

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1935 συγκαλεῖται ἡ 3η πανελλαδικὴ ὀργανωτικὴ σύσκεψις τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ τὸν Ἰούλιον δημοσιεύεται εἰς τὸν «Ριζοσπάστην» (7—12 Ἰουλίου) μιὰ σειρὰ ἕξ ἄρθρων τοῦ Ν. Ζαχαριάδη μὲ τὸν εὔγλωττον τίτλον : «Τὸ πρόβλημα τῆς ἐξουσίας στὴ χώρα μας».

Ὁ Ζαχαριάδης διαπιστώνει εἰς τὰ ἄρθρα του ταῦτα ὅτι :

«Τὸ πρόβλημα τῆς ἐπανάστασης εἶναι σὲ τελευταία ἀνάλυση ἡ κατάκτηση εὐνοϊκοῦ συσχετισμοῦ δυνάμεων. Ὅταν ἐξασφαλίσει κανεὶς τὸν ἀναγκαῖον συσχετισμὸ δυνάμεων καθορίζει τὸν χαραχτῆρα τῆς ἐπαναστάσεως. Κατάκτηση εὐνοϊκοῦ συσχετισμοῦ δυνάμεων δὲν σημαίνει κατάκτηση μονάχα ἁπλῶς τὴν πλειοψηφίας τῆς ἐργατικῆς τάξης. Δὲν φτάνει μόνο νὰ κατακτήσεις τὴν πλειοψηφία τῆς ἐργατιᾶς. Αὐτὸ οὔτε λέγει οὔτε δίνει τίποτε. Τὸ προλεταριάτο πρέπει νὰ εἶναι ὀργανωμένο καὶ ἱκανὸ νὰ παλεύει γιὰ τὰ πολιτικὰ καὶ οἰκονομικά του ζητήματα καὶ ὄχι μόνο ν'ἀποκρούει τὴν ἐπίθεση τοῦ ἐχθροῦ μὰ καὶ νὰ περνᾶ στὴν ἀντεπίθεση. Μόνο ἔτσι τὴν κατάκτηση τῆς πλειοψηφίας τῶν ἐργατῶν τὴ δένουμε ὀργανωτικὰ καὶ τὴν κάνουμε μαχητικὴ πραγματικὴ δύναμη. Ἐμεῖς πρέπει νὰ συγκεντρώσουμε τὴν κύρια προσοχή μας στὰ βασικὰ πολιτικοοἰκονομικὰ κέντρα καὶ τοὺς βασικοὺς κλάδους. (Πειραιᾶ—Ἀθήνα, Λάρισσα—Θεσσαλονίκη) μὲ ταὐτόχρονη ἐξασφάλιση τῆς συμμαχίας τῆς ἀγροτιᾶς τῆς ἐνδοχώρας τῶν κέντρων αὐτῶν. Ὅποιος κρατᾶ τοὺς κρίκους αὐτοὺς θὰ ἐξασφαλίση ἀποφασιστικὴ ὑπεροχὴ στοὺς ἐπερχομένους μεγάλους ἀγῶνες».

Εἶναι φανερὸν ὅτι τὸ Κ.Κ.Ε. θέτει πλέον ζήτημα ἐξουσίας καὶ προσανατολίζεται πρὸς τὴν κατάληψίν της διὰ τῆς ἐπαναστάσεως, τῆς ὁποίας ἡ ὀργανωτικὴ καὶ ἡ τεχνικὴ προετοιμασία ἐπιτυγχάνεται.

Τότε ἀκριβῶς τὸ Κ.Κ.Ε. συγκεντρώνει τὰς προσπαθείας του διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς «ραχοκοκκαλιᾶς» τῆς ἐπαναστάσεως. Αὕτη ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὰ ἀστικὰ κέντρα : Ἀθῆναι—Πειραιεὺς—Λάρισα—Θεσσαλονίκη (ἀργότερον προσετέθη καὶ ἡ Καβάλα). Ὁ Ζαχαριάδης ἐξηγεῖ διατὶ ἔγινεν ἡ ἐκλογὴ αὐτῶν τῶν πόλεων :

«Ἡ Ἀθήνα γιατὶ εἶναι ἡ πρωτεύουσα, τὸ πρῶτο πολιτικὸ καὶ οἰκονομικὸ κέντρο τῆς χώρας ὅπου εἶναι συγκεντρωμένες καὶ οἱ περισσότερες στρατιωτικὲς δυνάμεις

Ὁ Πειραιᾶς γιατὶ εἶναι τὸ πρῶτο βιομηχανικὸ καὶ συγκοινωνιακὸ κέντρο, τὸ πρῶτο λιμάνι, ὅπου βρίσκετι καὶ ὁ πυκνότερος ὄγκος τῆς ἐργατικῆς τάξης.

Ἡ Θεσσαλονίκη γιατὶ εἶναι τὸ πολιτικο—οἰκονομικὸ καὶ στρατιωτικὸ κέντρο τῆς Β. Ἑλλάδας καὶ ἀποτελεῖ τὸ ἀδύνατο σημεῖο τοῦ ἀστικοῦ Κράτους ἐπειδὴ σ' αὐτὴν συγκεντρώνονται οἱ περισσότεροι κίνδυνοι πολεμικῶν συγκρούσεων καὶ οἱ ἄλλες ἰμπεριαλιστικὲς ἀντιθέσεις.

Ἡ Λάρισα γιατὶ εἶναι ὁ συνδετικὸς κρῖκος τῶν προηγουμένων κέντρων καὶ ἔτσι ἀποκτᾶ ἐξαιρετικὴ σημασία».

(Τελικὸς λόγος Ν. Ζαχαριάδη εἰς τὸ 6ον συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε.)

Ἡ κατοχὴ τῶν ἀνωτέρω κέντρων ἦτο—κατὰ τὸν Ζαχαριάδην—ἀπαραίτητος διότι «ὅποιος κρατᾶ τὰ κέντρα αὐτὰ θὰ εἶναι οὐσιαστικὰ κύριος τῆς κατάστασης». Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς ταῦτα ἀπετέλεσαν τὴν «κομματικὴν ραχοκοκκαλιὰ», ὅπως ἀπὸ οἰκονομικο – πολιτικῆς πλευρᾶς ἀπετέλουν τὴν σπονδυλικὴν στήλην τῆς Χώρας.

Καθῆκον τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὰ κέντρα ταῦτα, καθωρίσθη ἡ ἀπόκτησις ἀποφασιστικῆς ἐπιρροῆς εἰς τὰ μεγάλα ἐργοστάσια, τὰς μεταφοράς, τὰς συνοικίας καὶ τοὺς λαϊκοὺς συνοικισμοὺς καὶ τοῦτο διὰ νὰ μεταβληθῶσι οἱ κομμουνισταὶ εἰς ὀργανωτὰς καὶ καθοδηγητὰς τῶν «καθημερινῶν ἀγώνων» τῶν μαζῶν αὐτῶν.

Ταυτοχρόνως ἐνετάθη ἡ κομμουνιστικὴ δραστηριότης καὶ εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν μὲ βάσιν τὴν μέθοδον τῆς κινητοποιήσεως τῶν ἐργαζομένων μὲ οἰκονομικὰ ἀρχικῶς αἰτήματα καὶ τῆς βαθμιαίας μετατροπῆς τῶν ἀγώνων των εἰς πολιτικούς.

Ἡ 3η πανελλαδικὴ ὀργανωτικὴ σύσκεψις τοῦ Κ.Κ.Ε. (Ἰούνιος 1935) ἐτόνισεν εἰς τὴν ἀποφασίν της:

«Ἡ ὀργάνωση τῆς πάλης γιὰ τὶς μερικὲς οἰκονομικὲς ἀπαιτήσεις τῆς ἐργατικῆς τάξης ποὺ εἶναι ὁ κρῖκος ἀπὸ τὸν ὁποῖο θὰ ξεκινήση τὸ Κόμμα μας γιὰ νὰ πραγματοποιήση τὸ στρατηγικό του σύνθημα, ποὺ εἶναι σήμερα ἡ κατάκτηση τῆς πλειοψηφίας τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ νὰ καθοδηγήση τὶς πλατειὲς ἐργαζόμενες μάζες στὴν πάλη γιὰ τὴν ἐπαναστατικὴ διέξοδο ἀπὸ τὴν κρίση, ἡ ἀποφασιστικὴ πάλη ἐνάντια στὸν καθημερινὰ ὁλοκληρωμένο φασισμό, εἶναι στενα συνδεδεμένη μὲ τὴ δουλειά μας γιὰ τὴν εἰσχώρησή μας στὰ ἐργοστάσια καὶ τὶς μεγάλες ἐπιχειρήσεις καὶ κατὰ πρῶτο λόγο στοὺς ἐκλάδους ἐκείνους ποὺ παίζουν ἀποφασιστικὸ ρόλο στὴν παραγωγὴ καὶ στὶς πολεμικὲς ἐπιχειρήσεις (Σιδηροδρομικοί, φορτοεκφορτωτὲς, ναυτεργάτες, ὑφαντουργεῖα, λιπάσματα, χρωματουργεῖα, τσιμεντάδικα, πολεμικὰ ἐργοστάσια Μαλτσινιώτη, ἀεροπλάνων, σιδηρουργεῖα, τροχιοδρομικοί, καπνεργάτες Μακεδονίας, Θράκης κ.λ.π.)».

Ἐπίσης στὴν 5ην ὁλομέλειαν τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. (Δ)βριος 1935) καθορίζεται ὅτι τὸ Κ.Κ.Ε. ὀφείλει:

«Νὰ καταγάγη σειρὰ ἀποφασιστικῶν ἐπιτυχιῶν στὸ πεδίο τῆς διείσδυσης καὶ σταθεροποίησης μέσα στὰ ἐργοστάσια, στὶς ἐπιχειρήσεις, στὴν πολεμικὴ βιομηχανία καὶ τὶς μεταφορές, τῆς ὀργάνωσης καὶ καθοδήγησης τῶν μερικῶν ἀγώνων τῶν μαζῶν, τῆς ἀνύψωσής τους σὲ ἀνώτερες μορφὲς πάλης, τῆς μετατροπῆς τους σὲ ἀποφασιστικοὺς ταξικοὺς ἀγῶνες ποὺ θὰ κινοῦν τὴν πλειοψηφία τῆς ἐργατικῆς τάξης καὶ τῶν ἐργαζομένων κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ Κ.Κ.Ε. τῆς μετατροπῆς τους σὲ μάχες γιὰ τὴν ἐξουσία γιὰ τὴ σοβιετικὴ σοσιαλιστικὴ Ἑλλάδα».

Ἡ ἔναρξις τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα

Ἡ ἀνωτέρω περιγραφεῖσα στρατηγικὴ καὶ τακτικὴ τοῦ Κ.Κ.Ε. καθὼς καὶ τὰ σύντονα ὀργανωτικά του μέτρα ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὴν ὅλην οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν κατάστασιν τῆς Ἑλλάδος, ἐπέτρεψαν εἰς τοὺς κομμουνιστὰς νὰ ἀποσπάσουν καὶ νέας ἐπιτυχίας καὶ νὰ βαδίσουν ἀποφασιστικῶς πρὸς τὴν ἐπανάστασιν.

Ἀμέσως μετὰ τὴν σύναψιν τοῦ συμφώνου Κ.Κ.Ε. – Φιλελευθέρων ἔγινε ἀπόπειρα σχηματισμοῦ κυβερνήσεως τῶν δευτέρων μὲ τὴν ἀνοχὴν του πρώτου. Ἡ ἀπόπειρα ὅμως αὐτὴ προεκέλεσεν ἐντόνους ἀντιδράσεις. Ὁ Παπάγος, ὡς ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν, ἐπεσκέφθη τὸν Βασιλέα καὶ τοῦ ἀνέφερεν ὅτι:

«Ὁ Στρατὸς ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ ἐδέχετο Κυβέρνησιν στηριζομένην εἰς τὰς ψήφους τῶν κομουνιστῶν».

Κατόπιν τούτου τὸ σύμφωνον δὲν ἐφηρμόσθη καὶ ἐσχηματίσθη οἰκουμενικὴ κυβέρνησις ὑπὸ τὸν Δεμερτζῆν. Οἱ κομμουνισταὶ κινητοποιοῦν τὰς μάζας τὰς ὁποίας ἐλέγχουν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως. Τὴν 13 Ἀπριλίου 1936 ὁ πρωθυπουργὸς Δεμερτζῆς ἀποθνήσκει. Νέος κυβερνητικὸς σάλος. Ἡ χώρα συγκλονίζεται ἀπὸ ἀπεργίας, συλλαλητήρια καὶ διαδηλώσεις. Εἰς τὰ ἐργοστάσια τοῦ Μοσχάτου καὶ τῆς Ἐλευσῖνος ἡ ἀπεργία διαρκεῖ 50 ἡμέρας.

Τὴν 8ην καὶ 9ην Μαΐου 1936 ξεσποῦν τὰ αἱματηρὰ γεγονότα τῆς Θεσσαλονίκης. Αὐτὰ ἤρχισαν μὲ μίαν συνήθη ἀπεργίαν καπνεργατῶν μὲ ἐπαγγελματικά των αἰτήματα, ἡ ὁποία διὰ τῆς ἐντέχνου κομμουνιστικῆς δραστηριότητος μετετράπη εἰς πανεργατικὴν καὶ πανεπαγγελματικὴν ἀπεργίαν. Ἠκολούθησαν μαχητικαὶ διαδηλώσεις αἱ ὁποῖαι μὲ τὴν σειράν των μετετράπησαν εἰς καθαρῶς ἐπαναστατικὰς ἐκδηλώσεις, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπέμβασιν τοῦ στρατοῦ. Ἀποτέλεσμα, 12 νεκροὶ καὶ σχεδὸν 300 τραυματίαι. Τὴν 13ην Μαΐου κηρύσσεται πανελλήνιος 24ωρος ἀπεργία. Εἰς Θεσσαλονίκην κηρύσσεται στρατιωτικὸς νόμος. Τὸ Κ.Κ.Ε. ρίπτει τότε τὸ σύνθημα «Κυβέρνηση Παλλαϊκοῦ Μετώπου».

Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν δύο γενικῶν Συνομοσπονδιῶν (ρεφορμιστικῆς—Στρατῆ—Καλομοίρη καὶ κομμουνιστικῆς—Θέου) «ἑνοποιεῖται» τὸ συνδικαλιστικὸν κίνημα. Ἡ νέα, ἑνιαία πλέον Γ.Σ.Ε.Ε. ἐλέγχεται ἀπὸ τοὺς κομμουνιστὰς μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Κ. Θέον. Τὸ συνδικαλιστικὸν κίνημα τῆς Ἑλλάδος τίθεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως.

Ἡ νεολαία παρασυρομένη ἀπὸ τὴν ἐπαναστατικὴν ἔξαψιν προσεγγίζει τὸν κομμουνισμόν. Μέρος τῆς σχολικῆς νεολαίας, πολλοὶ διανοούμενοι καὶ καλλιτέχναι προσχωροῦν εἰς τὴν ἐπανάστασιν. Καὶ ὅλα αὐτά, εἶναι κατὰ μέγα μέρος ἀποτέλεσμα τοῦ συμφώνου Σοφούλη — Σκλάβαινα. Ὁμιλῶν τὴν 14ην Μαΐου 1936 εἰς τὴν Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. «πάνω στὰ γεγονότα τῆς Θεσσαλονίκης» ὁ Ν. Ζαχαριάδης εἶπεν :

«Τὰ γεγονότα τῆς Θεσσαλονίκης ὅσο καὶ γενικώτερον τὸ ἐργατικὸ καὶ λαϊκὸ κίνημα ἦταν ἀδύνατο νὰ πάρουν τόση ἔχταση καὶ τέτοιο παλλαϊκὸ χαραχτῆρα ἂν δὲν ὑπῆρχε τὸ σύμφωνο Παλλαϊκοῦ μετώπου—Φιλελευθέρων, ποὺ στρέφεται ἐνάντια στὴν πλουτοκρατικὴ καταλήστευση καὶ τὸ μοναρχοφασιστικὸ ξεφάντωμα καὶ ποὺ ἔδωσε στὸ λαϊκὸ κίνημα ξεκαθαρισμένο ἑνιαῖο περιεχόμενο καὶ καθάρια λαοκρατική—δημοκρατικὴ κατεύθυνση στοὺς λαϊκοὺς ἀντιπλουτοκρατικοὺς καὶ ἀντιφασιστικοὺς ἀγῶνες».

Τὴν 26ην Ἰουλίου 1936 ὑπογράφεται «συμφωνητικὸ κοινῆς δράσης» Κ.Κ.Ε. — Α.Κ.Ε. (Β. Νεφελούδη — Ι. Σοφιανοπούλου), διὰ τοῦ ὁποίου τάσσεται ὡς ἄμεσος ἐπιδίωξις τῆς ἐπαναστάσεως, ἡ «λαοκρατούμενη δημοκρατία» μὲ «πρόγραμμα δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς».

Τὸ ὑπὸ κομμουνιστικὴν πλέον καθοδήγησιν συνδικαλιστικὸν κίνημα ἀποφασίζει τὴν κήρυξιν γενικῆς πανελλαδικῆς ἀπεργίας ἡ ὁποία θὰ ἤρχιζεν ἀπὸ τὰ μεσάνυκτα τῆς 4ης Αὐγούστου 1936. Συμφώνως πρὸς τὰ διδάγματα τοῦ Λένιν ἡ γενικὴ πολιτικὴ ἀπεργία εἶναι τὸ τελευταῖον στάδιον, «τὸ ἀνώτερο σκαλοπάτι» πρὶν ἀπὸ τὴν ἔνοπλον ἐξέγερσιν. Συνεπῶς ἡ 4η Αὐγούστου κατὰ τὰ σχέδια τοῦ Κ.Κ.Ε. ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ παραμονὴ τῆς γενικῆς ἐπαναστατικῆς ἐφόδου, ἡ τελευταία γενικὴ δοκιμὴ πρὶν ἀπὸ τὴν ἀνοικτὴν ἐπαναστατικὴν ἐπίθεσιν πρὸς κατάληψιν τῆς ἐξουσίας. Ἡ Ἑλλὰς ἐβάδιζεν εἰς τὸν ἴδιον δρόμον μὲ τὴν Ἱσπανίαν.

Ἡ δικτατορία τοῦ Ι. Μεταξᾶ

Ἀλλὰ ἡ γενικὴ δοκιμὴ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως ἐματαιώθη ἀπὸ μίαν

ἀπρόβλεπτον διὰ τοὺς κομμουνιστὰς ἐνέργειαν. Τὴν ἐπέμβασιν τοῦ Ι. Μεταξᾶ, ὁ ὁποῖος :

«Πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ δράσει ραγδαῖα, προτοῦ κινητοποιηθοῦν οἱ δυσμάχητες ἐργατικὲς δυνάμεις» (Τ. Βουρνᾶ «Ἡ 4η Αὐγούστου» εἰς «Αὐγὴν» 11 Αὐγούστου 1961.)

Πράγματι ὁ Ι.Μεταξᾶς ἀποφασίζει νὰ συντρίψῃ τὴν κομμουνιστικὴν ἐπανάστασιν πρὶν αὐτὴ προλάβῃ νὰ ἐξελιχθῇ εἰς γενικὴν ἔφοδον κατὰ τοῦ καθεστῶτος. Οἱ κομμουνισταὶ τὸ πληροφοροῦνται τὴν τελευταίαν στιγμὴν καὶ ἐπιχειροῦν σπασμωδικῶς νὰ ἀντιδράσουν. Τὴν 3ην Αὐγούστου, ὁ «Ριζοσπάστης» μὲ ἔκτακτον ἔκδοσίν του ἀγγέλλει τὸν κήρυξιν δικτατορίας. Εἰς τὰς 10 τὸ βρύδυ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' ὑπογράφει τὸ Διάταγμα διαλύσεως τῆς Βουλῆς, ἀναστολῆς τοῦ Συντάγματος καὶ ματαιώσεως τῶν ἐκλογῶν. Ὁ Ι. Μεταξᾶς ἀπευθύνει διάγγελμα πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν διὰ τοῦ ὁποίου τὸν πληροφορεῖ τοὺς λόγους τῆς ἐνεργείας του καὶ τὸν κατατοπίζει διὰ τὰς ἐπιδιώξεις του. Ἡ ἐνέργεια τοῦ Ι. Μεταξᾶ ὑπῆρξεν αἰφνιδιαστικὴ καὶ κεραυνοβόλος. Οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ ἀντιδράσῃ. Οἱ κομμουνισταὶ κατελήφθησαν ἐξ ἀπροόπτου καὶ οὐδεμίαν ἀντίστασιν ἐπρόλαβαν νὰ ἀντιτάξουν. Ἡ ἐπαναστατικὴ ἐξόρμησις τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀπέτυχεν πρὶν προφθάσῃ νὰ ἐξελιχθῇ πλήρως. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τῆς δικτατορίας Μεταξᾶ προεκλήθη κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν κομμουνιστικὴν ἀπειλήν, εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι ἄνευ τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ Χώρα θὰ ἐδοκιμάζετο σκληρῶς ἀπὸ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐπαναστατικῆς ἐξορμήσεως τοῦ Κ.Κ.Ε. Τοῦτο ὁμολογοῦν καὶ οἱ ἴδιοι οἱ κομμουνισταί, τῶν ὁποίων εἷς ἐκ τῶν θεωρητικῶν των, ὁ Τ.Βουρνᾶς γράφει σχετικῶς :

«Ἡ φασιστικὴ ἐξόρμηση τοῦ Μεταξᾶ στὰ 1936 ἀπέρρευσε ἀπὸ μία ἀντεπανάσταση. Μπροστὰ στὴ μεγαλειώδη λαϊκὴ ἐξόρμηση τοῦ 1934—35 ποὺ ἀπετέλεσε οὐσιαστικὰ τὸ τέλος τῆς κυριαρχίας τοῦ ἐμποροσαράφικου καπιταλισμοῦ στὴν Ἑλλάδα καὶ ἐνῶ προδιαγραφόταν ἡ δημοκρατικὴ ἀναγέννηση τοῦ τόπου (σ.Σ. ἡ «λαοκρατικὴ δημοκρατία») μὲ βασικὸ φορέα τὶς προοδευτικὲς δημοκατικὲς δυνάμεις σπονδυλωμένες ἀπὸ τὴ συμπαγῆ πολιτικὴ μᾶζα τοῦ ἐργατικοῦ κινήματος (σ.Σ. ἐννοεῖ βεβαίως τὸ Κ.Κ.Ε.), οἱ ἐπιθετικὲς δυνάμεις τῆς ὀλιγαρχίας, τρομαγμένες ἀνάθεσαν τὸ ρόλο τοῦ δημίου τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ στὸν Μεταξᾶ» (Τ. Βουρνᾶ «Ἡ 4η Αὐγούστου» εἰς «Αὐγὴν» 6ης Αὐγούστου 1961),

Μὲ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 λοιπόν, ἀνεκόπη τὸ κῦμα τῆς κομμουνιστικῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ κομμουνισμὸς στὴν Ἑλλάδα

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ Ε.Δ.Α.:
ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η "ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ„

Ὑπὸ **Γ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ**

Ὁ τελικὸς σκοπὸς τῶν κομμουνιστῶν εἰς τὴν χώραν μας

Ὁ τελικὸς σκοπὸς τοῦ ἐν Ἑλλάδι κομμουνισμοῦ εἶναι ἡ πραγματοποίησις τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν τομέα τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου. Τελικὸς σκοπὸς τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ εἶναι ἡ παγκόσμιος ἐπικράτησίς του. Κατὰ συνέπειαν τελικὸς σκοπὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ἡ πλήρης ἐπικράτησίς του εἰς τὴν Ἑλλάδα. Διὰ τοῦτο, παρὰ τὴν συνεχῆ προβολὴν τῆς ἀ μ έ σ ο υ ἐπιδιώξεως τοῦ ἐσωτερικοῦ κομμουνισμοῦ, ἤτοι τῆς λεγομένης «δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς», συνεχίζεται πάντοτε καὶ ἡ ὑπόμνησις τοῦ τ ε λ ι κ ο ῦ σκοποῦ,

ἤτοι τῆς ὁριστικῆς κομμουνιστικοποιήσεως τῆς χώρας. Ὁ «Νέος Κόσμος», αἱ ἀποφάσεις τῶν ὁλομελειῶν τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε, αἱ εἰς τὰς χώρας τοῦ Παραπετάσματος ἐκδιδόμεναι ἐφημερίδες τῶν «πολιτικῶν προσφύγων», διευκρινίζουν πάντοτε ὅτι ἡ ἀντικατάστασις τοῦ παλαιοῦ «σεχταριστικοῦ» συνθήματος τοῦ Ζαχαριάδη δι' ἄμεσον ἐκσοσιαλισμὸν τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ «ρεαλιστικοῦ» συνθήματος τῆς «δημοκρατικῆς, ἐθνικῆς, ἀντιϊμπεριαλιστικῆς ἀλλαγῆς» δὲν ἀποτελεῖ ἀλλαγὴν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ ἁπλῶς καὶ μόνον μίαν ἀλλαγὴν τακτικῆς. Τὸ Κ.Κ.Ε ὑπογραμμίζει εἰς τὰ μέλη του ὅτι ὁ τελικὸς σκοπὸς παραμένει ἀ μ ε τ ά β λ η τ ο ς. Ἡ προβολὴ τοῦ μερικωτέρου συνθήματος τῆς «δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς» ἀποβλέπει ἀκριβῶς εἰς τὴν προώθησιν αὐτοῦ τοῦ τελικοῦ σκοποῦ, εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ ἐδάφους διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς τελικῆς ἐξορμήσεως διὰ τὴν πραγμάτωσίν του. Οὕτω ὁ «Ν. Κόσμος» (τεῦχ. 4—5 1957) διευκρινίζει ὅτι «ἡ δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ εἶναι τὸ μίνιμουμ πρόγραμμα τοῦ Κ.Κ.Ε, χωρὶς μ' αὐτὸ νὰ ἐξαντλῇ καὶ τὸν τελικὸν σκοπὸ τοῦ κόμματος, ποὺ εἶναι ὁ σοσιαλιστικὸς μετασχηματισμός». Ἐπίσης ἡ 6η ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε (Νοέμβριος 1958) εἰς τὴν ἀπόφασίν της ἀναφέρει ὡς τελικὸν σκοπὸν τὴν «σοσιαλιστικὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος». Τὸ ἴδιον διηυκρίνισαν καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κ.Κ.Ε Ἀπ. Γκρόζος εἰς τὰς δηλώσεις του τῆς 9—11—58 καὶ ὁ ἐκ τῶν ἡγετῶν τοῦ Κ.Κ.Ε.Μ. Παρτσαλίδης, εἰς σειρὰν ἄρθρων του δημοσιευθέντων εἰς «Ν. Κόσμον» καὶ ἀναδημοσιευθέντων εἰς τὴν «Αὐγὴν» τῆς 22-26 Σεπτεμβρίου 1957.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προσυνεδριακῆς κινήσεως τῆς Ε.Δ.Α, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1959, ὁ Μ.Α. (προφανῶς ὁ Α. Μπριλλάκης) ἐπέκρινε εἰς τὴν «Αὐγὴν» τὸν Ν.Β. (προφανῶς τὸν Β. Νεφελούδην) ἐπειδὴ ὁ τελευταῖος ἐθεώρησεν ὡς σκόπιμον νὰ ἀποφεύγεται ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ ἐκ μέρους τῆς Ε.Δ.Α ὑπόμνησις τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τῶν κομμουνιστῶν, δηλ. ἡ ἐγκαθίδρυσις τοῦ σοβιετικοῦ καθεστῶτος καὶ εἰς τὴν χώραν μας. Ὁ Μ.Α. ἐθεώρησεν αὐτὴν τὴν καιροσκοπικὴν ἄποψιν τοῦ Ν.Β. ὡς ἀποτελοῦσαν μίαν «στατικὴν ἀντίληψιν τῆς Δημοκρατίας», ἡ ὁποία κατ' αὐτόν, δὲν πρέπει νὰ περιορίσῃ τὴν «ἐξέλιξίν» της εἰς μίαν μερικὴν «ἀλλαγήν», ἀλλὰ πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ μετατραπῇ τελικῶς εἰς «δικτατορίαν τοῦ προλεταριάτου». Ἐπίσης τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1960 ἡ «Αὐγὴ» ἐδημοσίευσεν ἄρθρον τοῦ Μ. Παρτσαλίδη (ἄλλοτε «πρωθυπουργοῦ» τῆς «κυβερνήσεως» τῆς κομμουνιστικῆς ἀνταρσίας), διὰ τοῦ ὁποίου ὄχι μόνον προεβάλλετο ἐντόνως «τὸ πέρασμα στὸ σοσιαλισμὸ» ὡς τελικὸς σκοπὸς τῶν κομμουνιστῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπεγραμμίζετο ἡ δυνατότης τοῦ «μὴ εἰρηνικοῦ περάσματος στὸ σοσιαλισμό».

Τέλος, τὸ προσφάτως συνελθὸν 8ον συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε (Αὔγουστος 1961) διεκήρυξεν ὅτι τοῦτο, παρὰ τὰ προγράμματα τῆς «δημοκρατικῆς συνεργασίας» ποὺ παρουσιάζει κατὰ καιρούς, «δὲν παύει νὰ παλεύει ὑπὲρ τῆς ριζικῆς ἀπαλλαγῆς τῆς χώρας ἀπὸ τὴν ἀμερικανοκρατία κ.λ.π.» («Αὐγὴ» 10 Σεπτ. 1961).

Ἡ ὑπὸ τὰς παρούσας συνθῆκας προβαλλομένη «δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ» ἀποτελεῖ λοιπὸν διὰ τὸν κομμουνισμόν, ἁπλῶς ἓν μ ε τ α β α τ ι κ ὸ ν σ τ ά δ ι ο ν, μίαν πρακτικὴν καὶ ρεαλιστικὴν μέθοδον προσεγγίσεως εὐρυτέρων μαζῶν διὰ τὴν διάνοιξιν τῆς ὁδοῦ πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι πάντοτε ἡ κομμουνιστικοποίησις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ ἔνταξίς της εἰς τὸ Παραπέτασμα.

Αἱ ἄμεσοι ἐπιδιώξεις τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ εἰς τὴν χώραν μας

Ὁ τελικὸς σκοπὸς εἶναι λοιπὸν ἡ πλήρης κομμουνιστικοποίησις τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλὰ αὐτὸς ὁ ἀπώτερος στρατηγικὸς σκοπός, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἀμέσως. Εἶναι μὲν ἡ μόνιμος καὶ οὐσιαστικὴ καὶ ἀμετάβλητος ἐπιδίωξις τοῦ ἐγχωρίου κομμουνισμοῦ, ἀλλὰ μία ἐπιδίωξις τῆς ὁποίας ἡ ὁλικὴ πραγματοποίησις κατ' ἀνάγκην τοποθετεῖται εἰς τὸ ὄχι ἄμεσον μέλλον. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ αἱ ἐπείγουσαι, αἱ ἄμεσοι ἐπιδιώξεις τῶν ὁποίων ἡ πραγματοποίησις ἐπιζητεῖται ἀμέσως. Ποῖαι εἶναι

αὐταί; Τὰ κατὰ τόπους κομμουνιστικὰ κόμματα δὲν ἀποτελοῦν αὐθυπάρκτους ὀργανισμούς. Εἶναι τμήματα τοῦ ὑπὸ σοβιετικὸν ἔλεγχον διεθνοῦς κομμουνιστικοῦ κινήματος. Κατὰ συνέπειαν δὲν ἔχουν καὶ ἰδικὰς των αὐτοτελεῖς ἐπιδιώξεις. Προορισμὸς των εἶναι ἡ εἰς τὸν ἐθνικὸν χῶρον των προώθησις τῶν ἑκάστοτε ἐπιδιώξεων τῆς σοβιετικῆς πολιτικῆς. Ἀκριβῶς αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τὸν ἐν Ἑλλάδι κομμουνισμόν. Σκοπὸς τῆς ὑπάρξεώς του εἶναι ἡ προώθησις τῶν ἑκάστοτε ἐπιδιώξεων τῆς σοβιετικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ γενικώτερον εἰς τὸν χῶρον τῶν Βαλκανίων, τῆς Ἀνατ. Μεσογείου καὶ τῆς Μ. Ἀνατολῆς. Σήμερον μία ἀπὸ τὰς κυριωτέρας ἀμέσους ἐπιδιώξεις τῆς Μόσχας, εἶναι ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐξουδετέρωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ παράγοντος ὡς φραγμοῦ εἰς τὴν σοβιετικὴν διείσδυσιν πρὸς τὴν Μεσόγειον καὶ τὴν Μ. Ἀνατολήν. Ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ παύσῃ νὰ εἶναι ὁ κυματοθραύστης τοῦ σλαυϊκοῦ ὄγκου ὁ ὁποῖος τοῦ κλείει τὸν δρόμον πρὸς νότον. Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ αὐτό, πρέπει νὰ μεταβληθῇ ἡ διεθνὴς τοποθέτησις τῆς Ἑλλάδος διὰ μιᾶς μεταβολῆς τοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ἐξωτερικῆς της πολιτικῆς, μεταβολῆς συνισταμένης εἰς τὴν ἔναρξιν μιᾶς διεργασίας συνεχοῦς χαλαρώσεως τῶν δεσμῶν της μετὰ τῆς Δύσεως μέχρις ἀποσπάσεως ἀπὸ τὸ ἀμυντικὸν της σύστημα καὶ τῆς μετατροπῆς της προσωρινῶς εἰς ἕνα εἶδος οὐδετέρας ζώνης μεταξὺ τῶν δύο κόσμων. Αὐτὴ ἡ σοβιετικὴ ἐπιδίωξις ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἑλλάδα εἶναι σήμερον καὶ ἡ κυρία ἄμεσος ἐπιδίωξις τοῦ ἐσωτερικοῦ κομμουνισμοῦ. Οὗτος προσπαθεῖ λοιπὸν διὰ τῆς ὅλης πολιτικῆς καὶ προπαγανδιστικῆς δραστηριότητός του νὰ ὑποβοηθήσῃ «ἐκ τῶν ἔσω» εἰς τὴν ἅλωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ὀχυροῦ ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ. Ἡ προσπάθειά του εἶναι νὰ ἐξαναγκασθῇ ἡ Ἑλλὰς εἰς ἀλλαγὴν ἐξωτερικῆς πολιτικῆς κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος θὰ τὴν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ τὴν Δύσιν καὶ θὰ τὴν θέσῃ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ὑπὸ σοβιετικὴν ἐπιρροήν. Ἐὰν τοῦτο ἐπιτευχθῇ, τότε τὰ ὑπόλοιπα θὰ εἶναι εὔκολα, διότι ἐπὶ πόσον διάστημα μιὰ μικρὰ χώρα ὡς ἡ Ἑλλάς, ὄχι πλουσία, ἄνευ συμμάχων, διεθνῶν στηριγμάτων καὶ πραγματικῶν ἐγγυήσεων, ἄνευ ἰσχυρᾶς ἀμύνης καὶ μὲ ἰσχυρὸν ἐσωτερικὸν κομμουνισμὸν θὰ δυνηθῇ νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν κολοσσιαίαν πίεσιν τοῦ σλαυοκομμουνιστικοῦ συνασπισμοῦ μετὰ τοῦ ὁποίου γειτονεύει ἀμέσως ; Ἀσφαλῶς ὄχι διὰ πολύ. Ἄρα, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, ἡ ἀλλαγὴ τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς χώρας θὰ σημάνῃ οὐσιαστικῶς τὴν ἔναρξιν μιᾶς ταχυτάτης πορείας πρὸς ἀπορρόφησίν της ἀπὸ τὸν κομμουνιστικὸν συνασπισμόν. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν πραγματικότητα, σήμερον, τὸ κυριώτερον αἴτημα τοῦ κομμουνισμοῦ εἶναι ἡ μεταβολὴ τῆς διεθνοῦς τοποθετήσεως τῆς χώρας μας. Τὰ ἄλλα αἰτήματα ἢ εἶναι βοηθητικὰ αὐτοῦ τοῦ κυρίου αἰτήματος ἢ ἐπιβάλλονται ἀπὸ λόγους σκοπιμότητος, ὡς λ.χ. ἡ ἄρσις τῶν μέτρων ἀμύνης κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ, ἡ νομιμοποίησις τοῦ Κ.Κ.Ε, ἡ ἀμνήστευσις τῶν κομμουνιστῶν καὶ ὁ ἄνευ ὅρων γενικὸς καὶ ἀνεξέλεγκτος ἐπαναπατρισμὸς των κ.ο.κ. Τὸ σύνολον αὐτῶν τῶν αἰτημάτων τὰ ὁποία ἐκφράζουν τὰς ἀμέσους ἐπιδιώξεις τοῦ διεθνοῦς καὶ κατὰ συνέπειαν καὶ τοῦ ἐγχωρίου κομμουνισμοῦ εἰς τὴν χώραν μας ἀποτελεῖ τὴν λεγομένην «ἐθνικὴν δημοκρατικὴν ἀλλαγήν», δηλ. τὸ πρόγραμμα τῆς Ε.Δ.Α.

Διατί ἐχρειάσθη καὶ πῶς κατηρτίσθη τὸ πρόγραμμα τῆς «ἀλλαγῆς»

Μὲ τὴν ἔνοπλον ἀνταρσίαν τοῦ 1946 — 1949 τὸ Κ.Κ.Ε ἀπεπειράθη νὰ πραγματοποιήσῃ ἀμέσως τὸν τελικὸν στρατηγικὸν σκοπὸν τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, δηλαδὴ τὴν πλήρη κομμουνιστικοποίησίν της. Ἡ προσπάθεια αὐτὴ ἀπέτυχεν. Συνεπῶς ἡ ἐπίτευξις τοῦ τελικοῦ σκοποῦ ἀπεμακρύνθη χρονικῶς εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ἔπρεπε νὰ ἐξυπηρετηθοῦν αἱ ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαι ἄμεσοι ἐπιδιώξεις τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τοῦτο βεβαίως δὲν ἦτο δυνατὸν ἐὰν ὁ ἐγχώριος κομμουνισμὸς ἐσυνέχιζεν νὰ προβάλλῃ ἐμφανῶς τὸν τελικὸν σκοπὸν

του καὶ νὰ τὸν διακηρύττη. Ἡ Ζαχαριαδικὴ ὅμως ἡγεσία τοῦ Κ.Κ.Ε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντιληφθῇ τὴν ἀνάγκην τοῦ νέου ἑλιγμοῦ καὶ μὴ θέλουσα νὰ ἀναγνωρίση τὴν ἀποτυχίαν της, ἐπέμενεν πεισμόνως εἰς τὸ σύνθημα τῆς «σοσιαλιστικῆς ἐπαναστάσεως» καὶ τῆς γενικῆς ἀλλαγῆς τοῦ καθεστῶτος διὰ τῆς μετατροπῆς του εἰς σοβιετικόν. Τὴν γραμμὴν αὐτὴν τὸ Κ.Κ.Ε ἐξέφρασεν καὶ μὲ τὸ «σχέδιο προγράμματός» του(1952) ἐνῶ ἡ Ε.Δ.Α μὴ δυναμένη νὰ διακηρύξη αὐτὰ τὰ πράγματα εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔμενεν κατ' ἀνάγκην ἄνευ προγράμματος.

Ἡ Μόσχα ὅμως διεπίστωσεν ὅτι ἡ ἐμφανὴς ἐμμονὴ τοῦ ἐγχωρίου κομμουνισμοῦ εἰς τὸν τελικὸν σκοπὸν ἔβλαπτεν τὰς ἀμέσους ἐπιδιώξεις της εἰς τὸν Ἑλληνικὸν χῶρον. Μαζὶ λοιπὸν μὲ τὴν καθαίρεσιν τοῦ Ζαχαριάδη καὶ τῶν ἀμέσων συνεργατῶν του (1956) ἐπέβαλεν εἰς τὸ Κ.Κ.Ε. καὶ τὴν υἱοθέτησιν ἑνὸς ρεαλιστικοῦ προγράμματος, μιᾶς μερικωτέρας «ἀλλαγῆς».

Τὸ 8ον συνέδριον τοῦ Κ.Κ.Ε (Αὔγουστος 1961) κατηγορεῖ τὴν Ζαχαριαδικὴν ἡγεσίαν καὶ διὰ τὰ ἑξῆς :

«Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἐμφυλίου πολέμου συνέχισε τὴν ἴδια ἀριστερίστικη σεχταριστικὴ πολιτική. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἥττα, διαπιστώνοντας τὴν ὕπαρξη ἐπαναστατικῆς κατάστασης, ἔρριχνε τὸ σύνθημα «τὰ ὅπλα παρὰ πόδα». Στὸ Σχέδιο Προγράμματος ἐπέμενε, ἀντίθετα πρὸς ὅλα τὰ δεδομένα, ὅτι ὁ χαρακτῆρας τῆς ἐπικείμενης ἐπανάστασης θὰ εἶναι σοσιαλιστικός... Ἡ ἀριστερίστικη αὐτὴ πολιτικὴ ἔβαζε σοβαρὰ ἐμπόδια στὴν ἀνασύνταξη τῶν κομματικῶν καὶ τῶν δημοκρατικῶν δυνάμεων, διευκόλυνε τὴν ἀντίδραση στὴ διατήρηση τῶν ἐκτάκτων μέτρων». («Αὐγή» 9 Σεπτ. 1961).

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1956, ἡ 6η ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε τοῦ Κ.Κ.Ε ὑπεσχέθη ὅτι «θὰ καταρτίση τὶς προγραμματικὲς θέσεις τοῦ Κ.Κ.Ε» μὲ βάσιν τὰς ὁδηγίας τοῦ 20οῦ συνεδρίου τοῦ Κ.Κ.Σ.Ε. Τὸν Ἰούλιον συνέρχεται ἡ α' πανελλαδικὴ συνδιάσκεψις τῆς Ε.Δ.Α καὶ ἐγκρίνει παρομοίαν ἀπόφασιν. Τὸν Δεκέμβριον συνέρχεται τὸ Γενικὸν Συμβούλιον τῆς Ε.Δ.Α καὶ τάσσεται ὑπὲρ τῆς «ἐθνικῆς δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς» ἀλλὰ δὲν ἐξηγεῖ τί ἐννοεῖ μὲ αὐτὸν τὸν ὅρον, διότι τὸ Κ.Κ.Ε δὲν τὸ εἶχεν ἀκόμη καθορίσει.

Τὸν Φεβρουάριο τοῦ 1957, συνέρχεται ἡ 7η ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. καὶ ἐγκρίνει τὴν Προγραμματικὴν Διακήρυξιν τοῦ κόμματος διὰ τῆς ὁποίας προγραμματίζεται μία μὴ καθαρῶς κομμουνιστικὴ «ἀλλαγὴ» τῆς ὁποίας οὐσιαστικὸν περιεχόμενον εἶναι ἡ βαθμιαία ἀπόσπασις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν Δύσιν καὶ ἡ θέσις της ὑπὸ Σοβιετικὴν ἐπιρροὴν διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς οὐδετερότητος. Τὸν Νοέμβριον, ἡ Ε.Δ.Α παρουσιάζει «τὸ προσχέδιο τῶν προγραμματικῶν ἀρχῶν τῆς Ε.Δ.Α» τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι παρὰ ἡ Πρόγραμματικὴ Διακήρυξις τοῦ Κ.Κ.Ε. μὲ ὡρισμένας φραστικὰς διασκευάς.

Συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις καὶ τὰς ὁδηγίας τῆς Ε.Σ.Σ.Δ, ἡ Προγραμματικὴ Διακήρυξις τοῦ Κ.Κ.Ε καὶ τῆς Ε.Δ.Α ἔχουν τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά :

α) Ὁρίζουν ὡς κ ύ ρ ι ο ν σ τ ό χ ο ν τοὺς «ἀμερικανοὺς ἰμπεριαλιστὰς» οἱ ὁποῖοι φυσικὰ εἶναι οἱ μεγάλοι ἀντίπαλοι τῆς Μόσχας. Ἡ διακήρυξις τοῦ Κ.Κ.Ε. ἀναφέρει :

«Οἱ Ἀμερικανοὶ ἰμπεριαλιστὲς δὲν ἐλέγχουν μόνο τὴν ἐθνικὴ οἰκονομία, μία σειρὰ βασικὰ κλειδιὰ τῆς παραγωγῆς, τὸ πιστωτικό μας σύστημα, τὴ δημοσιονομικὴ πολιτική μας. Καθορίζουν καὶ τὴν ἐμπορική μας πολιτική. Αὐτοὶ διορίζουν οὐσιαστικὰ τὶς κυβερνήσεις μας. Αὐτοὶ ἐλέγχουν τὸν κρατικὸ μηχανισμό μας, διευθύνουν τὶς ἔνοπλες δυνάμεις καὶ τὴν ἀσφάλεια. Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς κυβέρνησης εἶναι ἐπίσης πολιτικὴ ὑποταγμένη στὰ σχέδια τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. τοῦ πολεμικοῦ ἐπιθετικοῦ αὐτοῦ συμ-

φώνου, πού κυριαρχοῦν οἱ ἀμερικανοὶ ἰμπεριαλιστὲς» («Νέος Κόσμος» Μαρτίου 1957, τεῦχος 3).

Ἰδοὺ τώρα ἡ φραστικὴ παραλλαγὴ αὐτῆς τῆς θέσεως εἰς τὴν διακήρυξιν τῆς Ε.Δ.Α.

«Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐλέγχουν τὴν οἰκονομικὴ ζωή. Οἱ Ἀμερικανοὶ κατευθύνουν τὴν δημοσιονομική μας πολιτική. Ἡ ἐξάρτηση τῆς χώρας μας ἀπὸ τοὺς ἀμερικανοὺς ἰμπεριαλιστὲς μὲ τὶς ἀποστολές τους, τοὺς συμβούλους καὶ τοὺς διπλωμάτες ἔγινε στενώτερη ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Ἡ ἐπίσημη ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς χώρας ἐξυπηρετεῖ τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ ἰμπεριαλιστικοῦ — ἀποικιακοῦ συνασπισμοῦ, οἱ κυβερνήσεις τῆς Ἑλλάδος συμμετέχουν στὸ Ν.Α.Τ.Ο., διατηροῦν γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν στρατιωτικῶν σκοπῶν αὐτοῦ τοῦ συμφώνου ἀριθμητικὰ μεγάλο στρατό». («ΑΥΓΗ» 24 Νοεμβρίου 1957).

β) Ρίπτουν τὸ σ ύ ν θ η μ α τῆς λεγομένης «ἐθνικῆς δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς» καὶ χαράσσουν τὴν γ ρ α μ μ ὴ ν τῆς δημιουργίας ἑνὸς εὐρυτέρου Μετώπου διὰ τὴν πραγματοποίησίν της. Τὸ Κ.Κ.Ε εἰς τὴν διακήρυξίν του ἀναφέρει :

«Γιὰ τὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγή, ἐνδιαφέρεται ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τοῦ ἔθνους μεταξὺ δὲ τῶν ἐνδιαφερομένων συγκαταλέγεται καὶ ἡ μὴ μονοπωλιακή, ἡ ἐθνικὴ ἀστικὴ τάξη, ἡ μερίδα ἐκείνη τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν βιομηχάνων πού συνθλίβεται καὶ καταστρέφεται ἀπὸ τὸ συναγωνισμὸ τῶν ξένων μονοπωλίων». («Νέος Κόσμος», τεῦχος 3, Μαρτίου 1957).

Καὶ ἡ Ε.Δ.Α εἰς τὴν ἰδικήν της διακήρυξιν, μεταφράζει :

«Γιὰ τὴν ἀλλαγή, ἀγωνίζονται οἱ ἐργαζόμενοι καὶ τὰ μεσαῖα στρώματα τῶν πόλεων καὶ τῆς ὑπαίθρου. Γι' αὐτὴν ἔχει συμφέρον νὰ ἀγωνίζεται καὶ τὸ τμῆμα τῆς ἀστικῆς τάξης, πού ἐξυπηρετεῖται ἀπὸ τὴν κατάκτηση τῆς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς ἀνεξαρτησίας». («ΑΥΓΗ» 24 Νοεμβρίου, 1957).

γ) Καθορίζουν ὡς π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν ο ν τῆς ἀλλαγῆς, τὰς βασικὰς ἐπιδιώξεις τῆς Σοβιετικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς· εἰς τὴν ἀνατ. Μεσόγειον. Τὸ Κ.Κ.Ε θεωρεῖ ὅτι ἡ «ἀλλαγὴ» θὰ πραγματοποιηθῆ :

«1. Μὲ τὴν ἀκύρωση τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς συμφωνίας τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1953.

2. Μὲ τὴν κατάργηση τῶν πολεμικῶν βάσεων στὴν Ἑλλάδα.
3. Μὲ τὴν ἀποχώρηση τῆς Ἑλλάδας ἀπὸ τὸ Ν.Α.Τ.Ο.
4. Μὲ τὴν ἀνάπτυξη εὐρύτερων οἰκονομικῶν καὶ ἐκπολιτιστικῶν καὶ πολιτικῶν σχέσεων μὲ τὶς σοσιαλιστικὲς χῶρες. («Νέος Κόσμος», τεῦχος 3, Μαρτίου 1957).

Καὶ ἡ Ε.Δ.Α κοθορίζει τὴν «ἀλλαγὴν» κατὰ τὸν ἴδιον ἀκριβῶς τρόπον.

«1. Ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει νὰ ἀκυρώση τὴν Ἑλληνοαμερικανικὴν συμφωνίαν τῆς 12ης Ὀκτωβρίου 1953.
2. Νὰ ἀποχωρήση ἀπὸ τὸ Ν.Α.Τ.Ο. καὶ τὸ δόγμα Ἀϊζενχάουερ.
3. Νὰ ἐπιδιώξη νὰ ὑπογράψη σύμφωνα φιλίας μὲ τὶς χῶρες τοῦ σοσιαλισμοῦ.
4. Νὰ ἀναπτύξη καὶ ἐπεκτείνη τὰς οἰκονομικὰς καὶ ἐκπολιτιστικὰς σχέσεις μὲ τὰς χώρας τοῦ σοσιαλισμοῦ». («ΑΥΓΗ» τῆς 24 Νοεμβρίου 1957).

Δέον τέλος νὰ σημειωθῇ ὅτι καὶ τὸ Κ.Κ.Ε καὶ ἡ Ε.Δ.Α, εἰς τὸ πρόγραμμά των λαμβάνουν θέσιν κατὰ τῆς διεκδικήσεως τῆς Βορ. Ἠπείρου. («Ν. Κόσμος» ἀριθ. 3 — 1957 καὶ «Αὐγὴ» 24)11)57).

Εἰς αὐτὰ προστίθεται καὶ τὸ αἴτημα τῆς ἄρσεως ὅλων τῶν μέτρων ἀμύνης τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἀπειλῆς (κατάργησις τῶν εἰδικῶν μέτρων — γενικὴ ἀμνηστεία — ἐπαναπατρισμὸς — νομιμοποίησις τοῦ Κ.Κ.Ε).

Τέλος, προστίθενται καὶ διάφορα οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ αἰτήματα χάριν δημαγωγίας πρὸς τὰς λαϊκὰς μάζας. Τὸ πρόγραμμα αὐτὸ ἐνεκρίθη ἀπὸ τὸ α΄ συνέδριον τῆς Ε.Δ.Α (Δεκέμβριος 1959) καὶ παρουσιάσθη ὡς «πρόγραμμα τῆς ἐθνικῆς δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς».

Τί ἀκριβῶς εἶναι καὶ εἰς τί ἀποβλέπει τὸ πρόγραμμα τῆς «ἀλλαγῆς»

Ὡς διεπιστώσαμεν ἀνωτέρω, τὸ λεγόμενον ὑπὸ τοῦ Κ.Κ.Ε καὶ τῆς Ε.Δ.Α. πρόγραμμα τῆς «ἐθνικῆς δημοκρατικῆς ἀλλαγῆς» εἶναι τὸ σύνολον τῶν ἀμέσων ἐπιδιώξεων τοῦ κομμουνισμοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα, τῶν ὁποίων ἡ τυχὸν πραγματοποίησις θὰ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον πρὸς τὸν τελικὸν σκοπὸν — τὴν σοβιετοποίησιν τῆς Χώρας. Ἰδοὺ πῶς διετύπωσε συνοπτικῶς αὐτὸ τὸ πρόγραμμα ἡ 14η ὁλομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε (Ἰανουάριος 1961)

1. «Ματαίωση τῆς ἐγκατάστασης βάσεων πυραύλων στὴν Κρήτη. — Μὴ ἐφοδιασμὸς μὲ ἀτομικὰ ἢ πυραυλικὰ ὅπλα — Ἐλάττωση τῶν στρατιωτικῶν δαπανῶν — Μείωση τῆς στρατιωτικῆς θητείας — Κατάργηση τῶν ξένων στρατιωτικῶν βάσεων». (Αὐγὴ 18 Ἰανουαρίου 1961).

Συνεπῶς ἡ πρώτη ἐπιδίωξις τῆς «ἀλλαγῆς», εἶναι νὰ ἀποσπασθῇ ἡ Ἑλλὰς ἀπὸ τοὺς συμμάχους της καὶ γενικῶς νὰ χάσῃ κάθε δυνατότητα ἀμύνης κατὰ τοῦ κομμουνιστικοῦ συνασπισμοῦ, ὥστε νὰ παραδοθῇ εἰς τὸ ἔλεος τῶν πιέσεων καὶ τῶν ἀπειλῶν του, εἰς εὔθετον δὲ χρόνον καὶ τῶν ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν του.

2. «Κατάργηση τῆς ἀμερικανοκρατίας — Ἀποτροπὴ τῆς ἀπειλουμένης ἐπιδρομῆς τῶν ρεβανσιστῶν τῆς Μπόν. — Σταμάτημα τοῦ ξεπουλήματος τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου στοὺς ξένους — Ἀκύρωση τῆς σύνδεσης τῆς ΕΟΚ». («Αὐγὴ» 18-1-61).

Συνεπῶς ἡ Ἑλλὰς ὄχι μόνον νὰ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὸ ἀμυντικὸν σύστημα τῆς Δύσεως, ἀλλὰ νὰ χάσῃ καὶ τὴν πολιτικήν, καὶ οἰκονομικὴν συνεργασίαν της μὲ αὐτὴν καὶ νὰ ἀπομονωθῇ διεθνῶς ὥστε νὰ ἐνισχυθῇ ἡ δυνατότης πιέσεως τοῦ ἀνατολικοῦ συνασπισμοῦ ἐπ᾽ αὐτῆς.

3. «Πολιτικὴ εἰρήνης καὶ φιλίας μὲ ὅλους τοὺς λαοὺς καὶ πρῶτα ἀπ᾽ ὅλα μὲ τοὺς γειτονικούς. — Τὰ Βαλκάνια ζώνη εἰρήνης — Ἀνάπτυξη τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μὲ τὶς σοσιαλιστικὲς χῶρες» («Αὐγὴ 18-1-1961).

Ἀφοῦ λοιπὸν χάσῃ κάθε δυνατότητα ἀμύνης καὶ ἀποσπασθῇ ἀπὸ τὴν Δύσιν ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ ἀρχίσῃ βαθμιαίως νὰ τίθεται ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τοῦ σοβιετικοῦ συνασπισμοῦ.

4. —«Κατάργηση τῶν ἔκτακτων μέτρων καὶ νόμων—Χορήγηση γενικῆς ἀμνηστείας—Ἐπαναπατρισμὸς τῶν πολιτικῶν προσφύγων—Νομιμοποίηση τοῦ Κ.Κ.Ε.— Διάλυση τῶν φασιστικῶν ὀργανώσεων». («Αὐγὴ» 18-1-61).

Κατ᾽ αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ Ἑλλὰς θὰ στερηθῇ πάσης δυνατότητος καὶ ἐσωτερικῆς ἀμύνης ἐναντίον καὶ τοῦ ἐγχωρίου πλέον κομμουνισμοῦ καὶ θὰ εὑρεθῇ μεταξὺ

δύο πυρῶν, ἤτοι τῆς διαρκῶς αὐξανομένης πιέσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἐσωτερικοῦ κομμουνισμοῦ. Καὶ ἐνῶ θὰ βάλλεται ἐκ τῶν ἔξω καὶ ἐκ τῶν ἔνδον, δὲν θὰ δύναται νὰ ἀμυνθῇ, διότι θὰ εἶναι ἀφωπλισμένη ὑλικῶς καὶ ψυχολογικῶς. Καὶ δὲν θὰ δύναται νὰ ἀντιστῇ εἰς τὸν κομμουνισμὸν ὄχι μόνον τὸ ἀφωπλισμένον Ἑλληνικὸν Κράτος, ἀλλὰ οὔτε καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἀφοῦ θὰ ἔχουν διαλυθῇ ἀκόμη καὶ αἱ ἀντικομμουνιστικαὶ ὀργανώσεις του, τὰς ὁποίας ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα κατὰ γνωστότατον παλαιὸν σύστημά της ἀποκαλεῖ «φασιστικάς».

Εἰς τὰ ἀνωτέρω βασικὰ καὶ πραγματικὰ αἰτήματα τῆς «ἀλλαγῆς» προστίθενται καὶ μερικὰ δημαγωγικὰ περὶ ἀμέσου αὐξήσεως μισθῶν, ἡμερομισθίων καὶ συντάξεων κ.ο.κ.

Ἀπὸ ὅσα ἀνεφέραμεν συνάγεται σαφῶς ὅτι ἡ «ἀλλαγὴ» τῆς Ε.Δ.Α ἀποβλέπει εἰς τὴν συγκέντρωσιν ὅλων τῶν ἀπαραιτήτων στρατιωτικῶν, οἰκονομικῶν πολιτικῶν, ἰδεολογικῶν καὶ ὀργανωτικῶν πρϋποθέσεων διὰ νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ γενικὴ ἐπίθεσις τοῦ κομμουνισμοῦ πρὸς ὁλοκληρωτικὴν ἀπορρόφησιν τῆς Ἑλλάδος.

Συμπέρασμα

Τὸ στρατηγικὸν σχέδιον τοῦ διεθνοῦς κομμουνισμοῦ διὰ τὴν κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος διαιρεῖται εἰς δύο φάσεις:

Ἡ πρώτη ὀνομάζεται «ἐθνικὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ» καὶ συνίσταται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ἑνὸς συνόλου μέτρων τὰ ὁποῖα ἐπιφανειακῶς δὲν ἐκφεύγουν ἀπὸ τὰ πλαίσια τοῦ δυτικοῦ συστήματος καὶ διὰ τοῦτο ἐμφανίζονται ὡς δῆθεν «ἀκίνδυνα» καὶ γίνονται ἀποδεκτὰ ἢ τουλάχιστον συζητοῦνται καὶ ἀπὸ ὡρισμένους μὴ κομμουνιστάς. Εἰς τὴν πραγματικότητα ὅμως τὰ μέτρα αὐτὰ θὰ ἐπιφέρουν τόσας ἀλλοιώσεις εἰς τὴν διεθνῆ θέσιν καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν κατάστασιν τῆς Χώρας, ὥστε θὰ προπαρασκευάσουν ἐντελῶς καὶ ἀπὸ κάθε πλευρὰν τὸ ἔδαφος διὰ τὴν τελικὴν ἐπικράτησιν τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἡ λεγομένη «ἐθνικὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγὴ» εἶναι λοιπὸν ἡ γέφυρα ἀπὸ τὴν Δύσιν πρὸς τὴν Ἀνατολήν, ἀπὸ τὴν Δημοκρατίαν πρὸς τὸν κομμουνισμόν. Τὴν γέφυραν αὐτὴν ἐπιχειρεῖ νὰ οἰκοδομήσῃ ἡ Ε.Δ.Α, διὰ νὰ παραδώσῃ κατόπιν τὴν σκυτάλην τῆς δευτέρας φάσεως τῆς ἐπαναστάσεως εἰς τὸ Κ.Κ.Ε.

«Ἱστορικὴ ἀποστολὴ» τῆς Ε.Δ.Α καὶ τοῦ προγράμματός της εἶναι νὰ κάνουν τὴν Ἑλλάδα «ὥριμον» διὰ τὴν ἀπορρόφησίν της ἀπὸ τὸν κομμουνιστικὸν κόσμον. Αὐτὴ εἶναι ἡ δῆθεν «ἐθνικὴ δημοκρατικὴ ἀλλαγή».

★

ΜΕΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΤΗΣ Ε. Δ. Α.

Εἰς τὸ τεῦχος μας τοῦ Ἰουλίου (σελ. 429—433) ἐδημοσιεύσαμεν μίαν μελέτην μὲ τὸν τίτλον «ἡ κομμουνιστικὴ προεκλογικὴ ἐξόρμησις καὶ ἡ ἀντιμετώπισίς της ἀπὸ γενικωτέρας ἐθνικῆς πλευρᾶς». Εἰς τὴν μελέτην ἐκείνην ἐξετίθετο ἀρκετὰ λεπτομερῶς ἡ προεκλογικὴ στρατηγικὴ καὶ τακτικὴ τῆς κομμουνιστικῆς Ε.Δ.Α. καὶ ὑπεδεικνύοντο ὡρισμένοι τρόποι διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν ἀντιμετώπισίν της ὄχι ἀπὸ στενῆς κομματικῆς ἀλλὰ ἀπὸ γενικωτέρας ἐθνικῆς σκοπιᾶς.

Ἔκτοτε μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ προεκλογικοῦ ἀγῶνος ἐπῆλθον ὡρισμέναι ἐξελίξεις αἱ ὁποῖαι ἐπιβάλλουν μίαν συμπλήρωσιν τῆς προαναφερθείσης μελέτης μας διὰ τῆς ἐπισημάνσεως ὡρισμένων βασικῶν σημείων τῆς προεκλογικῆς στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς τῶν κομμουνιστῶν.

Ἀποκαλυπτικὴ διὰ τὴν στρατηγικὴν καὶ τακτικὴν τῆς Ε.Δ.Α. εἰς τὸν προεκλογικὸν ἀγῶνα ὑπῆρξεν ἡ συγκέντρωσις τῶν ὀπαδῶν της τὴν 21 Αὐγούστου 1961 εἰς τὸ θέατρον «Ἀκροπόλ» ὅπου ὡμίλησαν ὁ Η. Ἠλιοῦ καὶ ὁ Λ. Κύρκος. Ἐκ τῶν ὁμιλιῶν αὐτῶν συνάγονται τὰ ἑξῆς :

1ον. Ἡ Ε.Δ.Α. θὰ ρίψῃ τὸ κέντρον τῆς προεκλογικῆς της ἐκστρατείας εἰς οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ θέματα, ἐκμεταλλευομένη ἐντατικῶς καὶ ἀδιστάκτως τὰ πλέον φλέγοντα ἐκ τῶν λαϊκῶν προβλημάτων. Ὁ Ἠλιοῦ εἶπεν σχετικῶς : :

«Ὁ ἑλληνικὸς λαὸς βλέπει τὶς ἐπερχόμενες ἐκλογὲς σὰν ε ὐ κ α ι ρ ί α μ ά χ η ς γ ι ὰ τ ὴ ν ἐ π ί λ υ σ η τ ῶ ν π ρ ο β λ η μ ά τ ω ν π ο ὺ τ ί θ ε ν τ α ι ἐ π ι τ α κ τ ι κ ὰ μ π ρ ο σ τ ά τ ο υ. Ἀνάμεσα σ' αὐτά, αὐτὸ ποὺ τὸν τσακίζει κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμή, εἶναι τ ὸ π ρ ό β λ η μ α τ ο ῦ ψ ω μ ι ο ῦ καὶ τῆς ζωῆς του. Ἡ ἐξαθλίωση ποὺ γιγαντώνεται ἀπὸ μέρα σὲ μέρα».

Συνεπῶς ἡ κομμουνιστικὴ προπαγάνδα θὰ ἀναπτύξῃ τὴν ἐπιθετικήν της δραστηριότητα εἰς τὰ οἰκονομικὰ καὶ ἰδίως τὰ κοινωνικὰ θέματα ὅπου πιστεύει ὅτι ὑπάρχει πρόσφορον ἔδαφος.

2ον. Ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ θέματος ἀντιθέτως ἡ κομμουνιστικὴ Ε.Δ.Α. δίδει μάχην μόνον κατ' ἀνάγκην, προκαλουμένη (πλὴν τοῦ θέματος τῶν πυραυλικῶν βάσεων τὸ ὁποῖον εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ θέσῃ λόγῳ ἐντολῶν τῆς Μόσχας). Ὁ Λ. Κύρκος εἶπεν ἐπ' αὐτοῦ :

«Ἡ κυβέρνησις μ ᾶ ς π ρ ο κ α λ ε ῖ σὲ μιὰ ἀναμέτρησι σ' ὅλα τὰ πεδία καὶ κατ' ἐξοχή, στὸ ἐ θ ν ι κ ό. ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΣΤΕ ΤΗΝ ΠΡΟΚΛΗΣΙ. Ἔχουμε τὴν ἀμάραντη δόξα τῆς ἀντιστάσεως καὶ ἔχουν τοὺς ἀτιμωτικοὺς τίτλους τῶν κατοχικῶν νομαρχῶν καὶ τῶν νεκροθαπτῶν τῆς Κύπρου».

Ἡ Ε.Δ.Α. δέχεται λοιπὸν τὴν μάχην ἐπὶ ἐθνικῶν θεμάτων, τὴν ἀνάγκην φιλοτιμίαν ποιουμένη, διότι εἰς αὐτὰ τὰ θέματα μειονεκτεῖ συντριπτικῶς.

3ον. Ἡ Ε.Δ.Α. ἐπιθυμεῖ τὴν δι' οἱουδήποτε μέσου σύμπηξιν ἑνὸς Ἑνιαίου Ἀντικυβερνητικοῦ Μετώπου οἱασδήποτε μορφῆς καὶ ἐκτάσεως. Διὰ τοῦτο συγκεντρώνει τὴν προπαγανδιστικήν της προσπάθειαν εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀπατηλῆς «θέσεως» ὅτι ἡ μεγάλη τομὴ τίθεται δῆθεν μεταξὺ Κυβερνήσεως ἀφ' ἑνὸς καὶ ὁλοκλήρου τῆς Ἀντιπολιτεύσεως (ἐθνικῆς καὶ κομμουνιστικῆς) ἀφ' ἑτέρου, καὶ ὄχι μεταξὺ Κομμουνισμοῦ καὶ Ἔθνους, ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν πραγματικότητα. Ὁ Ἠλιοῦ εἶπεν σχετικῶς:

«Ἡ τομὴ εἶναι ἀνάμεσα στὸ Ἔθνος καὶ τὴν ξενόδουλη ὀλιγαρχία. Κοντολογῆς ἀνάμεσα στὸ Λαὸ καὶ στοὺς Νιάρχους καὶ στοὺς ξένους. Ποιὸν ὑπηρετεῖ ἡ κυβέρνησις ; Τοὺς δεύτερους».

Τὸ πρόγραμμα τοῦ ἑνιαίου ἀντικυβερνητικοῦ μετώπου κατὰ τὸν Ἠλιοῦ πρέπει νὰ εἶναι :

«Κατοχύρωσις καὶ προάσπισις τῶν δημοκρατικῶν κοινοβουλευτικῶν θεσμῶν. Ἱκανοποίησις τῶν ἀμέσων καὶ ζωτικῶν

λαϊκῶν αἰτημάτων. 'Αποκατάστασις τῆς Δημοκρατίας».

4ον. Ἡ Ε.Δ.Α. ἀνησυχεῖ ἰδιαιτέρως ἀπὸ τὴν ἀντικομμουνιστικὴν διαφώτισιν τὴν ὁποίαν ἀποκαλεῖ «ἐκστρατείαν μίσους» διότι θεωρεῖ ὅτι αὐτὴ δημιουργεῖ ἕνα «ἀντικομμουνιστικὸ τεῖχος» καὶ ἀποτελεῖ τὸ κυριώτερον ἐμπόδιον εἰς τὴν συγκρότησιν τοῦ ἑνιαίου ἀντικυβερνητικοῦ μετώπου. Ὁ Κύρκος ἐκφράζων τὴν βαθυτάτην ἀνησυχίαν τῶν κομμουνιστῶν ἀπὸ τὴν ἔντασιν τῆς ἐθνικῆς ἀντικομμουνιστικῆς διαφωτίσεως εἶπεν σχετικῶς τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά :

«Τὸν τελευταῖο καιρὸ ἡ κυβέρνησις ἐξαπέλυσε μιὰ νέα ἐπίθεσι διχασμοῦ τοῦ Λαοῦ. Μιλώντας τὴν γλῶσσα τῶν ταπεινῶν ἐνστίκτων, τοῦ πιὸ τυφλοῦ φανατισμοῦ, τῆς διαστρεβλώσεως καὶ τοῦ μίσους, ἐπετέθη ταυτοχρόνως κατὰ τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν, τοῦ Χρουστσὼφ καὶ τῆς ἀριστερᾶς. Ἐνόμισε ὅτι θὰ ἀποσπάση τὴν προσοχὴν τοῦ Λαοῦ ἀπὸ τὰ προβλήματά του καὶ θὰ σκοτίση τὴ λογική του μὲ τὰ κηρύγματα τῆς πατριδοκαπηλείας.

Τὴν ἐκστρατεία τοῦ μίσους θὰ τὴν συνεχίση καὶ θὰ τὴν ἐντείνη ἡ κυβέρνησις. Ἀποτελεῖ προϋπόθεσι γιὰ τὸ ἐκλογικὸ πραξικόπημα ποὺ προπαρασκευάζει—καὶ ποὺ ὅλα δείχνουν πὼς πλησιάζει στὴν τελευταία του φάσι».

Εἰς τὸ ἴδιον θέμα ἀνεφέρθη ἐπίσης καὶ ὁ Ἠλιοῦ, εἰρῶν τὰ ἑξῆς ἀποκαλυπτικά, διὰ τὴν δύσκολον θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν περιέρχεται ἡ Ε.Δ.Α. ὅταν ἀναπτύσσεται ἐπιθετικὴ μαχητικὴ ἀντικομμουνιστικὴ διαφωτιστικὴ προσπάθεια.

«Μὲ τὴν ἐπίγνωση ὅτι, ὅταν πραγματοποιηθῆ ἡ πατριωτικὴ συνεργασία δὲν τῆς ἐξαρκεῖ ἡ βία, γιὰ ν' ἀναχαιτίση τὸν ἐπερχόμενο καταποντισμό της, ἡ Κυβέρνηση Καραμανλῆ προσέφυγε, τὸν τελευταῖο σαφῶς προεκλογικὸ καιρό, στὰ μεγάλα μέσα. Βοηθουμένη ἀπὸ τὸ σημερινὸ κλῖμα διεθνοῦς ἐντάσεως καὶ προγραμματισμένα ὑπερβάλλοντας μὲ ὅλα τὰ πλούσια στὴ διάθεσή της μέσα τὴ σημασία του καὶ παραμορφώνοντας τὰ δεδομένα του, ἐπιχειρεῖ νὰ παίξη τὸ χαρτὶ τῶν ἐθνικῶν κινδύνων. Χαρακτηρίζει σὰν ἀντεθνικὴ καὶ σὰν προδοτικὴ τὴν πολιτικὴ τῶν ἀντιπάλων της, καὶ ξεμπερδεύει. Τὸ ἴδιο τροπάρι τῆς πατριδοκαπηλείας ἐπιστρατεύεται καὶ σήμερα.

Μὲ τὴ μέθοδο αὐτὴ ἡ Κυβέρνηση Καραμανλῆ ἀποβλέπει σὲ δύο στόχους: Πρῶτον: Νὰ μετατοπίση τὰ θέματα, πάνω στὰ ὁποῖα θὰ διεξαχθῆ αὔριο ἡ ἐκλογικὴ ἀναμέτρηση. Νὰ ἀποσπάση τὴν προσοχὴ τοῦ Λαοῦ ἀπὸ τὰ ἄμεσα, τὰ μεγάλα, τὰ ζέοντα προβλήματα τοῦ ψωμιοῦ του, τῆς δουλειᾶς του τῆς ζωῆς του, τῆς ἐξαθλιώσεώς του καὶ τῆς ἐκμεταλλεύσεώς του, τοῦ ξεπουλήματος τῆς Χώρας. Καὶ δεύτερον: Νὰ ἐκφοβίση καὶ νὰ ἐκβιάση τὴν ἡγεσία τῆς ὑπόλοιπης ἀντιπολιτεύσεως καὶ νὰ ἐπιδράση ἔτσι γιὰ τὴ διάσπαση τῆς πατριωτικῆς ἑνότητας τοῦ Λαοῦ. Ἰδίως νὰ ἐπηρεάση καὶ νὰ κλονίση ὅσους δὲν ἔχουν ξεκαθαρίσει μέσα τους ἀπὸ ποῦ προσδοκοῦν τὴν ἐξουσία. Ἀπὸ τὸν Λαό, ἢ ἀπὸ τὴν εὔνοια».

Τὴν ἀντικομμουνιστικὴν διαφώτισιν ἡ ὁποία τὴν ἀνησυχεῖ βαθύτατα, ἡ Ε.Δ.Α. προσπαθεῖ ἀπεγνωσμένως νὰ τὴν παρουσιάση ὡς ἀπόπειραν «διχασμοῦ τοῦ λαοῦ» καὶ νὰ τὴν καταπολεμήση διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως δημαγωγικῶν συνθημάτων περὶ «λαϊκῆς ἑνότητος», τὰ ὁποῖα φυσικὰ ἔρχονται εἰς πλήρη ἀντίθεσιν πρὸς τὴν μαρξιστικὴν ἀντίληψιν περὶ πάλης τῶν τάξεων. Ὁ Κύρκος εἶπεν ἐν προκειμένῳ :

«Ἡ ἀπάντησις στὴν σταυροφορία τοῦ μίσους εἶναι ἡ σταυροφορία τῆς ἑνότητος καὶ τῆς ἀδελφωσύνης ἀνάμεσα στὸν Λαό».

5ον. Ἡ Ε.Δ.Α. ἐπιθυμεῖ ἡ πορεία πρὸς τὰς ἐκλογὰς νὰ συντονισθῆ μὲ μίαν παράλληλον πορείαν ἐξαπολύσεως καὶ ἐπεκτάσεως μαχητικῶν «λαϊκῶν» μαζι-

κῶν ἀγώνων» ἀνατρεπτικῆς φύσεως, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀσκηθῇ δυναμικὴ πίεσις ἐπὶ τῆς ἡγεσίας τῆς ἐθνικῆς Ἀντιπολιτεύσεως πρὸς συνεργασίαν καὶ θὰ δημιουργηθῇ ἕνα «κλῖμα δυνάμεως» ὑπὲρ τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ ἀποθαρρυντικῆς φοβίας εἰς τοὺς ἀντιπάλους του. Ὁ Κύρκος διεκήρυξεν : «Ἂς κινήσουμε ὅλο τὸν Λαὸ σὲ μιὰ πανεθνικὴ ἐξόρμησι γιὰ τὰ λαϊκὰ καὶ ἐθνικὰ προβλήματα σήμερα. Γιὰ τὸ ἐκλογικὸ σάρωμα τῆς ὑποτέλειας αὔριο. Ἂς ἀνοίξουμε ἀπὸ τώρα ὅλα τὰ μέτωπα. Κάθε κίνησις τοῦ λαοῦ καὶ ἡ πιὸ μικρή, ἀποκτᾶ τεράστια σημασία. Γιατὶ ἐκεῖ βρίσκεται τὸ βάθρο τῆς ἑνότητος καὶ τῆς νίκης.

Κάθε ἀναμέτρησις μὲ τὴν κυβέρνησι —ποὺ πρέπει νὰ τὴν ἐπιδιώκουμε—πρέπει νὰ καταλήγῃ στὴν ἧττα της».

Καὶ ὁ Ἠλιοῦ προσέθεσεν : «Ὁ ἀδούλωτος Λαός μας θὰ ἀπαντήσῃ ὅπως ταιριάζει στὴν ἀπόπειρα βιασμοῦ του. Θὰ ἀνεβάσῃ τοὺς ἀγῶνες του μέχρι τῶν ἐκλογῶν. Θὰ περάσῃ νικηφόρα τὴ δοκιμασία τῶν προεκλογικῶν αὐθαιρεσιῶν, σαρώνοντας τὸ ἀστυνομικὸ κράτος.

6ον. Ἡ Ε.Δ.Α. ἀνησυχεῖ ἐπίσης σοβαρῶς ἀπὸ τὴν διάδοσιν τῆς ἀπόψεως ὅτι ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θὰ τῆς ἐπιτραπῇ ποτὲ νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ ὅτι ἐν ἀνάγκῃ θὰ ἐφαρμοσθῇ ἀκόμη καὶ δικτατορία διὰ νὰ ἀποφευχθῇ ἡ κατάληψις τῆς ἀρχῆς ἀπὸ τοὺς ἐθνοπροδότας κομμουνιστὰς ἢ τοὺς συνοδοιπόρους των. Ἡ ἄποψις αὐτή, εὐρέως διαδιδομένη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐμποδίζει πολλοὺς ἀπὸ τοῦ νὰ συνεργασθοῦν μετὰ τῆς Ε.Δ.Α., ἀφ' ἑτέρου δὲ δημιουργεῖ τὴν νοοτροπίαν τῆς «χαμένης ψήφου» εἰς τὰς φιλοαριστερὰς μάζας καὶ στρέφει τμῆμα των πρὸς ἄλλας πολιτικὰς κατευθύνσεις. Διὰ τοῦτο ἡ Ε.Δ.Α. καταβάλλει ἔντονον προπαγανδιστικὴν προσπάθειαν πρὸς διάλυσιν αὐτῆς τῆς ἡττοπαθοῦς διὰ τὸ κομμουνισμὸν ἀπόψεως. Ὁ Ἠλιοῦ ἀφιέρωσεν σημαντικὸν μέρος τοῦ λόγου του εἰς αὐτὸ τὸ θέμα, εἰπών :

«Ρίχνουν ἀκόμα οἱ σκοτεινοὶ κύκλοι τῆς ἀνωμαλίας κάθε τόσο τὴν πληροφορία, ποὺ ἀποτελεῖ μαζὶ καὶ προσπάθεια ἐκφοβισμοῦ ἀλλὰ καὶ ψυχολογικὴ προετοιμασία γιὰ μέτρα ἐσχάτης ἀπογνώσεως, ὅτι θὰ θέσουν ἐκτὸς νόμου τὴν Ε.Δ.Α. Αὐτὸ θὰ σήμαινε ἀνοικτὴ δικτατορία.

Παραπέρα ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν θὰ παραδώσουν τὴν ἐξουσία σὲ πλειοψηφία πατριωτικῆς συνεργασίας κι' ἐπισείουν τὸ σκιάχτρο τῆς δικτατορίας. Κάνουν λάθος. Οἱ καιροὶ ἔχουν ἀλλάξει. Καὶ πρῶτα—πρῶτα : ΟΤΑΝ Ο ΛΑΟΣ ΔΩΣΗ ΤΗΝ ΠΛΕΙΟΨΗΦΙΑ ΤΟΥ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ, ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΜΜΙΑ ΔΥΝΑΜΗ ΠΟΥ ΘΑ ΕΜΠΟΔΙΣΗ ΤΟ ΣΧΗΜΑ ΑΥΤΟ ΝΑ ΠΑΡΗ ΤΗΝ ΕΞΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΝΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐπιβολὴ δικτατορίας Σὲ κάθε περίπτωση τέτοιας ἐπιβολῆς ξέρουν ὅτι θὰ τσακισθοῦν κάτω ἀπὸ τὴν γενικὴ κινητοποίηση τοῦ λαοῦ, ποὺ θὰ προμαχήσῃ τῶν ἐλευθεριῶν του. Καὶ ξέρουν ἀκόμη ὅτι, ἐπιβάλλοντας τὴ δικτατορία, νομιμοποιοῦν ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη, κάθε μορφῆς δραστηριότητα γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς δημοκρατικῆς ὁμαλότητας καὶ τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν».

Τὰ ἀνωτέρω σημεῖα τῆς προεκλογικῆς τακτικῆς τῆς κομμουνιστικῆς Ε.Δ.Α. εἶναι ἀξιοπρόσεκτα καὶ περικλείουν τὰ ἑξῆς πολύτιμα δι' ὁλόκληρον τὴν ἐθνικὴν—δημοκρατικὴν παράταξιν διδάγματα :

1ον. Ὁ λαός μας πρέπει νὰ διαφωτισθῇ συστηματικῶς καὶ πειστικῶς δι' ὅλας τὰς οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς πραγματικότητας, κατακτήσεις καὶ προοπτικὰς τῆς χώρας μας ὡς καὶ διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῶν κομμουνιστῶν καὶ τὴν πραγματικότητα εἰς τὰς χώρας τοῦ κομμουνισμοῦ.

2ον. Πρέπει νὰ ἀναπτυχθῇ μεγάλη ἐπίθεσις κατὰ τοῦ κομμουνισμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ πεδίου ὅπου αὐτὸς λόγῳ τῆς ξενοδούλου φύσεως καὶ τοῦ ξενοκινήτου χαρακτῆρος του, εὑρίσκεται εἰς συντριπτικῶς ἀσθενεστέραν θέσιν. (λ.χ. Β. Ἤπειρος, διαφορὰ μὲ Βουλγαρίαν, προδοσία κυπριακοῦ ἀγῶνος, κατασκοπεία κ.λ.π.)

3ον. Νὰ ἐπαναλαμβάνεται συνεχῶς καὶ νὰ κατανοηθῇ ἀπὸ ὅλους ὅτι ἡ μεγάλη, τομή, ἡ βασικὴ διαχωριστικὴ γραμμὴ τὸ ἀγεφύρωτο χάσμα, ὑπάρχει μεταξὺ ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἀντεθνικοῦ κομμουνισμοῦ ἀφ' ἑτέρου. Συνεπῶς ἐντὸς τῆς ἐθνικῆς παρατάξεως εἶναι δυνατὸν καὶ ἴσως καὶ ἀναγκαῖον νὰ ὑπάρχουν διαφοραὶ ἀπόψεων ἀλλὰ αὐταὶ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἐπιτρέπεται νὰ ὁδηγοῦν εἰς τὴν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον συνεργασίαν ἢ καὶ ἁπλῆν ἐπαφήν, μὲ τὸν κομμουνισμὸν διότι αὐτὸς εἶναι ἐκτὸς τῶν ἐθνικῶν πλαισίων, δὲν ἀποτελεῖ μέλος τῆς ἐθνικῆς οἰκογενείας τῶν Ἑλλήνων.

4ον. Ἡ ἀντικομμουνιστικὴ διαφώτισις εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ πρὸς ὅλα τὰ στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ πρέπει νὰ ἐνταθῇ καὶ νὰ συστηματοποιηθῇ. Ἡ ἀντικομμουνιστικὴ διαφώτισις εἶναι συμφέρον ὄχι ἑνὸς κόμματος ἀλλὰ ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους καὶ ἀποτελεῖ ἔργον ἐθνικόν, κατ' ἐξοχὴν ἑλληνικόν.

5ον. Πρέπει νὰ ληφθοῦν ὅλα τὰ ἀπαραίτητα διαφωτιστικὰ καὶ προληπτικὰ μέτρα διὰ νὰ ματαιωθῇ ἡ κομμουνιστικὴ προσπάθεια ὑποκινήσεως καὶ ἐξαπολύσεως ἀνατρεπτικῶν ἐκδηλώσεων.

6ον. Πρέπει νὰ διαδοθῇ εὐρέως ἡ ἄποψις ὅτι πράγματι, ΠΟΤΕ, εἰς καμμίαν περίπτωσιν καὶ ὑπὸ οἱασδήποτε συνθήκας δὲν θὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Ε.Δ.Α. καὶ γενικῶς εἰς τὸν κομμουνισμὸν ἡ ἄνοδος εἰς τὴν ἐξουσίαν, διότι τοῦτο θὰ ἐσήμαινεν τὸν ὄλεθρον τοῦ Ἔθνους, τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ δικαίωμα ἀλλὰ καὶ τὸ καθῆκον νὰ ἀμυνθῇ δι' ὅλων τῶν δυνάμεών του καὶ δι' ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν δυνατῶν μέσων.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀποκτήσουν τὸ ἐξαίρετο βιβλίο τοῦ Ὕβ Ζ'κιλμπὲρ «Ἡ Κούβα τοῦ Κάστρο», νὰ γράψουν στὴν «Σοβιετολογία». Πολυτελὴς ἔκδοσις 240 σελ. Τιμὴ δρχ. 15.

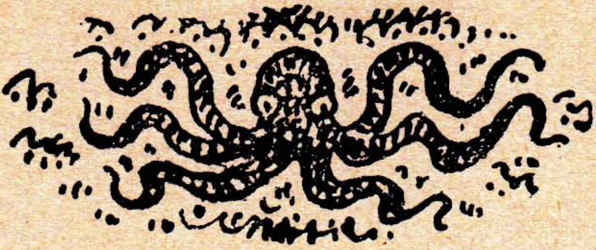

Πολιτικὸς πόλεμος

ΩΡΙΣΜΕΝΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΑΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΚΡΟΥΣΙΣ ΤΩΝ

Κομμουνιστικὰ συνθήματα

Ὁ ἀπὸ Βορρᾶ κίνδυνος εἶναι ἀνύπαρκτος καὶ ἀποτελεῖ ἐφεύρεσιν τῶν ἀντιδραστικῶν γιὰ νὰ καλλιεργοῦν τὴν φοβίαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

—Ἡ Ἑλλάς, ἀκολουθοῦσα ψυχροπολεμικὴν πολιτικὴν θέτει εἰς κίνδυνον τὴν βαλκανικὴν εἰρήνην, ἐμποδίζει τὴν βαλκανικὴν συνεργασίαν καὶ δυσχεραίνει τὰς σχέσεις μετὰ τῆς ἀνατολῆς.

—Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν τίθεται ζήτημα μεταβολῆς τοῦ κοινωνικοπολιτικοῦ καθεστῶτος τῆς Χώρας ἀλλὰ μιᾶς περιωρισμένης ἀλλαγῆς ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ ἀστικοδημοκρατικοῦ καθεστῶτος.

Δημοκρατικὰ συνθήματα

—Ἡ σλαβοκομμουνιστικὴ ἀπειλὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καὶ ἐπιβάλλει εἰς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν τὴν ἀνάγκην τῆς ἐπαγρυπνήσεως καὶ τῆς διαρκοῦς ἑτοιμότητος.

—Ἡ Ἑλλὰς ἐπιθυμεῖ φιλικὰς σχέσεις μὲ ὅλους, οὐδένα ἀπειλεῖ, φροντίζουσα διὰ τὴν ἄμυνάν της ἀλλὰ ἦτο καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι τὸ ἀντικείμενον ἐπιθετικῶν βλέψεων τοῦ κομμουνιστικοῦ στρατοπέδου καὶ εἰδικώτερον τῆς Βουλγαρίας ὑποστηριζομένης ἀπὸ τὴν Μόσχαν, τὸν διεθνῆ καὶ ἐγχώριον κομμουνισμόν.

—Μοναδικὴ πραγματικὴ ἐπιδίωξις τῶν κομμουνιστῶν εἶναι ἡ πλήρης ἀνατροπὴ τοῦ κοινωνικοπολιτικοῦ μας καθεστῶτος καὶ ἡ κομμουνιστικοποίησις τῆς Χώρας μὲ ὀλεθρίας ἐθνικὰς συνεπείας δι' αὐτήν. Ἡ δῆθεν «ἀλλαγὴ» ἀποτελεῖ ἁπλῶς τὴν γέφυραν πρὸς αὐτὴν τὴν μόνην πραγματικὴν ἀλλαγὴν τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκει ὁ κομμουνισμός.

—Σήμερον δὲν τίθεται ζήτημα ἀστικοῦ ἢ κομμουνιστικοῦ καθεστῶτος ἀλλὰ δικτατορίας τῆς Δεξιᾶς ἢ ἀποκαταστάσεως τῆς Δημοκρατίας.

—Πολιτικὴ ἴσης φιλίας μὲ ὅλας τὰς χώρας καὶ ἰδίως μὲ τὰς γειτονικὰς βαλκανικάς.

—Ὄχι βάσεις πυραύλων.

—Βαλκανικὴ συνεννόησις.

—Κατάργησις τοῦ Γ' Ψηφίσματος, τοῦ Νόμου 509 καὶ ὅλων τῶν ἐκτάκτων μέτρων τὰ ὁποῖα καταργοῦν τὴν Δημοκρατίαν.

—Νὰ μειωθοῦν αἱ δαπάναι τῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ νὰ διατεθοῦν διὰ παραγωγικοὺς σκοπούς.

—Νὰ μειωθῇ ἡ διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς θητείας εἰς 12 μῆνας.

—Ἡ σύνδεσις μὲ τὸν Ε.Ο.Κ. θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν καταστροφὴν τῆς βιοτεχνίας, τὴν ἐξαφάνισιν τῆς βιομηχανίας, τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἐκβιομηχανίσεως, τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀνατολικῆς ἀγορᾶς καὶ συνεπῶς θὰ ἀποτελέσῃ ἐθνικὴν καταστροφὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν Μικρασιατικήν.

—Μόνον ἡ Ἀνατολικὴ ἀγορὰ ἀποτελεῖ σταθερὰν καὶ πλήρη διέξοδον διὰ τὰ ἀγρο-

—Τὸ μόνον πραγματικὸν ζήτημα εἶναι διαφύλαξις τοῦ ἰσχύοντος δημοκρατικοῦ μας πολιτεύματος ἢ ἀνατροπή του ἀπὸ τὸν τυραννικὸν κομμουνισμόν.

—Ἡ Ἑλλὰς ἀνήκει σταθερῶς εἰς τὸν ἐλεύθερον δυτικὸν κόσμον ἐπιθυμεῖ ὅμως τὴν φιλίαν μὲ ὅλους. Ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν ὄξυνσιν εἶναι αἱ κομμουνιστικαὶ χῶραι.

—Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ἄμυνάν της λαμβάνουσα ὅλα τὰ ἐπιβαλλόμενα ἑκάστοτε μέτρα χωρὶς νὰ δεσμεύεται ἐκ τῶν προτέρων.

—Ἐχθροὶ τῆς βαλκανικῆς συνεννοήσεως εἶναι ἡ Ἀλβανία καὶ ἡ Βουλγαρία.

—Τὰ ἔκτακτα μέτρα ἀποτελοῦν ἐπιβαλλομένας ἐνεργείας ἀμύνης τῆς Δημοκρατίας ἐναντίον τοῦ ἀνατρεπτικοῦ κομμουνισμοῦ. Ἡ Δημοκρατία πρέπει νὰ εἶναι μαχομένη καὶ ὄχι παθητική.

—Ἡ διατήρησις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον εἶναι ζήτημα ἁπτόμενον τῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἔθνους καὶ συνεπῶς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον παζαρευμάτων. Ἄλλωστε αἱ γειτονικαὶ κομμουνιστικαὶ χῶραι διατηροῦν πολὺ ὑπερτέρας ἐνόπλους δυνάμεις, παραβιάζουσαι καὶ τὰς ρητὰς διατάξεις τῆς συνθήκης εἰρήνης.

—Ἡ διάρκεια τῆς στρατιωτικῆς θητείας καθορίζεται ἀπὸ τὰς ἐθνικὰς ἀνάγκας καὶ μόνον. Εἰδικῶς δὲ οἱ κομμουνισταὶ δὲν ἔχουν κανένα λόγον ἐπ' αὐτοῦ.

—Ἡ σύνδεσις μὲ τὴν Ε.Ο.Κ. ἐκφράζει τὴν πρόοδον τὴν ὁποίαν ἐπετέλεσε ἡ χώρα μας, ἐξασφαλίζει μίαν ἀγορὰν 170 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων διὰ τὰ ἀγροτικά μας προϊόντα, ἐξασφαλίζει τὴν πιστοδότησιν τῆς οἰκονομίας μας καὶ τὴν ἐκβιομηχάνισιν τῆς χώρας, ἐνῶ ταυτοχρόνως θὰ φέρῃ ἀφθονίαν καὶ φθήνειαν. Ἡ σύνδεσις μὲ τὴν Ε.Ο.Κ. ἐξασφαλίζει τὸ μέλλον τῆς χώρας μας οἰκονομικῶς καὶ πολιτικῶς.

—Ἡ Ἑλλὰς οὐδεμίαν δυνατότητα ἐπωφελοῦς τοποθετήσεως τῶν προϊόντων

τικά μας προϊόντα, ἀλλὰ ἡ κυβερνησις δὲν τὴν ἀξιοποιεῖ.

—Αὐξήσεις σὲ ὅλους τοὺς ἐργαζομένους. Βελτίωσις τῶν βιοτικῶν συνθηκῶν τοῦ λαοῦ (ἐξειδικευμένα διὰ κάθε στρῶμα).

—Ἡ διαχωριστικὴ γραμμὴ τίθεται μεταξὺ Κυβερνήσεως καὶ Ἀντιπολιτεύσεως.

—Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπάρχει ἀστυνομικὸν κράτος.

—Νὰ νομιμοποιηθῆ τὸ Κ.Κ.Ε.

Νὰ δοθῆ γενικὴ ἀμνηστεία.
Ἄνευ ὅρων ἐπαναπατρισμὸς τῶν φυγάδων.

—Λήθη τοῦ παρελθόντος.
Νὰ παύσουν τὰ μίση.
Ὄχι ἄλλο αἷμα.

—Εἰρήνη.

—Οἱ κομμουνισταὶ εἶναι οἱ πρωταγωνισταὶ τῆς εἰρήνης.

μας παραμελεῖ καὶ ἐξαντλεῖ πάντοτε κάθε περιθώριον ἀνταλλαγῶν μὲ τὴν Ἀνατολήν. Αἱ περιωρισμέναι δυνατότητες αὐτῶν τῶν ἀνταλλαγῶν ὀφείλονται εἰς τὴν φύσιν τῆς ἀνατολικῆς ἀγορᾶς.

—Εἰς τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ ἱκανοποιοῦνται αἱ δίκαιαι καὶ πλέον ἐπείγουσαι ἀνάγκαι τοῦ λαοῦ, δημιουργοῦνται δὲ σταθερῶς αἱ βάσεις διὰ τὴν ἔλευσιν προσεχῶς μιᾶς ἐποχῆς γενικῆς εὐημερίας.

—Ἡ διαχωριστικὴ γραμμὴ τίθεται μεταξὺ Ἔθνους καὶ Κομμουνισμοῦ.

—Ἡ Ἑλλὰς εἶναι μιὰ χώρα τόσον δημοκρατική, ὥστε νὰ ἀνέχεται καὶ τὴν ἀναμφισβητήτως ἀντεθνικὴν καὶ ἀνατρεπτικὴν δραστηριότητα τῆς κομμουνιστικῆς Ε.Δ.Α.

—Τὸ Κ.Κ.Ε. ἐτέθη μόνον του ἐκτὸς νόμου διὰ τῶν ἐγκληματικῶν ἐνεργειῶν του.

Ἡ ἀμνηστεία χορηγεῖται μὲ τὴν προϋπόθεσιν τῆς μετανοίας καὶ τῆς παροχῆς ἐγγυήσεων περὶ μὴ ἐπαναλήψεως τῆς ἐγκληματικῆς δραστηριότητος. Ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους πραγματοποιεῖται καὶ ὁ ἐπαναπατρισμὸς ἐκ τοῦ παραπετάσματος.

—Ἡ μόνη πραγματικὴ καὶ συμφέρουσα εἰς τὸ Ἔθνος «λήθη» εἶναι ἡ χορήγησις τῆς συγγνώμης εἰς τοὺς εἰλικρινῶς μετανοοῦντας καὶ εἰς τοὺς παρέχοντας ἐγγυήσεις ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβουν τὰ ἐγκλήματά τους. Διαφορετικὰ ἡ λήθη ὅπως τὴν ζητοῦν οἱ κομμουνισταί, ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τοῦ τετάρτου γύρου.

—Δικαία εἰρήνη ἐν ἐλευθερίᾳ καὶ ἰσοτιμίᾳ συνοδευομένη ἀπὸ θετικὰς ἐγγυήσεις.

—Οἱ κομμουνισταὶ εἶναι οἱ χειρότεροι ἐχθροὶ τῆς εἰρήνης. Παντοῦ ὅπου ἡ εἰρήνη ἐτέθη ἐν κινδύνῳ ἡ αἰτία ἦσαν οἱ κομμουνισταί. Πάντοτε τὰ ὁλοκληρωτικὰ καθεστῶτα εἶναι κίνδυνος διὰ τὴν εἰρήνην. Εἰρηνόφιλα εἶναι μόνον ἐκεῖνα τὰ καθεστῶτα ποὺ ἐλέγχονται ἀπὸ τοὺς λαούς των. Ἡ εἰρήνη καὶ ἡ Δημοκρατία συμβαδίζουν ὅπως καὶ ὁ πόλεμος μὲ τὸν ὁλοκληρωτισμό.

—Ἡ Κύπρος ἐπροδόθη.

—Ἡ προβολὴ ἐδαφικῶν ἀξιώσεων ἐπὶ τῆς νοτίου Ἀλβανίας ἀποτελεῖ ψυχροπολεμικὴν ἐνέργειαν θέτουσαν εἰς κίνδυνον τὴν εἰρήνην τῶν Βαλκανίων.

—Ἡ Ε.Δ.Α. εἶναι κόμμα τῶν ἐργαζομένων, κόμμα δημοκρατικὸν καὶ ἐθνικόν.—Εἶναι κόμμα πρωτοπορειακὸν ἀλλὰ μὴ κομμουνιστικόν.—Ἡ Ε.Δ.Α. εἶναι τὸ μεγαλύτερον κόμμα τῆς Ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἀπολαμβάνει τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ.

—Ἡ Ε.Δ.Α. διεκδικεῖ τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν ὁποίαν καὶ δύναται νὰ φθάσῃ.

—Ὁ κομμουνισμὸς ἐτάχθη ἐναντίον τοῦ ἐθνικοαπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος τῶν Κυπρίων, ἠρνήθη νὰ μετάσχῃ εἰς αὐτόν, τὸν ἐπρόδωσε καὶ τὸν κατεπολέμησε δι' ὅλων τῶν μέσων.

—Ἡ Βόρειος Ἤπειρος εἶναι ἑλληνική. Τὸ καθεστὼς τῆς Ἀλβανίας, στηριζόμενον ἐπὶ τοῦ διεθνοῦς σλαβοκομμουνισμοῦ τὴν ἀφελληνίζει. Ὁ ἐγχώριος κομμουνισμὸς τὴν προδίδει.

—Ἡ Ε.Δ.Α. δὲν εἶναι πολιτικὸν κόμμα ἀλλὰ ξενοκίνητος ἀνατρεπτικὴ ὀργάνωσις πρακτορεύουσα ξένα συμφέροντα εἰς τὸν ἑλληνικὸν χῶρον—Ἡ Ε.Δ.Α. εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ Κ.Κ.Ε. ὑπὸ ἄλλον τίτλον—Ἡ Ε.Δ.Α. ἔχει ἀπομονωθῆ ἀπὸ τὰς εὐρείας μάζας τοῦ λαοῦ καὶ ἀπὸ ὁλόκληρον τὸν ἐθνικὸν πολιτικὸν κόσμον.

—Ἡ Ε.Δ.Α. οὐδέποτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν ἐξουσίαν ἐν Ἑλλάδι, διότι τοῦτο θὰ ἐσήμαινε τὸν ἀφανισμὸν τοῦ Ἔθνους.

Διαδίδετε σὲ ὅλους τοὺς φίλους καὶ γνωστούς σας τὴν «Σοβιετολογία»

Ἡμερολόγιον

ΕΠΕΤΕΙΟΙ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

1 Σεπτεμβρίου—Χιτλερικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῆς Πολωνίας (1939).
—Ἵδρυσις τοῦ ΚΚ τῶν ΗΠΑ (1919).
—Ὑπογραφὴ συμφώνου μεταξὺ ΕΛΑΣ Μακεδονίας καὶ Χιτλερικῶν (1944).

2 Σεπτεμβρίου—Συνθηκολόγησις τῆς Ἰαπωνίας (1945).

3 Σεπτεμβρίου—Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία κηρύσσουν τὸν πόλεμο κατὰ τοῦ Χίτλερ (1939)
—Ἔναρξις τοῦ 1ου συνεδρίου τῆς Α' Διεθνοῦς (1866).

5 Σεπτεμβρίου—Ἡ Βουλγαρία προσαρτᾶ τὴν Ἀν. Ρωμυλία (1885).

8 Σεπτεμβρίου—Σύναψις τοῦ ΣΕΑΤΟ (1954).

9 Σεπτεμβρίου—«Ἀπελευθέρωσις» τῆς Βουλγαρίας (1944).

10 Σεπτεμβρίου—Ἡμέρα τῶν σοβιετικῶν θωρακισμένων.

14 Σεπτεμβρίου—Σοβιετικὸς πύραυλος πλήττει τὴν Σελήνη — Ὁ Χρουστσὼφ φθάνει εἰς ΗΠΑ (1959).

15 Σεπτεμβρίου—Ἡ Βουλγαρία ἀνακηρύσσεται «Λαϊκὴ Δημοκρατία» (1946).

17 Σεπτεμβρίου—Σοβιετικὴ εἰσβολὴ εἰς Πολωνίαν (1939).

19 Σεπτεμβρίου—Ἀνατροπὴ τοῦ ἀργεντινοῦ δικτάτορος Περὸν (1955).

22 Σεπτεμβρίου—Ὁ Α. Μικογιὰν δηλώνει ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θὰ ἀνακτήση ποτὲ τὴν Β. Ἤπειρον (1956).

23 Σεπτεμβρίου—Κοινὸ σοβιετοχιτλερικὸ ἀνακοινωθὲν κατὰ τῶν Ἀγγλογάλλων ὡς ὑπαιτίων τοῦ πολέμου (1939).

27 Σεπτεμβρίου—Ἵδρυσις τοῦ ΕΑΜ (1942)

29 Σεπτεμβρίου—Ἔναρξις τοῦ ἐμφυλίου πολέμου εἰς Ἱσπανίαν (1936).

30 Σεπτεμβρίου—Ἔκδοσις τῶν ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τῆς Νυρεμβέργης (1946).